AKP'NİN MÜTEAHHİTLERİ

HARUN GÜREK

2.BASKI

GÜNCEL YAYINCILIK

HARUN GÜREK

1961 doğumlu olan yazar, Ege Üniversitesi Basın Yayın Yüksek Okulu'ndan mezun oldu. Gazeteciliğe İzmir'de başladı. *Milliyet* gazetesinde, İzmir ve Ankara'da ekonomi muhabirliği, parlamento muhabirliği ve istihbarat şefliği yaptı. *Akşam* ve *Star* gazetelerinde bir süre yönetici olarak çalıştı. Sürekli basın kartı sahibi bir gazetecidir.

GÜNCEL YAYINCILIK: 324
Güncel Kitaplar: 25
•
ISBN 978-9944-84-022-4
AKP'nin Müteahhitleri
•
Genel Yayın Yönetmeni: Aysel Akdaş
•
Kapak Tasarımı: Talip Akdaş
•
Birinci Basım: Nisan 2008
İkinci Basım: Nisan 2008
•
Ofset Hazırlık
Güncel Yayıncılık Ltd. Şti.
Baskı ve Cilt: Kayhan Matbaacılık San. Tic. Ltd. Şti.
Davutpaşa Cad. Güven San. Sitesi D Blok No: 155
Topkapı / İstanbul / Tel: 0 212 576 0136

© Güncel Yayıncılık Ltd. Şti. - 2008
©Harun Gürek - 2008

Tanıtımı için yapılacak kısa alıntılar dışında
yayımcının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

GÜNCEL YAYINCILIK LTD. ŞTİ.
Çatalçeşme Sok. No: 54/3 Cağaloğlu - İstanbul
Tel: 0 212 511 22 37 Fax: 0 212 522 86 68
e- mail: info@guncelyayincilik.com.tr
http://www.guncelyayincilik.com.tr

AKP'NİN MÜTEAHHİTLERİ

HARUN GÜREK

GÜNCEL YAYINCILIK

İçindekiler

GİRİŞ 7

1. Bölüm - İHALELER NASIL YAPILDI 11

Takunyalı Alaturka 11

TOKİ Ne Kadar Şeffaf 24

İhale Sonuçları Gizlendi 36

Pazarlık Usulü İhaleler 42

Bir Cinayet 55

Açık İhaleler 68

Çarpıcı Bir İhale 71

Vekillere Örtülü Kapaklı Proje 75

Yine Meclis Yine Mesa 88

Kim Bu Mazman Allah Aşkına 95

Perde Arkasında Bir Ortaklık 109

Key'i Key'lediler 113

2. Bölüm - İHALELER KİMLERE GİTTİ 123

İktidarın Gözdeleri 123

Bir Şirkete İki Teyit 215

Konuttaki Türban Olayı 222

Bakanın Emanetçileri 228

Danışmanın Serveti 242

3. Bölüm - ETÜD, PLAN, PROJE, TANITIM İHALELERİ 253

Bu Kadar da Olmaz 253

AKP Usulü Üleştirme 263

Tanıtımda Ballı Kaymak 281

SONUÇ 289

TABLO 1 293

TABLO 2 309

TABLO 3 315

GİRİŞ

Türkiye'nin karşı karşıya olduğu tehditlerden biri, belki de en büyüğü siyasal İslam. Cumhuriyetin ilk yıllarında güç kazanmaya çalışan; ancak köhnemiş Osmanlı düzeni kalıntısı olması ve Genç Cumhuriyet'in izin vermemesi sayesinde başarısız olan siyasal İslam, Amerika'nın 1950'lerdeki "Yeşil Kuşak Projesi" ile yeniden zemin bulacaktı.

12 Eylül yönetiminin en ağır darbeyi vurduğu solun, sol örgütlenmenin ortadan kaldırılmasıyla oluşan boşluğa tarikatlar kanalıyla yerleşmeye başlayan siyasal İslam, cuntanın dini kullanarak topluma şirin görünmeye çalışmasından da yararlanarak solun kalesi yoksul kesimler arasında kök salmaya başlayacaktı. 12 Eylül'den sonraysa başta Demirel ve Özal hükümetleri olmak üzere sağ iktidarların oy uğruna dini inançları kullanması ve tarikatları himaye etmesiyle yaygınlaşacak, o iktidarlar sayesinde devlet kadrolarına da yerleşme şansı yakalayacaktı.

Söz konusu oy avcısı sağ iktidarlar, sermaye birikimini hızlandırmak için ekonomik bunalımlar, yolsuzluk ve talanla gelir dağılımını alt üst edeceklerdi. Yaşam koşulları giderek ağırlaşan, umutsuzluğa gömülen dar ve orta gelirli kesimler, solun yok edilmesiyle oluşan boşlukta sarılacak bir dal ararken karşılarında hep tarikatları; yani siyasal İslam'ı ve tarikatlardan güç alan, o dönemler "takunyalılar" diye adlandırılan siyasetçileri ve bu siyasetçilerin kurduğu küçük partileri göreceklerdi.

Sağ iktidarların eseri bu yolsuzluk ve umutsuzluk bataklığında büyüyüp gelişen siyasal İslam, eskiyi temsil etmesine, 1500 yıl önceki bir düzeni yeniden kurmayı düşlemesine, bu yüzden kendilerine kuşkuyla bakılmasına karşın, yolsuz sağın, cılız solun sayesinde düzeni zorlama noktasına gelmişti.

Ekonomideki krizlerden, yolsuzluklardan, yoksulluktan

yılan halkın, "dinsizin hakkından imansız" gelir diye köklü bir değişikliğe karar verme noktasına geldiğini görenler, tehlikenin ayırdına varıp çözüm arayışına girmişlerdi. Bulunan çözüm, iktidarı siyasal İslam'a vermek yerine, aynı kökenden gelen ve daha ılımlı görünen kanada vermekti. AKP, iktidara böyle gelmişti. Partinin lideri hapisten çıkartılmış ve iktidar kendisine teslim edilmişti.

AKP iktidara gelmek için, halkın beklentilerine uygun bir programla yola çıkmıştı. Seçimlerde halka verdiği en önemli söz işsizlik, yolsuzluk ve yoksulluğun önlenmesi, halkın yaşam düzeyinin yükseltilmesiydi. Kemal Derviş'in hazırladığı ekonomik programla ülkeye girmeye başlayan yabancı sermayeden, borçlanma olanağından yararlanarak 200 milyar dolarlık ek bir borçla ekonomide pembe tablo yaratmayı, bu sayede büyük sermayeyi de yanına almayı başarmıştı. İşsizlik azalmıyordu; ama en azından ekonomide işler yolunda gidiyordu.

Ya yolsuzluklarla mücadele!?.. AKP'nin ya da AKP'li birinin adının geçtiği hangi yolsuzluk olayı ortaya çıksa iktidar büyük bir hışımla üzerine gidecekti. Yalnız olayın ve olayda adı geçerlerin üzerine değil, ortaya çıkaranların üzerine hışımla gidecekti. Basını değişik yollarla kıskaca alıp susturarak, teftiş kurullarını kapatmakla tehdit edip etkisizleştirerek, arada bir ağırlıklı olarak partiyi ilgilendirmeyen operasyonlar düzenleyip, yolsuzlukla mücadele ediyormuş, mücadele etmeye özen gösteriyormuş gibi bir görüntü vermeye çalışacak, bundan da başarılı olacaktı. Basının susturulması sonucu aksini söyleyenlerin azaldığı, kendilerinin zamanında yaptığı gibi kapı kapı dolaşıp olup bitenleri anlatan bir siyasi parti olmadığı için, geniş kitleler de bu görüntüye kanacaktı.

Yolsuzluk olduğunu söylemek için, illa rüşvet, irtikap, zimmet gibi birtakım ağır cezalık suçların işleniyor olması gerekmiyor. Siyasal kayırmacılık veya siyasal kollamacılık, adam kayırmacılık, eş dost kayırma, patronaj ve hizmetsiz memuriyet (bir partinin iktidar olunca yakın bürokratları üst

düzey görevlere ataması), hizmet kayırmacılığı (bir partinin yeniden iktidar olmak için bütçe kaynaklarını kullanması), oy ticareti (oy avcılığı), rant kollama (ekonomik faaliyetlerin devlet tarafından düzenlenmesiyle ortaya çıkan rantı ele geçirme) bir siyasal yozlaşma, yolsuzluk türüdür.(1)

Dokuz Eylül Üniversitesi Maliye Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Coşkun Can Aktan'ın sıraladığı yolsuzluk türleri, 80'li ve 90'lı yıllarda oldukça yaygın olan yolsuzluk türleriydi. Özellikle kamu ihalelerinde sıradan olaylar haline dönüşmüş, olağanlaşmış ve hatta kanıksanmıştı.

Yolsuzlukları ortadan kaldırma vaadiyle iktidara geldiğine, yolsuzluklarla mücade ediyormuş gibi bir görüntü vermeye özen gösterdiğine göre AKP iktidarı döneminde yolsuzlukların azalmış olması gerekirdi. Acaba öyle miydi, yoksa eskiden olduğu gibi sürüyor muydu? Türkiye'de yolsuzlukların en yaygın türü olan siyasal kayırmacılık ve rant kollama açısından durum neydi? Bu konuda kamu ihalelerine bakmak bir fikir verebilir. Özel konumu nedeniyle Toplu Konut İdaresi'nin (TOKİ) yaptığı ihaleler bu açıdan ayrı bir önem taşıyor.

Elinizdeki çalışmada, TOKİ ve TOKİ'ye bağlı şirketlerden konut işiyle uğraşan, konut projelerinde ağırlıklı bir biçimde rol alan Emlak Konut Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı Anonim Şirketi'nin (EGYO) ihaleleri ele alındı. İhaleler, TOKİ'nin kamuoyunu bilgilendirme amacıyla kendi internet sitesinde yayımladığı tablolar ve listeler, Kamu İhale Kurumu Satınalma Platformu'nda yayımlanan ihale ve ihale sonuç bilgileri, Yüksek Denetleme Kurulu'nun raporları ile yazılı ve elektronik basında yayımlanan haberlerden yararlanılarak derlendi. İhalelerin bilgileri ve ihale alan şirketler sınıflandırılarak ihalelerin nasıl yapıldığı, kimlere verildiği, ihale verilen şirketlerin iktidara ne kadar yakın olduğu ortaya konmaya çalışıldı.

---

(1) *Temiz Toplum ve Temiz Siyaset*, Coşkun Can Aktan, T Yayınları, 1994, s. 30-41

1. Bölüm

İHALELER NASIL YAPILDI

TAKUNYALI ALATURKA

AKP'nin, 2002 yılı Kasımı'nda yapılan seçimlerde tek başına iktidara gelmesinin ardından gündemine aldığı ilk konu, konut sorunuydu.

Hükümet, ülkenin en temel sorunlarından birini çözmek için inanılmaz bir hızla harekete geçerek, konut seferberliği başlatacaktı. Amaç, dar gelirlilerin kira öder gibi taksitlerle ev sahibi yapılması, yerel yönetimlerle işbirliğine gidilerek kentsel dönüşüm projesi kapsamında çirkin yapıların, gecekonduların ortadan kaldırılması, kentlerin güzelleştirilmesi ve yaşanabilir mekânlar haline getirilmesiydi. Hedef 5 yılda 250 bin konutun inşa edilmesiydi.

Konut seferberliğiyle ilgili kaynak için aranan yöntem bulunmuştu: TOKİ ve Emlak Konut Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı A. Ş.'nin (EGYO) elindeki birbirinden değerli gayrimenkullerin satışı gerçekleştirilecekti. Yine birbirinden değerli arsaların satışı karşılığı gelir paylaşımı projeleri uygulanması, kurumun özellikle büyük kentlerde orta gelir grubu ve üst gelir grubuna hitap eden lüks konutları bizzat üreterek satması yöntemlerinde karar kılınacaktı.

İdarenin ucuz arsa üretebilmesi, gecekondu dönüşüm projelerini uygulaması için yasal düzenlemeler yapılarak, kurumaya büyük yetkiler verilecekti. Kamu kuruluşlarının ödeneği olmadan, kesin projeleri tamamlanmadan bir yapım ihalesine çıkması olanaksızdı. Yasa bunu emrediyordu, mantık da bunu gerektiriyordu; ama TOKİ'ye hızla konut üretimine girmesi için ödeneği olmadan, kesin projeleri hazırlanmadan, çevresel etki değerlendirme (ÇED) raporu düzenlenmeden ihale

yapma yetkisi verilecekti.

TOKİ'ye sağlanan yetkiler tek kelimeyle müthişti. TOKİ, konut yapacağı arsanın tapusunu almadan, kamulaştırma yapmadan, imar planı bile olmadan ihaleye çıkabilecekti. Tapu olmadan, kamulaştırma yapılmadan, imar planı hazırlanmadan konut yapılması akıl işi değildi; dünyanın hiçbir modern ülkesinde de olmayacak bir uygulamaydı; ama Türkiye'de oluyordu.

Hükümetin konut sorununu çözmek amacıyla kararlı bir biçimde yola koyulması alkışlanacak bir gelişmeydi, ülkenin yıllardır özlemini çektiği; ama göremediği bir eylemdi. Konut sorunu çözülecek, dar gelirliler de konut sahibi olacak, çirkin kent görüntüleri ortadan kaldırılacaktı.

Ancak unutmamak gerekiyor ki kentlerdeki çirkin görüntünün başlıca nedeni; gecekondulaşma, imar planlarına aykırı yapılaşma ve bu yapılaşmanın sık sık çıkarılan aflarla teşvik edilmiş olmasıdır. Yani plansız yapılaşma ve yetkililerin buna göz yumması.

Şimdi hükümet çarpık kentleşmeyi düzene sokacağım diye ortaya çıkmıştı. Bu çirkin yapılaşmanın önlenmesi ve ortadan kaldırılması için önemli bir başlangıçtı; ama kendisi imar planı olmayan konutlar dikilmesi için ihaleye çıkılmasına; yani plansız konutlar yapılmasına izin veriyordu.

TOKİ imar planı olmadan ihaleye çıkıp konutlar yaptıracak, imar planları da o konutlara uydurulacaktı. Bir başka deyişle, bu konutların ileride ortaya çıkaracağı susuzluk, trafik sıkışıklığı. gürültü, kirlilik, yol, su, kanalizasyon gibi altyapı ve çevre sorunlarının hiçbiri hesaba katılmayacaktı.

Başbakanın, hükümet üyelerinin her fırsatta övünerek söz ettiği "konut sorununu çözme, çirkin kent görüntülerini ortadan kaldırılma, yaşanabilir kentler kurma" icraatı böyle bir yapılaşma anlayışı ile gerçekleştirilecekti. Tam bir alaturka anlayış. Bir dönem halk arasında siyasal İslam kökenli siyasetçiler için yaygın bir biçimde kullanılan "takunyalılar" deyimine atfen "takunyalı alaturka" diye tanımlamak daha doğru olur.

En ince ayrıntısına kadar düşünüp, planlayarak yapmak yerine, "önce başlayalım, sonra her şeyi yapacaklarımıza uydururuz" veya "istimi arkadan gelsin", "kervan yolda düzelir" ifadeleriyle anlam bulan söz konusu akıl dışı anlayış, geçmiş dönemlerin iktidarlarının rehber aldığı bir anlayıştı... Özellikle "istimi arkadan gelsin", "kervan yolda düzelir" özdeyişlerini tarihin derinliklerinden çıkarıp onlara hayat veren, halkın diline salan eski başbakanlardan, 9. Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel ve kurduğu hükümetlerin rehberiydi.

Türkiye'nin biriktirdiği ve halen yaşadığı sorunların temelinde yatan anlayışı izlemesi bile, kendisinin yeni olduğunu, eskilerin yaptığını yapmayacağını söyleyerek iktidara gelen AKP'nin geçmişteki siyasilerden ve siyasetçilerden pek farkının olmadığını anlatmaya yeter herhalde.

Tapu olmadan, kamulaştırma yapılmadan ihaleye çıkılmasıysa anlayıştaki alaturkalığı daha da koyulaştıran yaklaşımdı. TOKİ, tapuyu almadan, kamulaştırma yapmadan bir ihale yapacaktı?.. Ya sonra?.. Sonrası Allah kerim! İnşaatlar başladı, devlet oraya bir yığın para parcadı; ama hukuki engel çıktı, kamulaştırma olmadı, TOKİ tapuyu alamadı... O zaman ne olacak? Devletin harcadığı kaynak boşa mı gidecek?.. Düzenlemede bu soruların yanıtı yok.

Verilen geniş yetkilerin yanı sıra TOKİ'ye geniş bir manevra alanı yaratmak amacıyla, Konut Müsteşarlığı ve Arsa Ofisi Genel Müdürlüğü kapatılacaktı. Artık TOKİ'nin alacağı kararlara başka bir kurumun engel çıkarması, "bu yanlış" diye itiraz etmesi veya "bu konuda ben yetkiliyim" diye karşı koyması söz konusu olamayacaktı. Dolayısıyla olabilecek her türlü bürokratik engel ortadan kaldırılmış, karar alma ve uygulama konusunda TOKİ'ye tek başına hareket etme olanağı sağlanmıştı. Arsa üretimini de kendisi yapabilecekti. Arsa ihtiyacı için bir başka kurumun kapısını çalmak zorunda da kalmayacaktı.

TOKİ'ye sağlanan yasal ve idari olanaklar öylesine genişti. kuruma öylesine esneklik sağlanmıştı ki; bir ara TOKİ'nin

Kamu İhale Yasası kapsamında olmadığı düşünülecekti. Bütün kamu kurumları ihale düzenlemek için Kamu İhale Kurumu'ndan (KİK) dosya numarası almak ve ihale sonuçlarını da KİK'e bildirmek zorunda olduğu halde TOKİ, mevzuat kapsamının dışında olduğunu ileri sürecek, sonuçları KİK'e bildirmeyecekti.

TOKİ'nin dayandığı yasa maddesi Kamu İhale Kanunu'nun şu hükmüydü:

- 4734 sayılı Kanunun 3. maddesi (g) bendindeki istisna hükümlerinden yararlanan kuruluşların sözleşme altında yüklenici oldukları yapım işi alımları da 10 yıl süreyle aynı bentte öngörülen istisna hükümlerine tabidir.

Kamu İhale Yasası'na 4964 sayılı Yasa'yla eklenen ve yasaya işlenmeyen geçici 1. maddeyle getirilen düzenleme KİT'lere ilişkin bir düzenlemeydi ve KİT'lerin yapım işlerini 10 yıl süreyle kapsam dışına çıkarıyordu; ama TOKİ, bu düzenlemedeki "yapım işleri" ifadesinin kendilerini kapsadığını ileri sürerek, kendilerinin de kapsam dışında olduğunu savunuyordu.

TOKİ, devletin mali anayasası niteliğinde olan, harcama ve muhasebe kayıtlarına ilişkin kuralları düzenleyen; genel bütçeli kuruluşlar, özel bütçeli kuruluşlar, düzenleyici (özerk) kuruluşlar ve sosyal güvenlik kuruluşları ayrımını yapan ve hangi kuruluşun hangi kapsama girdiğini tek tek ortaya koyan Kamu Mali Yönetimi Kanunu'nda, özel bütçeli kurumlar listesinde yer alıyordu. Yasada 2005 yılında yapılan değişiklik sırasında özel bütçeli kuruluşlar listesinden TOKİ'nin adı çıkarılacaktı. Buna karşın diğer listelerde de kurumun adına yer verilmeyecekti. Dolayısıyla TOKİ, yasadan uçurulacak, statüsü belli olmayan, statüsüz tek kamu kuruluşu haline getirilecekti.

Kanunun uygulanmasından sorumlu kurum olan Muhasebat Genel Müdürlüğü'nün bütçe gerçekleşmelerine ilişkin yayınladığı kurum bazında istatistiklerde de TOKİ'nin adı geçmiyor. Ancak türü itibariyle harcamalarda "iskan ve toplum refahı hizmetleri" diye bir başlık var. Bu başlık altında "iskan

işleri ve hizmetleri" diye bir başka başlık yer alıyor; ama o harcamaların hangi kuruma ait olduğuna ilişkin bir bilgi yok. Yani TOKİ'nin ne kadar gelir elde ettiği, ne kadar harcama yaptığı, bu harcamaların nereye gittiğine ilişkin tam bir karartma söz konusu. Yasalarda, bütçede tam bir şeffaflık öngörülmesine karşın, konut yatırımlarında tam tersi bir durum olduğu, halkın yapılan harcamalar konusunda nedense bilgilenmesinin istenmediği söylenebilir.

Kamu İhale Kurulu'nun uzun süren ısrarı sonucunda TOKİ, düzenlemenin kendilerine ilişkin olmadığını kabul edecek, KİK'ten dosya numarası alarak ihale yapmaya ve sonuçlarını da KİK'e bildirmeye başlayacaktı.

Bu arada, DSP - MHP - ANAP hükümeti döneminde atanan kurul üyelerinin büyük bölümünün görev sürelerini doldurarak ayrılmalarından sonra yapılan atamalarla kurul AKP'nin kontrolüne geçince, tersi bir uygulama yapılmayacaktı; ama TOKİ, KİK'in Kamu Satınalma Platformu'nda başbakanlığa bağlı kamu kuruluşları arasından çıkartılıp, KİT'ler arasına sokulacaktı.

KİK yetkililerine göre bunun nedeni, Kamu Mali Yönetimi Kanunu'nun ekindeki cetvellerde TOKİ'nin adının yer almamasıydı. Kurum, kolaylık olması açısından cetvellerde yer almayan bütün kuruluşları KİT'ler arasında gösterme yoluna gitmişti. Dolayısıyla TOKİ ihalelerine ilişkin bilgilere erişilmesini engellemek gibi bir nedeni yoktu.

TOKİ'nin statüsünü değiştiren bir yasal düzenleme yapıldığına ilişkin hiçbir bilgiye ulaşılamadı. Dolayısıyla TOKİ'nin o cetvellerdeki adının nasıl sırra kadem bastığı bilinmiyor. TOKİ, başbakanlığa yani merkezi yönetime bağlı bir kuruluştu; yasasında da merkezi bütçe kapsamında olduğu belirtiliyordu. Bunlar bile TOKİ'nin statüsünün KİT olmadığını göstermeye yeterdi, ama AKP Hükümeti'nin atadığı üyeler kurulda çoğunluğu ele geçirince TOKİ birden KİT oluverecekti. Ne tesadüf ama!..

Yukarıda sözü edilen düzenlemelerin bir bölümü sonradan

yapılmıştı; ancak TOKİ çalışmalara AKP hükümeti kurulur kurulmaz başlamıştı. Öyle ki, 2003'ün daha başında; yani hükümet kurulduktan 1 ay sonra konut hamlesi kapsamında projeler geliştirmek için ekipler oluşturulup çalışmalara başlanmıştı. Konutların hangi yörelerde yapılacağını somut bir biçimde ortaya koymak için başlatılan proje çalışmaları sürerken, kurumun başına, İstanbul Konut İmar Plan Anonim Şirketi (KİPTAŞ) eski Genel Müdürü Erdoğan Bayraktar ve ekibi getirilecekti.

KİPTAŞ, İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin ucuz konut üretmek amacıyla kurduğu bir şirketti. Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı olmasının ardından KİPTAŞ'ın başına getirilen ve uzun yıllar bu şirketi yöneten Bayraktar ve ekibinin özelliği Erdoğan'ın yakın çalışma arkadaşları olmalarının yanı sıra İstanbul'un bütün rant alanlarını çok iyi bilmeleri, inşaat işlerinde kentsel rant üretimi, bunların kullanımı ve paylaşımı konularında uzmanlaşmış olmalarıydı.(2)

Trabzon Of kökenli Bayraktar ve ekibinin görevi üstlenmesi ile birlikte TOKİ, planlanan konut seferberliğini gerçekleştirmeye koyulacaktı. TOKİ bir taraftan kaynak yaratmak için elindeki birbirinden değerli gayrimenkulleri satışa çıkaracak, bir taraftan büyük kentlerin gelişim bölgelerinde yer alan birbirinden değerli arsaları gelir paylaşımı yöntemiyle ihale edecek, bir taraftan da konut yaptırıp satmak üzere ihaleler açacaktı.

TOKİ'nin çalışmaları belediyeleri de harekete geçirmişti. Kurum bir taraftan da belediyelerle birlikte projeler geliştirmek için çalışmalar yapıyor, konut açığı olan, olmayan her ilde peş peşe projeler başlatıyor, temeller atıyordu. Öyle ki 81 il, ihtiyacı olan da olmayan da TOKİ'nin kendi yörelerinde de konut yapması için kuyruğa girmişti.

Öbür yandan TOKİ'nin şirketlerinden Emlak Konut Gay-

(2) www.sansursuz.com, Hasan Uysal, 13.6.2007

rimenkul Yatırım Ortaklığı Anonim Şirketi (EGYO) de hummalı bir çalışmaya girişmişti. TBMM Genel Kurul Salonu, bir diğer adıyla "ceylan derisi koltuk" yolsuzluğundan sonra, kendini unutturmak için olsa gerek, sesi sedası çıkmayan EGYO, konut edindirme yardımı (KEY) hesapları karşılığında Emlakbank'ta aldığı arsalarla, kendi arsalarını peş peşe TOKİ gibi ihalelere çıkarmaya başladı.

Bir taraftan TOKİ, bir taraftan EGYO, bir taraftan gelir paylaşımı yöntemiyle iki kuruluştan ihale alan yükleniciler henüz inşaatı başlamamış projelerlerle dikilecek konutları satışa çıkarıyorlardı. Amaç projeler için gereken kaynağı halktan toplamak; yani çayın taşıyla çayın kuşunu vurmaktı.

Hamle tutmuştu; açılan satış ofislerinin önünde uzun kuyruklar oluşuyordu. Özdeyiştekine uygun olarak ülkenin bütün derelerinde çayın kuşlarının üstüne taş yağıyordu. Öyle ki, aradan bir süre geçtikten sonra çaylarda kuş namına canlı kalmayacak, kuş vurmaktan yorulmayanlar, yabancı yatırımcı bulup yurtdışında dere aramaya başlayacaklardı.

Bayraktar'ın 23.8.2004'te, konut projelerine ilişkin olarak Bakanlar Kurulu'nda yaptığı konuşmaya göre; TOKİ'nin konut seferberliğinde uyguladığı modele, Erdoğan'ın belediye başkanlığı döneminde KİPTAŞ'ta uygulamaya koyduğu model örnek alınmıştı!

Erdoğan'ın modeli, günün şartlarına uyarlanmış ve ülke sathında uygulanacak hale getirilmişti!

Bayraktar'ın örnek aldıklarını söylediği modelin nasıl bir model olduğu konusunda, konuşmasında bir ipucu yoktu; ama herhalde Hasan Uysal'ın sözünü ettiği "rant yaratma ve bölüşmeyi" esas alan bir modeldi.

TOKİ'nin 5 Eylül 2007'de internette yayımladığı, TOKİ ve EGYO'nun 2003 - 2007 döneminde konut projelerine ilişkin faaliyet özetinde yer alan bilgilere göre; 4.5 yıllık süre içinde yatırım bedeli 13 milyar YTL olan bin 700 ihale yapılmıştı. Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu (YDK) ise; 2006 Ekim ayı itibariyle yapılan ihale sayısını 1000 olarak

veriyordu.[3]

Yine faaliyet özetindeki bilgilere göre; konutların yapımını üstlenen yüklenicilere yapılan hakediş ödemesi 10.5 milyar YTL olmuştu. Bu parının 7 milyar YTL'si TOKİ'nin iş sahibi olarak bizzat yaptırdığı inşaatlarda yüklenicilere yapılan ödemeydi. Kalan 3.5 milyar YTL ise gelir paylaşımı projelerinde ulaşılan harcama düzeyini ifade ediyordu.

TOKİ ve EGYO'nun elindeki arsayı ihaleyle belirlenen bir yüzde karşılığında bir yükleniciye devretmesini, yüklenicinin arsaya yapıp satacağı konutlardan sağlayacağı gelirin, ihaleden belirlenen bir yüzdeye göre paylaşılmasını öngören hasılat paylaşımı projelerinin parasal büyüklüğü ise 5 milyar YTL'ye ulaşmıştı.

Gecekondu dönüşüm projeleri kapsamında çalışmaları başlatılan konut sayısı ise 107 bin 987'yi bulmuştu. Bunlardan 62 bölgede 28 bin 29 konutun inşaatı başlamıştı. Gelir paylaşımı yöntemiyle yapılan konutların sayısı 46 bin 158 idi. Ülke genelindeki tarımköy, afet konutu gibi diğer projeler de dahil edildiğinde ihalesi yapılan toplam konut sayısı 2007 Eylül itibariyle 280 bini aşıyordu.

İhalesi yapılan 280 bin konutun 135 bin 500'ü alt ve orta gelir, 59 bin 891'i alt gelir grubuna yönelikti. Gecekondu dönüşüm projeleri kapsamındaki 28 bin 29, afet konutu kapsamındaki 7 bin 660, tarımköy projeleri kapsamındaki 2 bin 235 konut da dikkate alınırsa yapılan konutların yüzde 82'si; yani 230 bini sosyal konuttu.

Konut projeleri ile birlikte 10 bin 99 derslikli 353 ilköğretim okulu. lise, anaokulu; 265 ticaret merkezi (tamamına yakını üç beş dükkândan oluşan bina), 14 hastane, 66 sağlık ocağı ve 222 cami inşaatı da konutlarla birlikte ya da ayrı olarak ihale edilmişti.

Faaliyet özetindeki, yukarıda sıralanan rakamlar ile kurumun kendi sitesinde yayımladığı tablolardaki rakamlar ara-

---

(3) YDK TOKİ 2005 Raporu, s. 259.

sında farklılıklar dikkat çekiyor. Faaliyet özetiyle aynı tarihte internet sitesinde yer alan "Başlatılan Projelere İlişkin Bilgi Tablosu" başlıklı listedeki projelerin adlarına bakıldığında, adında "alt gelir grubuna yönelik konut" diye belirtilen konutların sayısı, açıklamada yer aldığı gibi 59 bin 891 değil, 10 bin 265 olarak görünüyor. Yine aynı tarihte sitede yer alan "İllere Göre Konut Projeleri" başlıklı tabloda ise rakam 33 bine çıkıyor.

Başlatılan Projeler Bilgi Tablosu'nda yer alan konut sayısı alt alta yazılıp toplandığında, TOKİ ve EGYO'nun Eylül 2007 itibariyle ihalesini yaptığı konutların sayısı 280 bin değil, 233 bin; projelerin toplam parasal tutarı ise 13 milyar YTL değil, 16 milyar 760 milyon YTL çıkıyor. Aynı tabloya 2 ay sonra baktığınızda ise konut sayısının 246 bine yükseldiği, projelerin toplam parasal tutarının ise 15 milyar 870 milyon YTL'ye indiği dikkat çekiyor.

İki tabloda da kaynak sağlamaya; yani orta ve üst gelir grubuna yönelik projelerin toplamı aşağı yukarı 9.5 milyar YTL civarında. Bu rakam eylül itibariyle projelerin toplam parasal tutarının yüzde 56.6'sını; kasım ayı itabiriyle ise 60'ına denk geliyor.

Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu; 2006 Ekim'de, kaynak sağlamaya yönelik projelerin toplam tutarının, uygulama aşamasında meydana gelecek değişikliklerin de dikkate alınması halinde 8.5 milyar YTL'yi aşacağını tahmin etmişti.[4] Dolayısıyla tablolarda kaynak yaratma projelerinin 9.5 milyar YTL civarında çıkması olağan.

Başlatılan Projeler Bilgi Tablosu'ndaki rakamlar dikkate alınırsa bedeli 10 milyon YTL'nin üzerinde büyüklüğe sahip projelerin sayısı 306, parasal tutarı 15.3 milyar YTL, yapımı öngörülen konut sayısı 174 bin adet. ***(TABLO 1 Bkz. 293)***

İhale bedeli 20 milyon YTL üzerindeki projelerin sayısı 182, parasal değeri 13.5 milyar YTL, yapımı öngörülen konut

---

(4) YDK TOKİ 2005 Raporu, s. 259.

sayısı ise 131 bin adet.

Tutarı 50 milyon YTL'nin üzerinde olan projelerin sayısı 55 tane. Söz konusu projelerin parasal değeri 9.7 milyar YTL. Konut sayısı ise 54 bin 168. Bu grup projelerin arasında 5 hastane projesi de var. Hastane projelerinin tutarı 270 milyon YTL civarında.

İhale bedeli belli olmayan projeler bir yana bırakılırsa 100 milyon YTL'nin üzerindeki projelerin sayısı 28, tutarı 7.8 milyar YTL, yapılması öngörülen konut sayısı ise 31 bin 643.

Kalan projeler ise tutarı 10 milyon YTL'nin altında olanlar. Proje sayısı 379, yapımı öngörülen konut sayısı 58 bin 670. Projelerin 139 tanesi (tutarı 245 milyon YTL) kapsamında konut olmayan, tek başına ihale edilen sosyal donatı, altyapı, çevre düzenleme projeleri.

Konut ve sosyal donatı projelerinin neredeyse tamamına yakınında cami ve şadırvan inşaatı da var. Her 60 bin kişiye bir hastanenin düştüğü bir ülkede her 353 kişiye bir cami düşüyorsa,(5) cami sayısı okul sayısından fazlaysa, insanlar sanki hayır işi yapacak başka bir konu yokmuş gibi sürekli cami yaptırıyorsa... Ayrıca devletin her konut projesiyle birlikte bir cami yaptırması ne derece doğru?

Hadi diyelim ki, konut projeleri genellikle kentlerin dışında yapılıyor; bu nedenle cami ihtiyaç... Ya şadırvan!?.. Eskiden evlerde su yoktu... Lavabo yoktu... Tuvalet yoktu... Banyo yoktu... Dolayısıyla camilerin önünde birer şadırvan olması ihtiyaçtı. Namaz kılmaya gelenler burada takunyalarını giyip abdestlerini alıp namazlarını kılardı.

Siyasal İslam kökenli siyasetçiler için "takunyalılar" deyiminin kullanılmasının nedeni de bu şadırvanlar ve meşhur ağaç takunyalarıydı. Günümüzde Erbakan gibi her gittiği camide takunya giyip abdest alan siyasetçi de sıcak evinde abdest almak varken artık abdestini camide alan vatandaş da herhalde kalmamıştır. O halde her projede bir şadırvana gerek

(5) *Sabah* gazetesi, Fatih Ertürk, 15.6.2004

yok. Öyleyse konut projelerinin tamamen ideolojik bir yaklaşımla hazırlandığım söyleyebiliriz.

Yukarıda ayrıntıları verilen projelerden ihale tutarı 50 milyon YTL'nin üzerinde olanların çoğunluğu orta ve üst gelir grubuna hitap ediyor. Bu projelerin önemli bir bölümü gelir paylaşımı yöntemiyle yapılan; yani kaynak yaratmayı amaçlayan projeler.

Tütarı 50 milyon YTL'nin üzerinde olan 9.7 milyar YTL'lik projeye, tutarı 50 milyon YTL'nin altında olan gelir sağlama amaçlı projeler eklenirse gelir amaçlı projelerin toplamı 10 milyar YTL'yi geçiyor. Bu durumda, gelir sağlamaya dönük projelerin, toplam içindeki payı yüzde 60'ın üzerine çıkıyor.

Kaynak sağlama amaçlı projelerin parasal boyutuna bakıldığında, TOKİ'nin bu projelerle büyük bir kaynak yaratmış olduğu, dolayısıyla finansman sorunu olmaması gerektiği sonucu çıkıyor. Oysa durum öyle değil. Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu (YDK), TOKİ Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı'nın yaptığı bir finansman çalışmasına dayanarak, kurumun 2007 sonunda 933 milyon YTL kaynak açığı ile karşı karşıya kalacağını söylüyor. Bu finasman açığının kurumun konut seferberliği kapsamında mali gücünü aşacak ölçüde yatırımı üstlenmesinden kaynaklandığını belirtiyor.[6]

Kurum, açığı borçlanarak kapatmayı planlıyor. Bu da ekonomide yeni bir kara delik yaratılacağı anlamına geliyor. IMF'ye olan borçları azaltmakla övünen, buna karşın iç ve dış borcu 5 yıllık iktidarı döneminde 100 milyar doların üzerinde artıran, dolayısıyla ülkeyi biraz daha borç batağına sürükleyen AKP'nin oluşturmaya başladığı yeni kara delikten bakalım hazineye ne kadar fatura çıkacak?

Kaynak geliştirme projelerininin asıl gerekçesi dar gelirli yurttaşlara yönelik konut projeleri için gereken kaynağı sağlamaktı. Dar gelirli konut projelerine ne kadar kaynak gerekiyor? Bu konuda bir tahminde bulunmak için, YDK'nın TOKİ

(6) YDK TOKİ 2005 Raporu, s. 24

2005 raporunda (s. 95-118) yer alan tablolardaki projelerin ortalama metrekare maliyetlerine bakmak yeterli. İhalelerde ortaya çıkan fiyatlar üzerinden yapılan hesaplamaya göre ortalama metrekare maliyeti ağırlıklı olarak 220 - 250 YTL arasında değişiyor. Bu maliyete altyapı, sosyal donatı, çevre düzenlemesi işleri de dahil. Dar gelirli konutlarının yüzölçümünün ise 70 metrekareye kadar indiği biliniyor.

TOKİ'nin Eylül 2007'deki faaliyet özetinde dar gelirli konutlarının sayısı 59 bin 891. Dar gelirli konutlarının ortalama yüzölçümü 90 metrekare ve metrekare maliyeti 250 YTL olarak alınırsa yaklaşık 60 bin konutun maliyeti 1 milyar 350 milyon YTL eder.

Dar gelirli konut maliyetine ilişkin rakam TOKI'nin "sosyal konut" diye nitelediği 230 bin konutun maliyeti konusunda da fikir verebilecek bir rakam. Sosyal konutların yüzölçümü 90 - 100 metrekare olarak alınırsa 230 bin konutun maliyeti 5 milyar YTL dolayında olur.

Kaldı ki; TOKİ'nin sosyal konut diye nitelediği konutların önemli bir bölümünün sosyal konut olduğu kuşkulu.

TOKİ'nin hemen hemen her ilde hali vakti yerinde, orta gelirli ailelere yönelik konut da yaptığı; özellikle büyük kentlerdeki gecekondu dönüşüm bölgelerinin kentlerin en gözde rant bölgeleri haline geldiği, buralara yapılan projelerin orta ve üst gelir grubuna yönelik konutlar olduğu dikkate alınırsa, sosyal konut sayısı 230 binin çok altında olduğu söylenebilir. O zaman sosyal konut diye nitelenen konutlar için gereken kaynak da 5 milyar YTL'nin çok altına düşer.

TOKİ, ürettiği konutları dar gelirlilere bedava vermiyor; maliyetine, hatta maliyetin de üzerinde bir fiyatla satıyor. Yalnız konut bedelinin yüzde 15 - 25'ini peşin alıp kalan bölümünü uzun süreli vade yapıyor.

Dolayısıyla yatırdığı para hemen geri dönmüyor, geri dönüşü daha uzun süre alıyor. Bu durumda TOKİ kısa vadede büyük kaynağa ihtiyaç duysa da uzun vadede öyle büyük bir kaynağa ihtiyacı yok..

TOKİ ve EGYO, konut seferberliğine başladıktan sonra, kaynak sağlamak amacıyla yurdun dört bir yanında birbirinden değerli binlerce arsa, konut ve işyerini de satışa çıkarmıştı.

TOKİ'nin satışa çıkardığı konut ve işyerleri, Emlakbank'ın kapatılması nedeniyle TOKİ'ye devredilen konut ve işyerleriydi.

Satılan arsalar ise TOKİ'nin kendi arsaları; Arsa Ofisi Genel Müdürlüğü'nün kapatılması nedeniyle TOKİ'ye devredilen arsalar ile Emlakbank'tan devralınan arsalardı.

TOKİ'nin 2003 yılındaki taşınmaz satış geliri 202.6, 2004 geliri 378 milyon YTL'ydi.(7)

TOKİ, 2005'te 145 arsa satarak 475, 2006'da 342 arsa satarak 498 milyon YTL gelir sağladı. Yapılan protokollerle belediyelere devredilen arsalardan ise 33.1 milyon YTL geldi. EGYO ise arsa satışlarından 2005'te 231.6, 2006'da ise 424.8 milyon YTL gelir elde etti.(8)

TOKİ'nin arsa ve Emlakbank'tan kalan konut ve işyerlerinin satışından sağladığı kaynak 2 milyar YTL. Dar gelirli konutlar için 1.3 milyar YTL, orta gelir ve gecekondu rant projeleri bir yana bırakılırsa sosyal konutlar için de bir o kadar para gerektiği varsayılırsa, gereksiniminin çok üzerinde bir kaynak yaratma projesinin uygulamaya konulduğu ortaya çıkar.

Dar gelirlileri "kira öder gibi taksitlerle ev sahibi yapmak" için 1.3 milyar YTL'lik bir kaynak gerekmesine karşın, binlerce gayrimenkulün haraç mezat satılması, bu yetmiyormuş gibi 10 milyar YTL'nin üzerinde bir kaynak yaratma projesinin uygulamaya konması, gelir paylaşımı projelerinin yüzde 30 - 40 gibi son derece düşük paylar karşılığında verilmesi; AKP'nin "dar gelirliye konut" gerekçesiyle nasıl büyük bir rant yarattığını, konut hamlesinde örnek alınan KİPTAŞ modelinin de nasıl bir model olduğunu göstermeye yeter herhalde.

---

(7) YDK TOKİ 2004 Raporu, s. 19

(8) YDK, TOKİ 2005 Raporu, s. 261

TOKİ NE KADAR ŞEFFAF

Konut sayısına bakıldığında, Özal döneminde yapılan 1 milyon konutun ardından önemli bir başarıdan söz edilebilir. Yalnız iki dönem arasında önemli bir fark var.

Özal döneminde, devlet, konut yaptırmamış; konut ihtiyacı olan vatandaşlara destek olmuştu. İhtiyacı olan vatandaşlar çoğunlukla belediyelerin öncülüğünde kooperatifler kurmuş, devlet kendilerine uzun vadeli ve düşük faizli kredi sağlamış, vatandaşlar konutlarını kendileri istedikleri şirketlere yaptırmışlardı.

Oysa AKP döneminde devlet bizzat konut yaptırıyor ve pazarlamasını da çoğunlukla kendisi yapıyor; yani devlet, inşaat piyasasına girmiş, konut işi yapan binlerce şirkete, kooperatife rakip olmuş durumda.

Devletin ekonomiden tamamen çekilmesi gerektiğini savunan, bunun için kamunun elinde ne varsa satmayı hedefleyen bir iktidarın, devleti neden ekonomiye soktuğu, bunun savunduğu liberal ekonomi sistemine ne kadar uyduğu bir yana, yapılan 1700 ihalenin yasalara ne kadar uygun ve şeffaf (saydam) olduğu da üzerinde önemli durulması gereken bir konu.

İhalelerin yasalara ne kadar uygun yapıldığına yeri geldikçe değinilecek; ancak ne kadar şeffaf yapıldığı, bilgilerin kamuoyu ile ne kadar paylaşıldığı konusunda, Kamu İhale Kurumu'na (KİK) bildirilen ihale sonuçları ve kamuoyuna açıklanan verilere bakıldığında ciddi soru işaretleri ortaya çıkıyor.

AKP'nin siyasi yaşama gözünü açtığı günden beri dilinden düşürmediği, ne zaman toplumsal muhalefet ya da askerin tepkisiyle karşılaştıysa sıkı sıkıya sarıldığı, Abdullah Gül'ü cumhurbaşkanı seçtirdiğinden bu yana nedense fazla ağzına almadığı bir kavram var: Demokrasi.

Demokrasiyi ortadan kaldırmayı hedefleyen bir anlayıştan gelenlerin ne kadar değiştiğini, demokrasi konusunda ne ka-

dar içten olduğunu herhalde herkes az çok görmeye başladı. Demokrasiye inanmak demokrasiyi dilinden düşürmemekle değil, demokrasinin olmazsa olmaz koşullarını yerine getirerek olur. Bu olmazsa olmazlardan biri saydamlıktır.

Saydamlık iktidarların yaptığı bütün işler konusunda kamuoyunun bilgilendirilmesini, ulusal güvenlik ve istihbarat gibi oldukça sınırlı bazı konular dışında her türlü bilginin halka açıklanmasını, halkın da bu bilgilere kolayca ulaşmasını gerektirir. Bunlar da yetmez, iktidarların yaptıkları işlerin yasalara, yerleşik etik kurallara, gelenek ve göreneklere uygun olduğu, herhangi bir yolsuzluk, kuralsızlık, kayırma olup olmadığı konusunda halka her an hesap vermelerini de zorunlu kılar. TOKİ ihaleleri, bu açıdan önemli.

Görünüşe bakılırsa ihaleler saydamlık ilkesi gereğince kamuoyunun gözünün önünde, yasalara uygun biçimde gerçekleştirildi. Yapılan ihaleler ve sonuçları kimseden saklanmıyor; kurumun kendi internet sitesi kanalıyla yayımlanıyor. Dolayısıyla her türlü bilgi halka açıklanıyor, halkla paylaşılıyor; isteyen herkes ihalelere ilişkin bilgilere internet ortamında kolaylıkla ulaşıyor. Oysa bu görüntünün aldatıcı olduğuna işaret eden önemli ayrıntılar var.

Yine "Başlatılan Projelere Ait İhale Bilgi Tablosu" dikkate alındığında 5 Eylül 2007 tarihi itibariyle, o güne kadar "idare konut uygulaması", "konut + sosyal donatı", "gecekondu dönüşüm", "afet konutu", "tarım köy uygulaması", "kaynak geliştirme", "Emlak Konut Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı Projeleri", "restorasyon", "altyapı ve sosyal donatı" ve "müşavirlik hizmetleri" adı altında konut ve konut altyapısıyla ilgili ihalelerin sayısı toplam 730 dolayında. İl bazında tabloda ise ihale sayısı 785 olarak çıkıyor.

Kurumun 4.5 yıllık icraatına ilişkin açıklamada toplam ihale sayısının 1700 olarak vurgulandığı anımsanırsa kalan 1000 civarında ihale nerede? Bu ihalelere tablolarda niye yer verilmedi, kamuoyuna niye açıklanmadı?

Kaldı ki, diğer kaynaklardan, tablolarda yer verilmeyen

ihaleler arasında olduğu sanılan bazı ihaleleri tablodaki 785 rakamının üstüne koyduğunuzda yine 1700 rakamına ulaşamıyorsunuz; yani birçok ihalenin sır olduğu görülüyor.

Sözgelimi, YDK'nın TOKİ 2005 raporunda proje veya aven proje çizimine ilişkin 11, harita alımına ilişkin 16, imar planı hazırlanmasına ilişkin 34, sondaj ve zemin etüdü yaptırılmasına ilişkin 231 ihale listelenmiş. Bu ihaleler dikkate alındığında 1100'e yaklaşıyor. Kalan ihalelerin neye ilişkin olduğu belirsiz.

Listelerde projelerin adları, ihaleyi kazanarak işi üstlenen şirketler, sözleşme tutarları, konut sayıları ve inşaat düzeyinin hangi noktaya ulaştığına ilişkin bilgiler yer alıyor. İhalelere kaç şirketin katıldığı, tahmini bedelin ne olduğu, ihalede gelen en yüksek en düşük teklif tutarlarının kaç lira olduğuna ilişkin bir bilgi yok.

Listelerde şirketlerin adlarına ilişkin verilen bilgiler ise sanki bazı şirketlerin isimlerinin saklanmaya çalışıldığı, bu şirketlerin kimlere ait olduğunun bilinmesinin istenmediği kuşkusunu doğuruyor.

Dünyanın hemen her yerinde her şirketin unvanı genellikle bir ön isim ve ardından gelen, şirketin hangi alanda faaliyet gösterdiğini, ne tür bir şirket olduğunu ifade eden tamlamalardan oluşur. Sözgelimi, "Albayrak İnşaat Turizm Seyahat Anonim Şirketi" gibi.

TOKİ'nin listelerine baktığınızda ise o güne kadar kurumdan ihale alan 400 civarında şirketin yarısından fazlasının unvanlarının tam yazılmadığını görürsünüz. Diyelim ki, şirketin adı "Feza İnşaat Ticaret Limited Şirketi."; ama "Feza İnş." diye yazılı. Oysa Türkiye'de "Feza Inş. Taahüt San. Tic. ve Tur. Ltd. Şti.", "Feza İnşaat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi" "Feza İnşaat A. Ş.", "Feza İnşaat Ticaret Tur. ve San. Ltd. Şti.", "Feza İnşaat Müteahhitliği" diye birçok şirket var. Hepsinin unvanı da "Feza İnşaat" diye başlıyor; ama uzantıları değişik. Herbiri farklı bir ilde, sahipleri farklı. O zaman Feza İnşaat'ın hangi Feza İnşaat olduğunu bulma olanağı var mı?

Unvanları yukarıdaki gibi, iki sözcüğü aşmayacak biçimde yazılmış, üstelik bazıları büyük ihaleler de almış şirketlerden sadece birkaç örnek:

Ekşioğlu, Ekşioğlu İnş., Çelikler İnş., Mehmet Çelik, İpek İnş., Ida İnş., İnsa İnş., Aksu İnş., Karataş İnş., Eras İnş., Akdemir İnş., Gül-İş İnş., Kasva İnş., Taş İnş., Altındağ İnş., Makro İnş., Biat İnş., İskar İnş., Arslanlar İnş., Erkut İnş., Seha İnş., İzci İnş., Doğcan İnş., Varan İnş., Can İnş., Kübra İnş., Armağan İnş., Nuhoğlu İnş., Ucuz İnş., Bayburt İnş., Yapı-Tek İnş., Durmaz İnş., İnta İnş., Yavuzlar İnş., Kent İnş., Cengiz İnş., Taş Yapı, Bozoğlu İnş., Ulu İnş., Dağ Yapı, Dağyapı, Çevik İnş., Binsa İnş., Merve İnş., Genç İnş., İttifak İnş.

Eğer bu şirketleri başka kaynaklardan araştırıp tam unvanlarını bulamazsanız sicil kayıtlarına ulaşmanız; yani sahiplerinin kim olduğunu bulmanız, şirketin ihaleye girecek niteliklere sahip olup olmadığını öğrenmeniz, ortaklarının iktidarla bir yakınlığının olup olmadığını araştırmanız neredeyse olanaksız. Örneğin "Çelikler İnş." diye araştırdığınızda yüzlerce şirketle karşılaşırsınız. Sadece İstanbul'da bile unvanı "Çelikler İnşaat" diye başlayan onlarca şirket var.

Diğer isimlerde de durum farklı değildir. En özellikli, çok az olduğunu düşündüğünüz isimlerden bile birkaç ilde birkaç farklı şirket çıkar. Dolayısıyla şirketi bulamaz, ihalenin hangi işadamına verildiğine, bu işadamının kim olduğuna ilişkin bilgilere hiçbir zaman ulaşamazsınız.

Bazı şirketlerin isimleri sanki o şirketlerin isimlerine ulaşmayı iyice olanaksız hale getirmek için yazılmış gibidir. Sözgelimi "Al-Res İnşaat". Eskişehir Tepebaşı'nda arsa satışı geliri karşılığı konut işi aldı. Aldığı iş öyle küçük bir iş değil; tam 60 milyon YTL'lik bir iş...

Sicilden araştırdığınızda Türkiye'de böyle bir şirketin olmadığını görürsünüz. Adına baktığınızda "Bu şirket herhalde yabancı bir şirket. Hükümet Arap sermayesini Türkiye'ye çekmeye çalışıyor. Hükümetin çabaları sonucu Arap şirketleri yatırım için Türkiye'ye geliyor. Olsa olsa bu şirket de bir

Arap şirketidir. Türkiye'de bir büro açmıştır. Bu yüzden kaydı çıkmadı" diye düşünürsünüz. Eğer ad yanlış yazılmış olabilir diye akıl edip sicilden tekrar sorguladığınızda "Al-Reş İnşaat Taahüt Ticaret Sanayi Limited Şirketi" diye bir kayıt karşınıza çıkar. O zaman şirketin bir Arap şirketi olmadığını, bir Türk şirketi olduğunu anlarsınız.

Şirket, Kahramanmaraş'ın Elbistan ilçesinde kurulmuş, önce Maraş'a, 24.11.2005'te Ankara'ya taşınmış, Ankara'ya taşındıktan sonra Maraş ve Eskişehir'de şube açmış. İlk sicil numarası: 3396. Sahipleri de isimlerinden anlaşıldığı kadarıyla Arap ya da Arap kökenli değil: Abdullah Yener, Betül Yener (2006'da ortaklıktan ayrıldı), Alaattin Yener. Şirketin hâkim hissedarı Abdullah Yener. Kendisi 2007'de müteahhitlikten yayıncılığa geçme kararı almış ve Kahramanmaraş'ta "Aksu TV" diye yerel bir televizyon kanalı kurmuş.

Şirket bir Türk şirketi ve adı da "Al-Reş" olduğuna göre listelere niye "Al-Res" diye yazıldı? Listeleri hazırlayan memurlar herhalde okuma yazma özürlü değildirler. O memurlar İngiltere ya da Amerika'da doğup büyümüş, yaşamları boyunca başka hiçbir alfabeyle karşılaşmamış; yani "ş" harfini hayatında hiç görmemiş, bu olsa olsa "s" harfidir diye hüküm yürütecek insanlar da olamazlar. Niye yanlış yazsınlar ki!?..

Bu durumda, ister istemez insanın aklına şu geliyor: Hükümet ya da TOKİ'den birileri şirketin hangi şirket olduğunun bulunmasını, şirketin kime ait olduğunun bilinmesini istemedi ki, memurlar da listeye öyle yazdı. Zaten Türkçe'de "Al-Reş" diye bir isim olabileceği kimin aklına gelir ki!.. Altı üstü bir harf yanlış yazılmış! Ne var bunda!?..

Şirketin adı listelerde ancak 2007 Eylül'de düzeltilecek ve Al-Reş diye yazılacaktı.

Böyle daha birçok yanlış yazım var. Sözgelimi "Öz Er-Ka İnşaat" diye bir şirket var. TOKİ'den bedeli bilinmeyen bir ihale hariç yaklaşık 32 milyon YTL'lik iş almış. Türkiye koşullarındaki rakam oldukça büyük. Ancak listenin bir yerinde ismi "Öz Er-Ka İnş.", bir yerinde "Öz Er-Ka Ltd.", bir yerin-

de "Öz-Er-Ka İnş. Turz. Taah. Tic. ve San. Ltd. Şti." diye geçiyor. Üç ayrı ihale sanki üç ayrı şirkete verilmiş gibi. Sicile baktığınızda adı "Öz-Er-Ka" diye başlayan bir şirketle karşılaşamazsınız. Kamu İhale Kurumu kayıtlarına baktığınızda aslında üç ihalenin de aynı şirkete verildiği ve üç farklı şirketmiş gibi yazılan şirketin "Oz Er-Ka Inşaat Turizm Elektrik Taahhüt Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti." diye tek bir şirket olduğu anlaşılır.

Adı "Çağdan" diye başlayan bir başka şirket... Listenin bir yerinde "Çağdan İnş.", iki yerinde ise "Çağdan Müh. Müt. San. Tic. A. Ş." diye geçiyor. İki farklı şirket varmış gibi görünüyor. Aldıkları ihalelerin miktarı 69 milyon YTL.

Sicilden baktığınızda "Çağdan İnşaat" diye başlayan tek kayıt İstanbul'da çıkıyor ve şirketin kaydı yasal nedenlerden ötürü dondurulmuş; yani böyle bir şirket artık yok. Dolayısıyla işi alan şirketin adı "Çağdan Müteahhitlik" diye başlayan şirket olduğu anlaşılıyor.

Eras İnşaat... Aksaray ve Kayseri'de 7 ayrı ihale almış. Listede ismi bazı yerlerde "Eras İnş. San. Tic. A. Ş." diye gösterilmiş. "Eras İnşaat" diye aradığınızda karşınıza Kocaeli, Mersin, Ankara, İstanbul ve Kayseri'de 8 şirket çıkıyor. İhaleleri hangi Eras Inşaat'ın aldığını, yoksa birkaç şirket arasında mı paylaşıldığını anlamanız hemen hemen olanaksız.

KİK kayıtlarına baktığınızda "Eras İnş." diye gösterilen şirketin aslında "Eras İnşaat Turizm Sanayi ve Ticaret A. Ş." diye bir şirket olduğunu görüyorsunuz. Dönüp bu şirketi araştırdığınızda, şirkete ulaşamazsınız; sadece Kayseri ve Aksaray'daki şube kaydı çıkar. Şube gazetelerinde şirketin merkezinin Kayseri'de olduğu yazılı. Dönüp Kayseri'den tekrar araştırdığınızda yine kayıt çıkmaz. Eğer şirketin adının "Eras" değil de "Er-as" diye yazılmış olabileceğini akıl ederseniz kaydına ulaşırsınız:

Şirket Temmuz 2007'de isim değişikliği yaparak unvanındaki tireyi çıkartmış. Oysa şirket, bilindiği kadarıyla, 2004 yılından beri TOKİ ihalelerine katılan bir şirket. Şirketler iha-

lelere katıldığında kendilerine ait en son bilgileri içeren sicil gazetelerini vermek zorunda olduğuna göre; TOKİ'nin elindeki gazetelerde de isim tireyle yazılı. Dolayısıyla TOKİ kayıtlarında da şirketin isminin tireyle yazılı olması, KİK'e de öyle bildirilmiş olması gerekiyor; ama hem listeye tiresiz yazılmış, KİK'e de tiresiz bildirilmiş.

Şirketin Kayseri Düvenönü ve Aksaray şubeleri 2004'te kurulmuş. O tarihte şirketin adında tire yer alıyor; ancak ne hikmetse şubelere ilişkin bilgiler gazetede yayımlanırken tiresiz yayımlanmış. Bu da bir başka ilginç nokta. Şirketin kendisini gizlemesine yardımcı olmaktan başka sonucu olmayan, kasıtlı ya da kasıtsız bir yanlışlık. Bu yanlışlık bazı sicil memurluklarının ne kadar titiz (!) çalıştığını göstermesi açısından da önemli.

İsimlerin eksik ya da yanlış yazılması eğer bir özensizlik ya da umursamazlığın sonucu değilse, eğer şirketler tarafından TOKİ'nin yanıltılması gibi bir durum yoksa o zaman isimler bilinçli olarak yanlış yazılmış demektir. Eğer bilinçli olarak eksik ya da yanlış yazım söz konusuysa bunun; hangi şirkete, kaç ihale verildiğinin anlaşılmasını önlemeye çalışmaktan başka bir nedeni olamaz.

Yayımlanan listelerde yer alan eksiklik, yanlışlık sadece şirketlerin isimleriyle sınırlı değil. Bazı projeleri ile projelerin yapıldığı yerlerin adları ve konut sayılarında da benzer çok sayıda eksiklik, yanlışlık ve çelişki var.

Ayhan Demirci İnşaat... Şirket, ikisi ortak olmak üzere 5 ihale almış ve ihalelerin toplam tutarı tahminen 110 - 120 milyon YTL civarında...

Şirketin adı listeye eksik yazılmış. KİK'e bildirilen ihale sonuçlarına göre; şirketin tam unvanı Ayhan Demirci İnşaat Turizm ve Ticaret Limited Şirketi. Şirket Ayhan Demirci, Muzaffer Demirci ve Mehmet Demirci adlı Trabzonlu üç kardeşe ait.

Şirketin aldığı ihalelerden Ankara Yukarı Yurtçu'daki iki ihalenin ne isimleri, ne isimlerin içinde bulunan yerler birbiri-

ni tutmuyor. Konut sayıları ve ihale bedellerinde de çelişki var.

TOKİ'nin Kamu İhale Kurumu'na bildirdiği bilgiler ile TOKİ tarafından projelere ilişkin internette yayımlanan ve sürekli güncellenen listelere değişik tarihlerde bakıldığında ortaya çıkan çelişkiler şöyle:

1.12.2006

1 - Ankara Yukarı Yurtçu-Kuyupınar (Karayolları-Turkuaz) 2. Bölge + (İlköğretim 24, Spor Salonu, Ticaret Mrk., Camii, Şadırvan, Kütüphane, Kreş) - 712 konut. Bedeli listede yer almıyor.

2 - Ankara Yukarı Yurtçu-Kuyupınar 4. Bölge (Karayolları-Turkuaz) - 726 konut. Bedeli 43.480.000 YTL

22.8.2007

1 - Ankara Yukarı Yurtçu-Kuyupınar (Karayolları-Turkuaz) 1. Bölge 2. Etap + (İlköğretim 24, Spor Salonu, Ticaret Merkezi, Cami, Şadırvan, Kütüphane, Kreş) - 712 konut. Bedeli belirtilmiyor.

2 - Ankara Yukarı Yurtçu-Kuyupınar 1. Bölge 4. Etap (Karayolları-Turkuaz) -730 konut. Bedeli 43.480.000.

7.9.2007

1 - Ankara Yukarı Yurtçu-Kuyupınar (Karayolları-Turkuaz) 1. Bölge 2. Etap + (İlköğretim 24, Spor Salonu, Ticaret Merkezi, Cami, Şadırvan, Kütüphane, Kreş) -712 konut. Bedeli belirtilmiyor.

2 - Ankara Yukarı Yurtçu-Kuyupınar 1. Bölge 4. Etap (Karayolları-Turkuaz) -730 konut. Bedeli 43.800.000.

KİK'e bildirilen

1 - Ankara İli Y.Yurtçu 2. Bölge 712 Konut ve Sosyal Konutlar ile Adaiçi Altyapı ve Çevre Düzenleme İnşaatı. Bedeli 44.000.000.

2 - Ankara Yukarı Yurtçu Kuyupınar Mevkii 4. Bölge 726 Adet Konut İle Adaiçi Altyapı ve Çevre Düzenleme İşi. (Ayhan Demirci İnşaat için teyit alınmış; yani dolaylı olarak ihalenin söz konusu şirkette kaldığı bildirilmiş. Buna karşın ke-

sin sonuç bildirilmediği için bedel de yer almıyor.)

Listelerde ve KİK'e yapılan bildirimde "1" rakamı ile numaralandırılan proje büyük bir olasılıkla aynı proje. Projenin Ankara Yukarı Yurtçu - Kuyupınar (Karayolları - Turkuaz) yöresinde yapılacak konut projesi olduğu açık. Yöre konusunda bir çelişki yok; ancak sonrası karmakarışık.

Şimdi bakalım! 1.12.2006'daki listede işin yapılacağı bölge için "Kuyupınar 2. Bölge", 22.8.2007 ve 5.9.2007'deki listelerde "Kuyupınar 1. Bölge 2. Etap", KİK'e bildirilen listede "Yukarıyurtçu 2. Bölge" diyor. 712 konut nerede yapılıyor? Sadece Yukarı Yurtçu'da mı, yoksa Yukarıyurtçu Kuyupınar 2. Bölge'de mi, yoksa Kuyupınar 2. Bölge'de mi? Veya üç bölgenin üçü de farklı bölge mi? Bu üç bölgenin üçünde de üç ayrı proje yapıldı, üç ihalenin üçü de Ayhan Demirci İnşaat'a mı verildi?

TOKİ'nin listelerinde ihalenin bedeli niye yer almıyor? Eğer KİK'e 44 milyon YTL bildirildiyse o zaman bedel belli demektir. Belli olduğuna göre listelere bedeli koymamanın nedeni ne?

Ayhan Demirci İnşaat'ın aldığı diğer ihaleye gelelim! İşin yapıldığı yer "Yukarı Yurtçu 4. Bölge" mi, yoksa "Yukarı Yurtçu 1. Bölge 4. Etap" mı? Konut sayısı 726 mı, yoksa 730 mu? Ya da Yukarı Yurtçu 1. ve 4. bölgelerde ikiden fazla proje uygulandı, bu projelerin hepsinin ihalesini Ayhan Demirci İnşaat mı aldı?

Bir başka soru: İkinci ihalenin sonucu, ihalesi yapılan konutların sayısı tutmadığı, mevzuata bir aykırılık bulunduğu için mi bildirilmedi?.. Yoksa şirketin sahipleri iktidardan ya da TOKI'den bir yetkiliye yakın diye mi?..

Ayhan Demirci'nin hangi Ayhan Demirci olduğu, şirketin TOKİ'den Ankara'da kaç tane ihale aldığı anlaşılmasın diye mi şirketin adı listelere eksik yazıldı? Hangi Ayhan Demirci olduğu bulunsa bile kaç ihale aldığı belirlenemesin diye mi projelerin adları, konut sayısı ve ihale tutarları birbirine karıştırıldı?

Benzer karmaşa, 2005 - 2006 yıllarında yapılan ihalelerden KİK'ten teyit alınan, ancak sonucu bildirilmeyenlerde gözleniyor. Bu ihalelerin sayısı 46. KİK'ten numara alındıktan sonra açılan ihalelerin çoğunda ilanlar verilmiş... En uygun teklifi hangi şirketlerin verdiği belli olmuş... KİK'ten bu şirketler için teyit istenmiş... KİK şirketlerle sözleşme imzalanmasına engel olacak bir yasağın olmadığını bildirmiş... Sonrasına ilişkin ya bilgi yok ya da tam bir karmaşa söz konusu...

TOKİ listelerinde bilgiler, Kamu Satınalma Platformu'ndaki farklı ihalelerin bilgileri ve YDK raporlarındaki bilgiler karşılaştırıldığında 46 ihalenin akıbeti bir ölçüde aydınlatılabiliyor.

Sözgelimi Rize Güneysu'da yapılan 96 konut ve altyapı ihalesi. İhale 2005'in ilk aylarında yapılmış, "Aksu İnşaat Taahhüt Ticaret ve Nakliyat İthalat ve İhracat Limited Şirketi" diye bir şirket için 24 Mayıs 2005'te KİK'ten teyit alınmış. Yani ihalede en uygun teklifi söz konusu şirket vermiş; ancak ihaleye kaç şirket katılmış, Aksu İnşaat hangi teklifi vermiş, ihalede gelen en düşük teklif neymiş, Aksu İnşaat'la sözleşme imzalanmış mı belli değil.

Aradan neredeyse bir yıl geçtikten sonra Kamu Satınalma Platformu'na bakıldığında, karşınıza "Güneyse 96 Konut Ve Pazar (Rize'nin İlçesi) Ticaret Merkezi Camii, Şadırvan, Adaiçi ve Genel Altyapı, Çevre Düzenlemesi İnşaatı" diye bir başka ihale çıkıyor. İhale 4 milyon 300 YTL ile en düşük teklifi veren Özakkuşlar İnşaat Ticaret Limited Şirketi'nde kalmış. Bu ihalenin ismi TOKİ listelerinde ise "Güneysu - Rize Pazar 96 Konut, Ticaret Merkezi, Cami, Şadırvan" diye geçiyor.

Bilgiler karşılaştırıldığında anlaşılıyor ki, 2005'te yapılan ve sonucu bildirilmeyen ihale sonradan iptal edilmiş. Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu (YDK) raporunda da aynı yönde bilgi var. Rapora göre;[9] ihalenin iptal nedeni, konutların kurulacağı arazinin kamulaştırılamaması.

---

(9) YDK TOKİ 2005 Raporu, s. 175

"Zonguldak Çaydeğirmeni 160 Konut Ticaret Merkezi Cami Adaiçi ve Genel Altyapı İnşaatı" ile ilgili ihale 2007 Şubat ayı başında yapılınış. Armağan İnşaat Medikal İthalat İhracat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi ile Abdullah Yusuf Yeniçerioğlu şirketi için 8 Şubat'ta teyit alınmış. Anlaşıldığı kadarıyla işin iki şirket arasında bölüştürülmesi kararlaştırılmış. Listeye baktığınızda ise 7 milyon 510 bin YTL'lik işin, Armağan İnşaat ve Kübra İnşaat şirketlerinin oluşturduğu ortak girişime verildiği görülüyor.

"Mersin Silifke 536 Konut İlköğretim Okulu Lise Sağlık Ocağı Ticaret Merkezi Cami Şadırvan 2 Bekçi Kulübesi Adaiçi ve Genel Altyapı İnşaatı" ihalesi 2006 Mayısı'nda yapılmış. İhalede en uygun teklifi veren şirketler olarak Öz Er-Ka İnşaat Turizm Elektrik Taahhüt Ticaret ve Sanayi Limited Şirketi ile Asil İnşaat Sanayi Ticaret Limited Şirketi için teyit alınmış. İhalenin sonucu nedense bildirilmemiş.

Buna karşın listelerde şöyle bir iş var: "Mersin Silifke 536 Konut + Ticaret Merkezi Cami Şadırvan Bekçi Kulübesi". İşi alan şirket ise Toprak Yapı İnşaat Turizm Petrol Madencilik Gıda Otomobil Tekstil İthalat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi. Bedeli 35 milyon 388 bin YTL, İşin, Öz Er-Ka ve Asil İnşaat'ın en uygun teklifi verdiği sonucu KİK'e bildirilmeyen ihaleyle verilen iş olduğu anlaşılıyor. Yani ihale, sonradan nasıl olmuşsa teyit alınan iki şirketten biri yerine Toprak Yapı'ya verilmiş.

"Bayburt 1. Bölge 36 Konut 24 Dükkân 1 Ticaret Merkezi Adaiçi ve Genel Altyapı İnşaatı" ihalesinde, 20 Haziran 2006'da Ali Acar İnşaat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi için teyit alınmış. Sonuç yine KİK'e bildirilmemiş. Listeye baktığınızda işin 9 milyon 349 bin YTL'ye Eryapı Sanayi ve Ticaret Kollektif Şirketi ile Bayburt İnşaat'ın oluşturduğu ortak girişime verildiği anlaşılıyor. İşin adı aynı, sadece dükkân sayısı 23'e düşmüş.

"Yozgat Yenifakılı 96 Adet Konut Adaiçi ve Genel Altyapı ile Çevre Düzenleme İnşaatı" ihalesi. 17 Nisan 2006'da Trans-

T İnşaat Taahhüt Petrol Ürünleri Otomobil Dayanıklı Tüketim Malları Turizm Sanayi Ticaret Limited Şirketi için teyit alınmış. İhalenin sonucu KİK'e bildirilmemiş. Listelerde ihalenin Trans-T Şirketi'ne verildiğine ilişkin bir bilgi yok.

Aradan 7 ay geçtikten sonra "Yozgat Çayıralan, Sarıkaya, Yenifakılı 360 Konut ve Sosyal Donatısı İle Adaiçi, Genel Altyapı ve Çevre Düzenlemesi İnşaatı" diye bir başka ihale yapılmış. Bu kez Girişimciler İnşaat Sanayi ve Ticaret A. Ş. için teyit alınmış. Sonuç yine KİK'e bildirilmemiş.

Listeye baktığınızda ise şöyle bir ihale karşınıza çıkıyor: "Yozgat - Yenifakılı (96), Çayıralan (72), Sarıkaya (192) + Ticaret Merkezi 360 konut". İhale, Girişimciler İnşaat Sanayi ve Ticaret A. Ş.'ye 16 milyon 620 bin YTL'den verilmiş.

Anlaşıldığı kadarıyla Yenifakılı'daki projenin ihalesi sonuç aşamasına geldiği bir sırada Çayıralan ve Sarıkaya'daki projelerle birleştirilmiş. Bu yüzden Yenifakılı'ya ilişkin ihale iptal edilmiş. Birleştirilen projeyi ise Girişimciler İnşaat almış.

TOKİ, elbette bazı projeleri iptal edip diğerleriyle birleştirilebilir. İptal edilmesi halinde bile sonucun KİK'e bildirilmesi gerekiyor. Diyelim ki, iptal edildiği için bildirilmedi. Ancak birleştirme sonucu ortaya çıkan yeni projenin sonucu niye KİK'e bildirilmedi? Saklanması gereken bir usulsüzlük mü vardı?

"Bursa Mustafakemalpaşa Karaköy 102 Ad.Köyevi Ticaret Merkezi Ahır Tandır Adaiçi Altyapı Çevre Düzenlemesi İnşaatı" ihalesi, yasa kapsamı dışında, pazarlık usulüyle yapılmış. İhalenin Taşlar Yapı İnşaat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi'ne verilmesi kararlaştırılmış ve şirket için 12 Temmuz 2006'da teyit alınmış; ancak ihalenin sonucu KİK'e bildirilmemiş.

KİK kayıtlarına bakıldığında ise ihalenin iptal edildiği ve aradan bir ay geçmeden, yine pazarlık usulüyle başka bir ihale yapıldığı anlaşılıyor. Aynı iş, 6 milyon 250 bin YTL bedelle Makro İnşaat Ticaret Limited Şirketi'ne verilmiş.

İş, TOKİ listelerinde ise "Bursa Mustafakemalpaşa Kara-

köy 105 konut + Ticaret Merkezi Ahır Tandır İnşaatı" diye yer alıyor. Konut sayısı değişik ve isimde "adaiçi altyapı düzenlemesi" yok.

Taşlar Yapı'nın merkezi Bursa'da. Sahipleri Erdoğan ve Ziya Taş. Unvanına bakılırsa şirket bir inşaat şirketi; ancak sicil bilgileri öyle söylemiyor. Şirket 13 Aralık 2006'da, Bursa Görükle'de gıda ürünleri üzerine bir ek işyeri açmış. Belli ki şirket gıda işiyle uğraşan bir şirket.

"Gümüşhane Kürtün 20, Özkürtün 156 Afet Konutu Adaiçi Genel Altyapı İle Çevre Düzenlemesi İnşaatı" ihalesinde, Merve İnşaat Taahhüt Mühendislik ve Nakliyat Ticaret Limited Şirketi için, 10 Kasım 2006'da teyit alınmış. İhalenin sonucu KİK'e bildirilmemiş.

TOKİ listelerinde ise "Gümüşhane Kürtün 20 Konut - Özkürtün 156 Konut" diye bir ihale yer alıyor. İhalenin isminde yukarıdakinden farklı olarak "Adaiçi Genel Altyapı ile Çevre Düzenlemesi" ifadeleri yok; ancak adlar karşılaştırıldığında iki ihalenin aynı ihale olduğu ve sonradan 7 milyon 990 bin YTL bedelle "Merkez İnşaat" diye bir şirkete verildiği anlaşılıyor.

İHALE SONUÇLARI GİZLENDİ

TOKİ ihalelerinin ne kadar saydam yapıldığına ilişkin bir gösterge de Kamu İhale Kurumu'na (KİK) yapılan ihale sonuç bildirimleri.

Kamu kuruluşları KİK'ten ihale numarası almadan ihale yapamaz. Bu yasal bir zorunluluk. Dosya numarası alınan ihaleler ile bu ihalelerin sonuçlarının KİK'e bildirilmesi gerekiyor. Bildirim elektronik ortamda yapılıyor. İhaleyi yapan kamu kuruluşunun görevlisi, numara alınıp ihale yapıldıktan sonra sonuçları internet üzerinden KİK'te açılan dosyaya işliyor. KİK, dosya açılan ihaleler ile bu ihalelere ilişkin her türlü gelişmeyi internet ortamında hizmet veren Kamu Satı-

nalrna Platformu kanalıyla kamuoyuna açıklıyor. İsteyen herkes "www.kik.gov.tr" adresi üzerinden bu bilgilere ulaşabiliyor. Yaratılan bu şeffaf ortamla ihalelerde toplumsal denetimin devreye sokulması, böylece yolsuzlukların azaltılması hedefleniyor.

KİK Satınalma Platformu'nda yer alan bilgilere göre; TOKİ'nin 2005-2007 yıllarını kapsayan üç yıllık dönemde KİK'ten numara alarak yaptığı ihalelerin sayısı 2008 başı itibariyle 969 idi. Bunlardan 313 tanesi 2005'te, 293 tanesi 2006'da yapılan ihalelerdi.

İhalelerden 2005'te yapılanlardan 213'ünün, 2006'da yapılanlardan 143'ünün, 2007'de yapılanlardan 176'sının; yani üç yıllık dönemde yapılan ihalelerden toplam 532 ihalenin sonucu KİK'e bildirildi. Kalan ihaleler ilana çıkılmış, teyit alınmış, işlem yapılmamış ya da iptal edilmiş olarak görünüyor.

İptal edilen ihalelerin sayısı 2005'te 84, 2006'da 43, 2007'de 71. Bunlardan 2005'te 1, 2006'da 20, 2007'de 8 ihale için iptal ilanı verildi. Oysa mevzuat gereğince iptal edilenlerin tümü için, neden iptal edildiğini kamuoyuna açıklamak amacıyla ilan verilmesi gerekiyor. İlan verilmediğine göre; ya bu ihalelere ilişkin dosyalar yanlışlıkla açıldı ya ihaleler gerçekten iptal edildi ama ilan vermeye gerek görülmedi ya da sonuçları KİK'e bildirmemek için iptal edilmiş gibi gösterildi.

İlana çıkılmış, işlem yapılmamış ya da teyit alınmış görünen ihalelerde gerçekte ne olduğu konusunda bilgi yok. TOKİ'nin ihale sonuçlarını bildirme konusundaki isteksizliği dikkate alınırsa bu ihalelerin bir bölümünün de yapılan ancak sonucu bildirilmeyen ihale olduğu söylenebilir.

İlan verilerek iptal edilenlerin, sonucu bildirilenlere dahil edilmesi durumunda; 2005'te ihalelerin yaklaşık yüzde 30'unun, 2006 ve 2007'de ise ihalelerin yüzde 50'sinin sonucu KİK'e bildirilmeyen ihaleler olduğu varsayılabilir.

Sonucu bildirilen ihale sayısı önceden daha da azdı. 2007 yılının Şubat ayı ortalarında sonucu bildirilen ihale sayısı sadece 196'ydı. Bunlardan 115 tanesi 2005'te, kalanı 2006'da

yapılmış ihalelerdi. O tarihte, 2007'de yapılan ihalelerden sonucu bildirilmiş olan ihale henüz yoktu.

2008 başı itibariyle sonucu bildirilen ihale sayısı 532'ye ulaşacaktı. Bu ihalelerin aşağı yukarı 345'i 2005 - 2006'da yapılmış ihalelerdi. Dolayısıyla 2005 ve 2006 yıllarında yapıldığı halde sonucu zamanında bildirilmeyen 150 dolayında ihale söz konusu. 150 ihaleye ilişkin bilgiler, 2007 Şubatı'ndan sonra KİK'e bildirilmeye başlandı ki bu, ülkenin hızla seçim ortamına girdiği bir dönem. Sonuçların 2 yıla varan bir süreyle bekletildikten sonra seçim döneminde bildirilmesi herhalde rastlantı değildi. Bildirim için; basının, muhalefetin ihaleleri irdeleme olanağının olduğu bir dönem yerine, kimsenin ihalelere dönüp bakacak durumda olmadığı bir dönemin seçilmesi bilinçli bir tercih olduğunu göstermez mi?

Sonucu zamanında bildirilmeyen ihalelerin arasında düşük kırımla verilen ihalelerin sayısının bir hayli fazla olduğu dikkat çekiyor. Yüzde 10'un altında kırımla verilenlerin sayısı 29, yüzde 20'nin altında kırımla verilenlerin sayısı 40. İkisinin toplamı dikkate alındığında, zamanında bildirilmeyen ihalelerin yüzde 46'sının düşük kırımla verilen ihaleler oluşturuyor.

Sonucu zamanında bildirilmeyen ihaleleri alan şirketler arasında Abdullah Yusuf Yeniçerioğlu, Aksa, Altındağ, Bayburt, Biat, Bozoğlu, Can İnşaat, Demars, Etüd 96, Fetih, Hayranoğulları, Ilgın, Ekşioğlu, İHE, İlci, İskar, Kalyon, Komyapı, Kuzu, Makek, Öz-Kar, Seha, Sinan, Şentürkler İnşaat gibi isimler dikkat çekiyor. Bu isimlerden bazıları kamuoyunun da yakından tanıdığı, "İslami şirket" diye adlandırılan şirketler. Bir bölümü ise iktidara yakın işadamı derneklerine üye olan ya da iktidara yakın olmaya çalışan işadamlarına ait şirketler.

Söz konusu şirketlere verilen ihalelerin büyük bölümünü düşük kırımlı ihaleler oluşturuyor.

Bazı şirketlere verilen ihalelerin nedense hiçbirinin sonucunun zamanında KİK'e bildirilmediği dikkat çekiyor. Bu şirketlerden biri merkezi İstanbul Sultanbeyli'de bulunan, daha sonra Kayışdağı'na taşman Nuhoğlu Sanayi ve Ticaret

Anonim Şirketi. Şirketin ortakları Ali Nuhoğlu, Hayri Güney Nuhoğlu, Mustafa Fahrettin Özer, Kadir Uzun, Mehmet Cemal Güler.

Nuhoğlu İnşaat'a 2005 yılında üst üste 5 ihale verildi. Verilen ihaleler Ankara Protokol Yolu 3. Bölge, Yenikent, Karabük Cevizlidere 1. Bölge, Karabük 2. Bölge'deki konut ve altyapı projeleri ile Ankara Yenikent İlsan'daki sosyal donatı projesinin ihalesi. Konut sayısı 1698'i buluyor. İhalelerin tutarı 81 milyon YTL'yi aşıyor.

Nuhoğlu İnşaat, konut sayısı ve ihale tutarlarının toplamına bakıldığında, TOKİ'den ihale alan hatırı sayılır şirketlerden biri. Buna karşın şirkete verilen ihalelerin hiçbirine ilişkin 2 yılı aşkın süre boyunca KİK'e bilgi verilmedi.

Diğer bir şirket ise Dağ Yapı İnşaat Tekstil Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi ile bu şirketin kardeş şirketleri olan Dağsan İnşaat ve Ticaret, Toprak Yapı İnşaat Turizm Petrol Madencilik Gıda Oto Tekstil İthalat Sanayi Ticaret limited şirketleri.

Söz konusu 3 şirkete tam 8 tane ihale verildi. İhalelerin toplam sözleşme bedeli 210 milyon YTL'ye yakın. Şirketlerin inşaatını üstlendiği konut sayısı 2894.

Şirketlere verilen ihalelerden 2005 yılının Nisan ve Ağustos aylarında sözleşmesi imzalanan Adana Seyhan Zincirlibağlar ve Antakya Kırıkhan'daki konut projelerine ilişkin ihalelerin sonuçları üzerinden 2 yıl gibi bir süre geçtikten sonra da olsa KİK'e bildirildi.

Yalnız Seyhan'daki projede içinden çıkılması zor bir karmaşa söz konusu.

TOKİ'nin internette yayımladığı bilgilere göre, Seyhan Zincirlibağlar'daki konut sayısı 1080. İhalenin bedeli 61 milyon YTL. Dağ Yapı, ihaleyi Ekinciler ve Ortakları İnşaat Sanayi Anonim Şirketi'yle birlikte aldı.

Sonucu KİK'e zamanında bildirildiği varsayılan ihalelere ilişkin bilgilerde, işin adında "Zincirlibağlar" ifadesi geçmiyor; yalnızca "Seyhan" deniyor. Bilgilere göre; ihaleyi Ekin-

ciler ile birlikte Dağ Yapı'mn almış olması olası değil; çünkü ihaleye bir tek şirket katıldı; o da Ekinciler ve Ortakları şirketiydi. Ekinciler'in 61 milyon YTL'lik teklifi geçerli sayıldı ve ihale bu şirkete verildi. Şirketle 27.7.2006'da sözleşme imzalandı.

KİK'e sonradan bildirilen ihale sonuçlarına ilişkin bilgilerde de "Zincirlibağlar" ifadesi geçmiyor. Projenin Seyhan'da olduğu belirtiliyor. Sonuçlara göre; Seyhan'daki ihale 26.7.2005'te yapıldı. İhaleye 4 şirket katıldı ve ihaleyi yüzde 23.5 kırımla, 38.035.000 YTL teklif veren Dağ Yapı İnşaat kazandı. Şirketle 26.8.2005'te sözleşme imzalandı.

YDK TOKİ 2005 raporunda yer alan tabloda da (s. 96) Zincirlibağlar geçmiyor. İhalenin 20.7.2005'te yapıldığı bilgisine yer veriliyor. Tabloya göre; ihaleyi Dağ Yapı ile Ekinciler birlikte aldı. Şirketlerle 26.8.2005'te sözleşme imzalandı. İşin bitim tarihi 25.8.2006'ydı. 2006 ortalarında iş yüzde 71.5 düzeyine gelmişti.

Dağ Yapı ve Ekinciler'e Seyhan'da iki ayrı proje mi verildiği; ihale yapıldıktan sonra yasaya aykırı bir biçimde işin kapsamının mı genişletildiği; işin yarım kalıp kalmadığı; kaldıysa konut sayısı artırılıp ihalenin işi yarım bırakan şirketlere mi verildiği; ihale tutarlarının niye farklı olduğu; niye KİK, YDK ve listelerdeki bilgiler arasında çelişkiler bulunduğu konusunda mantıklı bir açıklama yok.

Dağ Yapı ve kardeş şirketlerine verilen ihalelerden Adana Yüreğir'deki 400 yataklı hastane (listelerde Ekinciler'le Dağ Yapı ortak almış diye gösteriliyor); Mersin Silifke'deki 538 konut, 24 derslikli ilköğretim okulu, ticaret merkezi, cami, şadırvan; Balıkesir Merkez'deki sosyal donatı; Tokat Dedeli, Balıkesir Ayşebacı ve Balıkesir Dursunbey'deki konut projelerinin sonuçlarına ilişkin ise KİK kayıtlarında herhangi bir bilgi bulunmuyor.

Oysa, YDK raporundaki bilgilere bakınca Balıkesir merkezdeki 496, Dursunbey'deki 48 konut projelerinin ihaleleri 2005 Şubat, Dedeli'deki 438 konutun ihalesi 2005 Mayıs'ta

yapıldı. Bu projelere ilişkin Kamu Satınalma Platformu'ndan herhangi bir bilgi çıkmadığına göre; KİK'e hiç bilgi verilmemiş demektir.

Dağ Yapı, Dağsan ve Toprak Yapı şirketleri Mersin'de aynı adreste. Dağ Yapı'nın sahipleri Mehmet Dağlı ile Hüseyin Dağlı. Dağsan'ın ortakları kayıtlarda Asım Özdemir ve Adil Özdemir diye görünüyor.

Toprak Yapı'nın yüzde 90 hissesi Mehmet Dağlı, yüzde 10 hissesi Pervin Özdemir'e ait. Dağlı ve Özdemir, şirketi 7.12.2005'te satın aldılar.

Hem Dağ Yapı hem de Nuhoğlu şirketlerinin aldığı ihaleler öyle düşük kırımlı ihaleler değil. Nuhoğlu'nun aldığı ihalelerdeki kırım oranı yüzde 21 ile 26.6 arasında değişiyor. Bu şirketin sadece bir ihalesinde katılım sayısı üçte kalmış.

Dağ Yapı ve kardeş şirketlerin aldığı ihalelerde kırım oram ise belirlenebildiği kadarıyla yüzde 21.4'ten başlayıp 31'e kadar çıkıyor. Bu şirketlerin katıldığı bir ihalede 3 katılım olmuş, bir teklif geçersiz sayılmış. Diğer bir ihalede 6 katılım olmuş 3 teklif geçersiz sayılarak elenmiş. Bir ihalede ise katılım var. Diğer 5 ihaleye kaç katılım olduğuna ilişkin bilgi yok.

Dolayısıyla katılım ve kırım oranları açısından sonuçların gizlenmesini gerektirecek bir durum görünmüyor. Şirketlerin sahiplerinin iktidarla yakınlığına ilişkin de bir bilgi yok; ancak Nuhoğlu'nun ihalelerinin tamamının, Dağ Yapı ve kardeş şirketlerinin ihalelerinin büyük bölümünün KİK'e bildirilmemesi, soru işareti yaratmaktadır.

İhale sonucu KİK'e zamanında bildirilmeyen ihalelelerden biri de Ankara Etimesgut Erler Mahallesi'ndeki konut projesi. Ayrıntılarına ileride değinilecek olan proje milletvekilleri için gündeme getirilmiş, bu yüzden büyük tartışmalara neden olmuştu.

Satışları şaibe yaratan konutların ihalesi 3 Ekim 2005'te yapıldı. İhaleye bir tek Mesa Mesken şirketi katıldı. Son derece düşük bir kırımla ihaleyi alan Mesa şirketiyle aynı yılın Kasım ayında sözleşme imzalandı. İhalenin bilgileri neredey-

se 2 yıl sonra, 2007 yaz aylarında KİK'e bildirildi.

İhale sonuçlarının zamanında bildirilmemesinde; ihalelerin iktidara yakın şirketlere verilip verilmediğinin, düşük katılımlı ve düşük kırımlı ihalelerde kamunun zarara uğratılıp uğratılmadığının sorgulanması korkusunun etkili olduğu anlaşılıyor.

Ayrıca Erler Mahallesi'ndeki milletvekili konutları gibi şaibeli olan ya da çelişkili bilgiler içeren bazı ihalelerin ise tartışma yaratmasından ya da yarattığı tartışmanın daha da büyümesinden çekinildiği için sonuçlarının zamanında bildirilmemesi yoluna gidildiği düşünülebilir.

Bunların yanı sıra, sonuçların geç bildirilmesinde Kamu İhale Kurulu'nun üye yapısı ve seçim korkusunun de etkili olduğu söylenebilir.

DSP, ANAP, MHP koalisyon hükümetleri döneminde atanan üyeler, Kamu İhale Kurulu'nda 2007 ortasına kadar çoğunluğu oluşturuyordu. TOKİ yönetimi bu yüzden rahatsızdı. Söz konusu üyelerin önemli bir bölümünün görev süreleri 2007'de doldu. Kuruldaki sayısal denge, söz konusu üyelerin yerine AKP hükümeti tarafından yapılan atamalarla 2007 ortasında değişti; çoğunluk AKP'li bürokratlara geçti.

AKP tarafından atanan yeni KIK üyeleri, tarafsızlığını ortaya koyup ihaleleri irdelese ve bunun sonucunda ihalelerde usulsüzlükler belirlense bile 2007'deki seçimlerden bunların üzerine gidecek bir iktidar çıkmamıştı.

AKP hükümetinin, partiyle ilişkilendirilen, başta Ali Dibo olayı olmak üzere kamuoyuna yansıyan, tartışma yaratan hiçbir yolsuzluk iddiasının üzerine gitmediği, dosyaları birer birer kapattığı anımsanırsa, TOKİ yöneticilerinin üzerine gitmesi de beklenmezdi. Dolayısıyla ihale sonuçlarını bildirmekte artık sakınca kalmamıştı.

PAZARLIK USULÜ İHALELER

İhalelerin nasıl yapıldığı ise apayrı bir vaka.

KİK Satınalma Platformu'nda yayımlanan TOKİ ihalelerine ilişkin sonuç bilgilerine göre; 2005 - 2006 yıllarında yapılan 350 dolayındaki ihalenin 33 tanesi pazarlık yöntemiyle yapıldı. Kalan ihaleler ise açık ihale yöntemiyle gerçekleştirildi.

Pazarlık yöntemiyle yapılan ihaleler, Kamu İhale Yasası'nın pazarlık yönteminin hangi ihalelerde kullanılacağını düzenleyeri 21. maddesinin "b" ve "c" fıkralarına göre gerçekleştirildi.

İlk fıkra, doğal afetler, salgın hastalıklar, can veya mal kaybı tehlikesi gibi ani ve beklenmeyen olayların olması, idare tarafından önceden öngörülemeyen olayların ortaya çıkması halinde pazarlık yöntemiyle, hızlı bir biçimde ihale yapılmasına olanak sağlamak için yasaya konmuş bir fıkra.

İkinci fıkra; yani "c" fıkrası ise savunma ve güvenlikle ilgili özel durumların ortaya çıkması, ivedi ihale yapılmasının zorunlu hale gelmesi halinde ihalelerin ilansız olarak en az üç şirket davet edilerek yapılmasına olanak sağlıyor.

Pazarlık usulüyle yapılan ihalelerin 4'ü 21/c'ye göre yapıldı. İhaleler Hakkari merkezde 160 konut, 1 adet sosyal tesis; Yüksekova'daki 156 konut, ticaret merkezi, cami, şadırvan; Şemdinli'de 64, Çukurca'da 48 konut ile altyapı ve çevre düzenlemesi inşaatlarının yapılmasına ilişkin. Ayrıca bir de Hakkari'deki 108 konutun istinat duvarı, foseptik ve servis yolu inşaatı var.

Hakkari Merkez ve Yüksekova'daki ihalelerin yaklaşık maliyeti 8.4 ve 10 milyon YTL. İkisine 3'er şirket davet edilmiş. Birinde bir şirketin teklifi geçersiz sayılmış. Diğeri ise 3 geçerli teklifle yapılmış. İhalelerin ikisini de yüzde 7, 8.6 gibi son derece düşük kırım yapan Zirve Inşaat Ticaret Limited Şirketi aldı.

Şemdinli ve Çukurca'daki konut işinin yaklaşık maliyeti 6.5 milyon, Hakkari'deki istinat duvarı inşaatının yaklaşık maliyeti ise 685 bin YTL. İstinat duvarı ihalesine 4 şirket çağrıldı; bunlardan ikisinin teklifi geçersiz sayıldı. Konut inşaatına ise 3 şirket katıldı. Konut ihalesi yüzde 3.2, istinat du-

varı ise yüzde 12.4 kırımla Erek İnşaat Taahhüt Turizm Ticaret Sanayi Limited Şirketi'ne verildi.

Hakkari'deki ihalelerin hepsi halkın sokaklara dökülmesine neden olan olaylardan sonra yapıldı. Projeler bir an önce yapılması gereken projelerdi. Bunun için ihalelerin de bir an önce yapılması gerekiyordu. Dolayısıyla pazarlık yönteminin kullanılması zorunluydu; kullanıldı. Ya diğer ihaleler!?..

Kalan 29 ihalenin tamamı "b" fıkrası esas alınarak yapılmış. Bu ihaleler arasında afet gibi olağanüstü durumların zorunlu kıldığı birkaç ihale dışında ihale yok. İhalelerin büyük bölümü yüklenicinin işi yapmaması ya da işi yapmakta başarısız olması nedeniyle yarım kalan inşaatlar:[10]

1. Adapazan Korucuk Sosyal Donatı İlköğretim Okulu Ticaret Merkezi, Cami Subasmanı ve İzmit Atılım Lisesi Ek Bina İnşaatı

2. Denizli Merkez Gecekondu Dönüşüm projesi 1. Bölge 256 Adet Konut Adaiçi, ve Genel Altyapı ile Çevre Düzenleme İnşaatı

3. Eskişehir 644 Adet Konut ile Adaiçi Genel Altyapı ve Çevre Düzenlemesi İnşaatı

4. İzmir Menemen İlçesi Asarlık Beldesinde yapılacak 208 Adet Konut Adaiçi ve Genel Altyapı ile Çevre Düzenlemesi İnşaatı

5. Kocaeli İli Bekirpaşa İlçesi Akçakoca Mevkiinde Yapılacak 420 Konut ve Sosyal Donatısı (Çarşı. 24 Derslikli İlköğretim Okulu) Adaiçi ve Genel Altyapı ile Çevre Düzenlemesi İnşaatı

6. Sivas Çayboyu Kılavuz Mahallesi 2. Bölge 464 Adet Konut İnşaatı ile Genel Adaiçi Altyapı ve Çevre Düzenleme İnşaatı

7. Trabzon İli Yıldızlı Mahallesi 4. Bölge 192 Adet Konut, Ticaret Merkezi, 24 Derslikli İlköğretim Okulu, Spor Salonu ve Bekçi Kulübesi İnşaatları ile Genel Adaiçi Altyapı ve Çev-

(10) YDK TOKİ 200 Raporu, s. 217

re Düzenleme İnşaatı.

Yukarıda sıralanan inşaatlardan Adapazarı Korucuk'taki işi üstlenen şirket, "Uğur Mühendislik İnşaat Elektrik Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi" diye bir şirket. İhale 16.8.2004'te yapıldı. İşin yaklaşık maliyeti 4.363.997 YTL idi. İş, şirkete yüzde 12.9 kırımla 3.8 milyon YTL'ye verildi. İhale bedeli dikkate alınırsa inşaatın metrekaresi tam 314.5 YTL'ye çıkacaktı. TOKİ ihalelerinde ortaya çıkan ortalama metrekare maliyetinin 200-250 YTL olduğu dikkate alınırsa ihale, şirkete olağanüstü yüksek bir fiyattan verilmişti.

Şirket, işi üstlendikten sonra istenen hızda yürütemedi. Bir süre sonra mali krize girdi; hacizler gelmeye başladı. TOKİ şirketi 2 defa noterden ihtarname çekerek uyardı. İşi bitirmesi için kendisine 13 ay ek süre verildi. Buna rağmen bitiremeyeceği anlaşılınca 31.7.2006'da sözleşmesi feshedildi.[11]

Denizli Merkez Gecekondu Dönüşüm Projesi, 1. Bölge 256 konut projesinin ihalesi 2.2.2005'te yapıldı. 10.299.000 YTL yaklaşık maliyeti olan iş, yüzde 27 kırımla, 7.5 milyon YTL üzerinden Yıldırım İnşaat Taahhüt Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi'ne verildi. Aldığı işi 8 ay içinde bitirmesi gereken şirkete, inşaat başladıktan bir süre sonra hacizler gelmeye başladı. TOKİ, işi durduran şirketi defalarca uyardı; iki kez de ihtarname çekti. Sonuç alamayınca 9.6.2006'da sözleşmesi iptal edildi.[12]

Yıldırım İnşaat'ın yarım bıraktığı iş, ne zaman yapıldığı belli olmayan ihaleyle Özgünsan Yapı Proje Mimarlık Turizm Limited Şirketi'ne verildi. Pazarlık yöntemiyle yapılan ihaleye sadece 4 şirket çağrıldı. Özgünsan şirketiyle 3.8.2006'da sözleşme imzalandı. 2006/90068 kayıt numaralı ihalenin sonucu KİK'e bildirilmedi; ama sonuç ilanı yayımlandı.

Sözleşme imzalanıp ihale tamamlandıktan sonra, 9 Ağustos 2006'da, şirket için KİK'ten teyit alındı. Oysa teyidin söz-

---

(11) YDK TOKİ 2005 Raporu, s. 125, 126

(12) YDK TOKİ 2005 Raporu, s. 192, 193

leşme imzalanmadan önce alınması gerekiyordu. Eğer şirket, hakkında kamu ihalelerine girme yasağı olan bir şirket olsaydı, sözleşme imzalandığı için, geri dönüşü olmayacak, devletin koyduğu yasak bir başka devlet kurumu tarafından delinmiş olacaktı.

· Trabzon İli Yıldızlı Mahallesi'ndeki projenin, kayıt numarası 2005/50636 olan ihalesi, 25.5.2005'te yapıldı. Yaklaşık maliyeti İ2.280.319 YTL olarak belirlenen ihaleyi, yüzde 23 kırımla Bedirhan Öztürk kazandı. Öztürk'le 11.7.2005'te sözleşme imzalandı. İşin bitim tarihi 19.7.2006 olarak belirlendi. Şirket inşaatı yürütemeyince yazılı ve sözlü olarak uyarıldı. Uyarılara sonuç getirmeyince sözleşmesi 20.4.2006'da feshedildi.[13]

TOKİ yarım kalan işi yaptırmak için tekrar 10.5.2006'da ihale açtı. İhalenin kayıt numarası 2006/54442. Açık ihale yöntemiyle 16.06.2006 tarihinde yapılan bu ihalede Özgünsan Sanayi Yapı Proje Mimarlık Turizm Limited Şirketi için, ihaleden 4 gün sonra teyit alındı. Teyit alınması gösteriyor ki, ihalede en uygun teklif Özgünsan şirketinden geldi.

İhalenin sonucu KİK'e bildirilmezken, aradan 15 gün bile geçmeden aynı iş için, bu kez 27.6.2006'da yeni bir ihale yapılmasına kararı verildi. Ne ilginçtir ki, alınan kararla ihalenin yöntemi değiştirilmiş; ihalenin açık yöntem yerine pazarlık yöntemiyle yapılması kararlaştırılmıştı. İşin kapsamında yeni bir ihale yapılmasını gerektirecek bir değişiklik yoktu. Dolayısıyla sırf ihalenin yöntemini değiştirmek için yeni bir ihale kararı alınmıştı.

Yöntem değişikliğinin anlamı şuydu: Bir ihale açılmıştı... Kamu pahalıya iş yaptırmasın diye ihalenin herkese açık yapılması kararlaştırılmıştı... Bu amaçla kamu ihale bülteni ve yerel gazetelere ilanlar verilmişti... Katılmak isteyen yükleniciler tekliflerini sunmuştu... Teklifler değerlendirilerek en uygun teklif belirlemişti... Komisyon ihalenin Özgünsan Ya-

(13) 20.4.2006'da feshedildi.

pı'ya verilmesini kararlaştırmıştı... Bunun üzerine KİK'ten teyit istenmişti... KİK, "ihaleyi Özgünsan'a vermenize engel bir durum yok" demişti... İhale sonuçlanmıştı, artık şirketle sözleşme imzalanacaktı... Tam bu noktada sözleşme imzalanmasından vazgeçiliyor, işi istenen şirkete vermeye olanak sağlayan, kamunun zarara uğramasına neden olabilecek bir yöntemle yapılması kararlaştırılıyordu.

KİK kayıt numarası 2006/76060 olan yeni ihalenin hangi tarihte yapıldı belli değil. Yaklaşık maliyeti 13.272.323 YTL olan ihale Yapı Tek İnşaat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi'ne verildi. Şirketle 11.850.000 YTL üzerinden 15.8.2006'da sözleşme imzalandı. Şirkete ilişkin bilgilere ileride değinilecek.

Yıldızlı'da peş peşe yapılan bu iki ihale birçok soruyu da beraberinde getiriyor.

Aldığı işi yarım bırakan Bedirhan Öztürk'ün sicil kaydı çıkmadı. Ankara Sanayici ve İşadamları Derneği (ASİAD) üyeleri arasında aynı isimde bir işadamı var. İşadamının şirketinin adı Öztürk İnşaat Limited Şirketi. Ancak işi alanla, ASİAD üyesi olanın aynı kişi olduğuna ilişkin bilgi yok.

Bedirhan Öztürk sicilde kayıtlı bir yüklenici mi, yoksa bir esnaf mı? İşi yapmaya yeterli sermayesi ve deneyimi var mıydı? Bedirhan Öztürk, işi yapamayacak idiyse Yıldızlı'daki ilk ihale neden kendisine verildi? İhaleden önce yeterlilik elemesi yapıldı mı? Yapıldıysa Öztürk bu elemeyi nasıl geçti? "Böylesi bir durumda işi yapamayacağı biline biline, sırf iktidara yakın bir esnaf ya da müteahhit olduğu için mi ihale verildi" diye düşünmeden edemiyor insan.

Kaldı ki, Bedirhan Öztürk'ün işi yapamayıp yarım bıraktığı da kuşkulu. Listelere göre; aynı kişi TOKİ'den iki ayrı ihale daha almış. Biri, Kocaeli Gebze'deki, sözleşme bedeli 715 bin YTL olan göçmen konutları. Öztürk 20 konuttan oluşan bu işi tamamlamış. Diğeri ise Çankırı Merkez İnançöy'deki, sözleşme bedeli 6 milyon 213 bin YTL olan tarımköy projesi. 222 konutluk bu proje, Eylül 2007 itibariyle in-

şaat düzeyi yüzde 92'ye ulaşmıştı; yani iş bitmek üzereydi. Dolayısıyla Öztürk'ün, 192 konutu yapamayacak bir işadamı olduğunu söylemek zorlaşıyor.

Diyelim ki, ihalede yeterlilik elemesi yapıldı ve Bedirhan Öztürk elemeden geçti; ancak elinde olmayan nedenlerden ötürü işi bitiremedi. Sonuçta yeniden ihaleye çıkılması zorunluydu. Bu yüzden yeni bir ihale yapıldı ve sonuçlandırıldı. İhalede en uygun teklifi Özgünsan verdi. Şirket için KİK'ten teyit alındı. O zaman ihale niye Özgünsan'a verilmedi? İhalenin sonucu neden KİK'e bildirilmedi? Neden apar topar üçüncü bir ihaleye çıkıldı? Neden bu ihale pazarlık yöntemiyle yapıldı?

Özgünsan Yapı göründüğü kadarıyla aldığı işi yarın bırakan bir şirket değil. TOKİ'ye konut yapan müteahhitlerden biri. Van Erciş'teki 228 konut işini 7 milyon 380 bin YTL'ye aldı ve tamamladı. Isparta Uluborlu'daki 178 konut ve ticaret merkezi işini 14 milyon 388 bin YTL'ye aldı, iş Eylül 2007'de yüzde 25 düzeyindeydi. Bedeli belli olmayan Konya Doğanhisar'daki 144 konut inşaatını yüzde 24 düzeyine getirmişti.

Daha da ilginci, Özgünsan Yapı, yukarıda kısaca değinildiği gibi pazarlık yöntemiyle ihale almaya mazhar olmuş bir şirket.

Denizli ve Trabzon Yıldızlı'daki ihalelerin karar tarihleri aynı günlere denk geliyor. Denizli'deki konutların pazarlık yöntemiyle ihaleye çıkarılmasının kararlaştırıldığı tarih 20.7.2006. Anımsanacağı gibi Yıldızlı'daki konutlara ilişkin açık ihaleden vazgeçilerek pazarlık yöntemiyle ihale kararının alındığı tarih ise 26.7.2006 idi.

Öyle anlaşılıyor ki, Denizli ihalesinin daha işin başında Özgünsan'a verilmesi kararlaştırılmıştı. Özgünsan bir de Trabzon'daki açık ihaleye girip kazanınca, "Yok sana bir ihale yeter! Bu ihaleyi iptal edip, Trabzonlu hemşehrimizin şirketi Yapı Tek İnşaat'a vereceğiz" demişlerdi. Bir başka deyişle iki ihaleyi şirketler arasında bölüştürmüşlerdi.

Özgünsan'ın aldığı ihaleler bunlarla sınırlı görünmüyor. TOKİ listelerine göre; sözleşme bedeli 7.5 milyon YTL olan

Denizli Dokuzkavaklar 1. Etap'taki 256 konut inşaatını "Özgünsan İnşaat" diye bir şirket aldı. Listede şirketin tam ismı yok. Sicilden adı "Özgünsan İnşaat" diye başlayan tek şirket kaydı İzmir'de çıktı. Bu şirkete ilişkin en son sicil gazetesinin tarihi 1997. Izmir Ticaret Odası üyeleri arasında böyle bir şirket bulunmuyor. Dolayısıyla tasfiye edilmiş bir şirket gibi görünüyor. Şirketin adı listeye kasıtlı mı yanlış yazıldı, yoksa gerçekten böyle bir şirket var mı bilinmiyor. Eğer işi alan Özgünsan Yapı ise bu iş, Eylül 2007 itibariyle yüzde 97 düzeyine ulaşmıştı.

Özgünsan Yapı'nın merkezi Ankara Çankaya Yıldızevler'de. Ortakları: Dara Güneş, Mustafa Kemal Manyaslı, Burhan Bozkuzu. Eski ortakları Ekrem Gündüz (25.1.2006'ya kadar ortaktı), Davran Güneş, Burhan Çakmak.

İzmir Menemen Asarlık beldesindeki 208 konut, altyapı ve çevre düzenleme inşaatının ihalesi 16.5.2005'te yapıldı. İhaleyi 12 şirket arasında yüzde 28 kırımla en düşük teklif veren Burtan İnşaat Sanayi Ticaret Limited Şirketi kazandı. İşin yaklaşık maliyeti 7.795.574 YTL idi.

Şirketin işi 1 yıl içinde bitirmesi gerekiyordu; ama daha başında iş programa uygun yürümeyecekti. Şirket hem sözlü hem de noter kanalıyla yazılı olarak uyarılacaktı. Uyarılara karşın şirket inşaat çalışmasını sürdürmeyecekti. Bunun üzerine şirketin sözleşmesi 20.4.2006'da iptal edilecekti.[14]

Kocaeli Bekirpaşa Akçakoca'daki 420 konut projesinin ihalesi 31.8.2005'te yapıldı. Yaklaşık maliyeti 23.942.557 YTL olan ihale yüzde 30 kırım yapan Mertkan İnşaat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi'ne verildi. Sözleşmeyle işin bitim tarihi 29.9.2006 olarak belirlendi. İnşaat başladı; ancak yürümedi. Şirkete 3 ay ek süre verildi ve inşaatı hızlandırması için fesih ihtarnamesi çekildi. İkisi de işe yaramayınca 29.9.2006'da sözleşme feshedildi.[15]

Sözleşme feshedildiğinde inşaat yüzde 14 düzeyindeydi.

(14) YDK TOKİ 2005 Raporu, s. 162
(15) YDK TOKİ 2005 Raporu, s. 166

Belli ki, şirket başından beri işi sürüncemede bırakmıştı; ama nedense fesih için sözleşmeyle verilen sürenin dolması beklenmişti.

Mertkan'ın yarım bıraktığı iş, feshin üzerinden 1.5 aylık süre geçtikten sonra 16.11.2006'da pazarlık yöntemiyle ihaleye çıkartıldı. Ayrıntılarına ileride değinilecek olan İhale yapıldı ve 19.1.2007'de, Ekşioğlu İnşaat Endüstri Ticaret A. Ş. için teyit istendi. Mertkan'ın yüzde 14'ünü tamamladığı iş, TOKİ listelerine göre; 23.4 milyon YTL'ye Ekşioğlu İnşaat'a verildi. İhalenin ayrıntıları ve şirkete ilişkin bilgilere ileride değinilecek.

Sivas Çayboyu Kılavuz Mahallesi'ndeki konut projesinin ihalesi, 28.5.2006'da yapıldı. Yaklaşık maliyeti 17.400.462 YTL olan ihaleye 5 şirket katıldı. İhaleyi yüzde 31.7 kırımla 11.885.000 YTL teklif veren Hatem İnşaat ve Ticaret A. Ş. kazandı. İşin bitim tarihi sözleşmeyle 6.8.2006 olarak belirlendi. İnşaata başlayan şirket, işi yürütemedi. Defalarca yazılı ve sözlü olarak uyarılmasına karşın ilerleme sağlanamayınca şirketin sözleşmesi 27.7.2006'da feshedildi.[16]

Eskişehir'deki 644 konut ile altyapı ve çevre düzenlemesi inşaatında da durum farklı değil. Bu ihalenin sonrasında yaşanan olayların ayrıntılarına ileride değinilecek.

Yukarıda özetlenen bilgiler gösteriyor ki, pazarlık yöntemiyle yapılan ihalelerin büyük bölümü deprem, sel gibi doğal afet nedeniyle ivedi olarak yapılması gereken ihaleler değil; yarım kalan inşaatlara ilişkin ihaleler. Dolayısıyla pazarlık yöntemini düzenleyen 21/b fıkrasındaki deprem, sel gibi doğal afetlere ilişkin hüküm dayanak alınarak yapılması olanaksız. O halde, aynı fırkada dayanak alınabilecek tek bir cümle kalıyor: "idare tarafından önceden öngörülemeyen olayların ortaya çıkması". Yarım kalan inşaatların bu hüküm dayanak alınarak pazarlık yöntemiyle yapıldığı anlaşılıyor.

Bir inşaat, ne tür öngörülmeyen olayların sonucu yarım

(16) YDK TOKİ 2005 Raporu, s. 178

kalmış olabilir? İhaleyi alan şirketin bütün ortaklarının bir anda ölmesi, genel bir ekonomik bunalım sonucu şirketin iflas etmesi halinde öngörülmeyen bir olaydan söz edilebilir. Kaldı ki, bu olaylar da öngörülemez olsa da işin yeniden pazarlık yöntemiyle ihale edilmesini gerektirmez.

Konutların bir an önce teslim edilmesi, bir taraftan kira ödeyen bir taraftan TOKİ'ye taksit ödeyen vatandaşların mağduriyetinin bir an önce giderilmesi de gerekçe gösterilemez.

Zira yarım kalan inşaatlarda işin hangi düzeyde yarım kaldığına ve sözleşmelerin feshi için ne kadar süre beklendiğine, yeni ihalelerin fesihten ne kadar süre sonra yapıldığına bakılırsa mağduriyetin giderilmesi gibi bir gerekçenin olmadığı görülür.

Sözgelimi Kocaeli Bekirpaşa'daki 420 konut projesinde, sözleşmesi feshedildiğinde iş yüzde 14 düzeyindeydi. Yani Mertkan'ın işi yapamayacağı ilk 2-3 ayda belli olmuş demekti. Oysa sözleşmenin feshi için tam 13 ay beklenmişti. Yeni ihalenin 16.11.2006'da yapıldığı ve Demars için 19.1.2007'de teyit alındığı anımsanırsa ihalenin ancak 63 günde sonuçlandırılabildiği ortaya çıkar. Oysa açık ihale yöntemiyle 45 günde, pazarlık yöntemiyle 15 günde ihale yapma olanağı var. Kamu kuruluşlarının pazarlık yöntemine başvurmalarının en önemli gerekçesi de yöntemin kısa sürede ihale yapma olanağını sağlaması. Dolayısıyla 63 gün pazarlık yöntemi için çok uzun bir süre. Bu süre içinde açık ihale rahatlıkla yapılır.

Menemen Asarlık'taki konutların ihalesine bakalım! Sözleşme gereğince konutların 1 yıl içinde tamamlanması ve teslim edilmesi gerekiyordu. İnşatın 6. ayında, 24.1.2006 işin düzeyi yüzde 10'du. Sözleşmenin feshinden sonra işin tamamlanması için açılan ihalenin 1.8.2006'da sonuçlandırıldığı anımsanırsa pazarlık usulüyle ihale tam 100 gün almıştı.

Hak sahiplerinin mağduriyetini gidermek isteyen, bir an önce ihale yapmak için pazarlık yöntemini kullanan idare; 6., bilemediniz 7. ayda feshedilmesi gereken iki sözleşmeyi iptal etmek için 6 aya; pazarlık yöntemiyle açtığı ihaleyi sonuçlan-

dırmak için 100 güne varan süreler boyunca bekledikten sonra hak sahiplerinin mağduriyetini gidermekten söz edebilir mi? Veya "hak sahiplerinin mağduriyetini gidermek amacıyla bir an önce ihale yapıp inşaata başlamak için pazarlık yöntemiyle ihale yapıyoruz" gerekçesine kim inanır?

Sürelere baktığınızda, hak sahiplerini mağdur eden asıl tarafın sözleşmeleri zamanında feshetmeyen, 15 günde yapılabilecek pazarlık yöntemi bir ihaleyi ancak 100 günde yapan TOKİ yönetiminin olduğu açıkça görülüyor.

Diğer projelerde de durum farklı değil. Sözgelimi Sivas Çayboyu'nda yüzde 7.38 seviyesinde yarım kalan işe ilişkin sözleşme, sözleşme süresi dolduktan ancak 2; Denizli'de yüzde 43.8 seviyesinde yarım kalan işe ilişkin sözleşme, süresi dolduktan ancak 4 ay sonra feshedildi.

Bütün bunlar göz önüne alındığında yarım kalan inşaatlara ilişkin ihalelerin tekrar ihaleye çıkarıldığında, pazarlık yöntemiyle ihale edilmesinin nedeni, ne bir an önce ihale edilmesi ne hak sahiplerinin mağduriyetinin giderilmesi ne de doğal afetler ya da öngörülemeyen olaylar değil. O zaman demek ki, ihalelerde pazarlık yönteminin kullanılmasının nedeni başka. Niye ısrarla pazarlık yönteminin kullanıldığı konusunda en iyi fikri yine aynı ihalelere ilişkin sözleşme fiyatları veriyor:

Adapazarı'nda Uğur Mühendislik şirketinin yarım bıraktığı iş, 12.1.2007'de, Demars İnşaat Turizm Ticaret Limited Şirketi'ne pazarlık yöntemiyle verildi. Uğur Mühendislik, oldukça düşük bir kırımla 3.8 milyon YTL'ye aldığı işi, yüzde 66.3 düzeyinde yarım bırakmıştı. Bir başka deyişle işin 2.5 milyon YTL'lik bölümü bitmiş; geri 1.3 milyon YTL bölümü kalmıştı. Bu iş, Demars'a 2.102.893 YTL üzerinden verilecekti.

Yıldırım İnşaat. Denizli'deki gecekondu dönüşüm konutları inşaatının yüzde 43.8'ini; yani 7.5 milyon YTL'lik işin yarısına yakın bölümünü yapmıştı, geriye 4 milyon YTL'lik bir iş kalmıştı. Kalan 4 bilemediniz 4.5 milyon YTL'lik iş 5.6 milyon YTL üzerinden Özgünsan Yapı'ya ihale edilecekti.

Burtan'ın yarım bıraktığı Menemen Asarlık'taki iş, iptal tarihinin üzerinden uzun bir süre geçtikten sonra yapılacak ihale ile İHE İnşaat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi'ne verilecekti. Şirketle 1.8.2006'da sözleşme imzalanacaktı. İşin tahmini bedeli 8.106.703 YTL'ydi. Ayrıntılarına daha sonra değinilecek olan ihale, İHE'ye 1.8 kırımla verildi. Oysa Burtan işi 5.615.985 YTL'ye almış, bu işin yüzde 10'unu da yapmıştı. İş, pazarlık yöntemiyle ihaleye çıkarılacak ve İHE'ye 7.958.000 YTL üzerinden verilecekti.

Hatem İnşaat, Sivas Çayboyu'ndaki işi yüzde 7.38 düzeyinde bırakmıştı. Hatem İnşaat'a yaptığı inşaat karşılığı ödenen para 877 bin YTL'ydi. Hatem İnşaat'ın sözleşme bedeli dikkate alınırsa geriye 11 milyon YTL'lik bir iş kalmıştı. Bu iş pazarlık yöntemiyle Asil İnşaat'a verilirken ihalenin yaklaşık maliyetinin 18.2 milyon YTL olduğu anımsanırsa ilk ihale ile ikinci ihalenin yaklaşık maliyeti arasında sadece 832 bin YTL fark vardı. Oysa pazarlık yöntemiyle yapılan ikinci ihale, ilkine göre 5 milyon YTL daha yüksek fiyattan verildi.

Bedirhan Öztürk Yıldızlı'daki işin yüzde 10'luk bölümünü yapmıştı. Öztürk'ün aldığı ihalenin yaklaşık maliyeti dikkate alınırsa işin 1.2 milyon, ihale bedeli dikkate alınırsa 947 bin YTL'lik bölümü tamamlanmıştı. İşi pazarlık yöntemiyle tekrar ihaleye çıkardıklarında tahmini bedeli 12.2 milyondan 13.2 milyon YTL'ye yükselteceklerdi. İşin yüzde 10'u yapıldığına göre yaklaşık maliyetteki artışı yüzde 20 civarındaydı. Öztürk'le Yapı Tek'in ihale bedeli karşılaştırılırsa iki ihale arasında fark 2.337.000 YTL olacaktı. Bir başka deyişle açık ihale yerine pazarlık yöntemi seçilince iş, devlete 2.3 milyon YTL daha pahalıya mal olacaktı.

Sivas Çayboyu'ndaki yarım kalan işin ikinci ihalesinin pazarlık yöntemiyle yapılması kararlaştırıldı. İhale onayı 28.8.2006'da alındı. İhalenin ne zaman yapıldığı belli değil; ama yaklaşık maliyeti 18.232.875 YTL olan ihale, 15.9 milyon YTL üzerinden Asil İnşaat Sanayi Ticaret Limited Şirketi'ne verildi.

Görüldüğü gibi ihaleler, eskiye göre çok daha yüksek fiyatlardan verilen, bu yüzden kamu yararı gözetilmeden yapılan ihaleler. İhaleleri alan şirketlerin bir bölümü iktidara yakınlığı ile bilinen şirketler. Bu şirketlere ilişkin bilgilere ileride değinilecek. Pazarlık yöntemiyle yapılan ihalelere genellikle iktidara yakın şirketlerin davet edildiği dikkate alınırsa, yarım kalan işleri, bazı şirketlere yüksek fiyattan ihale vermek için pazarlık yönteminin kullanıldığı, bu yolla kamunun zarara uğratıldığı söylenebilir.

Yarım kalan ihaleler arasında bir ihale var ki, değinilmeden geçilmemesi gerekiyor. Söz konusu ihale Kırşehir Kaman'daki 190 adet tarımköy konutu, ticaret merkezi, cami, şadırvan, 8 derslikli ilköğretim okulu, altyapı ve çevre düzenlemesi inşaatına ilişkin.

TOKİ listelerinde ihaleye dair herhangi bir bilgi yok. Bilgi YDK TOKİ 2005 Raporu'nda (s.166) yer alıyor. Rapora göre, ihale 6.12.2005'te yapıldı. Yaklaşık maliyeti 9.235.174 YTL olan iş yüzde 16.7 kırımla, 3.1.2006'da, ARK Boru Profil Madencilik İnşaat Taahhüt Turizm Ticaret Limited Şirketi'ne verildi.

ARK Boru, imzalanan sözleşme gereğince işi, 1 yıl içinde, 31.12.2006'ya kadar tamamlamak zorundaydı; ama işi, daha başında, inşaat yüzde 3.5 düzeyindeyken yarım bıraktı. Yapılan işin yüzdesine bakıldığında sözleşmenin 2., bilemediniz 3. ayda feshedilmesi gerekiyordu; ama edilmedi. Bu yetmiyormuş gibi şirkete bir de 5 aylık ek süre verildi. Ek süre de şirketi harekete geçiremeyince hem yazılı hem de sözlü olarak uyarıldı ve ardından da sözleşmesi 1.11.2006'da feshedildi.

Bu işin tekrar ihaleye çıkarılıp çıkarılmadığına, çıkarıldıysa ihalenin kime verildiğine, kaç paradan verildiğine ilişkin hiçbir bilgi yok. Yalnız ihalenin öncesi ilginç. İhale için 2005 yılında iki kez onay alınmış; yani peş peşe iki ayrı ihale açılmış. İhalelerin KİK kayıt numaraları 2005/97303, 2005/138054. İhale tarihleri de belirlenmiş: İlki 31.8.2005, ikincisi 18.10.2005. Anlaşıldığı kadarıyla ilk ihale, işin kapsa-

mı genişlediği; yani işe başka bir iş daha ilave edildiği için iptal edilmiş. İkinci ihalede bir kapsam değişikliği yok; ama bu ihalenin akıbeti de iptal olmuş. Neden iptal edildiği meçhul.

YDK raporuna göre; üçüncü ihalenin tarihi 6.12.2005. İş, ARK Boru'ya bu ihalede verildi. Kamu Satınalma Platformu'nda ihaleye ilişkin hiçbir bilgi çıkmadı.

BİR CİNAYET

Yarım kalan işlerin pazarlık yöntemiyle ihale edilmesi, konutların hızlı bir biçimde yapılıp teslim edilmesini sağlamış mıydı bari? Bu konuda bir fikir edinmek için Eskişehir Tepebaşı'ndaki konut ihalesine bakmak yeterli.

Tepebaşı Şeker Mahallesi'ndeki 644 konutluk projenin ihalesi 1 Temmuz 2004'te yapılmıştı. AKP'li Tepebaşı Belediyesi'ne başvurusu üzerine hazırlanan projenin yaklaşık maliyeti 36 milyon 209 bin YTL'ydi. İhaleyi yüzde 40.1 gibi yüksek bir kırımla 21 milyon 650 bin YTL teklif veren İşcan Mühendislik İnşaat Turizm Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi kazanacaktı.

Merkezi İzmir'de bulunan şirketle, ihalenin üzerinden tam 43 gün geçtikten sonra, 13 Ağustos 2004'te sözleşme imzalanacaktı. Sözleşme sürecinin niye bu kadar uzadığı meçhuldü. Belki, o yüksek kırım nedeniyle İşcan'ın işi yapamayacağını düşündükleri için, işi başka birine vermenin yollarını aramışlardı, o yüzden sözleşme imzalanması zaman almıştı.

Yeni İhale Yasası'nın, yüksek kırımların önüne geçmek, kamu yatırımlarının yarım kalmasını engellemek için çıkarıldığı anımsanırsa ihaleyi İşcan'a vermek zorunda değillerdi. Yasadaki "düşük fiyat sorgulaması" mekanizması bunun içindi. Eğer İşcan'ın teklifi işin yarım kalmasına neden olacak bir teklif idiyse o zaman teklifi sorgulamadan geçirdikten sonra pekâlâ reddedebilirlerdi; ama etmemişlerdi.

Sözleşmenin imzalanmasından üç gün sonra şirkete yer

teslimi yapılacak ve inşaata başlayacaktı.

Şirketin sahibi Abdullah İşcan, İzmirli bir işadamıydı. İzmir Ticaret Odası Meclis Üyesiydi. Aynı zamanda Türkiye Resmi Sektör Müteahhitleri Birliği İzmir Şube Başkanlığı'nı da yürütüyordu. 30 - 40 yıldır devlete iş yapan bir yükleniciydi; yani deneyimli yükleniciydi. Devletten aldığı işleri yarım bıraktığına veya bu işlerde haksız kazanç sağladığına ilişkin herhangi bir bilgi de yoktu.

Kendisini tanıyanlara göre siyasetle fazla ilgilenmeyen bir işadamıydı. Herhangi bir partiye ya da AKP'ye yakınlığı var mıydı bilinmiyor. Yalnız AKP'nin, İstanbul Menkul Kıymetler Borsası'ndan sağlanan 400 milyon YTL'lik kaynakla yaptırılan okul projelerinden pay alan işadamları arasında adı geçmişti.

İşcan'ın ihaleyi alıp inşaata başlamasının üzerinden 2 yıla yakın bir süre geçtikten sonra işin yarım kaldığı ortaya çıkacak ve olay basına da yansıyacaktı.

Evini satıp Tepebaşı ilçesindeki projeden ev alanlar, projenin zamanında biteceğini düşünerek ev sahiplerine, oturdukları evi boşaltma sözü verenler, konutların zamanında bitmemesi nedeniyle perişan olunca feryat figan etmeye başlamışlardı.

TOKİ Başkanı Erdoğan Bayraktar, mağdur olan vatandaşların haklı feryat figanlarına kulağını daha fazla tıkayamayacak, 2006 Haziranı'nda kalkıp Eskişehir'e gidecekti.

Bayraktar ve TOKİ'zedeler sıkı güvenlik önlemleri altında bir araya gelmişti. Vatandaşlar, konutların bitmemesinden, yapılan işin kalitesizliğinden yakınarak TOKİ'ye güvenlerinin kalmadığını söyleyecek, bundan etkilenen Bayraktar, İşcan'ın da hazır bulunduğu toplantıda ağzını açıp gözünü yumacaktı.

Gazetelere 17 Haziran 2006'da yansıyan haberlere göre;[17] Bayraktar, sık sık eliyle İşcan'ı işaret ederek, sert bir biçimde suçlayacak, deyim yerindeyse yerin dibine sokacaktı:

---

(17) *Hürriyet*, 17.6.2006

"İşte müteahhit de burada, ne yapalım şimdi? Müteahhidin anasına avradına mı küfür edelim? Ne yapalım yapamamış, adamı gebertelim mi? Müteahhit yapmamış! Türkiye'de ara eleman yok, müteahhit profili bozuk, İhale Kanunu yanlış! Bizim de yanlışlarımız eksiklerimiz var. Bir olay oldu, biz cezamız ne ise çekeriz. (...) Bir hata yapılmıştır, biz hatamızı kabul ediyoruz."

Bayraktar, inşaat mühendisiydi. 30 yıldır inşaat piyasasındaydı. İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne ait KİPTAŞ şirketinde uzun yıllar genel müdürlük yaptığına göre; birçok ihale yapmış, binlerce konut yaptırmış birisiydi ve dolayısıyla müteahhit profilini de, ara eleman yetersizliğini de yasanın yanlışlığını da öteden beri biliyordu. Bu olumsuzlukları biliyorsa olacakları da biliyor demekti. O zaman niye ona göre hareket etmemişti?

Bayraktar'ın bozuk profile sahip dediği müteahhitler, Türk inşaat sektörünü dünyanın yıldızı yapmamışlar mıydı? Üstelik yetersiz denilen ara elemanlarla gerçekleştirmişlerdi bunu. O zaman demek ki Bayraktar, işler sarpa sarınca, bozuk müteahhit profilinin arkasına saklanıyor; bir taraftan da suçu, kendisini en iyi biçimde görev yapmaya zorlayan, bunu sağlamak için haklı olarak sıkı kurallar getiren Kamu İhale Yasası'nın üzerine yüklemeye çalışıyordu.

Aradan sıyrılıyor yorumu yapılmasın diye olacak ki, kendilerinde de hata olduğunu söylüyordu. Cezası neyse çekeceklerini belirtiyordu; aına kendilerinden herhangi bir ceza çeken olmayacaktı. Olsaydı herhalde duyulurdu. Bütün cezayı projeden konut alanlarla İşcan çekecekti. Konut alanlar 2 yıldan fazla süre sürünecekti. İşcan ise en ağır cezayı çeken tek kişi olacaktı. Üstelik cezayı kesen Bayraktar'dı:

"Müteahhitten teminatı biz almışız. Şu anda belki müteahhit intihar edecek, içeride çok parası var. 'Benim içeride yüzde 70 param var, ben öldüm mahvoldum' diyor. Afedersiniz 'Öl geber' dedim, 'Ne yaparsan yap' dedim. Hiç umurumda değil. (...) Buradaki 644 kişi çok önemlidir. O bakımdan imajı bozmaya

hakkımız yok, TOKİ olarak yok, müteahhit olarak yok. Müteahhitle anlaşmayı feshedeceğiz, bir kuruş da para ödemeyeceğiz. Kendisine iyi niyet gösterdik, beceremedi. Müteahhit zarar görmesin dedik ama anlamadı, şimdi canı cehenneme, hiç umurumda değil. Onun için fesih süreci başlamıştır."

İşcan'a öyle bir ceza kesilmişti ki, adam intihar etme noktasına gelmişti. Alacağının yüzde 70'i ödenmemişti. Bir yükleniciye, verilebilecek bundan büyük ceza olamaz. İşcan, bu yüzden intihar etmeyecekti; ama daha beteri olacak; dövülerek öldürülecekti.

İşcan'ın ölümü, 2006 Ekim ayı sonunda, İzmir Ticaret Odası'nın lokalinde yaşanan bir saldırıdan sonra gerçekleşecekti. Işcan, lokaldeki öğlen yemeğinde Müteahhit Ali Yavuz Erturgut'la buluşmuştu.[18] İddialara göre; Erturgut, taşerondu ve İşcan'a iş yapmıştı. Kendisinden alacağı vardı. Yemekte İşcan'la bu yüzden tartışmışlardı. Tartışmanın sonunda Erturgut, İşcan'ı öldüresiye dövmüştü. İzmir Ticaret Odası Meclis Başkanı Necip Kalkan ve diğer arkadaşlarının müdahalesi üzerine zanlı kaçmıştı. İşcan ise kaldırıldığı hastanede 1 ay komada kaldıktan sonra yaşamını yitirmişti.

YDK Raporu'na göre;[19] Nisan 2006'da İşcan'ın yapımını üstlendiği inşaatta bir inceleme yapılmıştı. YDK denetçileri tarafından yapıldığı anlaşılan incelemede, şantiyede herhangi bir faaliyet olmadığı, yüklenici firmalar ile taşeronlar arasında ödemelerde ihtilaf olduğu görülmüştü. Zanlı belki de söz konusu anlaşmazlıkta taraf olan taşeronlardan biriydi.

İşcan'ın ölümü üzerine İzmir Ticaret Odası'nın inşaat sektörüyle ilgili 5 meslek komitesinin başkanları ortak bir basın toplantısı düzenleyecek İşcan'ın, Eskişehir'deki konutları zamanında bitiremediği gerekçesiyle TOKİ Başkanı Erdoğan Bayraktar tarafından azarlandığını anımsatacaklardı.[20]

---

(18) *Hürriyet*, 30.11.2006 - *Milliyet*, 1.11.2006 - *Vatan*, 29.11.2006
(19) YDK TOKİ 2005 Raporu, s. 127
(20) *Referans* gazetesi, 1.12.2006

Açıklamayı yapanlardan İzmir Ticaret Odası Meclis Üyesi Necip Nasır, TOKİ Başkanı'nın, basın mensuplarının önünde, bulunduğu makama yakışmayan konuşmasıyla meslektaşları İşcan'ın piyasadaki onurunu ve itibarını zedelediğini söyleyecekti.

Nasır'a göre; İşcan o olayın ardından iş yapamaz hale gelmiş, ödeme güçlüğüne düşmüştü. Bu yüzden uzun vadeli çeklerini kırdırmak zorunda kalmıştı. O günkü tavır, İşcan'ı ölüme götüren sürecin başlangıcı olmuştu. Eğer TOKİ bürokratları ihaleleri, en ucuz teklif verenlere değil, gerçek maliyete en yakın teklifi veren müteahhitlere verselerdi bu tür olaylar meydana gelmezdi.

İzmir Ticaret Odası üyesi müteahhitlerin basın toplantısında söyledikleri son derece önemli bir noktaya parmak basıyordu. Siz üst düzey bir kamu görevlisi olarak, bir işadamını yüzlerce kişinin önünde, sürekli kendisini işaret edip, bütün suçun onda olduğunu söyleyerek "Öl, geber, canın cehenneme... Belki intihar edecek" diye azarlayacaksınız... Olay ertesi gün çarşaf çarşaf medyada yer alacak... Bu işadamının ondan sonra yeni ihale alabilmesi, iş yapabilmesi, çarkı döndürebilmesi, ödemelerini yapabilmesi mümkün mü?.. Mümkün değil... İşleri bozulduğu için borçlarını ödeyemeyen bu insanı; alacağını alamayan, bu yüzden canı yanan insanların hışmından kim koruyacaktı?.. Zaten kimse koruyamayacaktı; öldürülecekti... Hem de güpegündüz, arkadaşlarının gözü önünde, üstelik feci şekilde dövülerek...

Anlaşıldığı kadarıyla, inşaatın yarım kalmasından sadece İşcan sorumlu değildi. Bayraktar'ın "İçeride çok parası var. 'Benim içeride yüzde 70 param var, ben öldüm mahvoldum' diyor" sözleri buna işaret ediyor. Bir yüklenicinin içeride o kadar alacağı varsa, o alacağının yerine koyacak sermayeye sahip değilse, yani büyük bir mali güce sahip değilse o yüklenicinin işi bitti demektir.

Acaba, İşcan'ın içeride niye o kadar alacağı kalmıştı? YDK'nın Toplu Konut İdaresi Başkanlığı 2005 yılı raporuna

göre; İşcan'ın sözleşmesi, inşaat yüzde 60.79 düzeyinde iken iptal edildi. Yani, İşcan, sözleşmenin feshedildiği tarihte inşaatın neredeyse yüzde 61'ini tamamlamıştı. Buna karşın, İşcan, TOKİ'den alacağının yüzde 70'ini alamadığını söylüyordu. Bayraktar da bunu yalanlamıyordu. Eğer olmasaydı Bayraktar, herhalde "Müteahhit yalan söylüyor. Biz parasını ödediğimiz halde yapmadı" derdi.

TOKİ'nin İşcan'ın alacağını ödememesinin bütün yüklenicilere yönelik genel bir kural ya da uygulamadan kaynaklanmadığı anlaşılıyor. Öyle olsa TOKİ, Afyon Dinar'daki 352 konut, ilköğretim okulu, ticaret merkezi, cami ve genel altyapı inşaatını üstlenen Sarıdağlar İnşaat Ticaret Limited Şirketi'ne de aynı uygulamayı yapardı.

YDK raporuna göre;[21] Sarıdağlar İnşaat, söz konusu işi 7 Kasım 2005'te yapılan ihalede 13.930.000 YTL'ye aldı. İşin bitim tarihi 6 Aralık 2006 olarak belirlendi. İşin zamanında bitmeyeceği anlaşılınca şirkete 5 ay ek süre verildi. Şirket, 1 Eylül 2006 itibariyle inşaatın sadece yüzde 16.2'lik bölümünü yapmıştı. Buna karşın iş için harcanan; yani şirkete ödenen para 7.050.359 YTL idi. Yani işin yüzde 16.2'lik bölümünü yapmış olmasına karşın şirketin toplam alacağının yüzde 50'sinden fazlası ödenmişti.

Bayraktar'ın konuşmasından anlaşıldığı kadarıyla İşcan bir de trilyonluk teminat mektubunun nakde çevrilmesi tehlikesiyle karşı karşıyaydı.

Bütün bunlar, bir işadamını intihar ettirmeye yeterdi, hatta artardı bile. Bayraktar, belki de onun için "intihar edecek" demişti.

Yaşadığı sıkıntıya karşın İşcan, TOKİ üzerine daha fazla gelmesin diye olacak ki, toplantıda susmuştu; ama söyleyecekleri vardı. Zaten toplantıdan sonra bunları gazetecilere söylemişti. Kendisine yönelik ağır sözleri "talihsizlik" diye nitelemekle yetinmişti. Bunun dışında söyledikleri yabana

(21) YDK TOKİ 2005 Raporu, s. 127

atılacak gibi değildi. Sanki geleceği görmüştü ve önemli uyarılarda bulunuyordu:

"TOKİ Başkanı'mn açıklamalarını çok büyük talihsizlik olarak görüyoruz. Biz burada işçilerimizle, taşeronlarımızla işimizi bitirmek istiyoruz. 2 aylık bir süre verilirse biz bu işi bitiririz. TOKİ başkanı, bütün TOKİ müteahhitlerine bu iki aylık süreyi verdi. Burayı ilgilendiren 4 bin kişi var. İşçilerimiz, aileleri, taşeronlar, alacaklılar tümüyle birlikte bu insanlar mağdur olur. Bu işi biz 2 ay içinde bitirip, hak sahiplerine en iyi şekilde konutları teslim ederiz."

Gerçekten konut alanlar da işçiler de taşeronlar da alacaklılar da mağdur olacaktı. YDK raporunda yer alan bilgilere göre;[22] TOKİ, İşcan'a işi tamamlaması için 7 aylık ek süre vermişti. Bu sürenin hangi nedenlerden ötürü verildiğine ilişkin bilgi yok. Bu süre belki de imar sorunu ya da benzeri bir sorun nedeniyle verilmişti. Pekâlâ 2 aylık süre daha verilebilirdi; çünkü TOKİ'nin, ek süre vermediği yüklenici yok gibiydi. YDK'nın 2005 TOKİ Raporu'nda projelere ilişkin bilgilere göre; ek süre verilen projelerin sayısı tam 130, şirket sayısı 100 civarındaydı.

Sözgelimi; Sarbay İnşaat'a 14; Barsa İnşaat, İda İnşaat, Çelikler Taahhüt İnşaat'a 13; Uğur Mühendislik İnşaat, Çağdan Mühendislik, Aydıngün İnşaat Turizm şirketlerine 11; Ser İnşaat'a 10; Makek Termomekanik'e 8 ayın üzerinde ek süre verilmişti.

Ek süre verilen şirketler arasında birkaç kez ek süre verilenler de vardı.

Buna karşın İşcan'a istediği ek süre verilmeyecek ve şirketin sözleşmesi 7 Temmuz 2006'da feshedilecekti. Oysa TOKİ'nin aldıkları işi sürüncemede bırakan diğer bazı yüklenicilerin sözleşmelerini feshetme konusunda ise oldukça nazlı davrandığı dikkat çekiyordu.

Bu yüklenicilerin biri, merkezi Bingöl'de olan Has-Vural

(22) YDK TOKİ 2005 Raporu. s. 155

İnşaat Turizm Gıda Petrol Temizlik Ticaret ve Sanayi Limited Şirketi'ydi. Nazım Vural'ın sahibi olduğu Şirket, 29 Haziran 2004'te yapılan "Bingöl Kiğı 89 Adet Tarımkköy Konutu ile Adaiçi Genel Altyapı ve Çevre Düzenlemesi İnşaatı" ihalesini 2.431.000 YTL ile en düşük teklifi vererek almıştı.

Şirketle, 6 Ağustos 2004'te sözleşme imzalanacak, 4 gün sonra yer teslimi yapılarak inşaat çalışması başlatılacaktı. Sözleşmeyle işin bitim tarihi ise 13 Eylül 2005 olarak belirlenmişti; ancak olması gereken hızda yürümeyecekti. Bunun üzerine şirkete tam 10 ay 17 gün ek süre verilecekti.

YDK raporunda[23] belirtildiği kadarıyla iş yüzde 63.9 seviyesinde durmuştu. TOKİ, İşcan'a yaptığı gibi Has-Vural'ı da uyaracaktı. Uyarılar işe yaramayacak ve inşaatta herhangi bir ilerleme olmayacaktı.

Verilen ek sürenin dolmasına karşın nedense şirketin sözleşmesi feshedilmemişti. Durumu gören YDK denetçileri şirketle sözleşmesinin feshedilmesini gerektiğini hatırlatmak zorunda kalacaktı. Uyarı üzerine sözleşmenin feshedildiği de kuşkulu. İşcan olunca aslan kesilen TOKİ, Has-Vural olunca niye aynı atak tavır içine girmemişti... İlginçti...

İşcan'ın sözleşmesinin feshedilmesinin ardından yapılması kararlaştırılan yeni ihale için, 2006/103210 numarayla KİK'te bir dosya daha açılmıştı. Ardından ihale hazırlıkları tamamlanmış ve TOKİ başkan vekili 3 Ağustos 2006'da ihaleye açılması için onay vermişti.

İhalenin, AKP'li bürokratlar ve belediyelerin kullanmak için can attığı bir yöntemle yapılması kararlaştırılmıştı: Pazarlık yöntemi. Kamu İhale Yasası'nın ünlü 21/B maddesi kapsamında ihale; ilan verilmeden, birçok müteahhidin katılımı sağlanmadan, en uygun fiyatı ortaya çıkaracak rekabetçi bir ortam yaratılmadan; birkaç yüklenici davet edilecek, kapalı kapılar ardında pazarlıkla sonuçlandırılacaktı.

Pazarlık yöntemi için mazaret hazırdı!.. Hem de kaçırıl-

(23) YDK TOKİ 2005 Raporu, s. 141

mayacak, müthiş bir ınazaret! İş yarım kalmıştı, konutlar teslim edilememişti, hak sahibi vatandaşlar ayağa kalkmıştı!.. Durum acil mi acildi!.. Konutların bir an önce yapılıp teslim edilmesi gerekiyordu!.. Onun için en kestirme yöntemle ihale yapılmalıydı!..

Mazaret hemen kullanılmış, ihale pazarlık usulü yapılmıştı. Yalnız bir sorun çıkmış olmalıydı ki, aynı iş için KİK'e ikinci kez başvurulmuş, 2006/128006 sayı ile bir başka dosya açılmış ve yeni bir ihale onayı alınmıştı. Onay tarihi bu kez 31.8.2006 idi. İhale yöntemi yine aynıydı. Acaba ne olmuştu ki, aynı iş için ikinci kez ihaleye çıkma ihtiyacı doğmuştu?

Bir başka tuhaflık ise iki ihalenin de sonucuna ilişkin, KİK Satınalma Platformu'ndaki "ihale sorgulama" bölümünden çıkan bir bakışta ihale tablolarda, ihale öncesi ve sonrasında yapılması gereken işlemler ve sonuca ilişkin bütün kutucuklar bomboştu. Yani tablolarda bilginin kırıntısı dahi yoktu. Sadece ikinci ihale için işlem yapılmadığı belirtiliyordu; ilk ihalenin ise sonuç ilanı yayımlanmıştı.

İhaleden hemen sonra Kamu İhale Bülteni'nde yayımlanması gerekirken 2 aya yakın bir süre sonra yayımlanan ilandaki bilgilere göre; ilk ihale, 9.8.2006'da yapılmıştı... Üç yüklenici teklif vermişti... İhale 17 milyon YTL bedelle Ömer Osman Kılınç İnşaat Madencilik Limited Şirketi'ne verilmişti... İş için de 22 milyon YTL'lik ödenek ayrılmıştı... O kadar...

İlandaki bilgiyle TOKİ'nin kamuoyunu bilgilendirme adına kendi internet sitesinde yayımladığı bilgiler arasında da çelişki vardı. İlanda 17 milyon YTL olan ihale bedeli TOKİ'nin kendi sitesinde 21 milyon 650 bin YTL olarak veriliyordu.

Tutarın 21 milyon 650 bin değil de, 4.10.2006'da yayımlanan sonunç ilanındaki gibi 17 milyon YTL olduğunu kabul edelim. Bu rakamla, İşcan'a verilen ihalenin bedeli arasındaki fark sadece 4.65 milyon YTL. İşcan, ihaleyi 21 milyon 65 bin YTL'ye almış, inşaatın yüzde 61'ini yapmıştı.

Geriye yapılması gereken yüzde 39 oranında iş kalmıştı. TOKİ geriye kalan bu kadar küçük bir iş karşılığında nere-

deyse İşcan'a ödeyeceği kadar para ödüyordu.

İşcan'ın yüzde 40.1 kırım yaptığı ihalede Tepebaşı konutlarının yaklaşık maliyeti 36.2 milyon YTL idi. Bu rakam esas alınırsa işin geriye kalan yüzde 39'luk bölümü en fazla 13 - 14 milyon YTL'ye yapılacak bir işti. Oysa TOKİ, ilandaki rakama göre 17, kendi listesindeki rakama göre 21.65 milyon YTL'ye yaptırıyordu... İlandaki ihale bedeline göre 3 - 4, listedeki bedele göre 8 - 9 milyon YTL daha pahalıya... İşcan'ın ihale fiyatı dikkate alınırsa rakam iki katına çıkıyor.

İşin yüzde 61'ine ödenen parayla kalan yüzde 39'una ödenen para neredeyse aynı. Sanki İşcan'ın yaptığı binalar yıkılıp yeniden yapılacaktı!

İki ihale arasındaki rakamsal farklar bu tür ihalelerde devletin nasıl büyük bir zarara uğratıldığı konusunda bir fikir veriyor.

Tepebaşı'ndaki pazarlık usulü ihaleyi Ömer Asım Kılınç'ın merkezi Ankara'da bulunan şirketi aldı. Şirketin adresi, Çankaya Dikmen İlker Mahallesi. 1999 yılında kuruldu. Şirketin sahipleri Ömer Osman Kılınç, Esmaül Hüsna Kılınç. Hüsna, Ömer Osman'ın kızı. 1976 Elazığ doğumlu. Elazığ'da bir evlilik yaptı ve Aslan soyadını aldı. Daha sonra boşanmış olacak ki sicil gazetelerinde, soyadı tekrar Kılınç olarak yer alıyor.

Söz konusu bilgilerden anlaşıldığı kadarıyla Ömer Osman Kılınç, aslen Elazığlı. Herhangi bir siyasi partiye yakınlığı olup olmadığı konusunda bilgi yok. Yalnız 2007 Genel Seçimi'nde CHP'den Elazığ milletvekili aday adayı olanlar arasında benzer bir isim geçiyor. AKP'nin Elazığ'daki il yönetim kurulu üyeleri arasında Kılınç soyadlı bir kişi de bulunuyor. Belki de isimler arasında benzerlikten öte bir yakınlık yok.

TOKİ, İşcan'ı gönderip, işi Ömer Osman Kılınç şirketine verince, sorunlar çözülmüş müydü, hak sahiplerine konutları bir an önce teslim edilmiş miydi bari? Ne gezer! İhaleden sonraki olaylara bakılırsa çözülmemişti; İşcan ölüme süreklenmesiyle, öldüğüyle, daha doğrusu öldürüldüğüyle kalmıştı.

KİK Kamu İhale Bülteni'nde yayımlanan ilandaki bilgiler anımsanırsa ihale 9 Ağustos 2006'da yapılmıştı; ama Tepebaşı'ndaki 644 konutun inşaatı, 22 Temmuz 2007'de yapılan Genel Seçim öncesinde bile hâlâ bitmemişti. Aradan geçen neredeyse 1 yıla yakın süreye karşın sorunlar aynen devam ediyordu.

Konutzedelerden sonra inşaatta çalışan işçiler de ayaklanmıştı. İşçiler, 2006 sonunda, bir araya toplanıp, Ömer Osman Kılınç'la görüşmeye gitmişler ve ücretlerini istemişlerdi. Görüşmede Kılınç'la işçiler arasında başlayan tartışma kavgaya dönüşmüş ve tam 12 kişi yaralanmıştı. Hafif yaralananlar arasında Ömer Osman Kılınç da vardı.[24]

Konutzedelerin sorunu, genel seçim öncesinde yeniden Eskişehir'in gündemine oturacaktı. Memleketi Edirne'den milletvekili seçilemeyeceğini anlayınca kapağı Eskişehir'e atan Maliye Bakanı Kemal Unakıtan da bütün işbitiriciliği ile devreye girmişti. Devlete ait her şeyi satan, pratik zekâsıyla ünlü Unakıtan, sorunun çözümü için TOKİ Başkanı Erdoğan Bayraktar'ı alıp Eskişehir'e götürmüştü. Hatta Anadolu Ajansı'nın Eskişehir Üniversitesi'ne ait e-gazete'de yayımlanan 15.6.2007 tarihli haberine göre, Unakıtan, Bayraktar'ı şakayla karışık uyarmıştı:

"Erdoğan, bu işi bir an önce bitir. Bak yamuk yaparsan gözüme gözükme. Türkiye'de tutmam seni. Dom dom kurşunu ile vururum seni. 1 ay sonra anahtarları teslim edeceğiz. Ne yaparsan yap!"

Konutların teslim edilmesi gereken tarihin üzerinden tam 2 yıl geçmişti... İnsanlar perişan olmuştu... Bu yetmiyormuş gibi konutlar bir can almıştı... "Konutları bir an önce bitireceğiz" diye davet usulü ihale yapıp daha iyi bir müteahhit seçilmesini sağlamıştı; ama Bayraktar, hâlâ yakınıyordu... Üstelik yine yakındığı yükleniciydi:

"Bundan önceki müteahhit acze düştü, sözleşmesini fes-

(24) *Sakarya* gazetesi, www.sakaryagazetesi.com.tr, 29.12.2006

hettik ve daha sonra da rahmetli oldu. Yeniden ihale açtık. Ama bu arada gecikme yaşandı. 6 ay işçileri şantiyeden çıkaramadık. Eskişehir'deki bu şantiye, en sıkıntı yaşadığımız şantiyelerden biri haline geldi. Yeniden ihaleyi yaptık, bu konutlar bitme aşamasına geldi. İstediğimiz neticeyi bu müteahhitten de alamadık, bizi ağlattı. Kaliteyi yakalayamadı. Müteahhit işini yaparsa, bu konutlarda geçici kabule 20-30 gün içerisinde geçilebilecek. Müteahhit eksiklikleri giderirse, hak sahipleri 1.5 ay sonra taşınmaya başlarlar. Aksi takdirde biz bu müteahhidin sözleşmesini de feshedeceğiz. O zaman buranın işi bir ay daha uzar. Ancak daha fazla uzamaz."

Diyelim ki, Türkiye'deki açık ihale yöntemi berbattı!.. Berbat (!) sonuçlar veriyordu... Hem ihaleye çıkmak uzun zaman alıyor hem de ihalede büyük kırımlar oluyordu. Yasa kamu kuruluşlarını ihaleleri yüksek kırım yapanlara vermeye zorluyor, sonuçta da işler yarım kalıyordu. İyi ama ikinci ihale berbat olmayan, hatta şahane (!) bir yöntemle yapılmıştı.

Pazarlık yöntemi, size istediğiniz, güvendiğiniz, işi en iyi yapacağına inandığınız, başarılı müteahhitleri seçip davet etme olanağını sağlamıyor muydu? Bu gerekçelerle o yöntemi tercih etmiyor muydunuz? Bu ihaleyi de aynı gerekçelerle pazarlık-davet yöntemiyle yapıp, söz konusu nitelikleri taşıyan birine vermemiş miydiniz? Aradan geçen süre içinde ne değişmişti ki, o müteahhidi de başarısız ilan ediyordunuz?

Sorun, adı sanı duyulmamış, kendini kanıtlamamış müteahhitleri seçmenizden, hiçbir hazırlık yapmadan, sözgelimi kamulaştırma yapmadan, imar sorunlarını çözmeden, göç yolda düzelir misali alelacele ihale yapmanızdan kaynaklanıyor olamaz mıydı? Yoksa sorunun kaynağı inşaat sırasında sizin çıkardığınız zorluklar mıydı? Buna karşın Abdullah İşcan'a neden öyle davrandınız? Buna hakkınız var mıydı?

Unakıtan'la Bayraktar'ın hak sahipleriyle yaptığı o toplantının ardından Başbakan Erdoğan, 7 Temmuz'da Eskişehir'e gidip anahtar dağıtacaktı. Anahtar dağıtımı, Emine Erdoğan ve Unakıtan'ın da bulunduğu törenle yapılmıştı; Erdo-

ğan, 6 kişiye anahtarlarını vermişti.

Eskişehir Valisi Kadir Çalışıcı, AKP'li Tepebaşı Belediye Başkanı Tacettin Sarıoğlu, anahtar isteyen diğer hak sahiplerine "Anahtarlar verilmezse bizden alın" diye kefil olmuşlardı.[25]

Aradan 10 gün geçtikten sonra anlaşılacaktı ki konutlar henüz tamamlanmamıştı. Anahtarlarını Tayyip Bey'den alan hak sahiplerinin konutları daha bitmemişti. Tayyip Bey, bitmeyen konutların anahtarlarını dağıtmıştı.

AKP oy almak için önüne ne gelirse kullanıyordu. Önce hacca gidip inzivaya çekilen, ardından inzivadan çıkıp bakan olunca ne bulursa satan Unakıtan, bir ilgisinin olmamasına karşın Eskişehirspor'a Sergen dahil 3 transfer birden yapıyordu. Futbolcuların milyonluk transfer ücretini kimin ödediği belli değildi. Sonradan işin hatır işi ve gösteri amaçlı olduğu savunalacaktı. Unakıtan, oy almak için Eskişehirspor'u, Tayyip Bey de kendi adamlarının yarattığı sorunu kullanıyordu. Yapılanların Demirel'in, Erbakan'ın hayali temel atma törenlerinden farkı yoktu; ama yapıyorlardı. Buna karşın popülizm, diğer bir deyimle halk dalkavukluğu yapmadıklarını, asla yapmayacaklarını söylüyorlardı, buna geniş bir kesimi de inandırmayı başarıyorlardı.

Eskişehirli konutzedeler, seçim malzemesi olarak kullanılmalarına kızmıştı. Bir kez daha konutların bulunduğu alanda toplanıp gösteri yapacaklardı. Hem konutların tamamlanmayışını hem de seçim malzemesi yapılmalarını protesto ediyorlardı.

İşçilerin durumunda da fazla bir değişiklik olmamıştı; 3 aydır paralarını alamıyorlardı. Onlar da hak sahiplerine katılacaktı. Daha önce işçilerle kavga eden Ömer Osman Kılınç, bu kez hak sahipleriyle kısa bir süre tartışacak; ardından bir kavgadan kaçınmak için olsa gerek, aracına binip uzaklaşacaktı.[26]

---

(25) www.gazeteport.com.tr, Murat Atikel, 17.7.2007

(26) *Milliyet* gazetesi - www.gazeteport.com, 17.7.2007

AÇIK İHALELER

Açık ihale yöntemiyle yapılan ihalelerin de pazarlık yöntemiyle yapılanlardan pek farkı yok. Bu ihalelerin önemli bir bölümü, "Bu ihaleleri niye açık ihale yöntemiyle yapmışlar? Pazarlık yöntemiyle yapsalardı daha samimi olurdu" dedirtecek türden ihaleler olarak görünüyor.

Kamu İhalesi Yasası'nın hedeflerinden biri ihalelerde rekabetin yaratılmasını, bu yolla kamu alımlarının piyasa fiyatlarına göre en uygun fiyatla yapılmasını, böylece kamu kaynaklarının verimli kullanılmasını sağlamak. Yasanın temel ilkeleri düzenleyen 5. maddesinde ise kamu kuruluşları, ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini sağlamakla sorumlu tutuluyorlar.

İhalelerde rekabetin sağlanabilmesinin ilk koşulu ise katılımın yüksek olmasını sağlamaktan geçiyor. Kapitalist ekonominin temel kuralının rekabet olduğu, rekabetin sağlanması için aynı işi yapan çok sayıda oyuncunun bir araya getirilmesinin gerektiği dikkate alınırsa, ihalelerde de katılımın fazla olması büyük önem taşıyor. Yasa bunun için açık yöntemle yapılacak ihalelerin önceden ilan edilmesini; yani geniş bir kesime duyurulmasını, böylece katılımın olabildiğince fazla olmasını sağlamaya çalışıyor.

Kamu kuruluşlarının 2005 - 2006 yıllarındaki, açık yöntemle yapılan inşaat ihalelerinde ortalama teklif sayısı 6, ortalama geçerli teklif sayısı ise 4 oldu.[27] Dolayısıyla her ihalede ortalama 2 teklif geçersiz sayıldı.

Sonucu KİK'e bildirilen 345 ihaleye ilişkin bilgilere göre; TOKİ ihalelerinde ortalama teklif sayısı 5'le kamu ortalamasının altında kaldı, geçerli teklif sayısı ise 3.9'la kamu ortalamasına yakın gerçekleşti. Bu rakamlar, TOKİ ihalelerine katılımın daha az olduğunu, buna karşın daha çok teklifin geçersiz sayıldığını gösteriyor.

---

(27) KİK 2005 Faaliyet Raporu, s. 144/ KİK İhale İstatistikleri, s. 29

Kaldı ki; ortalamalar bir yana bırakılıp 345 ihale kendi içinde değerlendirildiğinde, düşük katılımla yapılan ihalelerin sayısının oldukça yüksek olduğu dikkat çekiyor. Kamudaki ortalama teklif sayısının 6 olduğu dikkate alınırsa 4 - 5 teklif gelen ihaleleri de düşük katılımlı ihaleler olarak saymak gerekir. Buna karşın 3 ve daha az katılım olan ihaleler ölçü alındığında, 345 ihale içinde 1 - 3 şirketin katılımıyla; yani düşük katılımla yapılanların sayısı 126. Bu da ihalelerin yüzde 36.5'ine denk geliyor.

Bazı kamu kuruluşlarının ihale vermek istemedikleri şirketlerin tekliflerindeki bazı eksiklik ve yanlışlıkları bahane edilip, teklifleri geçersiz sayarak saf dışı bırakma yoluna gittiği bilinen bir gerçek.

İhalelerde rekabetin engellenmesi anlamına gelen yöntem açısından bakıldığında, TOKİ'nin söz konusu 345 ihalesi arasında, geçersiz sayılan teklif olmadan sonuçlandırılan ihalelerin sayısının azınlıkta kaldığı dikkat çekiyor. Bu ihalelerin sayısı 142. Oran olarak ise ihalelerin yüzde 41'ine denk geliyor.

Geçersiz teklif olmadan sonuçlandırılan 142 ihalenin 19 tanesi sadece tek bir, 38 tanesi ise sadece iki teklif gelen ihaleler. Dolayısıyla rekabetin yaşandığı varsayılan 142 ihalenin 57'sinde bile ya hiç rekabet olmadı ya da çok az bir rekabet yaşandı.

Yasanın açık ihalelerdeki olmazsa olmaz koşullarından biri saydığı rekabetin ne ölçüde sağlandığı konusunda fikir vermek için ihalelerin kaç geçerli teklifle yapıldığına bakıldığında ise durum daha ilginç bir hal alıyor.

KİK'e bildirilen 345 ihalenin 40 tanesi tek bir geçerli teklifle yapıldı. Bu, ihalelerin aşağı yukarı yüzde 13'üne denk geliyor. Bu ihalelerden sekizinde 1, yedisinde 3, üçünde 4 teklif geçersiz sayılmış. İhalelerden 7 tanesinde kırım oranı yüzde 10'un altında ve yüzde 3.8'e kadar düşüyor. Yüzde 20'nin üzerinde kırım olan ihale sayısı sadece 11.

İki geçerli teklifle yapılan ihalelerin sayısı 73. Oranı yüzde 21.5'e denk geliyor. Bu ihalelerden bir tanesinde 5, iki ta-

nesinde 4, yedi tanesinde 3, sekiz tanesinde 2 teklif birden geçersiz sayıldı. Tek bir teklifin geçersiz sayıldığı ihalelerin sayısı ise 17.

Sadece 3 katılımla yapılan ihalelerin sayısı ise 60. Bu ihalelerden 28'inde geçersiz teklif yok. Kalanlarında ise geçersiz sayılan tekliflerin sayısı 5'e kadar çıkıyor.

Ortalama kırım oranları açısından karşılaştırıldığında ise ihalelerin nasıl yapıldığı, rekabetin ne ölçüde sağlandığı, kamu yararının ne ölçüde korunduğu konusunda tablo biraz daha açık görülebilir hale geliyor.

Açık ihale yöntemiyle yapılan kamu yapım ihalelerindeki ortalama kırım oranları 2004'te yüzde 28,[28] 2005 yılında yüzde 27,[29] 2006 yılında ise yüzde 22.[30]

Sonucu KİK'e bildirilen 345 ihalede ise ortalama kırım oranı yüzde 20. Bu ihalelerin 47 tanesi yüzde 10'un, 125 tanesi yüzde 20'nin altında kırımla verildi. Kamu ihalelerinde 2006'daki ortalama kırım oranı olan yüzde 22 dikkate alınırsa, bu oranın altında verilen TOKİ ihalelerinin sayısı tam 148. Kamu ihalelerinde 2005'teki ortalama kırım oranı olan yüzde 27 dikkate alınırsa bu oranın altında verilen ihalelerin sayısı 232.

TOKİ'nin 345 ihalesinin tahmini bedeli 6.6 (eski parayla 6.6 katrilyon lira), sözleşme bedeli ise 5.3 milyar YTL. TOKİ eğer bu ihaleleri ortalama yüzde 20 yerine 2005 yılında kamu ihalelerindeki ortalama kırım üzerinden verilmiş olsaydı 450; kamu ihalelerinde 2006'daki ortalama kırım üzerinden verilmiş olsaydı 150 milyon YTL daha ucuza yaptırabilecekti. Bu durumda, TOKİ ihalelerinde yarım milyar YTL'ye varan bir zarardan söz edilebilir.

Kamu ihalelerinde 2006'daki yüzde 22'lik ortalama kırımın altında verilen 148 ihale TOKİ'nin 2005 - 2006'da yaptığı 345 ihalenin yüzde 43'üne denk geliyor. Oysa aynı 148 ihalenin tu-

(28) KİK 2004 Faaliyet Raporu, s. 129
(29) KİK 2005 Faaliyet Raporu, s. 118
(30) KİK 2006 İhale İstatistikleri, s. 14

tarı 345 ihalenin tutarının tam yüzde 50'sini oluşturuyor. Bu da gösteriyor ki; TOKİ, parasal olarak daha büyük olan ihaleleri daha düşük kırımlarla verdi. *(Tablo 2. bkz 309)*

Düşük kırımlarla verilen ihaleler arasında yüzde 0.6, 1.8, 2.5, 3 gibi gülünç kırımlarla verilenler var. Oranlara bakınca insanın "peşkeş olur da bu kadarı olmaz", "yağma Hasan'ın böreği" diyesi geliyor.

Düşük kırımla ihale verilen şirketlerden 26 tanesi iktidara yakın ya da iktidarı destekleyen İslami işadamları ya da cemaat liderleri tarafından kurulan derneklere üye olan veya iktidara yakın görünmeye çalışan şirketler. Bu şirketlere ileride değinilecek.

ÇARPICI BİR İHALE

TOKİ yönetiminin aşırı düşük kırımla verilen birçok ihalede, kamu yararına pek aldırmadığı belli oluyordu. Ya yüksek kırımla verilen ihalelerde durum nasıldı? Bir ihale var ki; bazı ihalelerdeki yüksek kırımların ne derece gerçekçi olduğu kuşkusunu doğuruyor.

Söz konusu ihale Ankara Yenikent Toplu Konut Alanı genel altyapı inşaatına ilişkin ihale. YDK Raporu'nda yer alan bilgilere göre;[31] ihale 18.4.2005 tarihinde yapıldı. İşin tahmini bedeli 14.438.908 YTL idi.

İhaleye 21 firma katıldı. En yüksek teklif 8.912.157, en düşük teklif 5.982.475 YTL'ydi. Dolayısıyla ihaleye katılan şirketler 38 ile yüzde 58.7 arasında kırım yaptı. En yüksek kırımı yapan şirket Tisan İnşaat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi'ydi.

Olağan koşullarda yapılmış, yaklaşık maliyeti doğru hesaplanmış bir ihalede bu kadar yüksek oranlı kırımlar olmaması gerekirdi. Zira, eskiden olduğu gibi, yüksek kırımlı iha-

(31) YDK TOKİ 2005 Raporu, s. 133, 134

leyi aldıktan sonra keşif artışı yoluyla zararın telafi edilmesi olanağı yoktu. Yeni yasa, bu tür yüksek kırımlar nedeniyle işlerin yarım kalmasın önlemek için keşif artışını sınırlamıştı; ayrıca yüksek kırım yapanların elenmesi için "düşük teklif sorgulama" yöntemini uygulamaya sokmuştu.

TOKİ, yasanın uygulanmasını şart koştuğu yöntemi güya uygulamıştı. Tisan İnşaat ile diğer şirketlerin tekliflerini düşük teklif sorgulamasından geçirmişti. Oysa TOKİ teknisyenlerinin hazırladığı işin yaklaşık maliyetine ilişkin belgelerdeki fiyatlarla Tisan'ın teklifinde yer alan fiyatları karşılaştıran YDK denetçileri çarpıcı bir durumla karşılaşacaktı:

TOKİ teknisyenleri atık su ve yağmur suyu kanallarının yapımında kullanılan malzemelerden "300 milimetre buhar kürlü 1 giriş, 1 çıkışlı taban elemanının" fiyatını 279 YTL olarak belirlemişti. Bayındırlık Bakanlığı'nın birim fiyatları ve piyasa fiyatları dikkate alındığında söz konusu malzemenin 279 liradan aşağı temin edilmesi zordu. Oysa Tisan teklif verirken o malzemenin fiyatını 22 kuruş olarak yazmıştı. Bir başka deyişle Tisan, o malzemeyi 22 kuruşa temin edeceğini, yağmur suyu ve atık su kanallarında kullanacağını söylüyordu.

"300 milimetre buhar kürlü 2 giriş iki çıkışlı taban elemanın" bedeli 281 YTL idi; ama Tisan 23 kuruşa temin edeceğim demişti.

"400 milimetre çapında buhar kürlü 1 bir giriş bir çıkışlı taban elemanının" bedeli 280 YTL'ydi; ama Tisan, bunu 1 lira 25 kuruşa sağlayacağını söylemişti.

Aynı malzemenin 500 milimetre çapında olanının bedeli 316 YTL'ydi; Tisan, 1.3 YTL'ye alacağım demişti. Yine aynı elemanın 600 milimetre çapında olanının fiyatı 318 YTL'ydi; Tisan bunu 1 YTL 35 kuruşa alacağını belirtmişti.

Gövde yüksekliği ayar bileziğinin fiyatı 176 YTL'ydi; Tisan buna 15 YTL fiyat biçmişti. "800 milimetre buhar kürlü taban elemanının" fiyatı 530 YTL'ydi; Tisan 1.4 YTL'ye alacağını bildirmişti.

Tisan İnşaat, ihale sonucu yapılacak işte kullanılacak söz

konusu malzemeleri piyasa fiyatlarının yüzde 91.48 ile 99.92 altında bir fiyatla satın alacağını iddia ediyordu. Rakamlar dikkate alınırsa Tisan, bu malzemeleri neredeyse bedavaya temin edecekti. Sanki, Türkiye'de inşaat malzemeleri piyasasında yağma vardı! Tisan malzemeleri o yağmadan toplayıp gelecek ve inşaatta kullanacaktı! Malzemeleri bedavaya aldığı için, TOKİ'nin 14.4 milyon YTL'lik altyapı işini yüzde 59 kırımla 5.9 milyon YTL'ye yapacaktı!

YDK denetçileri, ihalede verilen tekliflerdeki fiyatların gerçekçi olup olmadığının araştırılmadığına, o fiyatlarla işin yapılıp yapılmayacağının sorgulanmadığına dikkat çekecek, yasanın emrettiği düşük fiyat sorgulamasının sağlıklı yapılmadığını kayda geçirecekti. Denetçilere göre; eğer gerçek bir sorgulama yapılmış olsaydı, o fiyatların mantıklı bir açıklaması yapılamayacağı için ihalenin belki de başka bir firmaya verilmesi söz konusu olabilecekti.

İhale bütün bunlara rağmen Tisan İnşaat'a verilmişti; ancak inşaat başladıktan sonra ilginç bir gelişme olacaktı. Rapordan anlaşıldığı kadarıyla TOKİ, işin 1.5 milyon YTL'lik bölümü yerine Tisan'dan başka bir iş yapmasını istemişti. Ne hikmetse vazgeçilen iş bedavaya sağlanacak malzemelerin kullanacağı işti. Yeni işte de vazgeçilen iştekinin benzeri malzemeler kullanılacaktı.

TOKİ yeni iş nedeniyle "mukayeseli hesap özeti" hazırlama yoluna gidecekti. Bu belge, ihale kapsamında olmayan, unutulmuş ek iş ortaya çıkması ya da malzeme değişikliği çıkması halinde düzenlenen bir belge. Söz konusu iş ve malzemelerin bedeli bu belgeyle belirlenip ödeniyor.

Belgeye giren iş ve malzemelerin bedeli ihaleyi alan şirketin ihalede teklifin ekinde yer alan listedeki benzer malzeme ve işlerin fiyatı kıyaslanarak belirleniyor.

Yeni yapılacak işte kullanılacak malzemeler, işin vazgeçilen bölümünde kullanılması öngörülen malzemelerin benzerleriydi. Söz konusu malzemeler 1000, 1200 milimetre çaplarında buhar kürlü borular ve 1000, 1200 milimetre çaplarında

buhar kürlü boru taban elemanlarıydı. Kaldı ki, bu mazlemeler yeni malzemeler de değildi. Tisan'ın üstlendiği işin başka bölümlerinde bu mazlemelerin benzerleri kullanılmıştı. 1000, 2000 milimetre boruların benzeri 600 ve 800 metre buhar kürlü borulardı. Tisan, ihalede verdiği teklifte bu boruları sırasıyla 42 ve 60 YTL'den satın alacağım demişti. Taban elemanlarının benzeri ise 600, 800 milimetre buhar kürlü boru taban elamanlarıydı. Bunlara ise sırasıyla 135 ve 140 kuruş demişti.

İş, mukayeseli hesap özetiyle söz konusu malzemeler karşılığında Tisan'a hangi fiyat üzerinden ödeme yapılacağına gelince Tisan'ın teklifindeki fiyatlar yerine başka fiyatlar esas alınacaktı. Yapım İşleri Genel Şartnamesi de açıktı. Şartnameye göre; Tisan'ın ihalede verdiği ve önceki paragrafta belirtilen fiyatlar üzerinden hesap yapılması gerekiyordu. Buna karşın belgede söz konusu malzemelerin fiyatı belirlenirken Bayındırlık fiyatları esas alınacaktı. Bayındırlığın boru ve taban elemanları için belirlediği fiyat 138-389 YTL arasındaydı. Bu fiyatlar üzerinden yüzde 20 indirim yapılarak ve taban elemanlarının fiyatları belirlenecekti. Böylece, Tisan'a 140 kuruş ödenmesi gereken malzeme için 311 YTL, 135 kuruş ödenmesi gereken malzemeye 114 YTL ödenmesi kararlaştırılmıştı.

TOKİ'nin vazgeçtiğini söylediği işin yerine yapılacak işte kullanılan diğer malzemeler ile emek ve diğer girdilerinde ise fiyat belirleme yöntemi daha vahimdi. Ne Tisan'ın teklifindeki fiyatlar, ne piyasa fiyatları ne de Bayındırlık fiyatları ölçü alınmıştı. Yöntem gayet basitti. Tisan, proforma (ön) fatura getirecek; ödeme o fatura üzerinden hiçbir indirim olmadan yapılacaktı.

Düzenlenen mukayeseli hesap özetiyle ihalenin bedeli 6.873.429 YTL'ye ulaşmıştı. Tisan ihaleyi güya 5.982.475 YTL'ye almıştı. Hesap özetiyle Tisan'ın aldığı ihalenin bedeli 890 bin YTL'nin üzerinde artırılmıştı... Üstelik son derece avantajlı ve haksız ödemeleri de kapsayacak bir biçimde...

Denetçiler, ihalenin kapsamında, ihaleden sonra yapılan bu değişiklikle Tisan'ın ihalede yaptığı yüzde 58.57'lik kırımın oranının yüzde 41.31'e düştüğünü de hesaplayacaktı. Denetçiler, TOKİ yöneticilerinden olup bitenler için açıklama istemişlerdi. Yöneticiler hata yapıldığını, hataların sehven (!) olduğunu ileri sürerek, ikinci bir mukayeseli hesap özeti hazırlanacağını, yeni özette malzemeler ve işin bedeli hesaplanırken yüzde 58.57'lik kırımın esas alınacağını söyleyeceklerdi.

İhale ve sonrasında yaşananlar soruşturma gerektiren bir olaylar zincirini andırıyor. Eğer mukayeseli hesap özetiyle vazgeçilen ve yerine yapılacağı söylenen iş, Tisan'ın neredeyse sıfır fiyat verdiği malzemelerin kullanılacağı işle aynı işse; yani sadece işte kullanılacak malzemelerde değişiklik yapılarak farklı bir işmiş gibi gösterildiyse düpedüz ihale koşullarının sonradan değiştirilmesi, bu yolla ihaleye fesat karıştırılması söz konusudur.

Ayrıca, TOKİ teknisyenleri tarafından ihaleden önce hazırlanan ve gizli olması gereken yaklaşık maliyetin de gerçekçi hesaplanıp hesaplanmadığı kuşkulu. İhaleye katılan şirketler arasından yüzde 38'den düşük kırım yapan bir şirketin çıkmaması, yaklaşık maliyetin şişirildiği, bütün yüklenicilerin bunu fark ettiği, ona göre yüksek kırım yaptıklarını akla getiriyor.

VEKİLLERE ÖRTÜLÜ KAPAKLI PROJE

Düşük kırımla verilen ihaleler arasında biri var ki; ihalelerin nasıl yapıldığı, kimlere nasıl ihale verildiği konularında iyi bir fikir verecektir.

Söz konusu ihale, Mesa Mesken Sanayi A. Ş.'ye yüzde 7.8 gibi komik bir kırımla verilen Ankara Etimesgut Erler Mahallesi'ndeki konut projesine ilişkin ihale.

Erdoğan 2002'de seçimi kazandıktan sonra eskiyi temsil eden liderlerden farklı olacağını; kendi milletvekillerinin es-

kilerin aksine Ankara'ya geldikten sonra sırça köşklere yerleşerek halktan kopmayacağını; halktan biri gibi halkın içinde, halkın sıkıntılarını hissederek yaşamayı sürdüreceğini göstermeye çalışacaktı. Bu yüzden ilk icraat olarak halktan kopukluğun, sırça köşkte yaşamın simgesine dönüşen Milletvekili Lojmanları'nı satma kararı alacaktı. Kendisi de Etimesgut Subayevleri'nde pahalı bir villaya kiracı olarak yerleşecekti.

Anadolu'nun dört bir yanından gelen, Ankara'da evi olmayan birçok milletvekili Erdoğan'ın lojmanları satma kararıyla bir anda açıkta kalmıştı. Bu milletvekillerinin büyük bölümü Polisevi ve Öğretmenevi başta olmak üzere kamu kuruluşlarının misafirhaneleri ya da konaklama tesislerine yerleşmişti. Oysa lojmanlar milletvekilleri seçilip geldiklerinde konut sorunuyla uğraşmasın diye yapılmıştı.

Erdoğan'ın kendisini ve partisini eskilerden farklı amaçlayan kararıyla bir anda açıkta kalan milletvekilleri 5 yıl misafirhanelerde yaşayacak değillerdi, doğal olarak. Ancak milletvekilleri Ankara'ya taşınan herhangi bir vatandaş gibi kirada oturmak yerine, bir süre sonra konut sorunlarını "kökten" çözmek için arayışlara gireceklerdi. Arayışlar sonuç verecek ve TBMM Başkanı Bülent Arınç, sanki ilk görevi milletvekillerine ev sağlamakmış gibi devreye girecekti. Arınç'ın devreye girmesiyle, TOKİ de harekete geçecekti. Görevi halkın, özellikle dar gelirlilerin konut sorununu çözmek olan TOKİ milletvekillerine konut yapacaktı. Yani vekillerin konut sorunu kamu olanakları kullanılarak çözülecekti.

Eskiden milletvekilleri Ankara'ya geldiklerinde lojmanlara yerleşiyor ve halktan uzak; ama 5 yıl boyunca bir arada hu-zur içinde yaşıyorlardı. Görev sürelerinin bitiminde lojmanları boşaltıp ya Ankara'da bir başka konuta geçiyor ya da memleketlerine dönüyorlardı. AKP milletvekilleri ise bir daha memleketlerine dönmemeye kararlı görünüyordu. Erdoğan, kendilerine halkın arasına karışsınlar diye emrivaki yapmıştı; ama onlar kendi gettolarını kurarak halktan kaçmaya kararlıydı. O dönem yapılan açıklamalardan çıkan sonuç buydu.

Gelişmeler üzerine, doğal olarak, "İki yıl önce seçimlerden sonra milletvekillerinden lojmanlarda oturmamalarını istediniz ve bu ayakta alkışlandı. Şimdi ise Toplu Konut İdaresi'nin (TOKİ) milletvekillerine site yapma çalışmaları var. Siz bunu bir çelişki olarak görmüyor musunuz" soruları gündeme gelecekti ve Erdoğan bu sorulara çok sinirlenecekti.

Erdoğan'a göre; kendisi TOKİ ile bir anlaşma imzalamamıştı. TOKİ bu işlerin içinde değildi. TOKİ inşaatı da başlatmamıştı, kimse siyasete ve siyasetçiye çamur bulaştırma gayreti içinde olmamalıydı. Bu yüzden gazetecilere "Bu söylediğiniz ifadeler yalandır" diye oldukça sert bir yanıt veriyordu. Oysa AKP'yi birlikte kurduğu, partinin lider kadrosunda yer alan yakın arkadaşı, TBMM Başkanı Bülent Arınç'ı unutmuştu galiba. Arınç, milletvekillerine konut yapması için TOKİ'yle anlaşma bile imzalamıştı.

Arınç'a göre; milletvekillerine üç tip ev yapılacaktı. Milletvekillerinden isteyenler üç tip evden birini seçecek, peşinatını ve taksitlerini ödemek suretiyle satın alacaktı. Konut projesi 1 yıl içerisinde tamamlanacaktı.[32]

TOKİ, kamuoyundaki tartışmaların dinmesinin ardından milletvekillerine konut yapmak için sessiz sedasız harekete geçecekti. TOKİ, konutları yapacaktı; ama Arınç'ın verdiği takvim içinde olmayacaktı.

Konutlar için seçilen arsanın bulunduğu yer, tapu kayıtlarında, Etimesgut ilçesinin Erler Mahallesi olarak geçiyor. Ancak söz konusu arsa Ankara'nın en gözde, rantı en yüksek, milyon dolarlık konutların bulunduğu Çayyolu bölgesinin hemen girişinde, anayol üzerinde yer alıyor. Hemen her Ankaralının bildiği yer.

Arsa, Karayolları Genel Müdürlüğü'ne aitti. Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na devredilerek özelleştirilen araç muayene istasyonları arasında yer alan Ankara Araç Muayene İstasyonu'nun arazisi her nasılsa TOKİ'ye devredilmişti. Buna

(32) http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/tbmm_basin_aciklamalari_sd.aciklama?pl=8107, 15.7.2004

ilişkin ihale açılmış mıydı, fiyat neydi, neye göre devir yapılmıştı?.. Belli değildi.

Kanal B Televizyonu'nda 7 Şubat 2007'de yayınlanan, Başkent Haber Ajansı kaynaklı habere göre; devri, Karayolları Genel Müdürlüğü yapmıştı. Devir satış yöntemiyle olmuştu ve bedeli 3.8 milyon YTL idi. Bir başka haberde ise arsanın ekspertiz değerinin 4.7 milyon YTL olduğu belirtiliyordu.

TOKİ, kamuoyundan gelen tartışmalara aldırmadan milletvekillerine konut yapmak için harekete geçmişti. İlk ihalenin hasılat paylaşımı yöntemiyle 2.11.2004'te yapılması planlanıyordu. İhale ilan aşamasına gelmişti. Tam bu sırada, sözleşme ve eklerinde değişiklik olduğu gerekçesi ileri sürülerek ihale iptal edilecek ve işin hasılat paylaşını yöntemiyle yapılmasından vazgeçilecekti.[33]

YDK raporunda hasılat paylaşımı yönteminden vazgeçilmesinin nedeninin anlaşılamadığı belirtiliyor. Belki denetçiler, netameli bir konu olduğu için, hasılat paylaşımının gerekçelerine değinmemişti; ama aşağıda, konutların satış yöntemi ve satış fiyatları anlatılırken gerekçenin ne kadar açık olduğu görülecektir.

İhale hasılat paylaşımı yöntemiyle yapılsaydı, konutların milletvekillerine satışı garanti edilebilir miydi? Adam parayı basmış... Arsayı almış... Konutları yapmış... Amacı para kazanmak... Kim en fazla parayı verirse ona satar... Millletvekili, tahsis falan dinler mi?..

Hasılat paylaşımı yönteminin ardından konutların hangi yöntemle yaptırılacağı konusunda karar vermek kolay olmamıştı. Bu yüzden, ikinci ihale, ancak aradan bir yıla yakın bir süre geçtikten sonra, 15.8.2005'te açılacaktı. İhale modeli "idare konut uygulaması" olarak belirlenmişti. Yani konutları TOKİ parasını bizzat ödeyerek bir yükleniciye yaptıracaktı. Böylece konutların gerçek sahiplerini bulması sağlanmış olacaktı.

---

(33) YDK, TOKİ 2005 Raporu, s. 256

TOKİ'nin Bilkent'teki merkezinde 3.10.2005'te yapılan ihaleye ne hikmetse bir tek Mesa Mesken Sanayi A. Ş. katılmıştı. Bu da gösteriyor ki; ya konutların ihalesinden kimsenin haberi olmamıştı ya da müteahhitlerin haberleri olmuştu; ancak kime verileceğini bildiklerinden olsa gerek ihaleye katılmamışlardı.

TOKİ'nin Bilkent'teki binasında 3 Ekim 2005'te yapılan ihalenin, tek bir firma katıldığı; yani rekabet oluşmadığı için iptal edilmesi gerekirken edilmeyecekti. Yaklaşık maliyeti 43.512.173 YTL olan ihale, 36 milyon 900 bin YTL üzerinden Mesa'ya verilmişti. Mesa'yla 14 Kasım 2005'te sözleşme imzalanacaktı.

İhalesi yapılan konut sayısı çelişkiliydi. KİK'e bildirilen ihale sonuçlarında sayı 464 olarak yer alıyordu. YDK raporunda da aynı sayı geçiyordu. Basına yansıyan haberlerde ve TOKİ'nin internet sitesinde yayımlanan listelerde ise 408 konuttan söz ediliyordu. Dolayısıyla konut sayıları çelişkiliydi.

İhaleye ilişkin bilgilere, Kamu İhale Kurumu Satınalma Platformu'ndan 2007 Eylül ayına kadar ulaşmak mümkün olmayacaktı. İhaleye ilişkin bilgilerin 2007'nin yaz aylarında KİK'e bildirildiği tahmin ediliyor. Eğer öyleyse ihalenin sonucu neredeyse 2 yıl boyunca gizlendikten sonra KIK'e bildirilmiş demektir.

İhale bilgileri bir süre sumenaltı edilen konutlara ilişkin söylentiler, 2006'da yeniden başlayacaktı. Söylentilere göre, milletvekillerine konutlar satılmıştı. Bunun üzerine harekete geçen CHP Ordu Milletvekili İdris Sami Tandoğdu, 2006 Ekim'de, 7/18206 sayılı soru önergesiyle bilgi isteyecekti. Tandoğdu kaç milletvekiline konut satıldığını, milletvekillerinin kurduğu kooperatife TOKI'nin destek sağlayıp sağlamadığını sormuştu.

TOKİ yönetimi, sorulardan oldukça rahatsız olmuş olacak ki; Tandoğdu'nun sorularını birer cümlelik yanıtlarla geçiştirecekti. "22. Dönem'den kaç milletvekiline konut satıldı" sorusuna verilen yanıt, "Konut alan kişilerin meslek olarak ka-

yıtlarını tutmuyoruz" olacaktı. "Milletvekilleri tarafından kurulan kooperatife destek verilmiş midir" sorusuna da "Kooperatif adı belirtilmediği için tarama yapılamamıştır" diye kaçamak yanıt verecekti.

Sanki Türkiye'de binlerce milletvekili kooperatifi vardı, TOKİ bu kooperatiflerin hepsine destek oluyordu da bu kooperatifler arasından hangisinin milletvekillerine ait olduğunu bulamamışlardı.

O tarih itibariyle 165 bin kişiye konut satılmıştı. Sanki milletvekilleri Türkiye'nin dört bir tarafından TOKİ'den konut satın almıştı. 165 bin kişinin meslek kaydı tutulmadığı için, bu kadar çok kişi arasında milletvekillerini çıkarmak mümkün olmamıştı. Halbuki Erler Mahallesi'ndeki konutların satış listesine bakmaları yeterliydi.

Zaten aradan bir yıl geçmeden, bir bölümü de olsa, tartışmalı projeden konut satın alan milletvekillerinin ve bürokratların isimleri ortaya çıkacaktı:

Tayyip Erdoğan'ın yakın adamlarından, uzun süre Tayyip Erdoğan'ın tercümanlığını yapan AKP İstanbul Milletvekili Egemen Bağış, Kültür ve Turizm Bakanı Atillla Koç'un eşi Şadiye Koç, AKP Kahramanmaraş Milletvekili Nevzat Pakdil, AKP Samsun Milletvekili Suat Kılıç, AKP Kastamonu Milletvekili Süleyman Çil, AKP Gümüşhane Milletvekili Sabri Varan, AKP Muğla Milletvekili Seyfi Terzibaşıoğlu, AKP Adana Milletvekili Zeynep Tekin Börü, AKP Çanakkale Milletvekili Mehmet Daniş, AKP Yozgat Milletvekili Bekir Bozdağ, AKP Karaman Milletvekili Mevlüt Akgün, AKP Bayburt Milletvekili Suat Pamukçu, Recai Kutan'ın eşi Mebrure Suna Kutan, Eski RP Milletvekili Lütfi Esengün, eski RP Milletvekili Ahmet Cemil Tunç, Başbakan Müsteşar Yardımcısı Emin Zararsız, DTM Müsteşar Yardımcısı Ömer Faruk Doğan, Sağlık Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Orhan Gümrükçüoğlu, Adalet Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Maksut Mete, Devlet Personel Başkanı Jale Aygül, RTÜK Başkanı Zahid Akman, Milli Emlak Genel Müdürü İlyas Arlı, Vakıf-

lar Genel Müdürü Yusuf Beyazıt, Vakıflar Genel Müdür Yardımcısı Ahmet Anyolaç, Vakıflar Genel Müdür Yardımcısı Kenan Karadeniz, Başbakan Basın Müşaviri Ahmet Tezcan, DSİ Genel Müdürü Veysel Eroğlu (23. dönem milletvekili seçildi ve Çevre Orman Bakanı oldu), DSI Basın Müşaviri Cemal Nogay, Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği Genel Müdürü Bedrettin Yıldırım, Kanunlar Genel Müdür Vekili Yüksel Öztürk, TOKİ eski Başkanı'nın Eşi Elvan Turagay, Rekabet Kurulu Uzmanı Hakan Bilir, Emekli Danıştay Başkanı Ender Çetinkaya, MEB Müşavirliği'ne atanan AKP Adana Milletvekili Zeynep Tekin'in öğretmen kardeşi Cumali Tekin, AKP hükümetinin T. C. Merkez Bankası Başkanlığı için üzerinde durduğu Ekonomist Mehmet Şimşek (23. dönem milletvekili seçildi ve Ekonomiden Sorumlu Devlet Bakanı oldu), Tevkif Evleri Genel Müdürü Kenan İpek, Adalet Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Osman Bölükbaşı.[34]

Bunlar, usta Gazeteci Necati Doğru'nun ulaşabildiği isimlerdi. Kim bilir daha kimler vardı? Ankara'da kulaktan kulağa dolaşanlara bakılırsa gruplar halinde konut satılanlar arasında bazı Yargıtay, Danıştay yargıçları, bazı Sayıştay denetçileri de bulunuyordu. Bu yüzden "Etimesgut Erler Mahallesi'nde Karayolları arazisine yapılan konutlar" dediğinizde "Mil-Tay Konutları mı" diyenler vardı.

O tarihlerde hükümet-yargı ilişkileri oldukça gergindi. Satışların böyle bir döneme denk gelmesi ilginçti. Hükümet, herhalde, yargıçlara da milletvekili konutu satarak yargıyla ilişkilerini yumuşatmaya çalışıyordu.

Orta ve üst gelir, hatta dar gelirli sınıfında yer alabilecek birçok konutu açık artırmayla satan TOKI, yap-satçı müteahhitlerin büyük bir hızla konut üretmeyi sürdürdüğü, bu yüzden konut açığının değil, fazlalığının olduğu bir yerde konut yapmıştı, bu konutların büyük bölümünü de "toplu satış" yöntemiyle iki ayrı kişiye satmıştı.

---

(34) *Vatan* gazetesi, Necati Doğru, 16.5.2007

Toplu satışa, TOKİ'nin hak ediş ödemeleri nedeniyle sıkışması gerekçe gösteriliyordu. Bu gerekçenin ne kadar inandırıcı olduğu bir yana, toplu satışı eleştirenleri, "İşte şu fiyattan sattık. Vatandaşa sattığımızdan ucuz değil" diye belgeyle yanıtlayacakları yerde, icraatlarını içeren uzun uzun açıklamalar göndererek, psikolojik baskı altına almaya çalışacaklardı.[35]

YDK raporuna göre;[36] TOKİ, söz konusu satışı yapmadan önce Gayrimenkul Ekspertiz ve Değerlendirme Anonim Şirketi'ne 408 konut için değer tespiti yaptıracaktı. Şirket, 2005/477 sayılı raporuyla tüm konutların peşin rayiç bedelini arsa payı dahil 64.8 milyon YTL olarak belirlemişti.

Şirket vadeli satışlar için de farklı seçenekler sunmuştu: Eğer A-K tipi daireler 150, B-K tipi daireler 176, C-K tipi (4 oda bir salon) daireler 225 bin YTL vadeli satış bedeli üzerinden yüzde 40'ı peşin kalanı 60 ay, yüzde 30'u peşin kalanı 48 ay veya yüzde 20'si peşin kalanı 36 ay vadeli olarak alternatifli bir biçimde satışa sunulursa sağlanacak gelir 83 milyon YTL olacaktı.

Söz konusu raporun ardından konutların en az 100 konutluk gruplar halinde, vadeli satış fiyatı üzerinden yapılacak indirim pazarlığa tabi olmak üzere satılması kararlaştırılacaktı. TOKİ Başkanı Erdoğan Bayraktar'ın 18 Ocak 2006'daki onayıyla kesinleşen bu karara göre; kurum, 100 konuttan aşağı toplu talep gelirse kabul etmeyecekti. Satış peşin parayla yapılacaktı. Ancak bu satışta, vadeli satış fiyatı esas alınacaktı. Vadeli fiyat üzerinden kim daha az indirim yaparak konutları almayı kabul ederse, bir başka deyişle vadeli fiyata en yakın fiyatı kim verirse daireleri o alacaktı.

Türkiye'de böyle bir satış yöntemi görülmüş duyulmuş değildi. Projelerde peşin fiyatı belirleyip açık artırmaya çıkan, ünlü Eskidji'de (Eskici) tablo satıyormuş gibi kim en fazla parayı verirse konutu ona satan TOKİ, "vadeli satış fi-

---

(35) *Milliyet Emlak Eki*, Fehmi Genç, 5.3.2006
(36) YDK, TOKİ 2005 Raporu, s. 254-256

yatına en yakın fiyatı kim verirse ona satarım" gibi bir anlama gelen; böylesine tuhaf, zorlama, anlaşılması zor, kafa karışıklığı yaratmaktan başka bir işe yaramayan, hatta ucube bir satış yöntemi belirlemişti. Yöntemle TOKİ'nin belirlediği vadeli satış fiyatı sanki olabilecek en yüksek fiyatmış gibi bir hava yaratılıyordu. "Vadeli satış fiyatına en yakın teklifi verene konutları veririm" derken de konutlar sanki vadeli satış fiyatı üzerinden peşin satılıyormuş gösteriliyor; böylece satışa, devletin çıkarı azami derecede gözetiliyormuş havası veriliyordu.

Eski iktidarlar da devleti zarara uğratmıştı; ama böyle devletin çıkarlarını koruyor süsü vermemişlerdi... Devlete ait bir varlığı ucuza kapatmışlardı, olup bitmişti. Burada da ucuza kapatıyorlardı; ama buldukları yöntemle hem devletin çıkarını koruyormuş gibi bir görüntü vermeye hem de kafa karışıklığı yaratarak ucuza gittiğini kapatmaya çalışıyorlardı.

Eee ne de olsa söz konusu olan milletvekilleriydi. Onların yanına bir de bazı yargıçlar ile güzide bürokratlar da eklenmişti. Bu kadar seçkin bir topluluk bir araya gelince, üstelik bu kadar seçkin topluluğa ne pahasına olursa olsun bir yolunu bularak ucuz konut satmak asıl amaç olunca, TOKİ yönetiminin yaratıcılığı doruğa çıkmıştı anlaşılan.

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, seçim kampanyasında eski partileri seçkincilikle suçlayıp durmuştu; ama kendi iktidarı, kendi adamları seçkincilik yapıyordu. Üstelik adamları seçkincilik yapmakla kalmayıp, başta milletvekilleri olmak üzere bazı seçkinlerle el ele, kol kola; onlara kıyak yapmak, rant aktarmak için aka gelmeyecek yöntemler bulup uygulamıştı.

Şeytana taş çıkartacak nitelikteki bu yöntemi nasıl bulmuşlardı acaba? Yoksa hepsi en dini bütün, İslamiyet'i en iyi bilen Müslümanlar oldukları, bu yüzden şeytanın kurnazlıklarını çok iyi bildikleri için miydi?

İslamiyet'te yeri tartışmalı türbanı "saçınızın tek teli görünürse cehennemde yanarsınız" diye kandırarak kadınlara

giydiren, bu rahibe giysisini milyonlarca insana başörtüsü diye yutturan, bir metrelik bu bez parçasını "laiklik inançlarımızı istediğimiz gibi yaşamamızı engelliyor, özgürlüğümüzü kısıtlıyor" diye büyük bir soruna dönüştüren, ardından bunu ileri sürerek laikliği zorlayanlarla aynı kökenden geldiklerine göre; şeytana taş çıkartacak nitelikteki yöntemi bulmalarına da şaşırmamak gerek.

Bu meşhur satış, 30 Ocak 2006'da gerçekleştirilecekti. Bayraktar, indirimli satışı yapması için aynı gün 7 kişilik bir komisyon oluşturmuştu. Komisyon saat 14.00'te toplanmış ve gelen teklif zarflarını açmış ve değerlendirmeye almıştı.

Güya satıştan önce indirimli satış için tirajı yüksek üç gazetede ilan verilmişti. Ancak ne hikmetse ihaleye gele gele iki teklif gelmişti. Teklifleri verenler Enver Kaya ve Osman Öztürk isimli iki ayrı kişiydi.

Enver Kaya, 183 konutu birden satın almak istiyordu. 183 konutun vadeli satış fiyatı 36.716.222 YTL idi. Kaya, bu konutlara peşin 28.679.041 YTL verebileceğini söylemişti. Kaya'nın istediği indirim yüzde 21.89'a denk geliyordu.

Osman Öztürk ise 165 konut almak istiyordu. Bu konutların vadeli fiyatı 34.579.579 YTL idi. Öztürk, 165 konuta peşin 26.979.076 YTL verebileceğini söylemişti. Öztürk'ün vadeli fiyat üzerinden istediği indirim ise yüzde 21.98'e eşitti.

Kaya ve Öztürk'ün istediği indirimler birbiriyle neredeyse aynıydı. İkisinin arasında sadece on binde 9 gibi inanılmaz düşük bir fark vardı. Yoksa TOKİ'den istenen indirimler acaba aynı kalemden mi çıkmıştı?

Bir başka şaşırtıcı rakam ise verilen tekliflerle Gayrimenkul Ekspertiz ve Değerlendirme A. Ş.'nin Kaya ve Öztürk'ün satın almak istediği konutların toplam peşin bedelleri arasındaki farklara ilişkindi.

Ekspertiz raporunda Kaya'nın istediği 183 konut için belirlenen peşin satış fiyatı 28.678.749, Öztürk'ün istediği 165 konut için belirlenen 26.962.428 YTL'ydi. Kaya'nın teklifi ile ekspertiz raporundaki bedel arasındaki fark sadece 292,

Öztürk'ün teklifi ile ekspertiz raporu arasında ise 16.648 YTL fark vardı. Bir başka deyişle, Kaya, ekspertiz raporundaki rakamdan sadece 292 az, Öztürk 16.648 YTL fazla fiyat vermişti. Sanki, hem Kaya hem de Öztürk, ekpsertiz raporunu görmüşler de ona göre fiyat belirlemişlerdi: Ekspertiz raporundaki değerin ne altında ne de çok üstünde. TOKİ sanki gramla altın satıyordu, alanlar da sanki sarraftı. Fiyatlar neredeyse hiç şaşmamıştı. Ne tesadüf ama değil mi?

Bayraktar'ın satışı yapması için atadığı komisyon oturacak, müthiş(!) bir değerlendirme yapacaktı. Kaya ve Öztürk'ün satın almak istediği konutların sayısı 348'di. Bu konutların yaklaşık maliyeti 43.439.321 YTL'ydi. Kaya ve Öztürk, konutlara yüzde 21.89 indirimle de olsa peşin 55.658.117 YTL teklif vermişti. Bu para TOKİ'nin kasasına peşin olarak girecekti. Devlet böylece peşin fiyat üzerinden 12.218.796 YTL kâr edecekti.

Komisyonun hesaplamalarından anlaşıldığı kadarıyla, konutları yapan Mesa'nın bütün alacakları henüz ödenmemişti. Mesa'nın söz konusu hak ediş ödemeleri 16 ay içinde yapılacaktı. TOKİ, konutların peşin satılması nedeniyle gelen paradan Mesa'ya ödenmesi gereken bölümü vadesi gelinceye kadar bankada çalıştıracak, bundan 4.909.192 YTL de nema (faiz) elde edecekti.

Devlet konut yaptırıyordu. Bundan ötürü borç altına girmişti. Finansman programı da herhalde buna göre yapılmıştı. Borç 16 ay içinde taksit taksit ödenerek kapatılacaktı. Şimdi; konutlar bittiğinde kapışılacağını, bütün paranın da peşin tahsil edileceğini sanki bilmiyorlarmış gibi "Biz bu konutları ihale ederken vadeli satılacağını düşünmüştük. Hak ediş ödemelerini buna göre ayarlamıştık. Yani konutlar satıldıkça hak edişler ödenecekti. Ancak durum değişti. Paraların hepsi birden kasaya giriyor. Ödeyeceğimiz hak edişlerin vadesine ise uzun bir süre var. Bu paraları çalıştırıp 5 milyon YTL kazanacağız" diyorlardı. Böylece TOKİ'nin kârı şişip 17.127.988 YTL'ye ulaşacaktı. Ne hesap ama değil mi?

Aradan çok geçmeden "takke düşecek, kel görünecekti".

Takkenin düşmesini aynı konutlardan geriye kalanlar sağlayacaktı.

Milletvekilleri, bazı yargıçlar ve bürokratlardan gelen talep ne hikmetse konut sayısı kadar olmamıştı. 348 konut satılmış, 60 tanesi elde kalmıştı. TOKİ, söz konusu 60 konutu ilan verip kurayla satışa çıkaracaktı. Satış 24 Nisan - 5 Mayıs 2006 tarihleri arasında olacaktı. İlan verilir verilmez 60 konut için tam 824 başvuru gelecekti.

Ortaya çıkan bu olağanüstü talep üzerine, 16 Nisan 2006'da. konutların satış fiyatında değişiklik yapılacaktı. Fiyat değişikliğinde, yine hiç gerekmediği halde, kafa karıştırıcı bir yönteme başvurulacaktı. Değişiklikte, toplu satışın başlangıç fiyatında önce yüzde 10 artırım, ardından yüzde 21.98 indirim yapılması formülü uygulanacaktı. Halbuki toplu satışta ortaya çıkan fiyata yüzde 10 eklemekle; toplu satışta esas alınan, henüz indirime konu olmamış fiyata yüzde 10 ekleme yaptıktan sonra yüzde 29.8 indirim uygulamak arasında sonuç itibariyle hiçbir fark yoktu.

Kafa karıştırmakta inat etmekten başka bir anlama gelmeyen bu yöntemle, kalan 60 konut, sıradan vatandaşlara, milletvekilleri ve bürokratlara göre yüzde 10 daha pahalıya satılacaktı. Satıştan sağlanan gelir ise 10.099.196 YTL'ydi.

Başvuru sayısına bakılırsa Erler Mahallesi'ndeki konutlar için çok büyük bir talep vardı. Böylesine büyük bir talep olduğuna göre; TOKİ, konutları toplu olarak satmak yerine, pekâlâ tek tek satabilirdi ve toplu satıştan elde ettiğinden fazla gelir sağlayabilirdi. Buna rağmen 348 konutu toplu satış yöntemiyle satması, o konutların milletvekilleri için yapıldığını, milletvekillerinden başkasına gitmesini önlemek için de tek tek satmak yerine toplu satış yöntemine başvurulduğunu gösteriyor.

TOKİ'nin kurayla satışta uyguladığı fiyatlar dikkate alınırsa, eğer 348 konutun satışında da bu yönteme başvurulmuş olsaydı sağlanacak gelir 58.5 milyon YTL'nin üzerinde olacaktı. Oysa anımsanacağı gibi, toplu satışla 348 konuttan sağlanan gelir 55.6 milyon YTL'ydi. Dolayısıyla nereden bakar-

sanız bakın 3 milyon YTL'lik bir zarar söz konusu.

Piyasa fiyatları dikkate alındığında, zararın daha büyük olduğu söylenebilir. Eğer TOKİ, Erler Mahallesi'nde o arsayı kat karşılığı verseydi, acaba ne gelir sağlardı?

Ankaralı ünlü Emlakçı Salim Taşçı'ya göre; 408 konutun satışını tamamlamasından sonra dairelerin fiyatları hızla artacak ve 2007 Eylül'de 490 bin YTL'ye kadar ulaşacaktı. Milletvekilleri, yargıç ve bürokratların yerleşmeye başladığı sitedeki en düşük konut fiyatı ise 390 bin YTL'ydi.

Eğer TOKİ, arsaya kat karşılığı konut yaptırsaydı, bölgede yüzde 50'den aşağı kat karşılığı arsa bulmak olanaksız olduğuna göre, yapılacak konutların en az yarısını alacaktı. Ortalama daire satış fiyatını 350 bin YTL olarak kabul etseniz 408 konuttan sağlanacak gelir 143 milyon YTL'nin civarında olacaktı. Dolayısıyla TOKİ 70 milyon YTL'nin üzerinde bir gelir sağlayacaktı. Ortalama fiyat 400 bin YTL kabul edilirse gelir 160 milyon YTL'ye kadar çıkacaktı. TOKİ'nin bundan alacağı pay ise 80 milyon YTL'yi bulacaktı. Üstelik bu kazancı elini işe sürmeden hiçbir risk almadan sağlayacaktı.

Milletvekilleri ve bürokratlara satılan dairelerin satışın üzerinden 1 yıl gibi bir süre geçtikten sonra 490 bin YTL'ye kadar yükseldiği dikkate alınırsa devletin nasıl ciddi bir zarara uğratıldığı, buna karşın milletvekili ve bürokratların nasıl haksız kazançlar sağladığı ortada. Bu da TOKİ'nin zenginden alıp yoksula mı, yoksa yaygın deyimle tüyü bitmemiş yetimden alıp zenginlere, kendi milletvekillerine ve yandaş bürokratlara mı verdiği konusuna ışık tutuyor.

Her milletvekilinin, her bürokratın herhangi bir vatandaş gibi TOKİ'den konut alma hakkı var. Milletvekili istiyorsa tabii gidip, TOKİ'nin Eryaman'daki lüks konutlarından da Temelli'de yaptırdığı sosyal konutlardan da konut alır; kimse de eleştiremez, hatta takdir eder. Eğer gözde bir bölgede, sipariş üzerine kendileri için lüks konut yapılıyorsa ve toplu satış yöntemiyle konutların adresini bulması sağlanıyorsa o zaman iş değişir.

Kentin en gözde yerinde kamu olanaklarıyla konut yaptırıp, adrese teslim bir biçimde satılarak haksız kazanç edinmelerine olanak sağlanmasıyla geçmişte milletvekillerinin kooperatif kurup, hazine arazilerini ucuza kapattıktan sonra kat karşılığı lüks konut yaptırarak kazanç sağlaması arasında ne fark var? İkisinde de devletin kasasına girmesi gereken arsa rantı, gücü kullananlara aktarılmış olmuyor mu?

Eskiden hiç değilse milletvekilleri daireleri yaptırmak için bizzat kendileri emek harcıyor, risk alıyorlardı. Burada o da yok. Zahmeti kamunun, kazancı milletvekilleri ve bürokratların! AKP düzeni böyle bir düzen galiba.

Başbakan Tayyip Erdoğan eğer her türlü kıyağa karşı bir siyasetçiyse kendisine rağmen milletvekillerine nasıl konut yapıldığını, dairelerin kimlere kaç paradan satıldığını kamuoyuna açıklar, olup bitenlerin hesabını da sorar. Bugüne kadar hesap sormadığına göre bundan sonra da sorması zor. Öyle görünüyor ki; milletvekillerine TOKİ'nin lojman yapacağına ilişkin sorular üzerine yaptığı sert çıkış sadece bir gösteriden ibaretti. Belki o konutlar kendi bilgisi dahilinde yapıldı.

YİNE MECLİS YİNE MESA

Özelleştirme kapsamındaki KİT'leri "babalar gibi' satmasıyla ünlü Maliye Bakanı Kemal Unakıtan, AKP iktidara geldikten sonra elden çıkartılması kararlaştırılan Oran'daki Milletvekili Lojmanları'nı tüm kamuoyunun gözü üzerinde olduğu, yok pahasına satarsa kıyamet kopacağını bildiği için olsa gerek babalara getiremeyecekti.

Villa lojmanların olduğu gibi mi, yoksa yıkılıp yerine konut yapıldıktan sonra satılacağını belirlemek ve satmak için Maliye Bakanlığı'na devredilmesinden sonra kamuoyunda değişik öneriler gündeme gelmişti. İşi bilenler lojmanların kat karşılığı verilmesini önermişlerdi. Bu öneride bulunanların başında deneyimli bir müteahhit olan Ankara Ticaret Oda-

sı Başkanı Sinan Aygün ile Ankaralı ünlü Emlakçı Salim Taşçı geliyordu.

Unakıtan, kat karşılığı modele nedense yanaşmayacak ve sonunda, İstanbullu Emlakçı Reha Medin'in lojmanların ticaret merkezine dönüştürülmesi önerisini kabul ederek, buranın ticaret merkezi olarak satışa çıkartılmasına karar verecekti. Lojmanların pazarlama işini de Reha Medin'e bırakacaktı; ancak uzun bir süre sonra lojmanların bu yolla satılmasının mümkün olmadığı anlaşılacaktı.

Lojmanlar için tekrar yöntem arayışına girilecek ve sonunda yine Aygün ve Taşçı'nın söylediğine geleceklerdi: Kat karşılığının benzeri bir model olan arsa satışı karşılığı gelir paylaşımı yöntemiyle konut ve ticaret merkezi yaptırmada karar kılacaklardı. Bu amaçla lojmanlar da TOKİ'ye devredilecekti.

TOKİ'nin lojmanların arsasına konut ve ticaret merkezi yaptırmak için açtığı ihalenin ilanı, 7 Kasım 2006 tarih ve 26339 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştı. İlan, gazetenin, artırma ve eksiltme ihalelerine ilişkin bölümünün en sonunda yer almıştı.

İlanda, Dikmen Mahallesi'nde 16743 ada, 1 parseldeki 146 bin 352 metrekarelik alanda arsa satışı karşılığı gelir paylaşımı ile konut yaptırılacağı belirtiliyordu. Yapılacak ihalenin, lojmanlara ilişkin olduğuna dair ilan metninde tek bir sözcük dahi yoktu. Bu yüzden ihaleye katılabilecek büyük ve ünlü müteahhitlerin hepsi ilanı atlayacak, ihaleyi kaçıracaktı.

Usta gazeteci Yalçın Bayer'e konuşan müteahhitler, dubleks milletvekili lojmanlarının yıkılıp yerine gelir paylaşımı yöntemiyle 1500 konut yapılmasının istendiğini, ilanın 7 Kasım'da Resmi Gazete'de yayımlandığını, ihale gününün 21 Kasım olarak belirlendiğini söylüyor ve ekliyordu:

"Dünyanın hiçbir yerinde, yaklaşık 600 milyon YTL'lik bir ihale için 14 günlük süre tanınamaz. Hiçbir müteahhit böyle büyük bir projeye bu kadar kısa sürede teklif hazırlayamaz."(37)

---

(37) *Hürriyet*, Yalçın Bayer, 28.11.2006

Müteahhitler haklıydı. Gerçekten ilan tarihi dikkate alınırsa verilen süre 14 gündü. İlanda, ihaleye başvuracak yüklenicilerden 20'ye yakın belge isteniyordu. Bu belgelerin bir çoğu ticaret odaları, mali müşavirler ve bankalardan temin edilmesi, bir bölümü de noter onaylı olması gereken belgelerdi.

İhaleye girecek yükleniciler; 14 gün içinde söz konusu 20'ye yakın belgeyi hazırlayacaklar, lojmanların yerine ne tür konutlar yapılacağı konusunda araştırmalar yapıp bir karar verecekler. ardından konutların vaziyet planlarını, avan projelerini hazırlayacaklardı. Ayrıca hazırlanacak projelerde akıllı konut seçeneklerine de yer vermek; yani bir değil, seçenekli birkaç ayrı proje hazırlamak zorundaydılar.

Verilen süreye bakılırsa yüklenicilere, projeleri çizecek olan mimarlara "buraya ne tür konutlar yapılırsa satılır" diye düşünme olanağı bile verilmiyordu.

Niye bu kadar acele ediliyor, lojman ihalesi sıradan, herhangi bir ihaleymiş gibi ihaleye çıkılıyordu? Lojmanların devlete en fazla geliri sağlayacak bir biçimde değerlendirilmesi, satılması kamuoyunun büyük önem verdiği konulardan biriydi. Dolayısıyla milletvekillerinin yerleşmeme kararından itibaren lojmanlara ilişkin her gelişme gazete ve televizyonlarda en geniş yer bulan konulardan biriydi. Kamuoyunun bu ilgisi aslında ihalenin duyurulması, ihaleye daha fazla katılım sağlanması için bulunmaz bir olanaktı. Başlattığı her büyük projenin propagandasını yapmaya çalışan TOKİ, nedense bu ihalenin duyulmasını istememişti. Kamuoyu ihaleyi basın yerine Resmi Gazete'deki ilandan, ilan çıktıktan günlerce sonra öğrenecekti. İhale sonucu da ihaleden günler sonra ve son derece sınırlı bir bilgiyle basına yansıyacaktı.

İlan metninde "Milletvekili Lojmanları" diye belirtilmediğine, yüklenicilere teklif hazırlaması için yeterli süre verilmediğine, ihale kararı basına duyurulmadan gizli kapaklı alındığına göre; TOKİ yönetimi, lojman ihalesine fazla bir katılım olsun istemiyordu. Bir ihalede katılım istenmiyorsa bir bit yeniği, bir oldu bitti var demektir. Herhalde bunlar da

KİPTAŞ modelinin, BİT (belediye iktisadi teşebbüsleri - belediye şirketleri) tarzı ihale yapmanın gereklerinden biriydi.

Bu örtülü kapaklı ihaleye katılanların sayısına, hele hele ihaleyi kazanan gruptaki isimlere bakılırsa "bu işte bir bit yeniği ya da bir oldu bitti var" diye kuşku duymamak elde değil.

İhaleye; Mesa Mesken-Aktürk Yapı-Emlak Pazarlama, İhlas Holding-Yeşil İnşaat, Durmaz İnşaat-Ümitli Turizm-Bleda Yapı ortak girişimleri katılacaktı. İhaleyi üç ortak girişim arasından Mesa-Aktürk Yapı-Emlak Pazarlama Ortak Girişimi kazanacaktı.

İhale gelir paylaşımı yöntemiyle yapılan bir ihaleydi. İhalede yapılacak konutların satışından sağlanacak gelir ölçü alarak yapılıyordu. İhalenin tahmini bedeli; yani TOKİ teknisyenlerinin hesapladığı satış geliri yaklaşık 580 milyon YTL olarak belirlenmişti. Teklifler değerlendirilirken bu rakam esas alınacaktı. Kim, bu rakamın üstünde, daha yüksek bir satış geliri sözünü verirse ihaleyi o kazanacaktı.

Mesa öncülüğündeki ortak girişim, yapılan pazarlık oturumunda sağlanacak gelir rakamını 638 milyon YTL'ye çıkartmıştı. Söz konusu gelir üzerinden TOKİ'ye vereceği payı yüzde 44.7'ye yükseltmişti. Dolayısıyla TOKİ, lojmanların yerine yapılacak konutlardan sağlanacak 638 milyon YTL'lik satış gelirinden 304.5 milyon YTL pay alacaktı.

Ortak girişim, ihalede önerdiği projeyle mevcut milletvekili villalarını ise 14 bin metrekare yüzölçümlü bir iş merkezine dönüştürme sözünü vermişti. Yapılacak iş merkezi TOKİ'ye ücretsiz olarak devredilecekti. İş merkezindeki büro ve işyerlerinin satışından sağlanacak gelir de dikkate alınırsa TOKİ'nin elde edeceği gelir yüzde 44.7'den 55'e çıkacaktı.

İhaleyi kazanan ortak girişimin lojmanların yerine kaç konut yapacağı ise belli değildi. MESA Yönetim Kurulu Başkanı Erhan Boyasanoğlu 1800 civarında konut olacağını söylüyordu. Boyasanoğlu; konut sayısının dairelerin büyüklüğüne göre belirleneceğini vurguluyordu.[38]

(38) *Milliyet*, 1.12.2006

Konut sayısının belli olmaması gerçekten de ilginçti. TOKİ gelir paylaşımı karşılığı bir iş yaptırıyordu; ama ihalede esas ölçü olarak alınan satış gelirinin büyüklüğünü belirleyecek olan asıl ölçü belli değildi. Basına yansıyan konut sayısı 1500 idi; ama ortak girişimin liderinin patronu 1800 civarında olacak, diyordu.

Anlaşıldığı kadarıyla konut sayısı ortak girişimin inisiyatifine bırakılmış durumdaydı. Ortak girişim isterse 2000 konut dahi yapabilirdi. Kime ne? Konut sayısı 1500 olursa gelir farklı olacaktı, 1800 olursa farklı. İhalede pazarlık 638 milyon YTL'lik gelir üzerinden yapıldığı, sözleşme buna göre imzalandığı için TOKİ, gelir 638 milyon YTL'nin üzerine çıktığında pay isteyemeyecekti. Bu durumda TOKİ'nin yüzde 55 olarak gösterilen payı gerçekte çok düşmüş, müteahhitlerin sağladığı kazanç artmış, dolayısıyla devlet zarara uğramış olacaktı.

Ortak girişimin lideri olarak görünen Mesa, bir kez daha TBMM'nın adının geçtiği, yine örtülü kapaklı, yine önceden ayarlandığı kuşkusunu doğuran bir ihaleyle kamuoyunun karşısındaydı.

Kamuoyunda "Ceylan Derisi Koltuk Olayı" ya da "Kırmızı Koltuk Olayı" diye bilinen; Gazi Meclis'in itibarını zedeleyen, siyasetin saygınlığına büyük darbe vuran, Türkiye'yi meclisini soyan ülke konumuna sokan TBMM Genel Kurul Salonu'nun yenilenmesi işinde de Mesa vardı. O ihale de böyle örtülü kapaklı yapılmıştı.

Bir önceki başlıkta anlatılan Erler Mahallesi'ndeki ihale de katılırsa Meclis'in adının geçtiği üç ihalede de Mesa baş roldeydi. İhalelerin üçünde de Meclis'in ve siyasetin imajına darbe vuran ya da vurabilecek şaibeler olduğuna, üçünde Mesa başrol oynadığına göre; Mesa'nın Gazi Meclis'le, siyasetle bir alıp veremediği var galiba.

Meclis'in adının geçtiği bu tür büyük ihaleleri almak öyle kolay değildir. Söz konusu işler Mesa'ya verildiğine veya Mesa o işleri almayı başardığına göre; ya Mesa'nın Meclis yöne-

timleriyle, iktidarlarla öyle sarsılmaz ilişkileri var ki, her dönem ihale alabiliyor ya da kendisinin, hiç kimsede olmayan öyle özellikleri var ki, meclis yönetimleri, iktidarlar kendisini o kadar çok seviyor ki, gelip gelip kendisini buluyor.

Kaldı ki, iktidarın ilk yıllarında Mesa'yla AKP'nin ilişkilerinin iyi olduğu da söylenemez. Aksi olsaydı, TOKİ'nin ihalesini yaptığı 280 bin konutun binlercesini kesin Mesa alırdı.

Ortak girişimin ikinci ortağı olan Aktürk İnşaat, ilginç bir şirket. Kapısına kilit vurmak üzere olan ANAP'ın 1983 - 90 yılları arasındaki banker olayı, hayali ihracat, nakit teşvikler, kredi yağması, ihale yolsuzlukları gibi birbirinden ünlü yolsuzluklarla taçlanan büyük vurgun döneminde yıldızı yükselen inşaat şirketlerden biri.

Aktürk, AKP'li Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Melih Gökçek'e yakın bir şirket olarak biliniyor... Hatta "Gökçek'in gözdesi" olarak nitelendiriliyor.

Cesur gazeteci Emin Çölaşan'ın 5 Şubat 2005 ve 26 Mart 2005 tarihli köşe yazılarında, ayrıca Habervitrini'nde 15 Şubat 2005'te yer alan haberlere bakılırsa Aktürk İnşaat'ın "Gökçek'in gözdesi" olarak nitelendirilmesi boşuna değildi.

Çölaşan'ın belgelere dayandığını vurguladığı olay, Ankara'nın Çankaya ilçesindeki, belediye tarafından kamulaştırılan bir arsaya ilişkindi. Ankara Büyük Büyükşehir Belediyesi, Dikmen Vadisi Projesi kapsamında, Nurhan Pekalp adlı vatandaşa ait arsayı 1992'de kamulaştırmıştı. Yol yapımı gerekçesiyle kamulaştırılan arsanın bedelini düşük bulan Pekalp, Ankara 17. Asliye Hukuk Mahkemesi'nde bedele itiraz etti. Mahkeme, 7036 ada, 8 numaralı parseldeki arsaya belediyenin biçtiği değerin düşük olduğu sonucuna vararak, yeni bir bedel belirledi.

Mahkeme kararı uyarınca o günkü kurlar üzerinden Pekalp'e arsa bedeli olarak 277 bin doları ödeyen Büyükşehir Belediyesi, aynı arsayı, 19 Ekim 1999 tarihinde, yeni para birimiyle 10 bin YTL'ye (21 bin dolar), encümen kararı olmadan Aktürk İnşaat A. Ş., Ayhan Bozkurt ve Şaban Karaman-

cı'ya sattı. Karamancı ve Bozkurt, arsadaki paylarını 5 Mayıs 2000'de, 8 bin YTL karşılığında Aktürk'e devretti. Aktürk aynı arsayı 31 Temmuz 2001'te Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu'na (TİSK) 600 bin YTL'ye (433 bin dolar) sattı.

Belediyenin yaptığı satış, yasaya aykırıydı. Yasaya göre; kamulaştırılan bir taşınmazın hangi amaçla kamulaştırılmışsa o amaçla kullanılması zorunluydu. Aksi halde arsanın ilk sahibine iade edilmesi gerekiyordu. Yani yasa "burayı yol yapmak için kamulaştırdıysan yol yapacaksın! Yol yapmıyorsan burayı elinden aldığın kişiye iade etmek zorundasın" diyordu. Oysa o dönem, Gökçek'in başında bulunduğu belediye, yol yapımında kullanmadığı için iade etmesi gereken arsayı, yasaya aykırı bir biçimde, üstelik encümen kararı çıkartmadan satmıştı.

Yasaya aykırılıklar bir yana, yapılan satışla, Büyükşehir Belediyesi'nin uğradığı zarar, Aktürk'e yapılan satış bedeli dikkate alınırsa 256 bin dolardı. Aktürk'ün arsayı TİSK'e sattığı fiyat dikkate alınırsa belediyenin zararı 412 bin dolara çıkıyordu.

Çölaşan, İçişleri Bakanı Abdülkadir Aksu'yu; yani hükümeti göreve çağırarak satışın hesabının sorulmasını istemişti. Aradan geçen sürede soruşturma açıldığı, hesap sorulduğu kuşkulu. Üstelik Aktürk, belediyeden büyük ihaleler almaya devam ediyordu. Söz konusu haberlere göre; Aktürk İnşaat, o tarihlerde Dikmen Vadisi'nde yüzlerce konutluk ihale almış ve konutların inşaatını sürdürüyordu.

Devleti 412 bin dolar zarara uğratanlar görev başındaydı; ama bunları ortaya çıkararak hesabının sorulmasını isteyenlerden Gazeteci Emin Çölaşan, daha sonra *Hürriyet*'teki işinden olmuştu. Bu durum hükümetin yolsuzlukla mücadele anlayışına iyi bir örnekti. Yolsuzluğa damardan girdiklerini söylerken, yolsuzlukların üzerine gidenlerin yaşam damarlarını kesiyorlardı. Yolsuzlukları yazıp çizen kalmayınca yolsuzluklar da kendiliğinden ortadan kalkmıştı. Yolsuzlukla mücadelede ne müthiş yöntem değil mi!?..

KİM BU MAZMAN ALLAH AŞKINA

Meclis lojmanları ihalesini alan ortak girişimin diğer ortağı olan Emlak Pazarlama Proje Yönetim ve Servis A. Ş., kapatılan Emlakbank'a ait bir şirketti. İlk adı Alaca Hayvancılık Organizasyon ve Yatırım A. Ş.'ydi. Hayvancılık sektörüne yatırım yapmak üzere kurulmuş bir şirketti. Türkiye'nin en büyük süt fabrikalarından biri olan Balıkesir'deki süt fabrikasını kuran DİSÜTAŞ'ın iştirakiydi. DİSÜTAŞ, Emlakbank'ın garantörlüğünde Avrupa İskan Fonu'ndan aldığı kredileri ödeyememiş, bunun üzerine banka DİSÜTAŞ'a el koymuştu. Alaca şirketi de böylece Emlakbank'a geçmişti. Banka, şirketi devralınca, 1991'de, faaliyet alanını değiştirerek inşaat şirketine dönüştürmüş, adını da "Emlak Pazarlama Proje Yönetim ve Servis A. Ş." (EPYS) diye değiştirmişti.[39]

Faaliyet konusu ve unvanı değiştirildikten sonra, halen bile Türkiye'nin en büyük konut projesi olan Bahçeşehir projesinin denetimi ve yapılacak konutların pazarlaması işi EPYS şirketine verilecekti.

Proje Mesa, Nurol İnşaat ve Süzer Holding'in projesiydi. Üçlü, Süzer Holding'in Bahçeşehir'deki geniş arazilerine konut yapmak istiyordu. Bir araya gelip Emlakbank'a başvuracaklardı. Süzer arazinin yarısını bankaya devredecek, bu arazide 15 bin 400 konut yapılacak, banka ve Süzer projede ortak olacaktı. Konutların inşaatını Mesa, Nurol ve Süzer yapacaktı.

Kurulan model kısaca, bankanın garantörlüğünde çayın taşıyla çayın kuşunun vurulmasını öngören bir sistemdi. Süzer'in arazisine konutlar yapılacak, konutlar inşa edilmeden satılarak kaynak toplanacak, hem banka hem de yükleniciler büyük paralar kazanacaktı.

Yalnız yüklenicilerin hak ediş ödemeleri banka tarafından yapılacaktı. Ön finansmanla kaynak sağlanmasa da yüklenicilerin alacaklarını banka ödeyecekti. Süzer, Mesa ve Nurol

---

(39) YDK, Emlakbank 1996 Raporu, s. 304-306

yüklenici olarak konutları dondurulmuş maliyet artı kâr yöntemiyle yapacaklardı. Hepsi projeye ortaktı. Projede zarar doğsa bile onlar belirlenen yöntem nedeniyle her koşulda kâr edecek, banka ise zarar edecekti.

Modelin bankanın lehine olmadığı daha başında belli olmuştu. Mesa ve Nurol, bankadan inşaat yapmak için aldıkları 8.9 milyon YTL'lik avansla konutların yapılacağı arazinin yüzde 20'sini satın almışlardı. Bunun sonucunda projenin ortağı olmuşlardı.(40)

Şirket, Bahçeşehir projesinde denetim işini üstlendikten sonra son derece şaibeli bir satış gerçekleştirilecekti. Emlakbank, 22.6.1992 tarihinde birtakım şirketlerdeki hisselerini satmak istediğini belirterek, Başbakanlığa başvurmuştu. Bunun üzerine, Yüksek Planlama Kurulu; bankanın Arap Türk A. Ş., ABC Turizm A. Ş. ve Kutlutaş Endüstri Konut Sanayi A. Ş.'deki hisselerin satışına izin vermişti. Kararda EPSY'nin adı geçmiyordu; ama banka yönetimi, bu şirketin yüzde 50.68'ini satmak için harekete geçecekti.

Banka yönetimi, satılacak her bir hissenin değerini o dönemin parasıyla 19 bin 300 lira olarak belirleyecekti. Fiyat belirlenmesinden kısa bir süre sonra Emlakbank'ın Bahçeşehir projesinde yaptığı denetim ve pazarlama işi karşılığında EPYS'ye ödediği komisyon yüzde 2.5'ten binde 5'e indirilecekti. Sonra da bunu gerekçe gösterip hisse fiyatını 5 bin 528 liraya düşürecekti.

YDK denetçileri, şirkete ödenen komisyonun azaltılmasının hisse fiyatının düşürülmesinin nedeni olarak gösterilmesini "zayıf bir gerekçe" diye niteleyecekti; ama olup biten alavere dalavereden başka bir şey değildi. Komisyonu düşüren de Emlakbank yönetimiydi, hisselerin fiyatlarını düşüren de. Komisyon oranının düşürülmesi hisse fiyatının düşürülmesini hiç gerektirmiyordu; ama bu yolla satılan hisselerin bedeli neredeyse 4 misli ucuzlatılmıştı.

---

(40) YDK. Emlakbank 1996 Raporu, s. 222-229

Bankanın hisse satışından sağladığı gelir o günün parasıyla 14 milyar 64 milyon liraydı. Oysa şirket 1994 ve 95 yıllarında toplam 48 milyar 42 milyon lira kâr etmişti. Bu kârdan 1994 yılına 24 milyar düşüyordu; yani şirket, 1 yıllık kârının neredeyse yarısı kadar bir fiyatla yüklenicilere satılmıştı.

Emlakbank, yönetim kurulundan 15.7.1994'te geçirilerek sonuçlandırılan satışın onaylanması için Başbakanlığa başvuracaktı. Başbakanlık, Yüksek Planlama Kurulu kararında hissesi satılacak şirketler arasında EPYS'nin adı geçmediği halde sanki o kararda şirketin adı geçiyormuş gibi karara atıfta bulunarak satışı onaylayacaktı. Kaldı ki, başbakanlığın böyle bir satışa izin verme yetkisi de yoktu.(41)

İzni veren kişi dönemin Başbakanı Tansu Çiller'di. Şirketin isminin yer almadığı bir YPK kararına atıfta bulunarak izin vermek, üstelik yetkisi olmadığı halde satışı onaylamak bir tür tezgâhtı ve görevi kötüye kullanmaktan yargılanmayı gerektiren bir işlemdi; ama bunu yapan başbakan olunca herkes görmezden gelecekti.

Söz konusu satışın ardından EPYS müteahhitlerin kontrolüne girdiği için Bahçeşehir Projesi'nin denetim ve pazarlaması tamamen yüklenicilerin kontrolüne girecekti. Bahçeşehir Projesi kapsamındaki konut ve tesislerin yapılması için gereken parayı sağlayan Emlakbank'tı; ama banka, paraların nasıl harcandığını denetleme yetkisine sahip değildi. Bir başka deyişle davul Emlakbank'ın boynundaydı; ama tokmak Süzer, Mesa ve Nurol'un elindeydi. Kendileri çalıp kendileri oynuyorlardı; Emlakbank da seyrediyordu.

Satış sonucu şirketteki bankaya ait hisselerinin oranının yüzde 50'nin altına düşmesi nedeniyle şirket kamu şirketi olmaktan çıkmış özel bir şirkete dönüşmüştü. Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu'nun şirketi denetlemesi ve bankanın aleyhine işlemleri ortaya çıkarması engellenmişti.

Bütün bunların sonucunda, Bahçeşehir Projesi'nde 302

---

(41) YDK, Emlakbank 1996 Raporu, s. 305-308

milyon dolar zarar ortaya çıkacaktı ve bu zarar Emlakbank'ın batmasında büyük rol oynayacaktı.

Şirketteki, bankaya ait yüzde 49 civarındaki hisse bankanın 2001'de kapatılmasından sonra Toplu Konut İdaresi'ne devredilecekti. TOKİ'nin şirketteki yüzde 49 ortaklığı hâlâ sürüyor. Yalnız AKP'nin iktidara gelmesinden sonra şirketteki ortaklık yapısı, dolayısıyla hâkimiyet de el değiştirecekti.

Şirketin 2004'teki ortaklık yapısı:
TOKİ - A Grubu 588.000 YTL (Yüzde 49)
Eksen Holding A. Ş. - B Grubu 180.000 YTL
Kervan Turizm ve Ticaret A. Ş. - B Grubu 176.170 YTL
Dolmabahçe Turizm A. Ş. - B Grubu 180.000 YTL
Yasimtaş Yapı Sistemleri Müşavirlik San. ve Tic. A. Ş. - C Grubu 75.840 YTL

Şirketin 20.6.2005'teki ortaklık yapısı:
TOKİ - A Grubu - 2.450.000 YTL
Eksen Holding A. Ş. - B Grubu 180.000 YTL
Fazıl Erat - B Grubu - 457.494 YTL
Hikmet Altunkılıç - B Grubu 3 YTL
Ahmet Ferdi Çardaklı - B Grubu - 3 YTL
Yasimtaş Yapı Sistemleri Müşavirlik San. ve Tic. A. Ş. - C Grubu 1.912.500 YTL.

Şirketin 14.10.2005'teki ortaklık yapısı:
TOKİ - A Grubu 31.850.000 YTL
Eksen - B Grubu 180.000 YTL
İbrahim Mazman - B Grubu 8.170.494 YTL
Hikmet Altunkılıç - B Grubu 3 YTL
Ahmet Ferdi Çardaklı - B Grubu 3 YTL
İbrahim Mazman - C Grubu 24.862.500 YTL

EPYS'nin yukarıdaki ortaklarından Eksen Holding, Mustafa Süzer'in şirketi. Süzer'in sahibi olduğu Kentbank'a el konulmasından sonra holding bu ismi aldı. Eski adı Süzer Holding idi. EPYS'de 2005'e kadar ortak olan Kervan Turizm ve Dolmabahçe Turizm de Süzer'in şirketleri.

Yasimtaş 7.10.2003'te kurulmuş. Şirketin kurucu ortakları: Ali Karaca, Hasan Hakan Aysan (Ayşan da olabilir), Alaaddin Bilgiç, Vedat Demiröz, Mehmet Cenkhan Uğur. Bu ortaklardan Uğur dışındakiler 2004'te ortaklıktan ayrıldı.

Yasimtaş'ın sermayesi 27.1.2005'te 250 binden 1 milyon YTL'ye yükseltildi. Bu genel kurulun tutanağına göre o tarihteki şirket ortakları şöyle: Mehmet Erdal (Yönetim Kurulu Başkanı - % 45), Mehmet Cenkhan Uğur (% 45), Mehmet Kıroğlu, Nevzat Özülke, Engin Zorlu.

Yasimtaş, 28.2.2006'da el değiştirdi. Şirketi, daha önce sözü edilen Birlik Proje, Hektaş gibi şirketlerin de ortakları olan İbrahim Ekşi, İmdat Ekşi, Süleyman Ekşi, Yüksel Ekşi, İsmail Hakkı Ekşi, Mustafa Ekşi, Eyüp Ekşi ile Ümit Keleş satın aldı.

Şirketin adını "Aytaş İnşaat Tarım Hayvancılık Orman Ürünleri Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi" diye değiştiren Ekşiler ve Keleş, şirketi 2007'de elden çıkardı.

EPYS'nin ortaklık yapısındaki değişikliklere bakılırsa, şirketin sermayesinin 1.2 milyondan 5 milyon YTL'ye çıkartıldığı 20.6.2005'teki genel kuruldan önce Süzer'e ait Kervan ve Dolmabahçe şirketleri hisselerini Fazıl Erat'a sattı.

Fazıl Erat aldığı hisseleri, kısa bir süre sonra Mazman'a satarak ortaklıktan ayrıldı. Aynı tarihlerde Yasimtaş da hisselerini sattı. Erat ve Yasimtaş'ın hisselerini 2.8.2005'te ya da daha önceki bir tarihte satışı yaptıkları anlaşılıyor. Çünkü EPYS'nin 3 Ağustos 2005'te yapılan genel kurulunun tutanağında şirkette hisse satışı olduğu belirtiliyor.

Söz konusu genel kurulda hisse değişikliği nedeniyle yeni bir yönetim kurulu seçildi ve Münir Mazman, Özgür Hanoğlu, Ali Zubaroğlu yönetime girdi.

EPYS'deki hisse devirlerinin olduğu tarihte Yasimtaş, Mehmet Erdal ve Mehmet Cenkhan Uğur'un kontrolündeydi. Yani hisselerin satışını yapan kişilerin Erdal ve Uğur olduğu söylenebilir.

Hisse devrinde kilit rol aynadığı anlaşılan Fazıl Erat,

EPYS'nin 22.9.2004'te yapılan genel kurulunda da oy toplama memurluğu yaptı. 20.6.2005'te yapılan genel kurula ise hem hissedar olarak katıldı hem de Yasimtaş'ı asaleten temsil etti. Erat, Yasimtaş'ın sermayesinin 1 milyon YTL'ye çıkarıldığı 27.1.2005'teki genel kurulunda da oy toplama memuru olarak divanda görev yaptı. Dolayısıyla, Erat hem Yasimtaş hem de TOKİ üst yönetimiyle ilişkileri olan birisi.

İstanbul'da Fazıl Erat adında faal bir işadamı görünmüyor. Erat adına iki eski şirket kaydı çıktı. İkisi de Beyoğlu'nda, ikisi de süpermarket, ikisinin de oda üyelikleri yasal nedenlerden ötürü dondurulmuş.

Mehmet Erdal, TOKİ'ye bağlı EGYO'da 2004 yılında, denetim kurulu, ardından 2005'te yönetim kurulu üyeliği yaptı. Erdal'ın EGYO'nun ardından EPYS'ye geçtiği anlaşılıyor. EPYS'de 2005'te Teknik İşlerden Sorumlu Genel Müdür Yardımcılığı yaptı. 2006 yılında ise EPYS Genel Müdürü oldu. Yani Erdal, TOKİ yönetiminin çok yakından tanıdığı biri.

Erdal, Mazman'ın hisseleri almasından sonra EPYS Yönetim Kurulu'ndaki görevinden uzaklaştırıldı; ancak 20.3.2007'de yapılan seçimde, Mazman'a ait B grubu hisseleri temsilen yeniden yönetim kuruluna alındı.

Aynı tarihte Avukat Cemil Aşıkkutlu EPYS yönetim kurulu üyesi oldu. Aşıkkutlu, Erdal'la birlikte EGYO'da da görev yaptı. Aşıkkutlu, Erdal'ın denetim kuruluna seçildiği 29.4.2004'teki genel kurulda EGYO Yönetim Kurulu üyeliğine atandı.

Cemil Aşıkkutlu TOKİ Başkanı gibi Trabzon Oflu. 2002 seçimlerinde İstanbul 3. Bölge 7. sıradan SP milletvekili adayı gösterildi. 2007 Genel Seçimleri'nde ise AKP İstanbul 3. Bölge milletvekili aday adayı oldu. Albayraklar'ın TMSF'den satın aldığı eski İktisat Bankası'na; yani Erol Aksoy ait olan ve sonradan adı "Albayrak Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı A. Ş." diye değiştirilen şirketin yönetim kurulu üyeliğini yaptı.

EPYS'deki yukarıda ilintili gelişmeleriyle birlikte anlatı-

lan hisse devirlerinin TOKİ'nin bilgisi ve desteği dahilinde yapıldığı anlaşılıyor. EPYS'nin 27.10.2005'te yapılan genel kurulunda TOKİ'nin tutumu bunu doğruluyor.

EPYS'nin söz konusu genel kurulunda, önce sermayenin 5 milyondan 65 milyon YTL'ye yükseltilmesi görüşüldü. TOKİ sermaye artırımına 29.400.000 YTL, İbrahim Mazman 30.600.000 YTL koyarak katılacaklarını bildirdi. Artırıma Eksen Holding A. Ş., Ahmet Ferdi Çardaklı ve Hikmet Altunkılıç katılmadı.

Sermaye artırımının ardından Mazman'a yapılan hisse devirleri gündeme geldi. EPYS Ana Sözleşmesi'nin 12. maddesine göre; hisse devirlerinde diğer ortakların da onayının alınması zorunluydu. Yani bir ortak hissesini başka birine devrettiğinde, diğer ortakların onayını almazsa işlem geçerli sayılmıyordu.

Hisse devirlerinde ortaya çıkan bu engeli aşmak için gündeme alman ana sözleşmenin 12. maddesinin değiştirilmesine Eksen Holding karşı çıktı. Holding temsilcisi değişikliğin kuruluş ana sözleşmesi ile tanınan müktesep (kazanılmış) hakkı etkilediğini, bunun Türk Ticaret Kanunu'nun 385. maddesine göre yanlış olduğunu belirtti. Hisse devirlerinde oybirliği uygulamasının kaldırılmasının hatalı ve şirket geleneklerine aykırı olduğunu vurguladı. Buna karşın değişiklik kabul edildi.

TOKİ'nin desteği ve onayıyla yapılan ana sözleşme değişikliği sonucunda, EPYS hisselerinin el değiştirme işlemi noktalanmış ve hisselerin Mazman'a geçişi hukuken tamamlanmış oldu. Yine TOKİ'nin desteği ve onayıyla yapılan sermaye artırımı ise Mazman'ın şirketin yüzde 51 hissesine sahip olmasını; yani hâkim paydaş haline gelerek şirketin kontrolünü ele geçirmesini sağladı. Eğer sermaye artırımı yapılmasaydı Mazman'ın payı yüzde 48'de kalacaktı, bu durumda TOKİ; yani devlet büyük hissedar olacaktı.

Hükümetin tüm KİT'leri özelleştirmeye çalıştığı bir dönemde; işi, pazarlama ve denetim olan, hiçbir üretim faaliye-

ti bulunmayan bir şirkete tam 29.4 milyon YTL para yatırılması büyük bir çelişkiydi. Üstelik şirket devletin kontrolünde bir şirket değildi ve kontrolü hiçbir zaman devlette olmayacaktı. Buna rağmen onca kaynak şirkete yatırılıyordu.

Dahası TOKI, Ibrahim Mazman diye, kamuoyunun hiç tanımadığı, gerçekten yatırımcı olup olmadığı bile bilinmeyen birinin EPYS'nin kontrolünü ele geçirmesi için onca kamu kaynağını harcıyordu. Kaldı ki; TOKİ, bunu konut projeleri için kaynak peşinde koştuğu, meteliğe kurşun attığı bir dönemde yapıyordu. O zaman demek ki; Mazman, iktidara çok yakın biriydi. Yoksa onca kaynak gözden çıkarılır mıydı hiç?

Mazman'a yapılan hisse devirleri nedense basına hiç yansımamıştı. Belki de sessiz sedasız yapıldığı için yansımamıştı; ama yine de kokusu çıkmıştı. CHP Artvin Milletvekili Yüksel Çorbacıoğlu bazı duyumlar almış ve konuyu 2 Mart 2007 tarihinde TBMM gündemine taşımıştı:

1. TOKİ'nin bünyesinde Emlak Pazarlama Şirketi adı altında veya başka bir adla bir pazarlama şirketi var mıdır?

2. Böyle bir şirket var ise çalışma alanı, büyüklüğü ve yaptığı işler nelerdir?

3. Bu şirketin hissedarları kimlerdir?

4. Bu şirketin %51 veya başka oranda hisse sahibi ABD'li veya başka yabancı ortağı var mıdır?

5. Böyle bir ortaklık varsa, bu ortaklık ne zaman, ne şekilde kurulmuş, sermayesi nedir ve bu güne kadar yaptığı işler ile halen yapmakta olduğu işler nelerdir?

Sorulara bakılırsa Çorbacıoğlu, EPYS diye bir şirketin varlığından haberdar değildi. Bunda haksız da sayılmazdı; çünkü şirketin yüzde 51 hissesi, deyim yerindeyse, dönemin DYP'li Başbakanı Tansu Çiller tarafından Bahçeşehir müteahhitlerine "ikram" edilmişti. Devletin şirkette sadece yüzde 49 hissesi kaldığı; yani bir anlamda özelleştiği için, YDK raporları dışında hiçbir yerde adı geçmiyordu. Yüzde 49 hisseye sahip Emlakbank'ın 2000'de kapatılması nedeniyle o raporlarda da adı geçmez olmuştu. Dolayısıyla Çorbacıoğ-

lu'nun şirketten haberdar olmaması kadar doğal bir şey olamazdı.

Soruları, dönemin Başbakan Yardımcısı Mehmet Ali Şahin yanıtlamıştı. Soruları yanıtlayıp, Şahin'e gönderen ise TOKİ Başkanı Erdoğan Bayraktar adına Başkan Yardımcısı Ahmet Haluk Karabel'di. TOKİ'nin yanıtının tarihi 4 Nisan 2007 idi ve 3, 4, 5. sorulara verilen yanıtlar önemliydi:

Soru 3: Şirketin hissedarları kimlerdir?

Cevap 3: Şirketin yüzde 49 hissesi TOKİ'ye, yüzde 40,71999 hissesi İbrahim Mazman'a, yüzde 10 hissesi Öztaş İnşaat Taah.Tic.Ltd.Şti.'ne, yüzde 0,28 hissesi Eksen Holding A. Ş.'ye, yüzde 0,000005 hissesi Ahmet Ferdi Çardaklı'ya, yüzde 0,000005 hissesi Hikmet Altunkılıç'a aittir.

Soru 4: Bu şirketin %51 veya başka oranda hisse sahibi ABD'li veya başka yabancı ortağı var mıdır?

Cevap 4: 4875 sayılı Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanunu'nun yurtdışında yaşayan Türkler tarafından Türkiye'de yapılacak yatırımlara dair hükümleri uyarınca, TOKİ dışındaki hissedarlardan hisse satın almak suretiyle şirkete ortak olan İbrahim Mazman, (ABD/New York'ta ikamet etmektedir) şirketin % 40.72 hissesine sahiptir.

Soru 5: Böyle bir ortaklık varsa, bu ortaklık ne zaman, ne şekilde kurulmuş, sermayesi nedir ve bu güne kadar yaptığı işler ile halen yapmakta olduğu işler nelerdir?

Cevap 5: Şirketin % 40.72 payı ile hissedarlarından olan İbrahim Mazman, TOKİ dışındaki diğer hissedarlardan 4875 sayılı Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanunu çerçevesinde hisse satın almak suretiyle şirkete 02.08.2005 tarihinde ortak olmuştur. 4875 sayılı Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanunu Uygulama Yönetmeliği eki "Doğrudan Yabancı Yatırımlar İçin Hisse Devri Bilgi Formu" bilgilerine göre, İbrahim Mazman, T.C.- A.B.D. çifte vatandaşlığına sahip olan ve 20 yıldır ABD/NewYork'ta ikamet eden bir gerçek kişi olup bir "ortaklık" değildir.

O tarihte, EPYS'nin de yönetiminde görev yapan, şirketin

başkan yardımcısı olan Karabel'in verdiği yanıta göre, Mazman şirketin yüzde 51'ine sahip değil. Oysa, 8 Kasım 2005 tarih ve 6426 sayılı Türkiye Ticaret Sicil Gazetesi'nin 379. sayfasında yayımlanan genel kurul tutanağı öyle demiyor. Şirketin 27.10.2005'te yapılan genel kuruluna ilişkin tutanağa göre, şirketin sermayesi o tarihte 5 milyon YTL. Aynı genel kurulda sermaye 65 milyon YTL'ye çıkarılıyor. Yani şirkete ek 60 milyon YTL daha para konulacak. TOKİ bu paranın 29.4 milyonunu "ben koyacağım" diyor. Mazman ise kalan 30.6 milyon YTL'yi kendisinin nakit olarak karşılayacağını söylüyor. Bu da gösteriyor ki, genel kuruldan önce Fazıl Erat ve Yasimtaş'ta olan çoğunluk hisselerin tamamını Mazman satın aldı.

Ortaklar sermaye artırımına hisseleri oranında katılır. Eğer ortakların bir ya da birkaçı sermaye artırımına katılmazsa o zaman diğer ortaklar bu hakkı kullanabilir. Burada böyle bir durum da yok. Eksen Holding ile sadece birer adet hisseye sahip Altunkılıç ve Çardaklı artırıma katılmadı. Onların kullanmadığı hakkı TOKİ ve Mazman'ın kullanması da söz konusu değil. Zaten artırım sonrası Eksen'in hissesi binde 2.8'e düştü. Dolayısıyla Mazman'ın hisse oranı o tarihte yüzde 50.972; yani aşağı yukarı yüzde 51'di.

Karabel'in yanıtları dikkate alınırsa Mazman hisselerinin bir bölümünü sonradan Öztaş'a; yani Çetinsayalar'a devretmiş olamaz mı? Tabii ki olabilir.

Anonim şirketlerde hisse devirlerinin Sicil Gazetesi'nde ilan edilmesi zorunluluğu bulunmuyor; ama burada söz konusu olan devletin epey bir hissesine sahip olduğu ve devletle iş yapan bir şirket. Kamu kaynağı kullanması, devletle iş yapması nedeniyle bu şirketin daha da saydam olması ve dolayısıyla her önemli değişikliğin sicilde yayımlanması gerekir. O şirketin yönetiminde devlet adına görev yapan memurların da buna özen göstermesi gerekmez miydi?

Bunlara karşın Mazman'ın yüzde 10 hisseyi Çetinsayalar'a devrettiğine ilişkin genel kurul tutanaklarında açık seçik

herhangi bir bilgi yok. Sadece hisse devri olmuş olabileceğine işaret sayılabilecek şöyle bir bilgi var: Mazman'ın hisseleri aldığı belirtilen tarihten sonra, 14.10.2005'te yapılan genel kurulda, Vahap Kanitoğlu (soyadı Kanıtoğlu ve Erbakan'ın koruması olabilir) diye bir kişi yönetim kurulu üyeliğine getirildi. Bu kişi, 7.11.2005'te görevinden istifa etti. Şirketin C grubu hisselerini temsil eden Kanitoğlu'nun yerine 17.11.2005'te Emine Şule Öngel atandı. Öngel, 3.3.2006'da yapılan genel kurulda ise B grubu hisseleri temsilen yönetime seçildi. Yalnız genel kurul tutanağında Öngel'in "B Grubu hisselerin çoğunluğu tarafından aday gösterildiği" belirtiliyor. Yani B grubu hisselerin birden çok kişinin elinde bulunduğu ifade ediliyor. Dolayısıyla bu ve soru önergesindeki bilgi yan yana getirilirse, Mazman'ın tamamını aldığı B grubu hisselerin bir bölümünü sonradan Çetinsayalar'a sattığı söylenebilir.

Mazman'ın hisseleri aldığı tarih olarak 2 Ağustos 2005 kabul edilirse ve buna Öngel'in yönetime seçildiği tarih eklenirse yüzde 51'e yakın hisseyi 8 aya yakın bir süre tek başına kontrol ettiği sonucu çıkarılabilir. Dolayısıyla Mazman'ın hisseleri sonradan devretmiş olması, yüzde 51'e yakın hisseyi tek başına aldığı, şirketin kontrolünü uzun süre elinde tuttuğu gerçeğini değiştirmez. O zaman demek ki TOKİ, Meclis'e eksik bilgi verdi.

Yukarıda adı geçen Öngel'in kimliği ilginç. Kendisi bir devlet memuru. Devlet Planlama Teşkilatı 8. Kalkınma Planı Özel İhtisas Komisyonu'nda görev yapmış. Halen TOKİ'de çalışıyor.

Şirkette TOKİ'nin sadece A grubu hissesi var. Yani Öngel'in TOKİ'yi temsilen yönetime seçilmiş olması söz konusu değil. B grubu hisselerin toplamı 8.170.500, C grubu ise 24.862.500 YTL. B grubunun 1'er adedi (3'er YTL) Altunkılıç ve Çardaklı'ya ait. Kalan B Grubu hisseler ile C grubu hisselerin tamamını Mazman satın aldı. Şirketin hisselerinin yüzde 10'unu Çetinsayalar'ın aldığı, bu hisselerin tamamının

B grubu olduğu kabul edilirse Mazman'ın elinde önemli miktarda B grubu hissenin kaldığı söylenebilir. Zira, şirketin yüzde 10 payı 6.5 milyon YTL ediyor. Oysa B grubunun toplamı 8.1 milyon YTL'nin üzerinde. O zaman Öngel'in yönetime Çetinsayalar'ı, büyük bir olasılıkla Mazman'ı temsilen girdiği söylenebilir.

Öngel, herhalde TOKİ yönetiminin bilgisi, görevlendirmesi ya da onayı olmadan böyle bir görevi üstlenemez. Belki de TOKİ yönetimi, Öngel'in Mazman'ın temsilcisi olarak yönetime girmesini istedi. O zaman TOKİ yönetimiyle Mazman ya da Çetinsayalar arasında ne derece ileri bir ilişki var ki; TOKİ yönetimi, devletin çıkarlarını korumakla görevli bir memuru, bir işadamının çıkarlarını korumak üzere görevlendirebiliyor!

Üstelik bu görevlendirme, devletin bir memurunu çıkar çatışmasının tam ortasında bırakıyor. Şirketin en büyük ortağının TOKİ; yani devlet olduğu dikkate alınırsa Öngel, şirkette memuriyeti gereği çıkarlarını korumakla yükümlü olduğu devlete karşı Mazman'ın çıkarlarını korumakla görevlendirilmiş demekti.

Öngel olayı da gösteriyor ki, Mazman'la TOKİ'nin arasındaki ilişki Karabel'in dediği gibi değil, tersine aralarında, ne tür bir ortaklıksa tam anlamıyla bir "ortaklık" ilişkisi var. TOKİ'nin EPYS Genel Kurulu'nda hâkim hissedar haline gelmesi için Mazman'a verdiği büyük destek de bunu gösteriyor. Yabancı Sermaye Kanunu, yurtdışındaki Türk yatırımcılara ilişkin ne derse desin, TOKİ'yle ile İbrahim Mazman arasındaki ilginç "ortaklığın" niteliğini değiştiremez. Zaten kanunlarda bu tür ortaklıklara ilişkin bir tanım ya da hüküm yer almaz.

TOKİ'nin istemediği hiçbir kişi, ne fiilen ne de hukuken Süzer'in şirketleri Dolmabahçe ve Kervan Turizm'in EPYS'deki hisselerini devralamazdı. TOKİ istese o hisseleri pekâlâ kendisi de devralabilirdi. Bankasına el konulması nedeniyle devlete direnecek halde olmayan Süzer, herhalde hisselerini TOKİ'ye devretmeyi tercih ederdi.

TOKİ, o hisseleri istemiş ve almış olsaydı, devletin büyük bir zarara uğramasında önemli bir rol oynayan EPYS'de devlet kontrolünü yeniden sağlamış olurdu.

TOKİ, istese hiç para koymadan şirkette en büyük hissedar olarak da kalabilirdi. Bunun için sermaye artırımına karşı çıkması yeterliydi. Böylece, kaynak arayışında olduğu bir dönemde, devletin onca parasını da oraya bağlamamış olurdu.

Varsayalım Süzer, hisseleri TOKİ'ye satmak istemedi; Erat'a sattı, o da Mazman'a. TOKİ, satışları engelleyemedi! Peki, o zaman "hisse satışlarında ortakların oybirliği ile karar alması" kuralının ana sözleşmeden çıkarılması için niye olumlu oy kullandı?.. Niye şirkette hâkim hissedar haline gelmesi için sermaye artırımına gitmeyi kabul edip, devletin 29.4 milyon YTL parasını bu uğurda harcadı?..

EPYS'deki ilginçlikler bunlarla da bitmiyor. Sicil gazetelerinde yer alan ve 2007 sonuna kadar Öztaş'ın ortak olup olmadığı konusu hariç, ortaklık yapısı YDK raporunda çok farklı biçimde verilmiş. YDK'nin TOKİ'nin hesaplarını irdeleyen ve Ekim 2006'da tamamlanan 2005 yılı raporunda (s. 265) EPYS'nin o tarihlerdeki ortaklık yapısı şöyle veriliyor:

TOKİ - % 49

Med Brokerage - Management Co. - % 38.25

Med Brokerage - Management Co. - % 2.47

Öztaş İnşaat Taahhüt Ticaret Limited Şirketi - % 10

Diğer - % 0.2

Son derece ilginç! Eğer ortaklık yapısı YDK'nın verdiği gibiyse sicil gazetelerinde de şirketin ortağı olarak Med Brokerage'ın adının geçmesi gerekirdi. Oysa yukarıda ayrıntılarıyla anlatıldığı gibi şirketin adı sicil gazetelerinde geçmiyor.

Med Brokerage şirketi kim? İnternetten araştırıldığında, New York'ta böyle bir şirketin olduğuna ilişkin bazı bilgiler var. Buna göre şirket, Bahamalar'da 25 gemi işleten bir şirketin acentalığını yapıyor. Şirketin internet sitesi kuruluş aşamasında; yani henüz yok. Türkiye'ye bir anda 30 milyon YTL gibi büyük bir para yatıran eski ve köklü şirketin herhal-

de bir internet sitesi olurdu.

Ayrıntılarına daha sonraki başlıkta değinilecek olan EGYO'nun Bahçeşehir Ispartakule'deki iki ihalesinin ardından İbrahim Mazman, Öztaş İnşaat ve Taahhüt İşleri Ticaret Limited Şirketi'ne ortak olacaktı.

Şirketin merkezi, İstanbul Bakırköy'de. Hâkim ortağı Süleyman Çetinsaya. Diğer ortakları İsmail Erdem, Salim Serdar Çobanoğlu.

Şirketin eski ortakları: Rahmiye Çobanoğlu, Filiz Sibel Kırkpantur, Mustafa Kemal Çetinsaya, Zadiktoker (Zadig Toker olabilir), Penamin (Penyamin olabilir) Toker, Melike Serpil Akıncı (Çobanoğlu).

Öztaş İnşaat'ın sermayesi, 15.3.2006'da, 93 bin YTL'den 1 milyon YTL'ye yükseltildi. Bu artışın üzerinden 2 ay geçmeden, 9 Mayıs 2006'da; Mazman Çetinsaya'dan 240, Erdem'den 100; Mehmet Çevik, Çetinsaya'dan 240, Çobanoğlu'ndan 100 bin YTL'lik hisse satın aldı. Mazman, kendisini Öztaş'ın büyük ortağı yapan hisseleri, üç ay sonra, 28.8.2006'da, Süleyman Çetinsaya'ya devrederek ortaklıktan ayrıldı.

Mazman ve Çetinsayalar'ın Öztaş'taki ortaklıkları kısa sürmüştü; ama aradan kısa bir süre geçtikten sonra, Ispartakule ihalesiyle kurdukları iş ortaklığını daha büyük bir ortaklıkta pekiştireceklerdi: Emlak Pazarlama Geliştirme ve Yatırım Anonim Şirketi (EPGY). Üstelik şirkette EPYS de vardı; yani TOKİ de dolaylı olarak ortaktı.

EPGY şirketinin kuruluş tarihi, 14.6.2007. Sermayesi 10 milyon YTL. Şirketin ortakları şöyle:

EPYS - A Grubu hisse 4 milyon YTL.

Artaş İnşaat San. ve Tic. A. Ş. - B Grubu 2.999.000 YTL

Öztaş İnş. ve Taah. İşleri Tic. Ltd. Şti. - C Grubu 2.999.000 YTL

Süleyman Çetinsaya - D Grubu 1.000 YTL

Tahsin Fırat Çelikel - D Grubu 1.000 YTL

Yeni şirketin ortakları Öztaş'ın yanı sıra Artaş İnşaat da

Çetinsayalar'ın. Şirket merkezi, Çetinsayalar'ın birçok şirketinin merkezi gibi Bakırköy Yenimahalle'de. Sermayesi 23.2.2006'da 50 binden 500 bin YTL'ye çıkartıldı. Ortakları ise şöyle:

Süleyman Çetinsaya, Mustafa Kemal Çetinsaya, Ismail Erdem, Mehmet Uzuner, Salim Serdar Çobanoğlu.

Şirketin denetçileri ise A grubunu temsilen Hasan Eylem Çelik, B ve C grubunu temsilen Mehmet Çevik.

Yeni şirkette Çetinsayalar'ın kontrolündeki şirketlerin payının yüzde 60'ı bulduğu dikkat çekiyor. Hangi ihaleleri aldığı, hangi işleri üstlendiği henüz bilinmeyen şirketin kontrolü Çetinsayalar'da.

Emine Şule Öngel'in EPYS'de hisse satışı olduğuna işaret eden yönetim kurulu üyeliği, Öztaş'taki hisse alışverişi ve EPGY şirketinin kuruluşu ve burada kontrolün Çetinsayalar'a bırakılması; Mazman, Çetinsayalar ve TOKİ yönetimi arasında daha da irdelenmesi gereken ilginç ilişkiler olduğuna ve EGYO'nun projelerinde detaylı araştırılması gereken ilginç olaylar yaşandığına işaret ediyor.

PERDE ARKASINDA BİR ORTAKLIK

Ortak girişimde yer alan şirketlerden Fideltus İnşaat Taahhüt Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi, 10.4.2006'da kuruldu. Sermayesi 100.000 YTL. Şirketin Merkezi İstanbul Akmerkez'de.

Şirketin ortakları şöyle: Cem Kalyoncu, Aytek Şavkan, Halil Aktuğ, Hülya Kalyoncu, Cenk Kalyoncu, Cüneyt Kalyoncu.

Şirketin sermayesinin yüzde 99'u Cem Kalyoncu'ya ait. Kalyoncu, şirketin kuruluşunun üzerinden 1 yıl geçmeden kendisine "huzur hakkı" adı altında 20 bin YTL aylık bağladı. Rakam, şirkete koyduğu sermayeye 5 ay sonra geri almasını sağlayacak bir rakam.

Ortaklardan Aytek Şavkan 6.7.2007'de ayrıldı; yerine Cüneyt Kalyoncu ortak oldu.

Şirketin, 1.1 milyar YTL'lik projeye finansman sağlayacağı belirtildi. TOKİ Başkanı Erdoğan Bayraktar, şirketi "7 bin konuta finasman desteği sağlayacak Türk Alman ortaklığı" diye tanımlamıştı.[42] Ancak şirketin herhangi bir Alman ortağı yok.

Yalnız Kalyoncu'nun Alman ortaklı bir başka şirketi var: Fideltus Capital Yatırım Danışmanlığı Anonim Şirketi. Anlaşıldığı kadarıyla sözü edilen şirket bu şirket. Ortaklarından biri Alman uyruklu. Adı da Frithjof Mathias Fuchs.

Şirket ihaleden 12 gün önce, 50 bin YTL sermayeyle kurulmuş. Fideltus İnşaat'la aynı adreste. Şirkette Kalyoncu'nun payı 33.740, Fuchs'un payı 11.250, Aytek Şavkan'ın payı 5.000 YTL. Hülya Kalyoncu ve Halil Aktuğ'un 5'er YTL payı var.

Kalyoncu'yla iki şirkette birden ortak olan Fuchs ve Şavkan'ın 2007'de Türkiye'de peş peşe şirketler kurduğu dikkat çekiyor. Şirketlerden birinin adı Eria diye başlıyor. Diğerlerinin tamamı, dünyanın en büyük gayrimenkul şirketlerinden biri olduğu söylenen Pramerica ile Eria adlarıyla başlıyor.

Pramerica'nın Amerika merkezli ve dünya çapında 40 milyar dolarlık bir taşınmaz yatırım portföyüne sahip şirket olduğu, Antalya'da 135 milyon dolarlık rezidans projesine başladığı belirtiliyor.

Fuchs ve Şavkan'm 2007 Nisan ve Kasım aylarında kurduğu, hepsi aynı adreste olan şirketler ve bilgileri şöyle:

Eria İnşaat Yatırım ve Yönetim Danışmanlığı San. Tic. Ltd. Şti.

Sermayesi: 50.000 YTL.

Ortakları: Frithjof Mathias Fuchs, Aytek Şavkan.

Eria Pramerica Med Gayrimenkul İnşaat Yönetim ve Ticaret Anonim Şirketi.

---

(42) *Sabah* gazetesi, Meltem Ersoy, 30.6.2006

Sermayesi: 100.000 YTL.

Ortakları: Aytek Şavkan, Firthjof Mathias Fuchs, Demet Doğan, Ali Sağlam, Eria İnş. Yat. ve Yönt. Danışmanlığı San. ve Tic. Ltd. Şti.

Eriapramerica İstanbul Commercial Gayrimenkul İnşaat Yönetim ve Tic. Ltd. Şti.

Sermayesi: 100.000 YTL.

Ortakları: Frithjof Mathias Fuchs, Aytek Şavkan, Gürkan Akın, Demet Doğan, Eria İnş. Yat. ve Yönt. Danışmanlığı San. ve Tic. Ltd. Şti.

Eriapramerica İstanbul Retial Gayrimenkul İnş. Yön. ve Tic. A. Ş.

Sermayesi 50 bin YTL.

Frithjof Mathias Fuchs, Aytek Şavkan, C. Gürkan Akın, D. Demet Doğan, Eria İnş. Yat. ve Yönt. Danışmanlığı San. ve Tic. Ltd. Şti.

Eriapramerica İstanbul Residential Gayrimenkul İnşaat Yönetim Tic. A. Ş.

Sermayesi: 50.000 YTL.

Frithjof Mathias Fuchs, Aytek Şavkan, C. Gürkan Akın, D. Demet Doğan, Eria İnş. Yat. ve Yönt. Danışmanlığı San. ve Tic. Ltd. Şti.

Eria İnşaat'ta Fuchs ve Şavkan yüzde 50'şer paya sahip. Diğerlerinin hepsinde yüzde 99.992 payı var. Diğer ortakların payları ise yüzdeyle ifade edilemeyecek kadar küçük; sadece birer hisseye sahipler.

Eria İnşaat dışındaki şirketlerde yönetim kurulu ve imza yetkileri ilginç. Eriapramerica Med Gayrimenkul şirketinde ilk yönetim kurulu İspanyol Alejo Molina Gonzalo ile Fuchs, Şavkan ve Sağlam'dan oluşuyor. Gonzalo yönetim kurulu başkanı. Gonzalo birinci derece imza yetkilisi. Fuchs ve Şavkan'ın ikinci derece imza yetkisi var. Daha sonra yapılan yönetim kurulu toplantısında Dirk Rupert Volker'a Gonzalo ile birlikte birinci derecede imza yetkisi verildi.

Eriapramerica İstanbul Commercial, Eriapramerica İstan-

bul Retail ve Eriapramerica İstanbul Residential şirketlerin ilk yönetim kurulu Serhat Veyisoğlu ile Fuchs, Şavkan, Mehmet Zahit Uzun'dan oluştu. Veyisoğlu'na birinci derece imza yetkisi verildi. Fuchs ve Şavkan 2, Uzun ise 3. derece imza yetkilisi oldu.

Eriapramerica şirketlerinin dördünde de yönetim kurulu başkanı ve birinci derece imza yetkisi verilen kişiler şirketin kurucu ortağı değil; sonradan ortak olduklarına ilişkin de bilgi yok.

Pramerica'nın internet sitesindeki (www.pramerica.com) bilgilere göre; Gonzalo şirketin İspanya, Dirk ise Lüksemburg bürosunun başında bulunan kişi. Eğer şirketler söylendiği gibi dünya devi olan Pramerica'nın şirketleriyse söz konusu kişiler şirketlere bizzat neden ortak olmadı?

Haberlerde Pramerica Yönetim Kurulu Üyesi diye tanıtılan, internet sitesindeki bilgilere göre Avrupa Yönetim Komitesi üyesi olan Thomas Hoeller, Antalya'daki projenin tanıtımı nedeniyle İstanbul Swiss Otel'de 7.9.2007'de düzenlediği basın toplantısında, Türkiye'nin saydamlık açısından zor bir pazar olması nedeniyle yerel ortakla çalışmayı uygun bulduklarını söylemiş.

Türkiye'nin saydamlık açısından zor bir pazar olması kendilerinin saydam olmasına herhalde engel değildi. Pazar saydam değil diye kendi şirketlerinde perde arkasında kalmayı tercih etmeleri ilginç. Daha da ilginç olanı üç şirketin yönetim kurulu başkanı olan kişinin adı araştırıldığında hukuk fakültesinden henüz mezun olmuş bir gencin adı çıkıyor. O zaman yerli ortakları kendileri gibi gizli ortak demek ki.

Sermayesi 50 - 100 bin YTL olan küçük şirketlerle yüzlerce milyon dolarlık finansman sağlamaya soyunan Cem Kalyoncu'nun gazetelerde çıkan haberden borsacı olduğu anlaşılıyor.

Cem Kalyoncu ismi, eski başbakanlardan Mesut Yılmaz'ın yeğeni Mehmet Kutman'a ait Global Menkul Değerler'in eski üst düzey yöneticilerinden biri olarak geçiyor. Başbakan Bülent Ecevit'in yanlış ilaç verilerek öldürülmeye

kalkışılmasına kadar varan olaylar zinciri sonucunda DSP-ANAP-MHP Kaolisyonu Hükümeti'nin düşürülmesi girişimleri sırasında borsada meydana gelen sert düşüşte rol oynadığı iddia edilenlerden biri.

Kutman'ın sert düşüşe yol açarak hükümetin devrilmesini sağlamak için borsada satışa geçtiği ve satış emrini Kalyoncu'nun yerine getirdiği söylentileri basına yayılmıştı.(43)

Kalyoncu'nun adı, SPK'nın, 1998 yılında Global Menkul Değerler'de yaptığı denetim sonucu, hakkında, SPK Yasası'nın 47/B-5 maddesi uyarınca savcılığa suç duyurusunda bulunduğu kişiler arasında da yer alıyor.

Kalyoncu, aynı zamanda İstanbul sosyetesinin ve Fenerbahçe Spor Kulubü'nün ünlü üyelerinden biri. *Hürriyet*'in eski sahibi Erol Simavi'nin Türkiye'ye tanıttığı ünlü Halas Yatı'nda 40. yaş gününü kutlamış. Özal'ın pırlantalı altın saatini 40 bin YTL'ye satın almış. Miami'de evi var, çocuğu Amerikan vatandaşı olsun diye eşi Amerika'da doğum yapmış.

Eğer aynı kişiyse Cüneyt Kalyoncu'nun adı ise SPK Kamu Aydınlatma Platformu'nda yayımlanan ve Rehber Yeminli Mali Müşavirlik A. Ş. tarafından hazırlanan Alfa Menkul Değerler'in bağımsız denetim raporunda geçiyor. Rapora göre; Alfa Menkul Değerler, Kalyoncu hakkında 2002/200 dosya numarası ile 8 bin 378 YTL'lik zarar tazmini, 2002/1098 dosya numarası ile hizmet nedeniyle emniyeti suiistimal davası açtı.

KEY'İ KEY'LEDİLER

Bahçeşehir'de iki büyük projenin ihalesi öncesinde bütün hazırlıklar tamamlanmıştı. EPYS'de hisse devirleri yapılmış, kurulması gereken şirketler kurulmuştu. Sıra gelmişti ihalelere kotarmaya.

---

(43) www.internethaber.com. 3.10.2002

YDK Raporu'na göre;[44] ihaleye çıkarılan projelerin ikisi de İstanbul Avcılar ilçesi, Firüzköyü Tahtakale mevkiindeydi. Projeler, Ispartakule adıyla bilinen bölgedeki 408 ada 1 parsel, 411 ada 1 parsel, 417 ada 1 parsel, 425 ada 1 parsel, 406 ada 2 parsel ve 432 ada 1 parselde bulunan 265.851 metrekare yüzölçümlü arsalar üzerinde yapılacaktı. Arsalarda emsale göre 287.688 metrekare konut ve 148.118 metrekare ticaret merkezi olmak üzere toplam 435.806 metrekare inşaat yapma izni vardı. Arsaların ekspertiz değeri ilk projede 161.029.850 ve ikincisinde 175.580.000 YTL idi.

İhalelerin temel pazarlık unsuru yapılacak konutlar ve ticaret merkezinden elde edilecek ciroydu; yani yapılıp satılacak konut satışlarından sağlanacak toplam gelirdi.

İhalelerden birine 10 şirket veya ortak girişim niyetlenmiş, sadece 3 katılım olmuştu. İkincisine ise 12 firma ve ortak girişim niyetlenmiş; ancak katılım 2'de kalmıştı.

Biri 12 Nisan 2006, diğeri 19 Nisan 2006'da iki ayrı oturum halinde, ikisi de aynı gün yapılan ihaleler sonunda; Emlak Pazarlama - Öztaş İnşaat - Fideltus İnşaat'tan oluşan ortak girişim, arsalara yapılacak konutlardan asgari 519, diğerinden 565 milyon YTL gelir sağlayabileceğini söylemişti. Ortak girişim arsa karşılığı yüzde 29.5, bu payın çıkarılmasından sonra kalan gelir üzerinden yüzde 5.5 pay vermeyi teklif etmiş ve ihaleyi almıştı.

Yapılacak konutların tamamlanma tarihi ise 21.9.2009 olarak belirlenmişti.

İhale sonucuna göre; ortak girişim, ekpertiz değeri 161 milyon YTL olan arsa için sahiplerine 153; 175.5 milyon YTL olan arsada ise 166.9 milyon YTL ödeyecekti. Yani ekspertiz değerine göre ödenecek para arsaların ilkinde 8, ikisinde 8.6 milyon YTL daha azdı.

İlk projede sağlanacak 519 milyon YTL'lik gelirden arsa bedeli olarak 153 milyon YTL düşüldükten sonra kalan 365.9

---

(44) YDK EGYO 2005 Raporu, s. 64, 65

milyon YTL'lik gelir üzerinden EGYO'ya düşen pay yüzde 5.5'luk oran dikkate alınırsa 20.1 milyon YTL olacaktı. İkinci projede ise verilecek pay 21.9 milyon YTL'ydi.

İki ihaleye esas olan ciroların toplamı 1 milyar 84 milyon YTL'ydi. Uygulanacak projeler sonucunda 4363 konut üretilecekti. Oysa, Emlak Konut (EGYO) Genel Müdürü Hamza Mete Silahtar, 6 bin konut ve 200 bin metrekare ticaret alanında söz ediyordu. Silahtar'a göre; 550 bin metrekare alan üzerinde gerçekleştirilen, Emlak Pazarlama İnşaat - Fideltus - Öztaş'ın konsorsiyumunun oluşturduğu proje şimdiye kadar Türkiye'de satışa çıkarılan en büyük projeydi. Projeden 1.5 milyar dolar ciro hedefleniyordu.[45]

TOKİ Başkanı Erdoğan Bayraktar ise Bahçeşehir Isparta-kule'de inşa edilecek konut sayısını 7 bin olarak veriyordu. *Sabah* gazetesine göre, Bayraktar'ın sayısını 7 bin olarak verdiği proje kapsamında 188 bin metrekare ticaret merkezi ve 722 bin metrekare konut yapılacaktı. Bunun için Emlak Gayrimenkul nisanda ihale açmış, satış bedeli 1 milyar doları aşan ihalede en yüksek teklifi yüzde 33.8 ile Öztaş İnşaat - Fideltus ortaklığı vermişti.[46]

Silahtar'ın sözünü ettiği ciro ile ihalelerde esas alınan ciro arasında 400 milyon YTL'nin üzerinde fark vardı. Eğer aynı bölgede aynı arsalara ilişkin üçüncü bir ihale söz konusu değilse -ki öyle görünüyor- ihalelerde ciro oldukça düşük tutulmuş, ayrıca konut sayısı ihaleden sonra yükseltilmiş demektir.

Cironun düşük tutulması, EGYO'nun kazançtan alacağı payın ihalede çok düşük tutulduğu, dolayısıyla KEY'zedelerin zarara uğratıldığı, buna karşın müteahhitlere çok büyük kazanç bahşedildiği anlamına geliyor.

Eğer konut sayısı ve inşaat alanı daha sonra yükseltildiyse bunlar ihale koşullarının sonradan değiştirildiğini gösterir.

---

(45) *Vatan* gazetesi, Tebernüş Kireççi, 16.2.2007

(46) *Sabah* gazetesi, Meltem Ersoy, 30.6.2006

Kamu İhale Yasası koşulların sonradan değiştirilmesini ceza mahkemesinde yargılanmayı gerektiren bir suç sayıyor.

Eğer Bayraktar'ın sözünü ettiği inşaat alanı ile ihalelerde esas alınan toplam 435 bin metrekarelik inşaat alanı kıyaslanırsa arada müthiş bir fark var. Bayraktar'ın sözünü ettiği inşaat alanı ihalede esas alınandan neredeyse 300 bin metrekare daha fazla. Eğer söz konusu iki proje dışında başka bir proje yoksa ciro, Silahtar'ın söylediği 1.5 milyar YTL'nin de üzerinde olacak demektir. Bu da projeyle ihalede öngörülenden daha çok konut yapıldığını, bu konutlardan sağlanacak müthiş bir kazancın da olduğu gibi müteahhitlere bırakıldığı anlamına gelir.

Oysa YDK Raporu'na göre;[47] ihalede asıl riski üstlenen EGYO idi. İhaleye konu arsalar, rapordan anlaşıldığı kadarıyla EGYO'nun malı değildi. EGYO arsaları satın alıp, gelir paylaşımı yöntemiyle müteahhitlere devretmişti. Arsaları satın alıp ve müteahhitlere gelir paylaşımı yöntemiyle devretmesine olanak sağlamak için, arsaların sahibiyle "düzenleme şeklinde gayrimenkul satış vaadi sözleşmesi" imzalanmıştı. Sözleşmeye göre arsaların bedeli 320 milyon YTL'ydi.

Yalnız arsaların imar sorunu vardı. İmar planının uygulamasına ilişkin İstanbul 6. İdare Mahkemesi (2005/2196 E) ve Danıştay 6. Dairesi'nde (2005/3419 E) iki ayrı dava açılmıştı. Dolayısıyla arsaların SPK mevzuatının koşul olarak getirdiği inşaat izinleri yoktu. Bu yüzden ihale yapılması mevzuata aykırıydı. EGYO buna karşın, arsaların sorunlu olduğunu bile bile sözleşmeyi imzalayıp arsaları almıştı.

İmar planına ilişkin davaların sonucu, inşaat alanının, dolayısıyla ihaleye çıkarılan arsalarda öngörülen konut sayısının azalması olasılığı vardı. Bu yüzden arsayı satanlar, sözleşmeye hüküm koymuş ve "EGYO sözleşmede öngörülen asgari emsal inşaat alanından daha az konut yapamaz, yaptıramaz" demişti.

---

(47) YDK EGYO 2005 Raporu, s. 65, 66

EGYO da buna karşılık müteahhitlere benzer bir koşul getirmişti: Toplam inşaat alanında azalma olması durumunda, yüklenicinin şirkete ve arsa sahiplerine olan yükümlülükleri değişmeyecektir. EGYO böylece riski azaltmaya çalışmıştı; ama arsa sahipleri ile sözleşmeyi imzalayan kendisiydi. Dolayısıyla ne kadar azaltmaya çalışsa da sonunda bedelini ödemek zorunda kalacak olan EGYO idi. Bu da riskin olduğu gibi EGYO'nun üzerine yıkıldığını gösteriyordu.

O yüzden YDK denetçileri rapora projenin gerçekleştirilmesi aşamasında yüklenicilerin herhangi bir mali sıkıntıya düşmesi durumunda arsa sahiplerine yapılacak ödemelerin EGYO'nun üstüne kalacağına dikkat çekerek, yüklenicinin mali durumunun titizlikle izlenmesi gerektiğini vurgulayacaktı.

İhaleye katılımın o kadar düşük olmasının nedeni de herhalde yapılacak konut sayısını riske sokan davalardı. Ortada, yapılacak işten sağlanacak kazancı böylesine belirsizliğe iten, üstelik zarar da ettirebilecek bir işe kim girmeye cesaret edebilirdi?.. Türkiye koşulları dikkate alınırsa böyle bir risk alına girmeye cesaret etmek için ya gözü kara olmak gerekiyordu ya da belediye veya iktidara yakın olmak... EPYS öncülüğündeki ortak girişim herhalde iktidara yakın şirketlerden oluştuğu için böyle riskli bir ihaleye girmişti. Bayraktar ve Silahtar'ın sözünü ettiği konut sayıları doğruysa, ortak girişim işe boşuna girmemişti. Projede öngörülen konut sayısı 4363 idi; ama onlar 6-7 bin konut yapıyorlardı. Bu kadar konuttan söz edildiğine göre İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nde imar işini halletmişlerdi. İktidara yakın olmayan biri acaba belediyede iş halledebilir miydi?

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, her fırsatta geçmişteki yanlışlarını düzeltmekten, geçmişte yapılan yanlışları tekrarlamamaktan söz edip durur. Oysa Bahçeşehir Projesi'nde olanlara bakılırsa AKP iktidarının geçmişte yapılanları bilinçli bir biçimde tekrarlamayı sürdürdüğü görülür. Eğer öyle olmasaydı TOKİ, Süzer'in EPYS'deki hisselerini satın alıp şirketin kontrolünü ele alabilirdi; ama o yola başvurmayacaktı...

Tam tersine iktidar oldukları dönemlerde meydana gelen yolsuzluklarla nam salan ANAP ve DYP'li hükümetlerin izlediği yolu izleyecekti. O zaman AKP ile ANAP ve DYP arasında ne fark vardı?

Bahçeşehir Uydukent Projesi ANAP hükümeti döneminde başlamıştı. O projede konutların yapılacağı arazi Süzer'indi. Süzer arazilerini Emlakbank'a satmıştı. Emlakbank parayı koyacak, konutları Süzer, MESA ve Nurol yapacaktı. Müteahhitler yaptıkları inşaatın parasını sabit kârıyla birlikte Emlakbank'tan tahsil edecekti. Konutlar satılacak ve sağlanacak kazanç bankayla birlikte bölüştürülecekti. Yani müteahhitler yaptıkları inşaatlardan sağladıkları kazancın ardından konutların satışından da pay alacaktı. Buna karşın projenin bütün riski Emlakbank'ın üstünde olacaktı.

ANAP döneminde, bu projenin denetim ve pazarlaması müteahhitlerin elindeydi. Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu bunu sürekli eleştirecekti ve bunun üzerine denetim Emlakbank'ın sahibi olduğu EPYS şirketine verilecekti. Müteahhitler ne yapıp edip denetimi tekrar ele geçirmenin yolunu bulacaklardı ve daha önce değinildiği gibi Çiller'in onayıyla denetimi tekrar ele geçireceklerdi. Ortaya da büyük zarar çıkacak ve banka kapatılacaktı.

O partiler dönemlerindeki yolsuzluklardan ders almayınca halkın gazabına uğrayacak, küçüldükçe küçülecek ve siyaset sahnesinden silinme noktasına gelecekti.

Halkın, yolsuzluklarla mücadele sözü verdiği için ezici bir çoğunlukla iki kez iktidar şansı tanıdığı AKP de aynı bölgede, aynı büyüklükte projeler başlatacaktı, yine aynı şirket kirlit roldeydi; ama AKP de "ben farklıyım" dediği halde, aslında hiç farklı olmadığını kanıtlamak istercesine o şirketin kontrolünü kendinden öncekilerin yaptığı gibi müteahhitlere bırakacaktı.

İki dönem arasındaki tek fark müteahhitlerin değişmiş olmasıydı. O zaman ANAP'lı DYP'li müteahhitler vardı; şimdi AKP'ye yakın müteahhitler. Konutların yapılacağı araziler

yine başkalarınındı (Belki de yine Süzer'in arazilerini almışlardır). Banka batmıştı, şimdi TOKİ vardı. Emlakbank'ın eski şirketleri TOKİ'ye bağlıydı. Bunlardan biri arazileri satın alıverirdi... Ne var bunda?.. Öyle de olmuştu; arsaları EGYO satın almıştı. Müteahhitler arsalara konut yapıp satacak, kazanç paylaşılacaktı. Proje olur da yarım kalırsa 320 milyon YTL'lik arsa bedelini EGYO ödeyecekti. Yani bütün risk EGYO'nun üzerinde olacaktı.

EGYO, adlarına konut edindirme yardımı (KEY) kesintisi yapılan 7 milyon kişinin ortak olduğu bir şirket. KEY hesaplarının yatırıldığı banka Emlakbank'tı. Banka kapatıldığında kasasında kuruş kalmamıştı. Dolayısıyla topladığı KEY kesintilerini ödeyemeyecekti. Bu yüzden bankanın sahip olduğu değerli arsaların bir bölümü KEY hesapları karşılığında EGYO'ya sermaye olarak konulacak ve KEY'zedeler şirkete ortak edilecekti.

Bankaya ait gayrimenkuller KEY hesapları karşılığı verilirken, gayrimenkuller değerlendirilsin, 7 milyon KEY'zedenin alacağı daha da buharlaşmasın, başarılabilirse bankada buharlaşan paraların bir bölümü telafi edilsin diye EGYO'ya sermaye olarak verilmişti. Emlak Konut, bu yüzden gayrimenkul yatırım ortaklığına dönüştürülmüştü.

Yukarıda değinilen YDK raporunda vurgulandığı gibi gayrimenkul yatırım ortaklıkları SPK'nın denetimindeydi, yapacağı yatırımları, kurulun düzenlemelerini dikkate alarak yapmak zorundaydı. Dolayısıyla şirket gayrimenkulleri değerlendirirken her şey halkın gözünün önünde olacaktı, böylece KEY'zedelerin paraları iç edilemeyecekti.

Yine raporda değinildiği gibi Sermaye Piyasası Kurulu'nun Seri: VI, No: 11 sayılı Gayrimenkul Yatırım Ortaklıklarına İlişkin Esaslar Tebliğinin 25'inci maddesinin (f) bendi uyarınca, EGYO'nun ihaleyi yapabilmesi için ihaleye konu arsaların üst hakkını ya da mülkiyetini üstüne almış olmalıydı. Ayrıca inşaata başlanması için yasal açıdan gereken tüm belgeler de bulunmalıydı. Bu yetmiyordu: Üst hakkını ya da

mülkiyeti aldığı, inşaat için gereken belgelerin eksiksiz olduğu bağımsız bir ekspertiz şirketi tarafından onaylanmalıydı. Bu koşulların hepsi birtakım suiistimalleri, yolsuzlukları önlemek içindi.

İhalede bunlara uyulmadığı gibi, EGYO'nun bu ve benzeri ihalelerinde de ne SPK'ya ne de kamuoyuna bilgi verilecekti. Yasal zorunluluk olmasına karşın SPK'ya 5 yıldır yapılan sözleşmelerin ayrıntılarına ilişkin bilgi namına zırnık koklatmayacaklardı. Kamuoyuna arada bir yapılan açıklamalar ise sınırlıydı. Verilen bilgiler sadece projelerin verildiği şirketlerin adı, proje tutarları, konut sayılarını içeriyordu. Yapılan açıklamalar çoğunlukla reklama, projeleri parlatıp satışları artırmaya yönelikti. Bu yetmiyormuş gibi bir de yasa değişikliği ile hak sahiplerine, kamuoyuna, ilgili kamu otoritelerine bilgi vermek zorunluluğundan ebediyen kurtulmak için TBMM KİT Komisyonu'nda EGYO'nun SPK denetiminden çıkarılmasını isteyeceklerdi.[48]

Eğer arkasında, 7 milyon çalışanın hakkını har vurup harman savurmak, iç etmek, kim vurduya getirmek gibi bir niyet yoksa şirketin projelerine ilişkin bilgileri kamuoyundan ısrarla saklamanın, üstüne üstlük yasa kapsamından kurtulmaya çalışmanın nedeni neydi acaba?

EGYO'nun siciline bakınca 7 milyon hak sahibinin varlığını iç etmekten, iç ettirmekten başka bir neden insanın aklına gelmiyor. EGYO'nun sicilinde ne yazdığını anlamak için, kamuoyunda "ceylan derisi koltuk olayı" diye bilinen TBMM Genel Kurul Salonu yolsuzluğunu anımsamak yeter. Başında siyasetçilere direnecek, cesur ve dirayetli bir yönetici olmadığı zaman şirketin, kamunun yerine, nasıl müteahhitlerin çıkarına çalışan bir mekanizmaya dönüştüğünü salon yolsuzluğu kadar iyi anlatan başka bir olay olamaz.

Tayyip Bey ve hükümeti, bütün bu şaibeli olayları engellemek bir yana halka verdiği şeffaflık sözünü de yerine getir-

(48) TBMM Meclis Haber, 17.5.2007

meyecek, EGYO hisselerinin kurul kaydına alınması için hiçbir adım atmayacaktı. Bürokratlar, herhalde kendi başlarına hareket etmiyordu; onca olay da sadece bürokratların inisiyatifiyle olmuyordu. Hükümet hiçbir konuda atım atmıyordu; çünkü her şey herhalde onların bilgisi dahilinde oluyordu. Buna en iyi örnek, EGYO'nun Ataşehir projelerine ilişkin bir uyarıydı.

Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu, İstanbul Ataşehir'deki gelir paylaşımı projelerine ilişkin sözleşmelerin kurumu zarara uğratacak biçimde yapıldığını söylüyor, sözleşmeler aynen devam ederse 1 milyar 105 milyon YTL zarara uğrayabileceğini vurguluyordu.

Yasalar gereğince o sözleşmeleri yapanlar hakkında yasal işlem başlatılması gerekiyordu; ama hükümet kılını bile kıpırdatmayacaktı. Bu yetmiyormuş gibi aradan epey bir süre geçtikten sonra Erdoğan, Ataşehir'deki rantı artırmak için Merkez Bankası'nı Ataşehir'e taşımaya karar verecekti. Hükümet kılını kıpırdatmayınca İstanbul Mimarlar Odası, savcılığa suç duyurusunda bulunmak zorunda kalacaktı.[49]

Genel seçimler öncesinde yaşananlara bakılırsa EGYO'nun projelerine ilişkin bilgi verilmesi, KEY'zedelerin bilgilendirilmesi anlaşıldığı kadarıyla hükümetin işine gelimiyordu. EGYO'nun projelerine ilişkin olarak SPK ve kamuoyunun bilgilendirilmesi, milyonlarca hak sahibi çalışanın şirketteki haklarının korunmasına olanak sağlayacaktı. Hükümet, bilgilendirmeyi sağlayacak girişimde bulunmadığına göre, hükümetin milyonlarca insanın hakkını korumak gibi bir derdi yok demekti.

EGYO projeleriyle iktidara yakın şirketlere aktarılan kaynağı, hükümetin içinden geldiği kesimin sağladığı yararı bir yana bırakalım. Hükümetin bu işten siyasi çıkarı da var. Bu durumda, hükümet çalışanların, dar gelirlilerin haklarını niye koruyacaktı ki; korursa sayıları azalır, korumazsa sayıları ar-

(49) *Evrensel* gazetesi, 23.11.2005

tar. Türkiye'de açların sayısı azalsa da yoksul sayısı ne kadar fazla olursa AKP'nin oyu da o kadar artmıyor muydu?

Nasıl olsa AKP dışında yoksulların ayağına giden tek bir parti bile yoktu. AKP yoksulların ayağına gitmekle kalmıyor, üstelik makarna, patates, yiyecek paketi, kömür götürüyordu. Yandaş tarikatlar, dernekler, işadamları Ramazan'da iftar çadırları kurup, oruç tutsun tutmasın herkesi doyuruyordu; ama halk bilmiyordu ki; aslında kendisine getirilen makarnaya da patatese de, yiyecek paketine de, kömüre de, kurulan iftar çadırına da harcanan paranın kendi parası olduğunu; şu veya bu şekilde kendi cebinden çıktığını...

2. Bölüm

İHALELER KİMLERE GİTTİ

İKTİDARIN GÖZDELERİ

AKP'nin iktidara gelmesinden sonra peş peşe açılan ihalelere ilişkin kamuoyunda dikkat çeken ilk nokta, ihalelerin adı sanı duyulmamış şirketlere verilmesi olmuştu.

Gerçekten de ihaleler, Türkiye'de onca büyük ve ünlü inşaat şirketi varken, adı sanı hiç duyulmamış, birtakım küçük şirketlere veriliyordu.

TOKİ Başkanı Erdoğan Bayraktar'a bakılırsa bu bir zorunluluğun sonucuydu. Bayraktar'a göre; başlattıkları büyük inşaat hamlesini sistem taşıyamıyordu! Ne yüklenici sayısı ne de ara eleman sayısı yeterliydi! Şirketler de zayıftı; çok fiyat kırıyorlardı. Bu yüzden deneyimli müteahhitler ihalelere gelmiyordu! Sırf kaliteli müteahhit gelsin diye Ankara'daki bir ihaleyi daha düşük kırım yapan olmasına karşın yüzde 20 kırımla Mesa'ya vermişlerdi! Müteahhitler gelişmeli ve birlikte yurtdışma açılmalı idiler![50]

Bayraktar, özetle; başlattıkları konutları yapacak yüklenici bulamadıkları için ihaleleri adı sanı duyulmamış yüklenicilere verdiklerini söylüyordu. Gerçekten öyle miydi, yoksa Bayraktar çocuk mu kandırıyordu? Sadece büyük müteahhitlerin örgütlü olduğu Türkiye Müteahhitler Birliği (TMB) ve İnşaat Tesisat Sanayi İşverenleri Sendikası'nın (İNTES) internet sitelerine bakmak bu konuda bir fikir edinmek için yeterliydi. Sadece TMB'nin üye sayısı 140'tı ve bunların arasında herbiri onbinlerce konut yapmış şirketler vardı. Bu şirketlerin çoğu da istendiğinde her yıl binlerce konut üretebile-

(50) *Milliyet* gazetesi. Serpil Yılmaz, 9.2.2006

cek, yapabilecek yeteneğe sahipti.

Kaldı ki; Türkiye'deki yüklenici sayısı, sadece büyük yüklenicileri çatısı altında toplayan TMB ve İntes'in üye sayısından 2 bin kat fazlaydı. Mesa Yönetim Kurulu Başkanı Erhan Boyasanoğlu, Türkiye'de müteahhit sayısının 300 binlerle ifade edildiğini söylüyordu.(51)

TMB Başkanı Erdal Eren, Boyasanoğlu'nun 300 binlerle ifade edildiğini söylediği yüklenici sayısını 200 bin olduğunu belirtiyordu. Eren'e göre; kamuya iş yapma belgesine sahip yüklenici sayısı ise tam 70 bindi.(52)

Gayriresmi rakamları bir tarafa bırakalım! Kamuya iş yapma belgesine sahip 70 bin yüklenici olduğuna göre; TOKİ, nasıl oluyor da ihale verecek müteahhit bulamıyordu?

TOKİ'nin ihalelere başladığı tarihlerde, Türk ekonomisi tarihinin en ağır ekonomik bunalımlarından birinden çıkmaya çalışıyordu. Kamu ve özel kesim yatırımları neredeyse tamamen durmuştu; binlerce yüklenici iş diye kıvranıyordu. Türkiye'de iş bulamayan orta ve büyük ölçekli şirketlerin çoğu dünyanın dört bir yanına dağılmış, yapacak iş arıyordu. Öylesine bir durum vardı ki; TOKİ ihalelere başladıktan çok sonraları bile içeride iş bulamayan yükleniciler namlunun ucunda, canı pahasına Irak piyasasına girecekti. Başka seçenekleri yoktu. Ya Türkiye'de kalıp batacaklardı ya da hiç kimsenin gitmediği Irak'a ne pahasına olursa olsun gidip ayakta kalmayı sürdüreceklerdi.

İşin bir başka ve çarpıcı boyutu, TOKİ'nin 4.5 yıllık süre içinde ihale verdiği yüklenici sayısı topu topu 400, bilemediniz 500'dü. Altı üstü 500 yüklenici gerekliydi; ama TOKİ, kamuya iş yapma belgesine sahip; yani yükleniciliğini bir şekilde kanıtlamış 70 bin şirket arasında konut yaptıracak yüklenici bulamıyordu! Şaşılacak bir durumdu doğrusu!

Aslında yüklenici yok değildi, vardı; ancak anlaşıldığı ka-

---

(51) *Sabah* gazetesi, Esen Evran, 7.5.2006

(52) *Milliyet* gazetesi, Eylem Türk, 27.4.2006

darıyla, önüne gelen her yükleniciye iş vermek iktidarın işine gelmiyordu. İktidara yakın, geçmişte Fazilet ya da Refah Partili, günümüzde Saadet Partili ya da AKP'li belediyelerden, özellikle İstanbul ve Ankara büyükşehir belediyelerinden aldıkları ihalelerle sektöre giren şirketlerin çoğu, henüz palazlanma çağındaydı; büyük ihalelere girecek yetenek ve kapasiteye henüz ulaşmamışlardı. Bayraktar'ın demek istediği de herhalde tam olarak buydu. "Müteahhit bulamıyoruz" diye açıklama yaparken, "Kendimize yakın müteahhit bulamıyoruz" deseydi belki daha doğru olurdu.

Bayraktar, Serpil Yılmaz'a kaliteli yüklenicilerin gelmediğini söylerken biraz utangaç bir biçimde Mesa'yı örnek veriyordu. Mesa'ya yüzde 20 kırımla verdikleri ihalenin hangi ihale olduğu belli değildi. Eğer milletvekilleri için yapılan konutların ihalesi idiyse o ihaleye Mesa dışında katılan olmamıştı ve kırım oranı yüzde 20 değil, 14.7'ydi.

Mesa, konut işinde gerçekten de kendisini kanıtlamış bir şirketti; ama ihalelere girmemesinin tek nedeni herhalde ihalelerde yüksek kırım olması değildi. Kaldı ki; TOKİ'nin elinde yüksek kırımla ihale vermemek için yasal bir araç da vardı. Yeni ihale yasası, "yüksek kırımla iş verilmesin, kamu yatırımları yarım kalmasın" diye çıkartılmıştı. Yasa bunun için "aşırı düşük teklif sorgulaması" diye bir mekanizma getirmişti. TOKİ, yüksek kırım yapan şirketlerden "Bu kadar yüksek kırımlar yapıyorsunuz; ama bu kırımlarla aldığınız işleri nasıl yapacaksınız? Söyleyin bakalım" diye açıklama isteseydi, o küçük şirketler ihalelerde zaten elenecekti.

TOKİ, söz konusu yasal mekanizmayı kullanmadığına ya da kullanmak istemediğine göre; Mesa ya da Mesa gibi büyük şirketlere zorunlu olmadıkça ihale vermek istemiyor demekti.

Ayrıca Mesa ya da Mesa gibi kapasite, teknik ve kalite olarak kendisini kanıtlamış şirketler ihale alabileceklerine inansalardı o ihaleleri hiç kaçırırlar mıydı?

Söz konusu şirketlerden ihalelere katılanlar bir elin par-

maklarını geçmez. Bunlardan Karadenizli olanlar, sözgelimi Turan Hazinedaroğlu, Tek-Art (Trabzonspor eski Başkanı Mehmet Ali Yılmaz'ın şirketi) bir hayli iş almıştı. Bunların dışındaki birkaç şirketin ise adı sanı duyulmamış şirketlerle birlikte ihalelere katıldığı, sadece birkaç ihale alabildiği dikkat çekiyor. Bu durum söz konusu büyük şirketlerin, ihale alabilmek için adı sanı duyulmamış şirketlerle ortak girişim yapmak zorunda kaldığına ya da şirketlere yamak yapıldığına işaret ediyor.

Eski büyük şirketlerden birkaçı ise ya milletvekillerine konut projesi gibi netameli işler çıkmaya başladıktan ya da ihaleleri alan adı sanı duyulmamış şirketlerin aldıkları işleri becermekte zorlandıkları anlaşıldıktan sonra, ihalelerde tek tük boy gösterecekti.

TOKİ'nin yayımladığı listelerdeki bilgiler dikkate alınırsa kurum, AKP'nin ilk 5 yıllık döneminde 700 dolayında inşaat ihalesi yaptı. Bu ihaleler yoluyla yaratılan ve dağıtılan kaynağın tutarı aşağı yukarı 16 milyar YTL civarında.

TOKİ ihaleleriyle dağıtılan kaynak, öyle az buz değil. Türkiye koşullarına göre çok büyük bir kaynak. Devletin 2007 bütçesinin yüzde 10'undan fazla bir rakamına denk geliyor. Bütçeden yatırımlara ayrılan ödeneklerin 2003-2006 yılları 6-8 milyar YTL civarında olduğu dikkate alınırsa neredeyse birkaç yıllık ödeneğe eşit bir rakam.

Hükümetlerin kaynak dağıtımında olabildiğince adil olması gerekiyor. Hele hele adında "adalet" olan; yolsuzluk ve yoksulluğu ortadan kaldırma, adaleti sağlama vaadiyle iktidara gelen bir partinin, söz konusu kaynağın dağıtımında çok adil davranmış olması beklenir. Oysa durum hiç de öyle görünmüyor.

Başlatılan projelere ilişkin listede yer alan ihalelerin bilgilerine (2007 Eylül itibariyle) göre; TOKİ'nin 5 yıllık süre içinde yaptığı ihalelerden sözleşme bedeli 50 milyon YTL'nin üzerinde olanların sayısı 55. Bu projelerin toplam tutarı 9.7 milyar YTL. Söz konusu 55 projeyi paylaşan şirket-

lerin sayısı ise 67. Sahipleri aynı olan şirketler dikkate alınarak bunlar çıkartılırsa sayı 60'a iniyor. ***(Tablo 3. Bkz. 315)***

TOKİ'nin söz konusu dönemde ihale verdiği toplam şirket sayısı 400 olarak alınırsa, pastanın yüzde 60'ının 60, yüzde 40'ının 340, şirket sayısı 500 olarak alınırsa pastanın yüzde 60'nın 60, yüzde 40'ının 440 şirkete verildiği görülüyor.

Sözleşme bedeli 100 milyon YTL'nin üzerindeki 28 ihaleyi paylaşan şirket sayısı 41. Aynı işadamlarının farklı şirketleriyle ortak girişim oluşturarak aldıkları ihaleler dikkate alınarak bunlar çıkartılırsa, şirket sayısı 36'ya düşüyor. Bu 36 şirketin aldığı projelerin parasal tutarı 7.9 milyar YTL. TOKİ'nin bütün projelerinin toplam değeri dikkate alınırsa ihalelerin yüzde 47.5'inin topu topu 36 şirkete gittiği görülüyor.

TOKİ'den ihale alan şirket sayısının toplam 400 olduğu varsayılırsa, şirketlerin yüzde 10'unun, şirket sayısının 500 olduğu varsayılırsa şirketlerin yüzde 7.5'inin pastanın yarısını aldığı, yüzde 92.5'inin pastanın kalan yarısıyla yetinmek zorunda kaldığı söylenebilir. Ne adil bir dağıtım değil mi!?..

İhalelerden müthiş bir pay verilen şirketlerin çoğunluğu iktidara yakın ya da yakın olmaya çalıştığı anlaşılan işadamlarına ait şirketler.

Söz konusu şirketlerin önemli bir bölümü siyasal İslamcı kökenden gelen işadamlarının kurduğu Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD), Anadolu Aslanları İşadamları Derneği (ASKON), Nakşibendi tarikatının içindeki büyük cemaatlerden Nurcuların en güçlü isimlerinden Fetullah Gülen'e yakın işadamlarını bir çatı altında toplayan Türkiye Sanayici ve İşadamı Dernekleri Konfederasyonu (TUSKON) üyesi şirketler.

Şirketler arasında AKP üyesi işadamlarına ait şirketler de bulunuyor.

Şirketlerin bir bölümü ise geçmişte dört eğilimi birleştirmeye çalışan, bu yüzden bünyesinde epey bir tarikatçıyı toplayan ANAP ya da oy avcılığı için tarikatlarla ilişkiler kuran DYP'ye yakın olan, şimdi de AKP'ye yakın durmaya çalışan şirketler.

TOKİ'nin başlatılan projelere ilişkin yayımladığı tablosunda (Eylül 2007 itibariyle), KİK'e yapılan sonuç bildirimlerinde (2005 - 2006 ihalelerine ilişkin) ve YDK'nin 2004 - 2005 raporlarında yer alan ihaleler dikkate alındığında, iktidara yakın ya da yakın durmaya çalışan şirketlerin aldıkları ihalelerin toplamı 9 milyar 982 milyon YTL'yi (eski parayla 9.9 katrilyon lira) buluyor.

Rakama, söz konusu derneklere ya da AKP'ye üye olan işadamlarıyla ortak girişim oluşturan şirketler ile başbakanın hemşehrilerine ait olan ancak iktidara yakınlığı belirlenemeyen şirketlerin aldıkları ihaleler dahil değil. Eğer onlar da dahil edilirse rakam 11-12 milyar YTL'yi rahatlıkla bulur.

İktidara yakın olarak nitelenebilecek işadamlarının aldıkları ihalelerin toplam parasal tutarı, AKP hükümetinin iktidara gelmesinden sonra yapılan bütün konut ihalelerinin; yani dağıtılan pastanın neredeyse yüzde 68'ine denk geliyor.

Söz konusu şirketler ve aldıkları ihalelere ilişkin bilgiler şöyle:

Aram İnşaat İthalat İhracat Taahhüt Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi

- Bursa Orhangazi Tekke Mah. 260 Konut İnşaatı - 9.257.000 YTL.

Şirketin merkezi, Çukurcabirlik Mah. Çankaya Ankara'da.

Son ortakları: Şakir Bakır, Serdar Yıldırım, Şükrü Bakır.

Şükrü Bakır hisselerini 13.2.2007'de hisselerini Yıldırım'a devrederek ortaklıktan ayrıldı. Bu hisse devri karne kiralamaya yönelik; yani kâğıt üzerinde bir devir gibi görünüyor.

Şirketin aslında, 2005'teki enerji yolsuzluğunda adı geçen Ağrı Milletvekili Cemal Kaya'ya ait olduğu belirtiliyor. Cemal Kaya, 2000 yılına kadar şirketin sahibi. Bu tarihten sonra ortaklıktan ayrılmış görünüyor. Şirkete 2000 yılından sonra değişik tarihlerde hissedar olup ayrılan ortakların isimleri ise şöyle: Abdulmuttalip Kaya, Seyithan Kaya, Hakim Kaya, Dilek Kaya, Yusuf Cindioğlu, Oktay Topçi, Hayrullah İşkur,

Kemalettin Güvenç, Yüksel Sirel, Cengiz Babayiğit.

Cemal Kaya'nın kardeşi olduğu belirtilen Dilek Kaya 10.6.2004'te ortaklıktan ayrıldı. Ardından Bakırlar şirkete ortak oldu. Şakir Bakır'ın Cemal Kaya'nın yeğeni olduğu belirtiliyor.

CHP'den milletvekili seçilerek 22. dönemde Meclis'e giren Cemal Kaya, partisinden istifa ederek AKP'ye geçmişti. İstifanın ardından Aram İnşaat, Botaş'tan "Samsun-Giresun-Ordu Doğalgaz Ana İletim Hattı İnşaatı İşini" almıştı. Bu gelişme, Kaya'nın iktidardan aldığı ihaleler karşılığında parti değiştirdiği iddialarını gündeme getirmiş ve kamuoyunda uzun süre tartışılmıştı. Bunlara rağmen AKP, Cemal Kaya'yı 22 Temmuz 2007 Genel Seçimleri'nde aday gösterdi ve Kaya 23. dönemde de milletvekili oldu.

Şira Elektrik İnşaat Taahhüt Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi

1 - Kilis Merkez 1. Bölge 240 Konut İnşaatı - 9.110.000

2 - Bursa Osmangazi 912 Konut ve 32 Derslik İlköğretim Okulu Camii Şadırvan Altyapı İnşaatı - 34.385.000 YTL.

Aram İnşaat dahil aldıkları ihalelerin toplam tutarı: 1412 konut, 52.752.000 YTL.

Şirket Merkezi, Ağaç İşleri Küçük Sanayi Sitesi Yenimahalle Ankara'da.

Ortakları: Fatih Gürpınar, Mesut Kargacı (5.7.2006'da yüzde 51 hisseyi alarak ortak oldu, 29.9.2006'da hisselerinin yüzde 3.3'ünü Gürpınar'a devretti), Şakır Bakır (17.1.2005'te ortaklıktan ayrıldı), Şükrü Bakır (5.7.2006'da ayrıldı).

Şirket inşaat işi dışında güvenlik önlemi almayı gerektiren ne tür bir iş yapıyorsa "Şirket müdürünün işlerinin mahiyeti nedeniyle güvenliğini sağlaması için silah ruhsatı alması" kararlaştırılmış.

Şira Elektrik, 23.1.2007'de; MSM Yapı İnşaat Tekstil Gıda Denetim ve Kontrolü İthalat İhracat Ticaret Limited, Ba-

kır Yapı Mühendislik İnşaat Taahhüt Ticaret Limited şirketleriyle devralma yoluyla birleşti. Şirketin birleşmeden sonraki ortaklar kurulu toplantısı Aram İnşaat'ın Çukurcabirlik Mahallesi'ndeki binasında yapıldı.

Bakır Yapı'nın son ortakları Şükrü ve Şakir Bakır. MSM Yapı'nın son ortakları ise Hanifi Kaya ile Muharrem İlkar. İlkar'ın Cemal Kaya'nın danışmanı olduğu belirtiliyor. İlkar, Kaya'nın milletvekili seçildiği Ağrı'da "Kanal 04" logosuyla yayın yapan ART TV'nin yayın koordinatörü. Televizyonun sahibi, Emtaş Basın Yayın Film Reklamcılık Prodüksiyon Hizmetleri A. Ş. Bu şirketin ortakları Cemal Kaya'nın kız kardeşi olduğu belirtilen Dilek Kaya, Mesut Kargacı ve İlkar.

İlkar ayrıca, "Cenkaya Turizm Otelcilik İnşaat Sanayi ve Ticaret A. Ş.", "Yüce Basın Film Yayın Reklamcılık Prodüksiyon Hizmetleri A. Ş." isimli şirketlerin de ortağı. Bu şirketlerin diğer ortakları: Hakim Kaya, Resul Kaya, Hanifi Kaya, Tuğba Kaya, Dilek Kaya, Mesut Kargacı. Cemal Kaya, söz konusu şirkette hâlâ resmen ortak olarak yer alıyor.

MSM Yapı, Şira Elektrik ile aynı binada faaliyet gösteriyor. MSM, Dilek Kaya ve Murat Kargacı'mn sahip olarak göründüğü "Aram Alüminyum ve PVC İmalat İnşaat Sanayi Ticaret Limited Şirketi"nin Ostim Şubesi'yle aynı adreste. İki şirket Ağaç İşleri Küçük Sanayi Sitesi'ndeki adrese aynı tarihte taşındılar.

Şira Elektrik, İstanbul Kartal'da yapılacak dev adliye sarayının inşaatı işini 2006'da, Merkan (Mertkan olabilir) İnşaat ile birlikte 195 milyon 950 bin YTL'ye aldı. Cemal Kaya, Şira şirketiyle bir ilgisinin olmadığını, şirket ortaklarından Şakir Bakır'ın yeğeni olduğunu söyledi. Kaya'ya göre adliye sarayı işinin yüzde 81'i Merkan'a aitti.[53]

Cemal Kaya'nın açıklamasına karşın sicil bilgileri, hem Aram İnşaat'ın hem Şira Elektrik'in ailesinin doğrudan, kendisinin dolaylı kontrolü altında olduğunu gösteriyor.

---

(53) *Milliyet* gazetesi, 1.6.2006

Eras İnşaat Turizm Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

1- Kayseri Merkez 7. Bölge 728 (576'sı alt gelir) Konut + 40 Derslik İlköğretim Okulu, Cami, Şadırvan, Sağlık Ocağı, Spor Salonu - 35.875.000

2 - Kayseri Bünyan 214 Konut + Ticaret Merkezi, Cami, 16 Derslikli İlköğretim Okulu - 13.590.000

3 - Kayseri Pınarbaşı 2.Etap 144 (80'i alt gelir) Konut + Sosyal Donatı (İÖO-8, Ticaret Merkezi, Kreş, Kütüphane ve Cami) - 10.210.000

4 - Kayseri Tomarza 304 Konut + 16 Derslik İlköğretim Okulu, Ticaret Merkezi, Cami - 14.995.000

5 - Aksaray Merkez 504 Konut + Sosyal Donatı (24 Derslikli İlköğretim Okulu, Ticaret Merkezi, Cami) - 20.700.000

6 - Aksaray Merkez 360 Konut İnşaat İşi - 18.827.000

7 - Kayseri Merkez 4. Bölge 476 Altgelir Konut - 13.083.000 YTL.

Toplam: 2730 konut, 114.197.000 YTL.

Şirket merkezi 2003'te Kayseri'den Ankara Balgat'a taşındı.

Ortakları: Mustafa Eraslan, Göksal Eraslan, Abdurrahman Eraslan, Birlor Eraslan.

Abdurrahman Eraslan TUSKON Birleşik Sanayici ve İşadamları Dernekleri Federasyonu (BİRSİAD) bünyesindeki Kayseri Genç İşadamları ve Sanayicileri Derneği'nin (GESİAD) üyesi.

Mustafa Eraslan, DYP'li. DYP Kayseri İl Başkanlığı yaptı; 2007 Seçimleri'nde DYP'den milletvekili adayı oldu.

Gestaş İnşaat Ticaret ve Sanayi A. Ş.

1 - Ankara Kuzey Kent Girişi 4. Etap 690 Konut + 2 Ticaret Merkezi, 32 Derslik İlköğretim Okulu İnşaatı İşi (Hona Grup İnş. San Ve Tic. A. Ş. ile birlikte) - 45.500.000

2 - Ankara Eryaman 1660 Konut (OYAK) - 49.370.000 YTL.

Toplam: 2350 konut, 94.870.000 YTL.

Şirket merkezi, Oran İlkbahar Mahallesi Çankaya Ankara'da.

Sahipleri: Aydın Ateş, Seyit Ahmet Ateş, Hüseyin Ateş, Gökhan Hacı Ali Yılmaz, Hacer Ateş, Bahar Ateş, Ebru Ateş.

Eski ortakları: Mustafa Bilgililer, Selda Kutlay, Osman Çakır, Mehmet Öztürk, Hamide Öztürk, Bahadır Öztürk, Mehmet Arif Afşar, Mustafa Öztürk, Kenan Öztürk, Yaşar Karabiber, Halil Aslan, Kutlumuş Yazıcıoğlu.

Aydın Ateş, TUSKON BİRSİAD Ankara Hür Sanayici ve İşadamları Derneği (HÜRSİAD) Başkanı.

İhe İnşaat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi

1 - İzmir Menemen Asarlık 208 Konut (160'ı Alt Gelir) İnşaat - 7.958.000 (İHE)

2 - Ankara Yukarı Yurtçu-Kuyupınar (Karayolları-Turkuaz) 1. Bölge 3. Etap 1272 Konut + Ticaret Merkezi 66.960.000 (İHE, VE-NA)

3 - İzmir Konak Uzundere 2. Etap 1176 Konut İnşaatı - 39.998.525

4 - Kocaeli Merkez Bekirpaşa Akçakoca 420 Konut + Sosyal Donatı (24 Derslik İlköğretim Okulu, Ticaret Merkezi) - 23.400.000

5 - İstanbul Bahçeşehir 3. Bölge (EGYO) Gelir Paylaşımı Yöntemiyle 590 Konut İnşaatı 215.902.440 YTL (Gürbüz İnşaat ve Kare İnşaat şirketleriyle birlikte Ekşioğlu İnşaat).

Toplam: 2490 konut, 287.258.965 YTL.

İzmir Uzundere ve Asarlık, Bahçeşehir 3. Bölge'deki projelere ilişkin ilginç ayrıntılar "Bir Şirkete İki Teyit" başlığı altında ileride anlatılacak.

Şirketin merkezi, Balgat Çankaya Ankara'da.

Şirketın 28.4.2006'ya kadar unvanı: Ekşioğlu İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti.

İsmail Hakkı Ekşi, Ali Erkan Ekşi, Serkan Serdar Ekşi.

Ayrıntılarına bu bölümde, daha sonra değinilecek olan Birlik Proje şirketinin ortaklarından birinin ismi de İsmail Hakkı Ekşi. Bu kişi, merkezi Birlik Proje gibi İstanbul'da olan Tulumharlı Ekşioğlu, Ektaş Eğitim, Hektaş İnşaat, Birlik Proje, Adatek ve Çözüm Emlak şirketlerinin kurucusu olan Hakkı Ekşi'nin oğlu.

Ekşioğulları İnşaat Endüstri Ticaret Anonim Şirketi

- Kocaeli Bekirpaşa 420 Konut Sosyal Donatı Adaiçi ve Genel Altyapı İnşaatı 23.400.000 YTL.

KİK kayıtlarına göre; söz konusu işin ihalesi 16.11.2006'da pazarlık yöntemiyle yapıldı. Daha önce değinildiği gibi, TOKİ ihaleden sonra KİK'ten Ekşioğulları İnşaat Endüstri Ticaret A. Ş. için, 19.1.2007'de teyit istedi. Bir başka deyişle TOKİ, pazarlık usulü yapılan ihalede en uygun teklifin Ekşioğulları İnşaat tarafından verildiğini ifade ederek, ihaleyi bu şirkete vermekte yasal engel olup olmadığını sordu. KİK, şirketin yasağının bulunmadığı konusunda teyit verdi; ancak ihalenin sonucu KİK'e bildirilmedi.

YDK TOKİ 2005 Raporu'ndan anlaşıldığı kadarıyla işe ilişkin daha önce de bir ihale yapıldı. İhale tarihi 31.8.2005. Yaklaşık maliyeti 23.9 milyon YTL olan, 5 şirketin katıldığı ihaleyi, 16.473.000 YTL teklif veren Mertkan Inşaat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi kazandı. Mertkan, üstlendiği işi yapmayınca, sözleşmesi 29.9.2006'da feshedildi.[54]

Mertkan'ın sözleşmesinin feshedildiği tarihte iş, yüzde 14 seviyesinde idi. Eğer iş aynı işse, Mertkan'ın 16.4 milyon YTL dediği iş, Ekşioğulları İnşaat şirketine 23.4 milyon YTL'ye verilmiş demektir. İki ihale arasındaki fark 7 milyon YTL'ye yakın. O tarihlerde yıllık enflasyon yüzde 10 dolayındaydı; ancak işin yüzde 14'lük bölümü tamamlanmıştı. Buna karşın ihale yüzde 42 daha pahalıya, Ekşioğulları şirketine verildi.

Ekşioğulları İnşaat Endüstri Ticaret A. Ş.'nin merkezi İstanbul Üsküdar'da. Şirket, 15.6.2005 tarihine kadar bilgilerine aşağıda yer verilen Makek'le aynı binada faaliyet gösteriyordu.

Şirketin ortakları: Hasan Ekşi, Nurhan Ekşi, Ömer Faruk Ekşi, Merve Nur Ekşi, Intek Inşaat Emlak Pazarlama ve Ticaret Limited Şirketi.

Ekşioğulları İnşaat ile aynı adreste faaliyet gösteren Ek Endüstriyel Enerji Kurumu Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi'nin ortaklarından Mehmet Ekşi ve Recep Ekşi Makek'in de

(54) YDK TOKİ 2005 Raporu, s. 166

ortağı. Bu şirketin diğer ortakları: Hasan Ekşi, Ömer Faruk Ekşi, Muveddin Çetinbudak, Abdullah Kaya.

Hasan Ekşi, Karadeniz Sivil Toplum Örgütleri Birliği (KASTOB) Başkanı. Ekşi'nin şirketi Etik Yayıncılık A. Ş., Uzanlar'a ait TMSF tarafından el konulan Star TV'ye talip olan şirketlerden biri.

Etik Yayıncılık'ın ortakları: Hasan Ekşi, Ali Tunga, Ömer Faruk Ekşi, Merih Fırat Gülgen, Melih Gülgen. Şirketin son genel kurulunda yönetime 2 yıllık süre için Cafer Karaman seçildi.

Eşkioğulları İnşaat Endüstri Tic. A. Ş., TUSKON ve AS-KON üyesi.

Makek Termomekanik Sanayi Anonim Şirketi

1- Kütahya Merkez 720 Konut, 24 Derslikli Lise, 32 Derslikli İlköğretim Okulu, Spor Salonu, Sağlık Ocağı Cami, Şadırvan, Kütüphane, Ticaret Merkezi Altyapı - 31.544.840 (BE-MA İnşaat ile birlikte)

2 - Afyon Etap 516 Alt Gelir Konut + Sosyal Donatı (Ticaret Merkezi, 24 Derslikli İlköğretim Okulu) - 20.024.727

3 - Tuzla 1. Etap 760 Konut, Adaiçi Genel Altyapı ve Çevre Düzenlemesi - 26.325.000 (Hasan Ekşi ile birlikte)

4 - Balıkesir 2. Etap 2. Bölge 480 Alt Gelir Konut + İlköğretim Okulu, Lise, Spor Salonu, Kreş, Cami, Şadırvan - 17.025.000

5 - Kastamonu Merkez 2. Bölge 624 Konut - 19.460.000 YTL (Siyah Kalem Mühendislik ile birlikte).

Toplam: 3100 konut, 114.379.567 YTL.

Kütahya Merkez'deki konut projesi TOKİ listelerinde "Kütahya Merkez İnköy" diye geçiyor. Projenin ihalesi için alman KİK kayıt numarası 2005/38652. İhalenin 12.5.2005'te yapılması kararlaştırıldı; ancak proje kapsamında yer alan lise bünyesindeki spor salonunun yerinin değişmesi gerekçe gösterilerek iptal edildi ve yeniden ihale açıldı.

Yeni ihalenin KİK kayıt numarası 2005/45448. İhale, 25.5.2005'te yapıldı. İhaleye 5 şirket katıldı. Bunlardan birinin teklifi geçersiz sayıldıktan sonra, KİK'e ihalenin Makek

Termomekanik şirketine verildiği bildirildi; ancak yayımlanan sonuç ilanında ihalenin Makek ile birlikte Be-Ma İnşaat şirketlerine verildiği belirtiliyor.

Tuzla 1. Etap 760 Konut Projesi'nin ihalesine ise sadece iki şirket katıldı. Teklifler in alınmasından sonra hem Makek hem de Hasan Ekşi için teyit alındı. İhalenin sonuç ilanı yayımlanmadı. KİK'e, ihalenin Makek'e verildiği bildirildi. Buna karşın listelerde ihalenin, Makek ve Hasan Ekşi ortaklığına verildiği yazılı.

Şirketin merkezi Üsküdar İstanbul'da.

Ortakları: Mehmet Ekşi, Recep Ekşi, Aziz Metin Ekşi.

Şirketin kurucusu Tayyar Ekşi 1933 yılında Rize İkizdere doğumlu. İşçilikten patronluğa yükselen işadamlarından. Müteahhitliğe Erzurum'da başladı. Kurduğu ilk şirketlerden biri Ekşioğulları İnşaat Endüstri Ticaret Anonim Şirketi. Tayyar Ekşi'nin kurucusu olduğu grubun diğer şirketleri Haseki Sağlık ve Eğitim Tesisleri Sanayi ve Ticaret Anomim Şirketi, Türay Raylı Sistemler Anonim Şirketi, Yemek (yemEK) A. Ş., İntek (intEK) A. Ş.

Haseki ve Türay şirketinin ortakları: Hasan Ekşi, Mehmet Ekşi, Mehmet Çetin Oduncu.

Ekşioğulları İnşaat, yurtdışında birçok inşaat işi yaptı. En son Nijerya Türk Koleji Abuja Kampüsü'nde 900 öğrenci kapasiteli bir okul inşaatını tamamladı. Şirket, okula (Fetullah Gülen'in okullarından biri olabilir) 1 milyon dolar bağışta bulundu.

Şirketin ortaklarından Recep Ekşi, TUSKON üyesi.

Hasan Ekşi

1 - İstanbul Tuzla Aydınlı 2. Bölge 984 Konut (Gecekondu Dönüşüm Projesi) - 36.701.000 (Siyah Kalem Mühendislik ile birlikte)

2 - İstanbul Tuzla 1.Bölge 760 Alt Gelir Konut - 26.325.000 YTL (Makek Termomekanik ile birlikte).

Toplam: 1744 Konut 63.026.000 YTL.

Şirketin merkezi Üsküdar İstanbul'da. 22.6.2005'te şirke-

tin merkez adresini değiştirmiş. Eski adresi Makek Termomekanik, son adresi ise Ekşioğlları İnşaat Endüstri Tic. A. Ş. ile aynı.

Birlik Proje Inşaat Limited Şirketi/Hakkı Ekşi Gayrimenkul Limited Şirketi

- İstanbul Ümraniye Çekmeköy Kemerdere Konut ve İşyeri İnşaatı İşi - 160.418.760 YTL.

EGYO'nun gelir paylaşımı yöntemiyle ihale ettiği, "İdealİST Kent" adıyla pazarlanan bu projede kaç konutun yer aldığı konusundaki bilgiler çelişkili. Konut sayısı ilk başta 900 konut, 100 villa olarak gösteriliyordu; sonra 856 konut olarak gösterilmeye başlandı. 2006 sonundan itibaren sayı 856 konuttan 883 konuta yükseltildi. Konut dışındakilerin villa mı, işyeri mi olduğu konusunda herhangi bir bilgiye yer verilmiyor. Yalnız projeye sonradan 3 tane okul eklendiği anlaşılıyor.

Yüksek Denetleme Kurulu EGYO 2005 Raporu'nda verilen rakamlar ise farklı. Rapora göre (s. 52, 53); proje kapsamında 606 konut 250 villa, 11 işyeri yer alıyor. Projenin uygulandığı Ümraniye Yukarı Dudullu'daki arsada önce 432 apart konut, 124 villa, 1 sosyal tesis ve 1 havuz yapılması planlanmıştı. Bitişikteki, yine EGYO'ya ait 51.937 metrekarelik parselin de hisse sorununun çözülmesi halinde projeye dahil edilmesi kararlaştırılmıştı.

Söz konusu 38.195 metrekare inşaat alanlı arsanın sorunu çözülünce, ihaleden bir yıl sonra, 2005'te projeye dahil edildi. Buna paralel olarak toplam satış geliri 120'den 160 milyon YTL'ye, EGYO'nun satıştan alacağı pay da 38.100.000 YTL'den 50.932.956 YTL'ye yükseltildi. Yani, projenin büyüklüğü TOKİ'nin söylediği gibi 120 değil, 160 milyon YTL.

Yapılan inşaatların toplam alanında da ilginç bir değişiklik söz konusu. İhaleye esas arsanın yüzölçümü 283.937 metrekare. Sorunu çözülerek sonradan projeye dahil edilen alan da dikkate alınırsa yüzölçümü 334.869 metrekareye ulaşıyor. Emsale göre, inşaat yapılabilecek alan toplam 193.132 metre-

kare. Ancak yapılan inşaatların toplam alanı 207.413 metrekare. Yani ihaleye esas inşaat alanı sonradan 15 bin metrekarenin üzerinde artmış. Bu da şirketin sağlayacağı kazancın artması, yani haksız kazanç sağlaması, devletin de zarara uğratılması anlamına geliyor.

Şirketin merkezi, Üsküdar İstanbul'da.

Şirket unvanını, 21.2.2005'te "Hakkı Ekşi Gayrimenkul Limited Şirketi" diye değiştirdi.

Şirketin ortakları: İbrahim Ekşi, İsmail Hakkı Ekşi, Mustafa Ekşi (10.2.2005'te ortaklıktan ayrıldı).

Birlik Proje'nin diğer kardeş şirketleri: Ekşioğlu Birlik Sigorta, Hakkı Ekşi Gayrimenkul Ltd. Şti., Tulumharlı Ekşioğlu Yapı İnş. Oto. Ltd. Şti., Hektaş Enerji A. Ş., Ektaş Eğitim İnş. Tic. Ve San. Ltd., İdeal İç Mimarlık, Çözüm Emlak İnş. Ltd. Şti., Adatek Ltd. Şti.

Şirketlerin kurucusu Hakkı Ekşi. Kendisi Rize İkizdere Tulumpınar Köyü, 1936 doğumlu. Ekşi, Rize İkizdere'de, Emine-Hakkı Ekşi Sağlık Merkezi'ni yaptı. Sağlık merkezini Başbakan Erdoğan hizmete açtı. Altı ayrı blok olarak projelendirilen merkez, 38540 metrekare kapalı alana sahip. Erdoğan, 6 ayrı polikliniği, acil servis, doğum odası, laboratuar, hasta odaları, başhekim ve hemşire odalarını kapsayan sağlık merkezi projesini uygulamaya koyması ve ilk etapta 650 metrekarelik acil bölümünü tamamlaması nedeniyle Hakkı Ekşi Vakfı'na bir de plaket verdi.

İbrahim Ekşi, İsmail Hakkı Ekşi; Hakkı Ekşi'nin oğulları. İbrahim Ekşi, Tayyar Ekşi'nin kızıyla evli.

Yukarıda değinilen Makek Termomekanik ve Ekşioğulları İnşaat Endüstri şirketinin kurucusu Tayyar Ekşi gibi Hakkı Ekşi de işçilikten patronluğa yükselen işadamlarından ve müteahhitliğe Erzurum'da başlamış. Anlaşıldığı kadarıyla Hakkı ve Tayyar Ekşi akraba. Dolayısıyla Ekşioğulları İnşaat, Makek, Birlik Proje gibi şirketler akraba şirketleri olarak görünüyor.

Birlik Proje Şirketi'nin, İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne ait İGDAŞ şirketinden çok sayıda doğalgaz işi aldığı

dikkat çekiyor. İGDAŞ'ın doğalgaz dağıtım hatları yapım ihalelerinin partili yandaşlara dağıtıldığı iddia edilmişti.

Kare İnşaat Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

- İstanbul Bahçeşehir 3. Bölge (EGYO) Arsa Satışı Gelir Paylaşımı Yöntemiyle 590 Konut - 215.902.440 YTL (Ekşioğlu/İHE İnşaat ve Gürbüz İnşaat'la birlikte).

Şirketin merkezi İstanbul Esenler'de.

Ortakları: Arslan Paşalı, Adem Paşalı, Kadir Ali Paşalı, İsmail Bostan.

Eski ortakları: Arslan Başalma, Kadir Ali Başalma, Ayhan Sırtıoğlu, Ayhan Gerçek, Gürhan Aydın.

Şirketin, 24.12.2004'te yapılan genel kuruluna ilişkin tutanakta ortaklardan Arslan ve Kadir Ali'nın soyadları Başalma olarak yazılı. 5.5.2005'te yapılan genel kurulda ise ilginç bir değişiklik göze çarpıyor. Şirket ortaklarının ve yönetime seçilenlerin adları aynı; ama soyadları değişik. Arslan Başalma'nın yerini Arslan Paşalı, Kadir Ali Başalma'nın yerini Kadir Ali Paşalı almış. Arslan Başalma ile Arslan Paşalı'nın ikametgâh adresleri de aynı. Bu durum, ortakların soyadlarını değiştirdiklerini gösteriyor.

AKP'nin üyeleri arasında Kadir Ali Başalma diye bir üye bulunuyor. Başalma Ankara Keçiören İlçe üyesi. İkametgâh adresi olarak gösterdiği adres ise Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın da oturduğu Keçiören'deki Subayevleri.

Şirket, Maliye Bakanı Kemal Unakıtan'ın oğlu Abdullah Unakıtan'ın eski ortaklarının şirketi. Abdullah Unakıtan, 8.7.2004'te kurulan Avek Otomotiv İnşaat Turizm Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi'nin kurucusu. Şirketin diğer kurucusu Hülya Başalma. Unakıtan, şirketteki yüzde 50 hissesini 25.6.2005'te Kare İnşaat'ın ortaklarından İsmail Bostan'a devrederek ortaklıktan ayrıldı.

Gürtaş İnşaat Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

- İzmir Konak Uzundere 2. Etap 1176 Konut İnşaatı - 39.998.525 YTL

(Ekşioğlu/İHE İnşaat ile birlikte).

Şirket, İstanbul Esenler'de, Kare İnşaat ile aynı adreste. 9.9.2003'ten önceki ismi: Kare Grup İnş. Yat. San. ve Tic. A. Ş.

Ortakları: Yusuf Burak (4 milyon YTL'lik sermayenin 3.6 milyon YTL'sine sahip), Kürşat Korkmaz, Havva Bostan, Sabri Kumbaracı, Tayfun Dolağan.

Eski ortakları: Adem Başalma, İsmail Bostan.

Adem Başalma, İHE (Ekşioğlu) İnşaat bölümünde anlatılan belge sahteciliğine konu ihale yapılmadan önce, 5.5.2005'te yönetim kurulu başkanlığından ayrıldı; ortaklıktan da ayrılmış görünüyor. Yerine Burak başkan oldu. İsmail Bostan ise 1.2.2006'da ortaklıktan ayrıldı.

Yusuf Burak, Rize'nin Çayeli ilçesinin Çataldere Köyü'nden. AKP'li eski Turizm Bakanı olan, 2005'te partisinden istifa ederek ANAP'ın başına geçen Erkan Mumcu'nun kardeşi Mustafa Mumcu'nun ortağı.[55]

Erkan Mumcu, Yusuf Burak'ı tanımadığını, kardeşinin ise Burak'la Modern İnşaat ve Yatırım Limited Şirketi isimli bir şirket kurduğunu, ancak yapmayı tasarladıkları işin gerçekleşmemesi nedeniyle şirketin sona erdiğini söyledi.[56] Yusuf Burak, "www.haber53.com" adlı Rize'den yayın yapan bir haber sitesinde, 4.9.2006'da yayımlanan röportajında,[57] İzmir'de TOKİ'ye 1260 konut yapmakta olduklarını söyledi. TOKİ'nin listelerinde de YDK raporlarında da böyle bir proje yok.

Siyah Kalem Mühendislik İnşaat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi

1 - Samsun Merkez Çobanlı Atakent 1. Etap 296 Konut - 9.967.000

2 - Kastamonu Merkez 2. Bölge 624 konut - 19.460.000 (Makek Termomekanik'le birlikte)

3 - Eskişehir Ertuğrulgazi Mahallesi 144 konut - 72.608.000 (İttifak İnşa-

---

(55) *Hürriyet* gazetesi, Lamin Çölaşan, 6.3.2005

(56) *Hürriyet* gazetesi, 9.3.2005

(57) http://www.haber53.com/haber_detay.php?haber_id=8470

at ile birlikte)

4 - Eskişehir Odunpazarı Vadişehir 1072 Konut + 40 Derslikli Lise, 20 Derslikli İlköğretim Okulu, Spor Salonu, Kreş, Cami, Ticaret Merkezi - 72.608.000 (İttifak İnşaat ile birlikte)

5 - İstanbul Tuzla Aydınlı 2. Bölge 984 (Gecekondu Dönüşüm) Konut - 36.701.000 (Hasan Ekşi ile birlikte)

6 - Eskişehir Tepebaşı Aşağısöğütönü 1265 Konut + 40 Derslikli Lise, 24 Derslikli İlköğretim Okulu, Spor Salonu, Kreş, Cami, 2 Ticaret Merkezi - 81.980.000 YTL,

Toplam: 4376 konut, 293.324.000 YTL.

Eşkişehir Aşağısöğütönü'ndeki projeyi alan şirketin unvanı listede "Siyah Kalem Müh. İnş. San. A. Ş." diye gösterilmiş. Ancak sicilden böyle bir kayıt çıkmadı. Dolayısıyla şirketin unvanı, işi sanki farklı bir şirket almış gibi göstermek amacıyla "anonim şirket" diye yazılmış izlenimini veriyor.

Şirketin merkezi, Üsküdar'daki Masaldan İş Merkezi'nde.

Ortakları: Cengiz Özdemir, Ayşe Özdemir, Güngör Tortop (11.8.2006'da yüzde 51 hisseyi alarak ortak oldu).

Şirket reklam şirketi iken 20.6.1994'te unvanına "mühendislik", 12.12.1995'te ise "inşaat" eklendi. 21.12.2005'te ana sözleşme değişikliği yaparak gübre üretim ve ticaretine girdi.

Cengiz Özdemir, Siyah Kalem'le aynı adreste bulunan Belen İnşaat Taahhüt ve Turizm Ticaret Limited Şirketi'nin ortağı. Bu şirketin diğer ortağı ise İbrahim Çetin Özdemir.

Özdemirler şirketi, 25.4.2007'de Ahmet Ergün ve Hasan Dağcı'ya devretti. Dağcı, hisse devri işlemleri yapılırken ikematgâh adresi olarak, İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne ait İstanbul Deniz Otobüsleri İşletmesi'nin Yenikapı'daki genel müdürlük binasını gösterdi.

Cengiz Özdemir, Metin Özdemir'le birlikte, yine Siyah Kalem'le aynı adreste olan Beykoz Turizm İşletmeleri Limited Şirketi'nin de sahibi. Şirketin eski adı: Maksel Makina İthalat ve Ticaret Limited Şirket. Özdemirler'in yanı sıra şirketin diğer iki yetkilisi Ahmet Rauf Öçal ve Mustafa Ergün. Mustafa Ergün ve Ahmet Rauf Öçal aynı zamanda şirketin

eski ortakları.

Öçal, "Stüdyo 24 Saat Video Prodüksiyon Montaj Hizmetleri ve Ticaret Limited Şirketi" diye bir yapım şirketinin genel müdürü. Şirket, Nurculara ait *Sızıntı* dergisinin üç boyutlu tanıtım filmini, Saidi Nursi'nin anısına VCD (video kompakt disk), Saidi Nursi'nin kitaplarından oluşan ve çocuklara yönelik bir VCD kitap da hazırlamış.

İbrahim Çetin Özdemir ve Mustafa Ergün, Emi Harita Bilgi İşlem İnşaat ve Taşımacılık Sanayi Limited Şirketi'nin eski ortakları. Akın Ekinci ile birlikte 1990'lı yıllarda şirketin büyük hissedarı olan Ergün, hisselerini 8.7.2005 tarihinde Ali Rıza Kotil'e devrederek ayrıldı. Erzincanlı olduğu anlaşılan Akın Ekinci, 2005'te yaşımını yitirince şirketin kontrolü çocuklarından Abdullah Yusuf Ekinci'ye geçti. Ekinci, İslami sosyetenin toplandığı sitelerden Altunizade'deki Hilal Konakları'nda oturuyor.

Akın Ekinci, tasfiye halinde olan Akile İş ve Kültür Merkezi Konut Yapı Kooperetifi'nin yönetim kurulu üyesi. Kooperatifin diğer yönetim kurulu üyeleri Sadi Sağır, Güngör Emin Özdemir.

Mustafa Ergün ve Akın Ekinci, feshedilen Mustafa Ergün ve Ortakları Kollektif Şirketi'nde de birlikteydi. Şirketlerin son ortakları: Mustafa Ergün, Ahmet Ergün, Hüseyin Yücedal, Mustafa Şimşek.

Mustafa Ergün ve Akın Ekinci, İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ndeki ihale yolsuzluğu iddiaları nedeniyle 2001 yılında dönemin hükümetinin talimatıyla başlatılan soruşturma kapsamında gözaltına alınarak ifadesine başvurulan kişiler arasında yer alıyordu.

Ahmet Ergün ise Mustafa Ergün'ün abisi... RP İl Genel Meclisi Üyesi ve Tayyip Erdoğan'ın danışmanı. İhalelerden alınan komisyonları parti, Milli Gençlik Vakfı ve Kuran kurslarına aktardığı iddia edilen kişi. İhalelerdeki yolsuzluk, siyasi ve sosyal bir görüşten kaynaklanan amaçla cürüm işlemek için teşekkül oluşturma iddialarıyla DGM tarafından hazırla-

nan iddianamede adı yer alanlardan biri.

Sadi Sağır, 1994-98 arasında Belbim Genel Müdür Yardımcısı. Belbim'den ayrıldıktan sonra Emi Harita'da koordinatör olarak göreve başladı.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nce 25.09.1997'de yapılan "İstanbul Metropolitan alanında 1/1000 ve 1/5000 ölçekli sayısal fotogrametrik harita üretimi ve GSP noktalarının tesis, ölçüm işleri ile dijital fotogrametri yöntemi ile ortofoto harita üretimi" ihalesini alan EMİ Harita Bilgi İşlem ve İnşaat Sanayi Limited Şirketi - Anka Mühendislik Sanayi Limited Şirketi'ne 2001 yılının parasıyla 145 milyar lira fazla ödeme yapıldığı iddia ediliyordu. Sonradan adı "Ufuk Haritacılık ve Hava Taşımacılığı A. Ş." diye değiştirilen Anka Mühendislik şirketinin ortakları da aynı kişilerdi: Mustafa Ergün ve Akın Ekinci.

Siyah Kalem, Erdoğan'ın başkanlığı döneminde İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nden iş alan şirketlerden biri. Şirket aynı zamanda, KİPTAŞ'tan çok iş alması nedeniyle "KİPTAŞ şirketleri" diye nitelenen şirketler arasında sayılıyor.[58]

Eğer aynı kişiyse Cengiz Özdemir, AKP döneminin ilk TRT Genel Müdürü olan Şenol Demiröz ile birlikte İlta İletişim ve Tanıtım Hizmetleri Anonim Şirketi'nin eski ortaklarından. Eski adı "Birlik Televizyon Reklam Film Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi" olan bu şirkette dikkat çeken bir diğer isim ise Cevat Saraç. Şirketin eski ortağı olan Saraç, Abdi İpekçi cinayetinde adı geçen Musa Serdar Çelebi gibi Avrupa Türk İslam Birliği kurucularından. Saraç, TMC Film Yapım Limited Şirketi'nin ortağı.

Cengiz Özdemir, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın bir dönem danışmanlığını yaptı ve 1999 yılında İstanbul Büyükşehir Belediyesi Kültür A. Ş. Genel Müdürlüğü görevi yaptı.

Star TV Genel Müdürü olan Özdemir'in, Abdi İpekçi ve Papa suikastlarına adı karışan, Papa suikastı nedeniyle İtalya'da 4 yıl yargılanan Musa Serdar Çelebi'yi Erdoğan'la tanış-

(58) *Hürriyet* gazetesi, Yalçın Bayer, 7.2.2002

tıran kişi olduğu iddia ediliyordu. Özdemir bunu yalanladı.

İslami sermaye şirketlerinin önde gelen isimlerinden olan Kombassan Holding'te havacılık ve turizm şirketleri direktörü olarak bir süre çalışan Özdemir, 2007 seçimlerinde DYP'den Kocaeli milletvekili aday adayı oldu. Seçim öncesinde *Kocaeli Barış Gazetesi*'nin sorularını yanıtlarken 4 ayrı şirkette hissedar olduğunu söyledi; ancak nedense şirketlerinin isimlerini ve toplam malvarlığını açıklamadı.[59]

İki Cengiz Özdemir arasında sadece bir isim benzerliği olabilir; ama Siyah Kalem'in sahibi olan Cengiz Özdemir'in Tayyip Erdoğan'ın döneminde belediyeyle iş yapan çevrelerle ilişki içinde olduğu söylenebilir.

İntim İnşaat Ticaret Müşavirlik Limited Şirketi

1 - Diyarbakır Üçkuyular 400 Yataklı Hastane ile Kafetarya, Cami İnşaatı - 55.190.000

2 - Adapazarı Korucuk 250 Yataklı Devlet Hastanesi İnşaatı - 21.945.000

3 - Ankara Eryaman Arsa Satışı Karşılığı 168 Adet Konut - 9.472.000

4 - Bingöl 7. Bölge İlköğretim okulu ve Spor Salonu İnşaatı - 2.168.596 YTL.

Toplam: 168 konut, 88.775.596 YTL.

Şirketin merkezi Ankara Gaziosmanpaşa'da.

Ortakları: Mehmet Ali Altındağ (sonra ayrılmış görünüyor), Emin Altındağ (sonra ayrılmış görünüyor), Ahmet Metin Altındağ (son ortak), Taner İdikat (19.11.2003 ve 6.7.2005'te yüzde 51 hisseyi alarak iki kez ortak olup ayrıldı), Yaşar Cander (12.12.2002'de Selahattin Altındağ'a ait 335 milyarlık hisseyi alarak ortak oldu, 9.11.2003'te ayrıldı), Selahattin Altındağ (27.9.2004'te ayrıldı, 6.7.2005'te yüzde 51 hisseyi alarak tekrar ortak oldu).

Ayrıca Mehmet Ali, Metin ve Selahattin Altındağ arasında sürekli hisse devri olduğu dikkat çekiyor.

Şirket, CHP'nin "askere karşı sivil darbe", "AKP'nin ter-

(59) *Kocaeli Barış Gazetesi*, Ebru Küçükaydın Çetin, 2.5.2007

tibi" olarak nitelediği Şemdinli İddianamesi'nin önemli oyuncularından Diyarbakırlı işadamı Mehmet Ali Altındağ ile oğullarına ait.

Muhalefetin sözünü ettiği sivil darbe girişimi, 2006'da Şemdinli'deki olayları araştırmak üzere kurulan TBMM Araştırma Komisyonu'nun Altındağ'ın askeri çetecilikle suçlayan ifadesini almasıyla başlamıştı.

Komisyonda Altındağ'ın ifadesinin alınmasını sağlayan kişi, Altındağ'ın avukatı olan 22. Dönem AKP Diyarbakır Milletvekili Cavit Torun'du. İfade AKP'li TBMM Şemdinli Araştırma Komisyonu Başkanı Musa Sıvacıoğlu tarafından hemen Van Cumhuriyet Savcısı Ferhat Sarıkaya'ya ulaştırılmıştı. Ardından Altındağ, Van'a gidip, Sarıkaya ile görüşmüştü. Bunun ardından askeri çetecilikle suçlayan iddianame ortaya çıkmıştı. İddianamede dönemin Kara Kuvvetleri Komutanı olan Genelkurmay Başkanı Orgeneral Yaşar Büyükanıt'ın adına da yer verilmişti. Bu şekilde, Büyükanıt'ın genelkurmay başkanlığının önünün kesilmesinin amaçlandığı da o tarihlerde konuşulmuştu.

Bir başka ilginç nokta ise İntim'in, TOKİ'den Diyarbakır Uçkuyular'daki hastane ihalesini aldığı tarihle Altındağ'ın ifadesini verdiği tarihlerin çakışması. Altındağ, TBMM'deki Şemdinli Komisyonu'na ihaleden 5 gün önce konuştu. 25 Ocak'ta komisyona bilgi veren Altındağ, 26 Ocak'ta da Van'a giderek Van Cumhuriyet Savcısı Ferhat Sarıkaya'ya ifade verdi. Sarıkaya, iddianamesini 3 Ocak'ta tamamladı. Van 3. Ağır Ceza Mahkemesi ise iddianameyi 6 Mart'ta onayladı. İNTİM'in Diyarbakır'da kazandığı ihale de TOKİ tarafından aynı gün onaylanarak geçerlik kazandı.[60]

Olaylar sırasında, Altındağ'ın aldığı ihaleler gündeme gelince, TOKİ Başkanı Erdoğan Bayraktar, Altındağ gibi 6-7 müteahhidin olduğunu, bu müteahhitlerin ihalelere girmesini istemediklerini; ancak yasal olarak engelleme haklarının ol-

---

(60) *Vatan* gazetesi, Şebnem Hoşgör. 14.3.2006

madığını savunmuştu. Bayraktar ayrıca, Altındağ'ın ihalelere girip en iyi teklifi vererek (yüksek kırım yaparak) ihaleleri aldığını savunmuş ve "Biz vermiyoruz. Böyle bir yetkimiz yok, kendi alıyor" demişti.

Oysa, rakamlar ve bilgiler, Bayraktar'ı doğrulamıyor. Mehmet Ali Altındağ'a ait İntim İnşaat ile aşağıdaki Altındağ İnşaat'ın aldığı işlerde yaptığı en yüksek kırım yüzde 32.66 ile Eryaman 168 konut projesinde oldu. Kırım oranı POLSAN projesinde, yüzde 31.08, Eryaman 7. Etap konut projesinde 30.55, Diyarbakır Üçkuyular'daki hastane projesinde yüzde 25.61, Diyarbakır Ergani'deki konut projesinde 23.94, Bingöl 3. Bölgedeki konut projesinde 13.53, Adapazarı Korucuk Devlet Hastanesi projesinde yüzde 9.81, Bingöl ilköğretim okulu ve spor salonu projesinde yüzde 5.72.

Türkiye'de kamu ihalelerinde yüzde 50'lere varan kırımlar yapıldığı dikkate alınırsa, Altındağ'ın şirketlerinin yaptığı yüzde 32 kırım bile yüksek kırım sayılmaz.

Bingöl'deki depremin yaraların sarılmasını amaçlayan iki projenin ihalesi pazarlık usulü yapıldı. Yani ihaleye belli başlı şirketler davet edilerek, iş o müteahhitlere verildi. Bayraktar, bu projelere büyük şirketlerin katılmak istemediğini söylüyor. Ancak doğuda bu ihaleye davet edilebilecek yüzlerce, Türkiye genelinde binlerce şirket varken Altındağ'ın şirketlerinin davet edilmesi oldukça anlamlı.

Adapazarı Korucuk'taki hastane inşaatı nasıl oldu da yüzde 9.8 gibi son derece düşük bir kırımla Altındağ'a ihale edildi? Yoksa bu ihale de mi davet usulü yapıldı? Eğer davet usulüyse niye sadece Altındağ davet edildi?

Bayraktar Altındağ'la bir yakınlık olmadığını söylüyor; ama Altındağ'ın geçmişi ve yukarıda yaşanan olay pek öyle demiyor. Diyarbakır'da gezici imamlık, çakmak ve dolmakalem tamirciliği yaparken 1980'li yıllarda müteahhit olan Altındağ'ın adı sık sık Hizbullah'la yan yana anılmıştı. Dinci yayınlarıyla dikkat çeken Söz Televizyonu ve *Söz Gazetesi*'nin de sahibi olan Altındağ, Milli Gençlik Vakfı'na ve

PKK'ya yaptığı para yardımıyla da gündeme gelmişti. Bu yüzden Hizbullah ve PKK'ya yardım ve yataklıktan gözaltına alınıp serbest bırakılmıştı. Altındağ'ın Nur Tarikatı üyesi olduğu belirtiliyor.[61]

Altındağ İnşaat Taahhüt Ticaret İthalat İhacat Limited Şirketi

1 - Ankara Eryaman 7. Etap 1. Kısım (POLSAN) 768 Konut İnşaatı - 21.495.000

2 - Bingöl Merkez Uydukent Düzağaç 3. Bölge 224 Konut İnşaatı - 8.211.360

3 - Diyarbakır Ergani 560 Konut (128'i Alt Gelir) + Sosyal Donatı (24 Derslikli İlköğretim Okulu, Ticaret Merkezi, Cami) İnşaatı - 25.800.000

4 - Diyarbakır Üçkuyular 1. Etap 484 Konut İnşaatı - 16.242.000

5 - Batman Kuyubaşı 3. Bölge 606 Konut İnşaatı - 34.340.000

6 - Ankara Eryaman 7. Etap 2. Grup 808 Konut, Altyapı Çevre Düzenlemesi İnşaatı - 21.660.000 YTL.

Toplam: 3450 konut, 127.712.360 YTL.

Altındağ-İntim toplamı: 3618 konut, 216.523.956 YTL.

Şirket merkezi 17.6.1998'de Diyarbakır'dan Gaziosmanpaşa Ankara'ya taşınmış.

Mehmet Ali Altındağ'a ait bir şirket. Altındağ, 1998'de hisselerini Emre Altındağ'a devrederek ayrıldı. Şirketin son ortakları: Altındağ'ın oğlu Selahattin Altındağ ile Emre Altındağ.

Ali Acar İnşaat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi

1 - Bayburt Merkez Şingah Mah. 144 Konut İnşaatı - 4.489.000

2 - Giresun Merkez 240 konut + Sosyal Donatı (Karakol, Bekçi Kulübesi) - 10.621.000)

3 - Giresun Şebinkarahisar 176 (48'i Alt Gelir) Konut + Sosyal Donatı (24 Derslikli İlköğretim Okulu, Ticaret Merkezi, Cami, Şadırvan) - 9.982.000 YTL (Kobalt İnşaat ile birlikte).

Toplam: 560 konut, 25.092.000 YTL.

---

(61) *Cumhuriyet* gazetesi, Hikmet Çetinkaya, 10.3.2006

Şirketin merkezi Giresun'da.

Ali Acar, Fatih Acar (Ali Acar'ın oğlu).

Şirket TUSKON üyesi.

İçtaş İnşaat Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

- Bingöl 1. Bölge Ekinyolu 208 Konut İnşaatı - 7.919.477 YTL.

Şirketin merkezi Ankara Kızılay'da.

Eski adı: İçtaş İbrahim Çeçen İnş. San. Tic. A. Ş. 1992 yılında, unvandan İbrahim Çeçen"in adı çıkartılmış.

Ortaklar: İbrahim Çeçen, Bekir Çeçen, Serhat Çeçen, Fırat Çeçen, Murat Çeçen, Aysel Çeçen, Yıldırım Akdemir, Nihat Kamacı, Bora Erkuş.

İbrahim Çeçen, AKP'yle gönül bağı olduğu belirtilen işadamlarından biri. Kendisi, tartışmalı Antalya Havaalanı işletme ihalesini alan, birçok özelleştirme ihalesi ve enerji yatırımında adı geçen IC Holding ya da IC İçtaş diye bilinen grubun sahibi. İbrahim Çeçen, AKP Ağrı milletvekilleri tarafından TBMM Üstün Hizmet Ödülü'ne 2007'de aday gösterilmiş ve ödülünü Başbakan Tayyip Erdoğan'dan almıştı.

Pekerler İnşaat Ticaret Kollektif Şirketi

1 - Erzurum Merkez Dere Mah. Yıldızkent 1. Bölge 280 Konut - 9.240.000

2 - Erzurum Merkez Yıldızkent 2. Bölge 420 Konut Sosyal Donatı (İlköğretim Okulu, Ticaret Merkezi, Cami, Kütüphane) 17.930.000 (Haşemoğlu İnşaat ile birlikte)

3 - Erzurum Merkez Dere Mah. Yıldızkent 2. Bölge Sosyal Donatı (24 Derslikli İlköğretim Okulu, Ticaret Merkezi, Cami, Kütüphane) - Bedeli belli değil (Haşemoğlu ile birlikte).

Yıldızkent 2. Bölge'deki ihaleler aynı ihale olabilir.

Toplam: 700 konut, 27.170.000 YTL.

Şirketin merkezi Bitlis Tatvan'da. Ankara Çankaya'da şubesi var.

Ortakları: Maşallah Peker, Nafiye Peker, Özgür Peker (Maşallah Peker'in oğlu).

Şirket TUSKON üyesi.

Pekhan İnşaat Ticaret Kollektif Şirketi

- Bitlis Tatvan Karşıyaka Mahallesi 256 Konut İnşaatı - 8.000.000 YTL.

Şirket merkezi Bitlis Tatvan'da.

Şirket, toplantılarım yukarıdaki Pekerler İnşaat'ın Ankara şubesinde yaptı.

Şirket ortakları: Mehmet Zeki Peker, Gülten Peker.

Gülten ve M. Zeki Peker'in "Pekhan Petrol Ürünleri İnş. San. Tic. Ltd." ve "Pekhan Yapı San. Tic. A. Ş." isimli iki ayrı şirketi daha var. Bu şirketlere Emre Peker de ortak.

Şirket, Hakkari Dağ Komando Tugayı'nda aşırı kar yağışı sonucu çöken ve 5 helikopterin zarar görmesine neden olan hangarı yapan şirket. Çökme olayından sonra Milli Savunma Bakanlığı, şirket aleyhine Ankara 8. Asliye Hukuk Mahkemesi'nde dava açtı. Mahkeme tarafından müteahhidin 17.5 trilyonluk malvarlığına tedbir konuldu. Bakanlığa göre çökme sonucu oluşan zarar şöyle: Helikopterlerin onarım bedeli 7 trilyon, hangarın yeniden yapılması için gereken para 2003 yılı itibariyle 762 milyar lira.[62]

Kuzu Toplu Konut İnşaat Limited Şirketi

1 - İstanbul Halkalı 1. Bölge 1116 Konut İnşaatı - 66.190.000

2 - İstanbul Halkalı 550 Ada 560 Konut - 22.496.000

3 - İstanbul Halkalı 5. Bölge 1108 Konut - 50.950.000

4 - İstanbul Bahçeşehir 3. Bölge (Emlak Konut G.Y.O. A. Ş.) 844 Konut 215.902.440

5 - İstanbul Bahçeşehir 6. Bölge (Spradon Evleri) 352 Konut - 156.000.000 (Garipoğlu İnşaat ile birlikte)

6 - İstanbul Bahçeşehir 9. Bölge (Spradon Evleri) 179 Konut - 38.000.000

7 - İstanbul Bahçeşehir 10. Bölge (Spradon Evleri) 394 Konut - 103.300.000

8 - Ankara Keçiören (Arsa Satışı Karşılığı Gelir Paylaşımı) 428 Konut 80.800.000.00

9 - Siirt Yağmurtepe 192 Konut, Kurtalan 132 Konut (Toplam 324 Konut)

---

(62) *Milliyet*, Aydın Hasan, 17.3.2005

- 9.475.000

10 - Kars Merkez Karacaören Mahallesi 180 Konut İnşaatı - 10.680.000

11 - Ardahan Merkez Karagöl 192 Konut - 10.680.000

12 - Konya Merkez Selçuklu 3. Bölge 736 Konut + Sosyal Donatı (24 Derslikli İlköğretim Okulu, Lise, Ticaret Merkezi, Kreş, Cami, Sağlık Ocağı, Açık Kapalı Spor Salonları) - 28.195.000

13 - Ankara Altındağ-Gültepe (Gecekondu Dönüşüm) 784 Konut + Sosyal Donatı (8 Dükkân, İlköğretim Okulu, Sağlık Ocağı, Cami, Şadırvan) - 45.350.000

14 - Ankara Altındağ Aktaş - Doğantepe 718 Konut + Sosyal Donatı (Ticaret Merkezi, Cami, Kütüphane) - 24.958.000

15 - İzmir Konak Uzundere 3. Bölge 616 Konut - 19.763.702

16 - İzmir Konak Uzundere 4. Etap 616 Konut - 18.300.685 YTL (Bozoğlu İnşaat ile birlikte).

Garipoğlu ile birlikte aldığı ihalelerin toplamı: 7915 konut, 852.296.400 YTL.

Bozoğlu İnşaat'la ortak olan ihale dahil aldığı ihalelerin toplamı: 9147 konut, 890.333.787 YTL.

Ardahan Merkez Karagöl'deki 192 konut projesinin bedeli listede sıfır gösteriliyor. YDK raporuna göre, ise Ardahan'daki proje ile Kars'taki proje birlikte ihaleye çıkartılmış ve ikisinin bedeli 10.680.000 YTL.

Şirket merkezi Siirt'te. Ankara ve İstanbul'da şubeleri var. Ortakları: M. Garip Kuzu, Özen Kuzu.

Garip ve Özen Kuzu'nun ortak olduğu diğer şirketler: Kuzu Uluslararası Nakliyat Lojistik ve Gümrükleme A. Ş., Kuzu Menkul Gayri Menkul ve Yatırım A. Ş., Kuzu Gıda Un Yem Sanayi Ticaret A. Ş. Şirketin üçü de 2004 Mayısı'nda kurulmuş. Üç şirketin diğer ortakları Gökçen Kuzu, Güner Kuzu, Güven Kuzu. Kuruluşta ortakların beşi de Ankara'da aynı adresi ikametgâh adresi olarak göstermişler.

Aşağıdaki Garipoğlu Turizm İnşaat İhracat İthalat ve Ticaret Limited Şirketi, Dört K İnşaat Limited Şirketi de aynı kişilerin.

Kuzu Toplu Konut, iktidara yakın müteahhitlere dağıtıldığı iddia edilen okul projelerinden de (EFİKAP) pay alan şir-

ketlerden biri.

Kuzu, İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı Ümraniye Yüzme Havuzu Kompleksi; Güngören ve Esenler'de 2x2 şeritli yol, kavşak, çevre düzenlemeleri, kanalizasyon şebekeleri, iksa kazılı kutu kesitli dere ıslahı, atıksu kolektörleri ve altyapı şebeke bağlantılarından oluşan büyük projeyi de alan şirket.

Ankara Büyükşehir Belediyesi tarafından yürütülen Dikmen Vadisi Projesi kapsamındaki 3. etap konutların ihalesini de aldı. Aynı zamanda, Türkiye'nin en büyük atıksu arıtma tesisi olan ve günde 2 milyon metreküp su arıtılan İSKİ Atıksu Tesisleri'ni işletiyor.

Ortaklardan Güven Kuzu, Siirt Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı. Güven Kuzu, 2003'teki ara seçimde, Siirt caddelerine "Yiğit düştüğü yerden kalkar" diye Başbakan Recey Tayyip Erdoğan'ı destekleyen pankartları astıran kişi. AKP, seçim çalışmaları sırasında Güven Kuzu'nun 5 bürosunu da kullandı.

Güven Kuzu, Abdullah Gül'ün cumhurbaşkanlığı adaylığı konusunda şu açıklamasıyla dikkat çekmişti:[63]

"Cumhurbaşkanımız da bizim hemşehrimiz sayılır. Siirt olarak tarihi bir fırsat yakaladık. Biz Başbakanımızın, Cumhurbaşkanı olmasını bekliyorduk olmadı. Şimdi bir taşla iki kuş vurmuş olduk. Hem Başbakanımız hem de Cumhurbaşkanımız hemşehrimiz sayılır, gururluyuz. (....) Siirtli işadamları olarak önümüzdeki dönemde hem Siirt'in hem de Türkiye'nin daha hızlı kalkınması için çalışacağız. Siirt bazında düşünürsek, ilimiz en fakir iller arasından son 4 yılda sıyrılmaya başladı. Altyapımız yapıldı, fabrikalar açıldı. Yakında Siirt gibi geri kalmış illerde teşviklerin daha uzun süreli olması için bir kanun değişikliği bekliyoruz ki bu bizimle birlikte diğer yoksul iller için de çok yararlı olacak."

Siirt en fakir iller arasından sıyrılmayı gerçekten başardı

(63) www.haberler.com, 25.4.2007

mı, orası oldukça kuşkulu; ama Kuzu Ailesi'nin AKP'nin sayesinde Doğu'nun büyümek için büyük çaba harcayan; ancak içinde bulundukları koşullar nedeniyle başarılı olmakta zorlanan Doğu ve Güneydoğulu işadamlarının arasından sıyrılarak, üstelik birkaç sınıf birden atlayarak, Türkiye'nin sayılı zenginleri arasına girdiği söylenebilir.

Garipoğlu Turizm İnşaat İthalat İhracat ve Ticaret Limited Şirketi

1 - İstanbul Bahçeşehir 6. Bölge (Spradon Evleri) 352 Konut - 156.000.000 (Kuzu Toplu Konut ile birlikte)

2 - Siirt Yağmurtepe 192 Konut, Kurtalan 132 Konut (Toplam 324 Konut) - 9.475.000 YTL.

Şirketin merkezi Siirt'te; Dört K İnşaat Limited Şirketi ile aynı binada.

Ortakları: Gökçen Kuzu, Nahit Nasırlı (2004'te yüzde 51'ini alarak ortak oldu, 2.12.2005'te ayrıldı), Altan Güvenç, Güner Kuzu (16.1.07'de ayrılan Gökçen'in 950.000 YTL'lik hissesini alarak ortak oldu).

Seha İnşaat Mühendislik Müteahhitlik Madencilik Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

1 - Konya Merkez Selçuklu 1. Bölge 320 Konut İnşaatı 8.695.000

2 - Konya Merkez Selçuklu 2. Bölge 960 Konut - 29.195.000

3 - Mersin Anamur-Ören 1.Etap 560 Konut (280'i Alt Gelir), 24 Derslikli Lise, Cami, Şadırvan, Ticaret Merkezi, Sağlık Ocağı - 35.197.500 YTL 4

4 4 - Düzce Merkez (MEMUR-SEN) 588 Konut (72'i Alt Gelir) + Sosyal Donatı (Ticaret Merkezi, Cami, Sağlık Ocağı, Yönetim Merkezi, Kreş) - 36.070.000 YTL.

Toplam: 2428 konut, 109.175.500 YTL.

Şirket merkezi Konya Selçuklu Feritpaşa Mahallesi'nde.

Ortakları: Seyit Mehmet Buğa, Ali Eken, Hasan Dağlı, Mehmet Ali Korkmaz, Hüsamettin Yaldız, İttifak Organizasyon ve Danışmanlık A. Ş., Ahmet Sevi.

Şirket. kamuoyunda "İslamcı şirketler" olarak bilinen, bir

dönem yurtiçi ve yurtdışında halktan yüksek kâr payı vaadiyle makbuz karşılığı para toplayan holdinglerden İttifak Holding bünyesindeki şirketlerden biri.

Ortaklardan, Seyit Mehmet Buğa ve Mehmet Ali Korkmaz, MÜSİAD üyesi.

İttifak İnşaat Tekstil Gıda Turizm Otomotiv Elektrik İç ve Dış Ticaret Sanayi Limited Şirketi

1 - Trabzon Zağnos Rekreasyon 2 Kafeterya, 1 Çokamaçlı birim, Amfitiyatro İnşaatı - 3.949.000

2 - Eskişehir Ertuğrulgazi Mah. 144 Konut İnşaatı - 72.608.000 (Siyah Kalem Mühendislik ile birlikte)

3 - Eskişehir Odunpazarı Vadişehir 1072 Konut + 4 Derslikli Lise, 24 Derslikli İlköğretim Okulu, Spor Salonu, Kreş, Cami, Ticaret Merkezi - 72.608.000 YTL (Siyah Kalem Mühendislik ile birlikte).

Toplam: 1216 konut, 149.165.000 YTL.

Şirket merkezi İstanbul Bakır Yenimahalle'de.

Ortakları: Muammer Saka, Süleyman Kaya, Ali Kaya (30.3.2005'te ortak oldu, 15.5.2007'de ayrıldı).

Şirket, İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı konut şirketi KIPTAŞ'a iş yapan şirketlerden biri. Ikitelli Başak Konutları 4. Etap 1. Kısım, 4. Etap 2. Kısım, 5. Etap 1. Kısım; Halkalı Çamlıkaltı Evleri - 1 (120 daire), Çamlıkaltı Evleri - 2 konutları inşaatlarını yapmış.

Süleyman Kaya MÜSİAD üyesi.

Bayburt İnşaat Nakliyat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi

1 - Çankırı Şabanözü 128 Konut (96'ı Alt Gelir) Konut + Ticaret Merkezi, Cami İnşaatı - 6.075.000 (YSE Yapı San. Tic. A.Ş ile birlikte)

2 - Bayburt Arpalı Tarımköy 80 Konut, 8 Derslikli İlköğretim Okulu / Bayburt Merkez 1. Bölge Sosyal Donatı 300 Kişilik Yurt, 24 Derslikli Lise, Spor Salonu / Bayburt Merk. 2. Bölge 120 konut, 61 Dükkân. 1 Çelik Köprü İnşaatı - 24.414.000 (Eryapı ile birlikte)

3 - Bayburt 1. Bölge 36 Adet Konut. 23 Adet Dükkân ve 1 Adet Ticaret

Merkezi ile Adaiçi, Genel Altyapı ve Çevre Düzenlemesi İnşaatı - 9.349.260 (Eryapı ile birlikte)

4 - Baybuıt Merkez Gençosman 1., 2. Etaplar 156 Konut - 33.763.260 (Eryapı ile birlikte)

5 - Bayburt Gençosman Mahallesi 40 Derslikli Lise, Terminal Binası Inşaatı - 6.276.000 YTL (Kur İnşaat ile birlikte).

Toplam: 520 konut, 79.877.520 YTL.

İstanbul, Osmaniye, Kayseri ve Trabzon'da adı "Bayburt İnşaat" diye başlayan şirketler var. Anlaşıldığı kadarıyla ihaleleri alan şirket merkezi Ankara Tandoğan'da olan şirket.

Şirketin ortakları: Şahap Yılmaz (17.7.2006'da % 51 hisseyi alarak ortak oldu), Kıyasi Şentürk, Süleyman Şentürk, Bayram Şentürk.

Şirket, MÜSİAD üyesi. Şirket temsilcisi olarak Abdurrahman Şentürk görünüyor.

Cemal Tartar

1 - Gümüşhane Merkez Sosyal Donatı (İlköğretim Okulu, Çarşı, Cami) - 1.990.000 (Balkent ile birlikte)

2 - Rize Pazar Toplu Konut Alanı 16 Derslikli İlköğretim Okulu İnşaatı - 1.095.000 (Balkent ile birlikte)

3 - Bilekcik Pazaryeri Sosyal Donatı (İlköğretim Okulu, Ticaret Merkezi, Cami) - 1.643.000

4 - Rize Çamlıhemşin Dere Islahı ve Sondaj Yapılması ile Rize Pazar Arıtma Tesisi, Su Deposu ve İhata Duvarı Yapılması İşi - 1.095.000 YTL.

Toplam: 5.823.000 YTL.

Akva İnşaat ile birlikte toplam: 11.299.000 YTL.

İhalelerden Çamlıhemşin'deki dere ıslahı ve sondaj, Pazar ilçesindeki arıtma tesisi, su deposu ve ihata duvarı yapımına ilişkin iş, Cemal Tartar'a pazarlık yöntemiyle, yani ilan verilmeden, sadece 3 şirket davet edilerek verildi. Bu ihalede Tartar'ın yaptığı kırımın oranı yüzde 11.

Tartar, Pazaryeri'ndeki ilköğretim okulu ve ticaret merkezi işini yüzde 25.9, Rize Pazar toplu konut alanındaki okul işini yüzde 27.4, Gümüşhane'deki sosyal donatı işini yüzde

21.4, Gümüşhane'deki 32 derslikli ilköğretim okulu işini yüzde 22.3 kırımla aldı.

Şirketin merkezi Bingöl'de.

Cemal Tartar'ın kendisi inşaat mühendisi ve AKP üyesi. 2006'da AKP Bingöl İl Yönetim Kurulu'nda, araştırma geliştirmeden (ARGE) sorumlu başkan yardımcılığı görevinde bulundu.

Bingöl'de 2003'te meydana gelen depremde yıkılan ve 85 öğrencinin ölümüne neden olan Çeltiksuyu Yatılı Bölge İlköğretim Okulu faciasından sonra rapor verdiği için hakkında soruşturma açılan iki mühendisten birinin adı da Cemal Tartar'dı. Sedat Gül ve Tartar, depremden sonra enkazda inceleme yaparak okulun yıkılmasının nedenini bulmak üzere görevlendirildiler; ancak yıkım yerinde enkaz olınadığını, dolayısıyla okulun hangi nedenden ötürü yıkıldığını belirleyemediklerini ileri süren rapor hazırlayınca Ağır Ceza Mahkemesi Gül ve Tartar hakkında suç duyurusunda bulundu.

Akva İnşaat Mühendislik Gıda Tekstil Hayvancılık Ticaret Sanayi Limited Şirketi

1 - Gümüşhane Merkez Spor Salonu İnşaatı - 490.000

2 - Gümüşhane Merkez 32 Derslikli İlköğretim Okulu - 2.243.000

3 - Ankara Demetevler Rehabilitasyon Merkezi İnşaatı - 2.743.000 YTL.

Toplam: 5.476.000 YTL.

Şirket merkezi Bingöl'de.

Ortakları: Cemal Tartar, Kazım Tartar (Şirkette 158 bin YTL, yüzde 79 paya sahip), Güllü Şahin, Salim Biliktü, Yakup Karagöz, Ahmet Varol, Mürşit Aytekin, Abdurrahman Demir, Enes Timur.

Şahin, Biliktü, Karagöz ve Varol 7.2.2006'da hisselerini Aytekin, Demir ve Timur'a devrederek ortaklıktan ayrıldılar.

Balkent İnşaat İthalat İhracat Ticaret ve Sanayi Limited Şirketi

1 - Bursa İnegöl - Alanyurt 224 Konut İnşaatı - 6.650.000

2 - Rize Çamlıhemşin 48 Konut - 1.795.000

3 - Ankara Sincan Göçmen K.4382A 60 Konut İnşaatı - 1.925.000

4 - Gümüşhane Merkez Sosyal Donatı (İlköğretim Okulu, Çarşı, Cami) - 1.990.000 (Cemal Tartar ile birlikte)

5 - Rize Pazar Toplu Konut Alanı 16 Derslikli İlköğretim Okulu İnşaatı - 1.095.000 YTL (Cemal Tartar ile birlikte).

Toplam: 332 konut, 13.455.000 YTL.

İhalelerden Bursa İnegöl Alanyurt'taki konut işinin ihalesi, pazarlık usulüyle yapıldı. İhaleye davet edilen şirket sayısı 3. Kaç şirketin geçerli teklif verdiği belli değil. Balkent ihalede sadece yüzde 12.3 kırım yaparak işi aldı.

KİK kayıtlarına göre; Gümüşhane merkez sosyal donatı, Rize Pazar İlköğretim Okulu inşaatı ihalelerini Cemal Tartar tek başına aldı. Bu durumda Cemal Tartar ya Balkent'le sonra ortak girişim oluşturdu ya da KİK'e yanlış bilgi verildi.

Şirket merkezi Bingöl'de.

Ortakları: Mehmet Emin Ünlüsoy, Zühre Ünlüsoy, Ahmet Faruk Ünlüsoy.

Mehmet Emin Ünlüsoy, 2003'teki Bingöl depreminde Çeltiksuyu Yatılı Bölge İlköğretim Okulu ile birlikte çöken 11 binadan birinin yüklenicisi. Ünlüsoy, haklarında gıyabi tutuklama kararı çıkartılan 7 müteahhit arasında da yer alıyordu. Ünlüsoy'un yaptığı binanın çökmesi sonucu bir astsubay yaşamını kaybetti. Bu inşaatın kontrol mühendisi Mahmut Bozova tutuklandı.[64]

İlci İnşaat Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

1 - Adıyaman Merkez Esentepe 2. Bölge 199 Konut + Sosyal Donatı (24 Derslikli İlköğretim Okulu, Ticaret Merkezi, Cami, Yemekhane, Şadırvan) İnşaatı - 9.449.000 (MD İnşaat ile birlikte)

2 - Batman Kuyubaşı 1. Bölge 382 Konut - 21.239.000

3 - Kütahya Merkez 1. Etap 332 Konut - 9.493.000.00

4 - Ordu Fatsa Konut 320 Konut + Sosyal Donatı (16 Derslikli İlköğretim

---

(64) *Radikal*, 20.5.2003. 31.5.2003; *Milliyet*, 1.6.2003, *Hürriyet*, 1.6.2003

Okulu, Ticaret Merkezi, Cami, Kütüphane. Şadırvan) - 13.993.000

5 - Yozgat Yerköy 2. Bölge 240 (96'ı Alt Gelir) Konut - 11.780.000

6 - Şanlıurfa Merkez Akabe 2. Bölge 432 Konut - 10.979.000 (İntes İnşaat ile birlikte)

7 - Ankara Protokol Yolu 4. Bölge 1008 Konut, Kreş, Ticaret Merkezi, Cami Şadırvan, Sağlık Ocağı, Kütüphane. İmamevi, Kafeterya İnşaatı - 49.443.000 (İlsan İnşaat ile birlikte)

8 - İstanbul Avcılar Ispartakule (Emlak Konut G.Y.O. A. Ş.) 460-62/1 Parsel 1700 konut - 415.000.000 YTL (FMS, Mertkan ve Tulip ile birlikte).

Toplam: 4613 konut, 541.376.000 YTL.

İl Yapı ve İlsan dahil toplam: 6556 konut, 838.565.500 YTL

Ankara Protokol Yolu 4. Bölge 1008 konut inşaatıyla ilgili ihale, KİK kayıtlarında, İlsan İnşaat'a verilmiş görünüyor. Oysa listelerde ihaleyi İlci ve İlsan'ın birlikte aldığı belirtiliyor.

Muş kökenli bir şirket. Merkezi Ankara Birlik Mahallesi'nde.

Ortakları: Metin İlci, Ahmet Asım İlci, Nesih İlci, Cevat İlci, Keramettin İlci, Serdar Yıldız.

Metin İlci MÜSİAD üyesi.

İlsan İnşaat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi

1 - Malatya Beydağı 2. Etap 1. Bölge 616 Alt Gelir Konut, 40 Derslikli Lise - 30.439.500 (İzci İnşaat ile birlikte)

2 - Bursa Nilüfer Hasanağa 2. Kısım 720 Konut + Sosyal Donatı İnşaatı - 28.107.000 (İntes İnşaat ile birlikte)

3 - Bursa Nilüfer Sosyal Donatı (İlköğretim Okulu, Alışveriş Merkezi, Kafeterya, Spor Salonu, Cami Subasmanı) ve Altyapı İnşaatı - Bedeli belli değil (İntes İnşaat'la birlikte)

4 - Tunceli Merkez Atatürk Mahallesi 222 Konut, 8 Derslikli İlköğretim Okulu, Ticaret Merkezi İnşaatı - 10.743.000 (İlyapı İnşaat ile birlikte)

5 - Van Edremit 400 Yataklı Devlet Hastanesi İnşaat - 61.950.000

6 - Ankara Protokol Yolu 4. Bölge 1008 Konut, Kreş, Ticaret Merkezi, Cami. Şadırvan, Sağlık Ocağı, Kütüphane, İmamevi, Kafeterya İnşaatı - 49.443.000 YTL.

Toplam: 1558 konut, 180.682.500 YTL.

Şirket merkezi, İlci İnşaat ile aynı adreste.

Şirketin unvanı 10.10.2006'da "İlsan İnşaat Tarım Turizm Petrol Otomotiv Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti." diye değiştirildi.

Ortakları: Metin İlci, Cevat İlci, Nesih İlci, Ferciye İlci, Keramettin İlci, Serdar Yıldız.

İl Yapı Taahhüt İnşaat Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

1 - Tunceli Merkez 80 Konut İnşaatı - 2.043.000

2 - Tunceli Merkez Atatürk Mahallesi 8 Derslikli İlköğretim Okulu, Ticaret Merkezi - 10.743.000 YTL (İlsan İnşaat ile birlikte).

Toplam: 80 konut, 12.786.000 YTL.

Şirket merkezi İlci İnşaat ile aynı adreste.

Ortakları: Serdar Yıldız, Fatih İlci, Celalettin Yıldız, Şahin S. Yıldız, Mehmet Emin Elçi.

EFİKAP ihalelerinden pay alan şirketlerden biri.

Özensan Mühendislik Taahhüt Turizm Hayvancılık Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

- Tokat Turhal 380 Konut İle Adaiçi, Genel Altyapı Ve Çevre Düzenlemesi İnşaatı İşi 18.265.000 YTL.

İhaleye sadece iki şirket katıldı. Katılan diğer şirketin de teklifi geçersiz sayıldı ve ihale yüzde 17.9 kırımla şirkete verildi.

Şirketin merkezi Ankara Balgat'ta.

Anlaşıldığı kadarıyla şirket hayvancılık un ve gıda işiyle uğraşan bir şirket.

Ortakları: Erdoğan Özen, Kemal Özen, Emel Özen, Ferit Özen, Nezaket Özen.

Şirket, MÜSİAD üyesi.

Bulgu İnşaat ve Ticaret Limited Şirketi

1 - Düzce Merkez Metek 2. Bölge 680 Konut, Sosyal Donatı (40 Derslikli İlköğretim Okulu, Sağlık Ocağı, Cami, Şadırvan, Ticaret Merkezi) - 38.299.000

2 - Düzce Merkez Metek 1. Bölge 592 Konut İnşaatı - 27.635.000

3 - Düzce Merkez Metek 3. Bölge 576 Konut - 34.794.000 YTL.

Toplam: 1848 konut, 100.728.000 YTL.

Şirket merkezi, İstanbul Üsküdar Masaldan İş Merkezi'nde.

Ak-Ay Grup (Ak-Ay İnşaat) şirketlerinden biri.

Ortakları: Yusuf Zeki İsmailoğlu, Sefer Çelik (İsmailoğlu ile birlikte 4.7.2006'da ortaklıktan ayrıldı), Sinan Vanlı, Murat Doğanşafak.

Murat Doğanşafak, Karpap Kağıt Sanayi ve Dış Ticaret Anonim Şirketi'nin kurucularından. Bu şirketin diğer kurucuları: Ahmet Metin Küçükturan, Şerafettin Sivritaş, Mesut Çankaya, Ahmet Dokumacı.

Dokumacı, AKP Zeytinburnu İlçe Başkanı. Dokumacı aynı zamanda AKP Zeytinburnu İlçe Örgütü'nün kurucu başkanı. Kendisi Giresun Alucra Vakfı ile GİRNEV- Giresun ve İlçeleri İmam Hatip Lisesi Mezun ve Mensupları Eğitim ve Kültür Vakfı Mütevelli Heyeti üyesi.

Sinan Vanlı, Rizeli. Kendisi "Sinan İnşaat, İnşaat Mühendisi Sinan Vanlı" unvanı altında "Atatürk Cad. Kazdal Camii Pasajı No. 8 Rize" adresinde şahıs şirketi olarak faaliyet gösteriyordu. Vanlı 15.11.1998'de ticareti terk etti. Buna ilişkin ilan Sicil Gazetesi'nde 26.11.2004 tarihinde yayımlandı.

Sinan Vanlı ve Murat Doğanşafak, Kam-Ar Kamuoyu Araştırma İnceleme Danışmanlık Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi'nin de sahipleri. Şirket, 10.2.2004 tarihinde kuruldu. Şirketin amacı her türlü piyasa araştırması, kamuoyu yoklaması, fizibilite etüdü planlama, mali iktisadi ve teknik danışmanlık hizmetleri vermek; bunlarla ilgili eğitim, tanıtım, dağıtım, organizasyon ve pazarlamasını yapmak.

Şirket, 22 Temmuz 2007'deki genel seçimlerin bir yıl öncesinden itibaren AKP'yi açık ara önde, CHP ve MHP'yi düşüşte, MHP'yi barajın altında gösteren araştırmaları yapan şirket. *Yenişafak*'ta, Kam-Ar'ın bir anketine ilişkin 9.10.2006'da yayımlanan bir haberde, Murat Doğanşafak,

anketlerinin yüzde 100 doğru olduğunu söylüyor. Ancak nedense Doğanşafak'ın soyadı sadece "Doğan" diye yazılmış.

Şirket, aynı zamanda, AKP'yi çok rahatsız eden şehit cenazelerindeki protestoları da araştırma konusu yapan bir şirket. Temmuz 2007'de yapılan bu araştırmada, şehit cenazelerinde slogan atılmasını yanlış değerlendirenlerin oranını yüzde 79-93 olarak bulmuş.

Şirket 2004'te "Sandığa gitmeyenler sandığa gitselerdi nasıl oy kullanacaklardı" sorusuna yanıt bulmak için de araştırma yapmış. Ahmet Hakan'ın 2.4.2004'te *Sabah* gazetesindeki köşesinde kaynak olarak alınan araştırmaya göre, sandığa gitmeyenler sandığa gitselerdi AKP yüzde 44.69 oy alacaktı. CHP'nin sandığa gitmeyenlerin CHP'li seçmenler olduğu savı böylece çürütülmeye çalışılmıştı.

Ak-Ay İnşaat Grubu'nun aldığı ihalelerin büyük bölümü İstanbul Büyükşehir Belediyesi ile bağlı kuruluş ve şirketlerinden alınan ihaleler.

Grubun TOKİ'den aldığı ihaleler arasında "İstanbul-Bahçeşehir Ispartakule Toplu Konutları 1. Bölge 417/1 Ada 608 Adet Konut İnşaatı İle Altyapı Ve Çevre Düzenleme İşleri" de var. Ancak bu ihale, TOKİ'nin yayımladığı listede yer almıyor.

Sinan İnşaat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi

- İstanbul Halkalı 1. Köprülü Kavşak İnşaatı - 11.385.686 YTL (Gökdelen İnşaat ile birlikte).

Şirketin merkezi 26.12.2006'da Rize'den İstanbul'a taşındı.

Şirket, İstanbul'da Bulgu İnşaat ve Ak-Ay İnşaat ile aynı adreste.

Ortakları: Sinan Vanlı, Nurol Vanlı (2004'te ortaklıktan ayrıldı), Uğur Sağlam (11.5.2006'da ortaklıktan ayrıldı), Murat Doğanşafak (11.5.2006'da ortak oldu).

Kalyon İnşaat Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

1 - Van Edremit Sarmansuyu 1688 Konut İnşaatı - 55.943.000 (Ulusal İnşaat ile birlikte)

2 - Ankara Yukarı Yurtçu-Kuyupınar 1. Bölge 5. Etap (Karayolları-Turkuaz) 564 Konut + Sosyal Donatı (24 Derslikli İlköğretim Okulu, 32 Derslikli Lise, Ticaret Merkezi, Sağlık Ocağı, Kreş, 2 Spor Salonu, Cami, Şadırvan) - 43.682.000

3 - Ankara Yukarı Yurtçu-Kuyupınar 2. Bölge (Karayolları-Turkuaz) 426 Konut - 19.616.000

4 - Ankara Protokol Yolu 2. Etap 496 Konut - 13.416.000 YTL.

Toplam: 3174 Konut, 132.657.000 YTL.

İspa dahil toplam: 3494 konut, 157.220.450 YTL.

Şirketin merkezi Gaziantep Sarıgüllük Mahallesi'nde.

Ortakları: Hasan Kalyoncu, Cemal Kalyoncu, Ömer Faruk Kalyoncu, Haluk Kalyoncu, Ahmet Kalyoncu, Mehmet Kalyoncu.

Hasan Kalyoncu hem MÜSİAD hem de Birlik Vakfı Mütevelli Heyeti üyesi. Kalyoncu, mütevelli heyette genel muhasip üye olarak görev yapıyor. Kalyoncu'nun vakıf internet sitesindeki özgeçmişi şöyle özetleniyor:

"1947 Bitlis/Tatvan doğumlu. Aslen Trabzonludur. Işık Mühendislik ve Mimarlık Yüksek Okulu mezunudur. Talebelik yıllarında çeşitli dernek ve cemiyet faaliyetlerinde bulundu, Işık Mühendislik Yüksek Okulu Talebe Cemiyeti Başkanlığı yaptı."

Cemal Kalyoncu, Kalyon Şirketler Grubu İstanbul, MÜSİAD üyesi.

İspa İnşaat Sanayi ve Pazarlama Anonim Şirketi

1 - Van Edremit Sosyal Donatı İnşaatı - 4.348.000 (Ulusal İnşaat ile birlikte)

2 - Gaziantep Merkez Beylerbeyi 1. Bölge 320 Konut (Gecekondu Dönüşüm) - 10.215.450 YTL (Biat İnşaat ile birlikte).

Toplam: 320 konut, 24.563.450 YTL.

Şirket merkezi Ankara Balgat'ta.

Ortakları: Ömer Faruk Kalyoncu, Kalyon Yapı San. ve Tic. Ltd. Şti., Nevin Kalyoncu, Haluk Kalyoncu, İbrahim Calap, Esra Değerli.

Eski ortakları: Mehmet Zeki Çelik, Mustafa Hilme Çelik, Mehmet Özyol, Şüra Mühendislik Sanayi ve Ticaret A. Ş., Sabahattin Mücahitoğlu, Yusuf Necati Mücahitoğlu.

Çelikler, 2000'de; Mücahitoğulları ve Şüra Mühendislik 2006'da ortaklıktan ayrıldı.

Şüra Mühendislik Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

1 - Bingöl Genç Yenişehir 1. Bölge 112 Konut - 4.134.240

2 - Bingöl Genç 112 Adet Afet Konutu İnşaatı - 4.134.240

3 - Bingöl Genç Yenişehir 1. Bölge 80 Konut - 4.134.240

4 - Ankara Eryaman 32 Derslikli İlköğretim Okulu, Cami, Spor Salonu İnşaatı - 4.799.000 YTL.

Listelerdeki çelişkiler dikkate alındığında ilk üç ihale aynı ihale olabilir. Toplam: 80, 112 ya da 192 konut; 8.993.240 YTL.

Bingöl Genç'teki 112 konut inşaatı ihalesi 14.700 metrekare üzerinden yapıldı. Ancak Genç Belediyesi'nin düzenlediği yapı kullanım belgesiyle inşaat alanının 14.529 metrekare olduğu belirlendi. Dolayısıyla inşaat 171 metrekare eksik yapıldı. Bu durumda, 171 metrekare inşaatın parasının ödenmemesi gerekirken ödendi.[65] 171 metrekarenin neredeyse 2 daire anlamına geldiği dikkate anırsa 50-100 bin YTL civarında haksız bir ödeme söz konusu.

Yine YDK Raporu'na göre; konutların geçici kabulü 2004'te yapıldı. Kabul yapılmadan önce eksiklikler de giderildi. Buna karşın konut sakinleri, konutların sağlıklı yapılmadığı, çatılarının bozuk olduğu ve aktığı, yakıt depolarının sıvanmadığı, tere duvarlarının çöktüğünden şikâyet etti ve konutların projesine uygun olarak yapılıp yapılmadığı konusunda tespit yapılmasını istedi.

Şirket merkezi Ankara Öveçler'de.

Ortakları: Sebahattin Mücahitoğlu, Yusuf Necati Mücahitoğlu, Nuriye Mücahitoğlu, Cemalettin Yıldırım, Kemalettin Özdemir.

---

(65) YDK, 2004 TOKİ Raporu, s. 103

Sebahattin Mücahitoğlu Birlik Vakfı Üyesi.

Vakfın sitesine göre Mücahitoğlu'nun özgeçmişi:

"1946 Van Çatak doğumlu. Aslen Siirtlidir. İstanbul Devlet Mimarlık Mühendislik Akademisi'nden (İDMMA) mezun oldu. İller Bankası'nda, Bayındırlık Bakanlığı Van Bölge Müdürlüğünde, Ankara Çimento Sanayinde üst görevlerde bulundu. Birlik Vakfı Ankara Şubesi Başkanlığı yaptı. Halen Müteahhitlik yapmaktadır."

Taş Yapı İnşaat Taahhüt Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

- İstanbul Bakırköy Kartaltepe (EGYO Gelir Paylaşımı Projesi) - 105.000.000 YTL.

Şirketin merkezi İstanbul Altunizade'de.

Şirketin sahibi: Emrullah Turanlı.

Eski ortakları: Ezgi Turanlı, Ali Rıza Ömeroğlu.

Emrullah Turanlı; Kal-Taş İnş. Tur. San. ve Tic. A. Ş.'de, Kalyon İnşaat'ın sahiplerinden Cemal Kalyoncu ile ortak. Bu şirketin diğer ortakları Haluk Kolçak, Göksel Bodur.

Turanlı, Sabri Ülker'in ortaklarından A. Selçuk Berksan'ın sahibi olduğu Birim Birleşik İnş. Mümessillik Tic. ve San. A. Ş.'nin eski ortağı.

Turanlı, Rize'nin İkizdere ilçesinde anne ve babası Fazliye - Hüseyin Turanlı adına 2003 yılında bir lise yaptırdı.[66] Lisenin temel atma törenine Başbakan Recep Tayyip Erdoğan da katıldı.[67]

Kendisi İkizdere'nin Demirkapı köyünden. AKP ile yıldızı parlayan şirketlerden biri. İstanbul'da 1 milyar dolarlık konut sattığına dikkat çekiliyor.[68]

Emrullah Turanlı, İstanbul'un gözde semtlerinden biri olan Koşuyolu'nda, Araplar'ın ünlü Burj El Arab (Yelken Otel) gibi bir otel yapmaya çalışan işadamı. Taş Yapı'nın otel

---

(66) http://ikizdere.meb.gov.tr/Sayfa_Modul.asp?nedir=sayfa&id=15

(67) *Milliyet* gazetesi, 17.7.2003

(68) *Takvim* gazetesi, 6.12.2006

yapmak istediği arazi yetimleri okutan Darüşşafaka Derneği'ne aitti. Demek, araziye hastane yapmak istemişti; ama yıllarca uğraşmasına karşın İstanbul Büyükşehir Belediyesi araziyi imara açmamıştı.

Demek, bunun üzerine gelir sağlamak için araziyi satışa çıkarmış; ama uzun süre alıcı çıkmamıştı. İmar izni olmaması nedeniyle kimsenin, haklı olarak almak istemediği yeri en sonunda Emrullah Turanlı gelip 7 milyon YTL'ye satın almıştı.

Araziyi yıllarca imara açmayan İstanbul Büyükşehir Belediyesi sanki Turanlı'nın burayı gelip satın almasını bekliyormuş gibi Turanlı'ya hemen imar izni verecekti... Hem de 40 katlık bir gökdelen yapma izni...

Darüşşafaka'nın 7 milyon YTL'ye sattığı arazinin değeri sadece bu imar izninden ötürü bir anda 70 milyon YTL'ye çıkacaktı.

Belediyenin bu girişimine karşı çıkan Validebağ Gönüllüleri Derneği, Darüşşafaka'nın okuttuğu yetimlerin hakkını korumak ve talanın önüne geçmek için belediyenin imar izninin iptali istemiyle dava açtı. Davaya İstanbul Mimarlar ve Şehir Plancıları odaları da müdahil oldu.[69]

Turanlı, tepki çeken girişiminin ardından 6.12.2006'da *Takvim* gazetesinde yayımlanan röportajında bir de kalkıp, kimseyle siyasi yakınlığının olmadığını, yetim hakkı yemediğini iddia edecekti.

Olay, Turanlı'nın iktidarla ne ölçüde yakın ilişkiler içinde bulunduğunu, iktidarın kendisine yakın şirketler söz konusu olunca nasıl gözü kara davrandığını; bu uğurda yetim hakkına, hukuka, adalete aldırmadığını göstermesi açısından önemli.

Can İnşaat Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

1 - Niğde Bor 2. Bölge 496 Konut + Sosyal Donatı (Ticaret Merkezi, Kütüphane, Cami, Şadırvan) İnşaatı - 14.738.000

---

(69) *Sabah* gazetesi, 4.12.2006

2 - Niğde Bor 4. Bölge 208 Konut, Ticaret Merkezi - 24.250.000

3 - Yozgat Merkez 1. Bölge 228 Konut İnşaatı - 9.250.000

4 - Ankara Yukarı Yurtçu-Kuyupınar 1152 Konut - 58.638.000 YTL (Öz-Kar İnşaat ile birlikte).

Toplam: 2084 konut, 106.876.000 YTL.

İnternet sitesindeki bilgilere göre; şirket, Toplu Konut İdaresi Eryaman 5. Etap İlköğretim Okulu ve Yardımcı Tesisleri inşaatını da yapıyor. Bu ihaleye TOKİ listelerde yer vermemiş.

Şirket merkezi Kayseri Melikgazi'de.

Ortaklar: Ali Bircan, Ahmet Bircan, Mehmet Bircan, Sevdiye Dağdeviren.

Ali Bircan ve Ahmet Bircan Kayseri'deki Birliktaş Beton Boru Parke ve Bordür Fabrikası'nın sahibi olan Birliktaş İnşaat Mühendislik Yapı Malzemeleri Madencilik Nakliye Sanayi ve Ticaret A. Ş.'nin ortağı. Şirket, fabrikayı 1999 yılında Kocasinan İmar A. Ş.'den (belediye şirketi) satın almış. Şirketin diğer ortakları: Naci Lekesiz (Yönetim Kurulu Başkanı), Mahmut Yılmaz, Ahmet Dandin. Dandin, MÜSİAD üyesi.

Oz-Kar İnşaat Ticaret ve Sanayi Anonim Şirketi

1 - Yozgat Merkez 2. Bölge 492 Konut, Sosyal Donatı (İlköğretim Okulu, Ticaret Merkezi, Cami Subasmanı, Sağlık Ocağı) İnşaatı - 25.725.000

2 - Ankara Sincan Yenikent İLKSAN 1. Bölge 932 Konut İnşaatı - 29.738.000

3 - Eskişehir Odunpazarı 2. Etap 832 Konut - 28.738.000

4 - Adana Yüreğir Köprülü Mahallesi 988 Konut ve Sosyal Donatısı (32 Derslikli İlköğretim Okulu, 32 Derslikli Lise, Spor Salonu, Sağlık Ocağı, Ticaret Merkezi, Cami, Şadırvan, Kütüphane, Saat Kulesi) İnşaatı - 55.338.000

5 - Ankara-Gölbaşı 2. Bölge 984 Konut, Ticaret Merkezi - 57.835.000

6 - Ankara Yukarı Yurtçu-Kuyupınar 1152 Konut - 58.638.000 YTL (Can İnşaat ile birlikte).

KİK kayıtlarına göre; Yukarı Yurtçu'daki 1152 konut inşaatını Öz-Kar İnşaat tek başına aldı.

Toplam: 5380 konut, 256.021.000 YTL.

Şirket merkezi, Kayseri Kocasinan'da.

Ortakları: Niyazi Özcan, Kamil Özcan, Mustafa Özcan, Kalender Özcan, Fatih Özcan, Hüseyin Özcan, Murat Burak Özcan.

Niyazi Özcan MÜSİAD üyesi, AKP kurucusu, 22. Dönem Kayseri Milletvekili.

Murat Burak Özcan TUSKON Kayseri Genç İşadamları Ve Sanayicileri Derneği (GESİAD) Üyesi.

AKP Kayseri İl Yönetim Kurulu üyelerinden birinin adı Mustafa Özcan.

Albayrak Turizm Seyahat Ticaret Anonim Şirketi

1 - Halkalı 2. Bölge 447/1 ve 17 Parseller Arsa Satışı Karşılığı Gelir Paylaşımı Projesi 292 Konut - 61.300.000

2 - Halkalı 2. Bölge Arsa Satışı Karşılığı 576 Konut - 77.114.000 dolar (Kasım 2007 kuruyla 92.536.800)

3 - İzmir Karşıyaka Mavişehir 3. Bölge (EGYO) Gelir Paylaşımı Projesi 530 Konut - 175.000.000 YTL.

Toplam: 1398 konut, 328.836.800 YTL.

Şirket merkezi İstanbul Topkapı'da.

Şirket ortakları: Nuri Albayrak, Faruk Albayrak, Muhammet Mesut Albayrak

Eski ortakları: Muzaffer Albayrak, Kazım Albayrak, Mustafa Aıbayrak, Bayram Albayrak.

Şirket, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'a yakınlığı ile tanınan, Erdoğan'ın İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı döneminde aldığı ihaleler ile ünlenen Albayrak Grubu'na ait şirketlerden biri. *Yeni Şafak* gazetesi de aynı grubun. Şirket, aynı zamanda MÜSİAD üyesi. MÜSİAD Genel Başkanı Ömer Bolat, derneğe bu şirketten üye olarak girmiş; aynı zamanda şirketin temsilcisi olarak görünüyor.

Şirketin aldığı Halkalı 2. Bölge'deki projenin hem adı, hem konut sayısı hem de proje bedeli çelişkili. TOKİ'nin uygulanan konut projelerine ilişkin olarak yayımladığı listelere

bakılırsa özellikle konut sayısı tam bir curcunayı andırıyor:

2005'te tek proje olarak "İstanbul Halkalı 2. Etap 808 konut" - 77.114.000;

2006 başında tek proje olarak "Halkalı 2. Etap 1008 Konut";

Mayıs 2006'da iki ayrı proje olarak "Halkalı 2. Bölge 1212 (912+300) Konut - 77.114.000" ve "Halkalı II. Bölge 447/1 ve 17 Parseller 1008 Konut - 61.300.000";

2006 sonunda aynı liste'de iki ayrı yerde "İstanbul Halkalı 2. Bölge 912 Konut - 77.114.000", "Halkalı 2. Bölge 447/1-17 Bölgeler 1212 (912+300) Konut - 77.114.000" YTL.

2007'de tek proje olarak "İstanbul Küçükçekmece Halkalı II. Bölge 447/1-17 bölgeler 868 (576+292)" 77.114.000 YTL.

Değişik tarihlerde yayımlanan listelerde yer alan yukarıdaki bilgilere bakıldığında, projenin isminin önce "Halkalı 2. Etap", sonra "Halkalı 2. Bölge", daha sonra "Halkalı 447/1 - 17 Parseller", en sonunda "Halkalı 447-1 - 17 Bölgeler" diye gösterildiği dikkat çekiyor.

Konut sayısı önce 808, sonra 1008, ondan sonra iki ayrı projede 1212 ve 1008, ondan sonra 912, ardından 1212, en sonunda 868 olarak yazılı.

Projelerin bedeli epey bir süre 77.114.000, sonra iki ayrı proje olarak 77.114.000 ve 61.300.000 YTL olarak verilmiş.

Özetle, yukarıdaki bilgilerden Albayrak'a Halkalı'da hangi projelerin verildiğini, iki ayrı proje mi verildiği, konut sayıları ve bedellerinin ne olduğunu anlamak neredeyse olanaksız.

YDK raporlarından ise Halkalı'da Albayrak'a 2 ayrı proje verildiği anlaşılıyor. Birincisi, Halkalı 2. Bölge 447/1 ve 17 parselleri kapsayan arsa satışı karşılığı gelir paylaşımı projesi. Bu proje kapsamındaki konut sayısı 292 ve proje bedeli (sözleşme toplam geliri-STG) 61.300.000 YTL. Projenin ihale tarihi 21.9.2005, sözleşme tarihi 15.11.2005, iş bitim tarihi 3.5.2008, İPTG (idare payı toplam geliri) oranı yüzde 31.29, İPTG miktarı 19.180.770 YTL.

İkinci proje de Halkalı 2. Bölge'de. Bu projenin ihale tarihi 12.7.2004, sözleşme tarihi 12.7.2004, iş bitim tarihi 19.2.2007, konut sayısı 576, STG 77.114.000 dolar, İPTG oranı yüzde 29, sözleşme İPTG 22.050.000 dolar.(70)

TOKİ listelerinde, bu projenin bedeli sanki YTL'ymiş gibi görünüyor. Oysa proje bedeli 77.114.000 YTL değil, 77.114.000 dolar. Kasım 2007 itibariyle 1.2 YTL'lik dolar kuru dikkate alınırsa projenin bedeli 92.5 milyon YTL'yi buluyor. Dolayısıyla listelerde bu bedelin gösterilmesi gerekiyor.

Albayrak Turizm'e verilen Halkalı'daki ikinci proje 8 ayrı parseldeki 59.327 metrekarelik arsayı kapsıyor. Anlaşmaya göre projenin toplam inşaat alanı 93.444 metrekareydi. Anlaşıldığı kadarıyla inşaat ruhsatı alma işi de Albayrak Turizm'in sorumluluğundaydı. Sözleşme imzalandıktan sonra Albayrak, İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne gitti ve imar planı revizyonu yaptırdı. Plan değişikliği belediye tarafından 18.7.2004'te onaylandı. Bu onayla projenin inşaat alanı 133.362 metrekareye çıktı. İnşaat alanında meydana gelen 39.428 metrekarelik artış sözleşme kapsamı dışında tutuldu.(71)

Sözleşmedeki inşaat alanı herhalde mevcut imar planına göre hesaplanmıştı. Yörede bir imar planı varsa, sözleşmeyle yapılacak inşaat alanı da belliyse, imar planı değişikliği gereği duyulması, belediyenin de 40 bin metrekare ek yapı izni vermesi ilginç.

Belki de YDK raporundan sonra söz konusu artış sözleşmeye dahil edildi. Eğer edildiyse hangi koşullarda edildi? TOKİ'nin listelerinde, Albayrak'a Halkalı'da kaç proje verildiğini, verilen projelerdeki konut sayısının ne olduğunu açıklamakta zorlanmasının, listelerde ortaya çıkan karmaşanın nedeni de aynı mı?

Yoksa karmaşaya neden olan Başbakan Recep Tayyip Erdoğan ile Albayraklar arasındaki yakınlık mı? Erdoğan'ın İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı döneminde Albayrak-

(70) YDK TOKİ 2005 Raporu, s. 219, 220
(71) YDK 2005 TOKİ Raporu, s. 224

lar'a verilen ihaleler ve bu ihalelerdeki ağır cezalık iddialar dikkate alınırsa TOKİ yetkililerinin listeleri düzenlemekte neden o kadar zorlandığı belki daha kolay anlaşılır.

Emlak Pazarlama Inşaat Proje Yönetimi Anonim Şirketi (EPYS)

1 - İstanbul Bahçeşehir Ispartakule 1. Bölge (EGYO) Gelir Paylaşımı Yöntemiyle 2131 Konut + Ticaret Merkezi İnşaatı - 519.075.770

2 - İstanbul Bahçeşehir Ispartakule 2. Bölge (EGYO) Gelir Paylaşımı Yöntemiyle 2232 Konut + Ticaret Merkezi İnşaatı - 565.821.516 YTL.

Toplam: 4363 konut, 1.084.897.286 YTL. (İki proje de Fideltus İnşaat ve Öztaş İnşaat ile birlikte).

Şirketin yüzde 49'u TOKI'ye ait. Şirkete ve ortaklarına ilişkin bilgilere 1. Bölüm'de değinilmişti.

Öztaş İnşaat ve Taahhüt İşleri Limited Şirketi

Aldığı projelerin bilgileri yukarıda.

Şirket ve ortaklarına ilişkin bilgilere 1. Bölüm'de değinilmişti. Şirket ortaklarından Süleyman Çetinsaya TUSKON Yönetim Kurulu, Mehmet Çevik AKP Beyoğlu İlçe Örgütü üyesi.

Çetinsayalar'ın ayrıntıları aşağıda anlatılacak olan Bemay ve Özsaya İnşaat ile yukarıdaki Emlak Pazarlama öncülüğündeki ortak girişimler kanalıyla aldığı işlerin toplamı, 5 bin 769 konut ve 1.321.142.750 YTL'yi buluyor.

Özsaya İnşaat Turizm Anonim Şirketi

- Güner İnşaat Ticaret Sanayi Limited Şirketi ile birlikte İstanbul Halkalı 4. Bölge Gelir Paylaşımı Yöntemiyle 1368 Konut İnşaatı - 164.285.625 dolar (Kasım 2007, 1.2 YTL'lik dolar kuruyla 197.142.750 YTL).

"Avrupa Konutları" adıyla pazarlanan projenin bedeline ilişkin bilgi nedense 2007'de yayımlanan listelerde yer almıyor. YDK 2005 TOKİ Raporu'na göre; projenin ihalesi ta 16.7.2004'te yapıldı, sözleşmesi 1.9.2004'te imzalandı. İşin bitim tarihi 25.2.2007 olarak belirlenmiş. Dolayısıyla iş bit-

miş, konutlar da satılmış; ama bedeli listeden silinmiş.

Şirket merkezi İstanbul Bakırköy'de.

Ortakları: Süleyman Çetinsaya, Mustafa Kemal Çetinsaya, İlyas Özkök, Lütfi Özkök, Ahmet Çetinsaya, Gökhan Çetinsaya, Bülent Özkök, Münir Özkök.

Ahmet Çetinsaya, ANAP'lı İstanbul Eminönü eski Belediye Başkanı.

Süleyman Çetinsaya, Kayseri'de Erciyes Üniversitesi'nde adını taşıyan iletişim fakültesi binasını inşa etti. Binanın açılışını Başbakan Erdoğan yaptı. Kendisi TUSKON Yönetim Kurulu üyesi.

Özkökler, İstanbul'daki Mardinliler Eğitim ve Dayanışma Vakfı kurucusu.

Bemay İnşaat Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

- İstanbul-Bahçeşehir 243/1 Parsel 38 Konut İkmal İhalesi (Gelir Paylaşımı) - 40.000.000 YTL.

Şirketin merkezi İstanbul Bakırköy'de.

23.5.2005'te Bakırköy Yenimahalle Kültür Merkezi'nde ek işyeri açtı.

Ortakları: Süleyman Çetinsaya, Mehmet Uzuner, İsmail Erdem, Gökhan Çetinsaya, Mehmet Uzuner, Salim Serdar Çobanoğlu.

Eski ortaklar Halil Durna, Tahir Pars hisselerini 2.11.2004'te Süleyman Çetinsaya'ya devrederek ortaklıktan ayrıldılar.

Çetinsayalar, Durna ve Uzuner, 2002'de dönemin Büyükşehir Belediye Başkanı ve Erdoğan'ın halefi olan Müfit Gürtuna'nın izniyle Bakırköy Yenimahalle'deki 6 dönümlük yeşil alanda, otopark yapılması işinde adı geçen şirketin ortakları. Yenimahalleliler, inşaata tepki göstermişti. Ancak Çetinsayalar'ın birçok şirketinin Yenimahalle'deki otoparka taşınması, mahallelinin tepkilerinden sonuç alamadığını gösteriyor. Buna ilişkin haberde Durna'nın Karate Federasyonu Başkanı ve iktidara yakın televizyon kanallarından Kanal 7'nin ortağı, Ka-

ğıthane Medya Grubu'nun sahibi olduğu belirtiliyor.[72]

Be-Ma İnşaat Sanayi Ticaret Limited Şirketi

- Kütahya Merkez İnköy 2. Etap 720 Konut, 24 Derslikli Lise, 32 Derslikli İlköğretim Okulu, Spor Salonu, Sağlık Ocağı, Cami, Şadırvan, Kütüphane, Ticaret Merkezi, Adaiçi ve Genel Altyapı İnşaatı - 31.544.839 YTL (Makek Termomekanik ile birlikte).

KİK bilgilerine göre; ihalenin önce 2005/38652 kayıt numarası ile 12.5.2005'te yapılması kararlaştırıldı. İhale, proje kapsamında yer alan lise bünyesindeki spor salonunun yerinin değişmesi sonucu işin kapsamında meydana gelen değişiklik gerekçesiyle iptal edildi. Yeni ihalenin KİK kayıt numarası 2005/44548. Ihale, 25.5.2005'te yapıldı. Ihaleye 5 şirket katıldı. Bunlardan birinin teklifi geçersiz sayıldıktan sonra ihale Makek ve Be-Ma İnşaat şirketlerine verildi.

Be-Ma'nın merkezi İstanbul Kağıthane'de.

Ortakları: Ahmet İpar, Halil Durna, Tahir Pars.

Cengiz İnşaat Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

1 - İzmir Karşıyaka Mavişehir Ticaret Merkezi ve Ofis Blokları İnşaatı - 43.600.000 dolar (Kasım 2007 itibariyle 1.2'lik dolar kuru üzerinden 52.320.000)

2 - İzmir Karşıyaka Mavişehir 4. Etap 5. Kısım 63 Apart Villa İnşaatı (EGYO Projesi, Gelir Paylaşımı Yöntemiyle) - 28.000.000 (pazarlık usulüyle yapılmış)

3 - İstanbul Ataşehir Doğu Bölgesinde Bulunan Taşocağı Alanının Dolgu, Çevre Düzenlemesi ve Peyzaj İnşaatı (EGYO) - 1.200.000

4 - İstanbul Ataşehir Kadıköy Küçükbakkalköy Arsa Satışı Karşılığı Konut İnşaatı (EGYO Gelir Paylaşımı - 675 Konut) - 227.700.000 YTL.

Toplam: 738 konut, 309.220.000 YTL.

Mavişehir projelerinin ayrıntılarına ileride "Konuttaki Türban Olayı" başlığında değinilecek.

Şirket Rize'nin Kalkandere ilçesinde kurulmuş ve

(72) *Evrensel* gazetesi, 10.10.2002

1992'de merkezini İstanbul Altunizade'ye taşımış.

Ortakları: Mehmet Cengiz, Ahmet Cengiz, Şaban Cengiz, Şeref, Ekrem Cengiz.

Şirketin ortakları Rizeli. Şirket Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Cengiz, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'a yakın bir işadamı. Erdoğan, Yusufeli Barajı'na giderken Rize'de kendisini karşılayan Cengiz'e "Ne o yakan bağrın açık, kabadayılığa mı soyundun? Bu ne ayak" diye takılmıştı. Cengiz azarlama içeren bu takılmaya "Moda, Başbakanım" karşılığını vermişti.(73) Bu konuşma bile aralarında ne derece yakınlık olduğunu gösteriyor.

Cengiz İnşaat, Erdoğan'ın İstanbul Belediye Başkanlığı döneminde, Albayraklar ile birlikte İstanbul Metrosu'nun Taksim - 4. Levent etabı işini yapan şirket. Albayraklar'ın Erdoğan'a yakınlığı nedeniyle ihale birçok iddiaya konu olmuştu.

Geçmişte de Rizeli ANAP Genel Başkanı Mesut Yılmaz'a yakınlığı ile tanınan Mehmet Cengiz ile şirket ortaklarından Şeref Cengiz, İstanbul'daki İslami sosyetenin bir araya toplandığı Üsküdar'daki c'nda oturuyor.

Cengizler, Cengiz İnşaat'ın yanı sıra birçok şirketin de sahibi. Enerji alanında yatırımları olan grup, AKP hükümetleri döneminde özelleştirmeden ve büyük yatırım projelerinden önemli pay aldı. Grubun özelleştirmeden aldığı KİT'ler arasında, Eti Bakır Küre İşletmeleri, Seydişehir Alüminyum Tesisleri ve Oymapınar Hidroelektrik Barajı bulunuyor. Seydişehir Alüminyum Tesisleri'nin Erdoğan'a yakın olduğu için gruba ait CE-KA İnşaat'a verildiği konuşulmuştu.

Delta Proje İnşaat Turizm Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

- İstanbul Bakırköy Ataköy Konakları Gelir Paylaşma Esasına göre İnşaatı ve Satışı İşi - 347.256.000 Euro (Kasım 2007'deki euro kuruyla

(73) *Akşam* gazetesi, Aliekber Ertürk, 27.6.2005

590.000.000 YTL).

Şirket, 12.11.2003'te, projenin ihalesinden sadece 6 gün önce kuruldu.

Şirketin merkezi İstanbul Zeytinburnu'nda.

Ortakları: Murat Delibalta, Nihat Delibalta, Nebahat Delibalta, Başak Delibalta, Or-Ma Teks. San. ve Tic. A. Ş. (Şirket Nihat Delibalta'nın).

Ortakların hepsinin ikametgâh adresleri Bakırköy Şenlikköy'de.

Konakların yapımını üstlenen ortak girişim, YDK'nın TOKİ 2004 Raporu'nda "Delta İnşaat ve Ortakları", 2005 yılı Raporu'nda ise "Mutlu İnşaat ve Ortakları" diye gösteriliyor. TOKİ listelerinde de durum aynı. Önce "Delta İnşaat ve Ortakları" diye yazılıydı, daha sonra ise "Mutlu İnşaat Sanayi ve Ticaret A. Ş. ve Ortakları Ortak Girişimi" diye değiştirildi. Ayrıca hem raporlarda hem de listelerde Delta Proje'nin adı "Delta İnşaat" diye veriliyor.

Ortak girişimlere verilen ihalelerin hepsinde, ortak girişimlerde yer alan şirketlerin adları, hem listelerde hem de YDK raporlarında tek tek belirtilirken, Delta ve Mutlu İnşaat öncülüğündeki ortak girişimlerde yer alan şirketlerin hiçbirinin adına yer verilmedi.

Raporlar ve listelerde işi alan ortak girişimin adının önce "Delta İnşaat ve Ortakları", sonra "Mutlu İnşaat ve Ortakları" diye; yani sonradan işi alan konsorsiyumun değişmiş gibi gösterilmesine karşın, ihaleden hemen sonra yayımlanan haberlerde işi alan ortak girişimin adı "Mutlu İnşaat ve Ortakları" diye geçiyor.[74] Bu da gösteriyor ki, ya ortak girişimin liderliğinde bir değişiklik oldu ya da Delta Proje'nin isminin geri plana çekilmesi gibi bir ihtiyaç ortaya çıktı.

Yine haberlerde, "Servet Demir ve ortaklarının sahibi olduğu Mutlu İnşaat önderliğindeki bir ortak girişimin ihaleyi aldığı" belirtiliyor. Oysa aşağıda değinileceği gibi Mutlu İn-

(74) *Yeni Şafak*, www.arkitera.com, 10.12.2003

şaat'ın ortakları arasında Servet Demir diye biri yok.

Gazetelerde yer alan haberlere göre;[75] asıl işi tekstil olan Nihat Delibalta ile Servet Demir'in adı Florya, Basınköy ve Yeşilköy'de kaçak bina yapan müteahhitler arasında geçiyor. Florya'yı kaçak yapı cennetine çevirdikleri vurgulananlar arasında Mustafa Keleş, Metin ve Çetin Gül kardeşler, Vahap-Hüseyin Beyaz isimli müteahhitlerden de söz ediliyor. Bazılarının hakkında mühür fekkinden (kaçak diye mühürlenen inşaattan mühürün sökülmesi) hapis cezaları olduğunun söylendiği anımsatılıyor. Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın açılışını yaptığı Fly Inn Alışveriş Merkezi'nin de aynı kişilere ait ve kaçak olduğuna dikkat çekiliyor. Gümüşhane Şiranlı olduğu ifade edilen bu işadamlarının hepsi AKP'ye yakın diye nitelendiriliyor.

Yalçın Bayer'in yazısında, Başbakan Erdoğan'ın Ertuğrul Özkök'e, kaçak yapılan Fly Inn'i 2004'te açtıktan bir süre sonra Florya'daki rant yağmasına ve kaçak yapılara ilişkin olarak, "Bu fırsatçılara acımayacağım, hepsini yıktıracağız. Herkes hesabını buna göre yapsın" dediği yer alıyor. Erdoğan'ın bu sözleri yerel seçim kampanyasında meydanlarda da söylediğini vurgulayarak övünmüştü.[76]

. Delibaltalar, Keleşler, Güller, Beyazlar, Demirler aralarında yakın ilişkiler olan işadamları. Birbirleriyle birçok şirkette ortaklıkları var. Söz konusu işadamlarından Nihat Delibalta, Mustafa Keleş, Metin Keleş, Servet Demir ve Serhat Fırat eski Emlakbank'a ait, 2004'te satılan Ataköy Otelcilik ve Ataköy Marina'nın özelleştirme ihalesine ortak katıldı. Bu ihaleye katılmak amacıyla kurdukları şirketin adı AG İnşaat Turizm Proje Yatırım Sanayi ve Ticaret A. Ş.[77] İhaleyi, aralarında AKP Milletvekili Cengiz Kaptanoğlu'nun da bulunduğu denizciler alınca şirketin tasfiye edilmesi kararlaştırıldı.

---

(75) *Hürriyet*, Yalçın Bayer, 23 Mart 2004 - *Sabah* gazetesi, Mahmut Övür, 1.3.2005

(76) *Hürriyet*, Ertuğrul Özkök, 22.3.2004

(77) Rekabet Kurulu Kararları, 2004-4-189

Haberlerde adı geçen Metin ve Çetin Gül, Metin ve Mustafa Keleş, bilgilerine aşağıda yer verilen Gülkeleşoğlu İnşaat'ın sahipleri. Keleşler'in ayrıca "Keleşoğlu İnşaat Turizm Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi" diye bir başka şirketi daha var.

Söz konusu şirketin internet sitesinde de (www.kelesoğlu.com) Ataköy Konakları, şirketin yaptığı projeler arasında gösteriliyor.

Haberlerde sözü edilen Vahap ve Hüseyin Beyaz'a ait bir şirket bulunamadı; ancak Beşiktaş Nispetiye'de "Beyaz İnşaat Turizm Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi" diye bir şirket bulunuyor. Şirket, 2004'te kurulmuş. Şirketin ortakları Muammer Beyaz, Mesut Beyaz, Onur Beyaz, Nizamettin Beyaz, Ali Beyaz.

Şirketin internet sitesinde (www.beyazinsaat.com.tr), şirketin gerçekleştirdiği projeler arasında Ataköy Konakları da yer alıyor. Keleşoğlu'nun internet sitesinde de aynı bilgi olduğu dikkate alınırsa demek ki, Mutlu ya da Delta'nın sır gibi saklanan ortaklarından biri Keleşoğlu, biri de Beyaz İnşaat.

Keleşoğlu İnşaat Turizm Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi ile Beyaz İnşaat Turizm Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi, TUSKON ve Florya İşadamları Derneği (FİADER) üyesi.

İhaleyi hangi ortak girişimin aldığına ilişkin karmaşa, ortak girişimde yer alan şirketlerin gizlenmesi, Servet Demir'in Mutlu İnşaat'ın sahibi olarak yazılmasına karşın şirketin ortakları arasında yer almaması gibi nedenlerle esrarengiz bir özellik kazanan Ataköy Projesi, AKP Hükümeti'nin TOKİ'deki ilk kaynak yaratma projelerinden biri.

Projenin ihalesi 18.11.2003'te yapıldı. İstanbul'un göbeğinde ve gözde bölgelerinden birinde, yüzde 50'den aşağı kat karşılığı arsa bulmanın kolay olmadığı, üstelik boş araziye rastlanmanın son derece zor olduğu bir yerde bulunan arsa, müteahhitlere gelir paylaşımı yöntemiyle yüzde 34.1 karşılığında verildi.

TOKİ listelerinde projeden sağlanması öngörülen gelir ön-

ce 300 milyon Euro, konut sayısı ise 1200 olarak veriliyordu. Bedel ve sayı daha sonra 347.256.000 Euro ve 950 konut olarak değiştirildi. YDK raporlarında ise bedel hep 347.256.000 Euro olarak verildi. Konut sayısı ise önce 1200 olarak verilirken sonra 950'ye düşürüldü.

Ortak girişim, yeşil alan olarak ayırması gereken 38 bin metrekareye tenis kortu, yüzme havuzu ve voleybol sahaları yaparak işgal etti. Böylece konakları 300 - 800 bin Euro gibi yüksek fiyatlardan pazarlama olanağı elde etti. Bakırköy Belediye Başkanı Ateş Ünal Erzen yeşil alanların işgal edildiğini doğruladı.[78]

"Ataköy Konakları'nı 102 milyon 300 bin Euro bedelle Delta Proje İnşaat Turizm Sanayi Ticaret A.Ş. ve ortakları kazandı. İhale bittikten sonra projede değişiklik yapılarak inşaat 170 bin metrekareye çıkarıldı ve alışveriş merkezi eklendi. TOKİ'nin payı da 103 milyon 200 Euro'dan 145 milyon Euro'ya yükseltildi. Alışveriş merkezi dahil buradaki 950 adet konuttan elde edilecek hasılat 347 trilyon 214 milyar lira olarak hesaplandı. Kâğıt üzerinde TOKİ'nin payı 249 trilyon (145 milyon Euro) lirayla 347 trilyonluk hasılatın yüzde 72'si, müteahhitlerin payı ise 98 trilyonla hasılatın yüzde 22'si olarak gözüküyor. 347 trilyon liranın üzerindeki satışlar da özel şirketlere kalacak. Şirketler (satış gelirinin) 347 trilyon lirayı aşmayı (aşmasını) ve yüzde 22 olarak gözüken hasılattaki paylarının yüzde 50-60'lara ulaşmasını bekliyor."

Zaman gazetesinde dile getirilen yukarıdaki çarpıcı değerlendirmeye[79] müteahhitlerin yanıtı ise "İhaleye 7 büyük firma girdi. Madem bu kadar kârlı, ihaleyi eleştirenler alsaydı. 145 milyon Euro'yu biz zarar da etsek TOKİ'ye ödeyeceğiz. Hasılat payı daireleri kaça sattığımıza bağlı" olacaktı.

Projeye ilişkin bir başka ilginç nokta, *Zaman* gazetesinin haberinde, 170 bin metrekareye çıkarıldığını söylediği inşaat alanı, Beyaz İnşaat'm internet sitesinde 250 bin metrekare

(78) *Sabah* gazetesi, Mahmut Övür, 12.5.2006 - Yaşar Özay, 8.7.2006
(79) *Zaman* gazetesi, İbrahim Balta, 2.5.2005

olarak yer alıyor. Aradaki fark tam 80 bin metrekare. Eğer bu farkın mantıklı bir açıklaması yoksa müteahhitlere müthiş bir haksız kazanç sağlanmış demektir.

Mutlu İnşaat Ticaret ve Sanayi Anonim Şirketi

Ataköy Konakları Projesi'ne ilişkin ihaleden sonra adı gazete haberlerinde ortak girişim lideri olarak belirtilen; ancak YDK raporları ve TOKİ listelerinde adı daha sonra ortaya çıkan şirket.

Şirketin merkezi İstanbul Bahçelievler'de.

Ortakları: Mustafa Hamzaoğlu, Mithat Hamzaoğlu, Yüksel Hamzaoğlu, Osman Hamzaoğlu, Hamdi Hamzaoğlu, Yusuf Hamzaoğlu.

Ortakların hepsi, Delta Proje ve Gülkeleşoğlu İnşaat'm sahipleri gibi Bakırköy Şenliköy ve Basınköy'den. Gülkeleşoğlu ve kaçak yapı haberlerinde adı geçen Beyazlar'la yakın ilişkileri söz konusu. Bu yakın ilişkiyi en iyi gösteren bulgu, Mutlu İnşaat'ın Bahçelievler'deki adresi. Söz konusu adreste, daha önce "Günyüzü İnşaat Proje Turizm ve Ticaret A. Ş." diye bir şirket yer alıyordu. Tasfiye edilen bu şirketin ortakları Beyazlar'dan Onur Beyaz, Keleşler'den Suat Keleş ve Oktay Hamzaoğlu. Şirket anlaşıldığı kadarıyla Beşiktaş'taki Günyüzü Konakları'nı yapan şirket.

Tayyip Erdoğan'ın İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı dönemine ilişkin araştırmalarıyla tanınan CHP İstanbul eski İl Başkanı Mehmet Bölük, Mutlu İnşaat'ın, İGDAŞ'ın 1998 yılında görevden ayrılan Genel Müdür Yardımcısı Raci Badalıoğlu'nun eniştesine ait olduğunu söylemişti.[80]

Badalıoğlu, merkezi İstanbul'da olan Uni-Form Tekstil İnşaat Sanayi Dış Ticaret Anonim Şirketi'nde Yüksek Hamzaoğlu ile birlikte eski ortak. Badalıoğlu ve Hamzaoğlu, yine merkezi İstanbul'da olan Tasfiye Halinde S. S. Cihan Furkan Konut Yapı Kooperatifi'nin de eski yönetim kurulu üyeleri.

---

(80) *Radikal* gazetesi, Esra Kurt, 30.4.1999

Esra Kurt'un aynı haberindeki bilgilere göre; şirket, İGDAŞ'ın Beylikdüzü'nde "52.7 PE 1.8 kilometrelik polietilen doğalgaz dağıtım hattı döşeme ve servis hattı inşaatı" ihalesini 27 Ağustos 1998'de, o günün parasıyla 417 milyar 514 milyon lira bedelle aldı.

İhale fiyatı dikkate alındığında, Mutlu İnşaat, bir metre boru döşeme işini 36.3 dolara yapacaktı; ancak daha sonra işi 16.2 dolara bir taşerona yaptıracak ve işe elini sürmeden 20.1 dolar para kazanacaktı. Dolayısıyla şirket, özellikle İstanbul'daki AKP veya selefi partili belediyelerden aldığı işi komisyon karşılığında başka şirkete devreden, bu yüzden kamuoyunda "çantacı müteahhitler" diye adlandırılan yüklenicilerden biri.

Şirket, İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin Bahçelievler Metro İstasyonu ile istasyondaki iş ve alışveriş merkezini, yine aynı belediyeye bağlı kuruluşlardan KİPTAŞ'ın toplu konutlarını da yaptı.

Ortaklardan Yüksel Hamzaoğlu TUSKON Bahçelievler İşadamları Derneği (BİŞAD) üyesi. Hamzaoğlu, İstanbul Bilim Özel Eğitim Kurumları Ticaret Anonim Şirketi'nin eski ortağı. Bu şirketin eski ortakları arasında Biat İnşaat'ın sahibi Şerif Enis, Metin Yerlikaya, Süleyman Kütük, Ahmet Duran, Erdoğan Torun gibi isimler dikkat çekiyor. Şirketin son ortaklarından Fikret Özdemir ile Erdoğan Torun ise iktidara yakın derneklerden İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği üyesi.

Metin Yerlikaya, Akbil skandalında gözaltına alınarak ifadesine başvurulan işadamlarından biri.

Gül-Keleşoğlu İnşaat Turizm Petrol Ürünleri Otomobil Sanayi ve Dış Ticaret Anonim Şirketi / Ar-Ke Inşaat Tüketim Maddeleri Ticaret Limited Şirketi / 2M Proje İnşaat Reklam ve Turizm Sanayi Ticaret Limited Şirketi

İstanbul Bahçeşehir 11. Bölge 600 Konut - 547.000.000 YTL (İfaş Yapı ve Gülkeleşoğlu İnşaat ile birlikte).

Gül-Keleşoğlu'nun merkezi İstanbul Florya Şenlikköy'de.

Ortakları: Ahmet Gül, Mustafa Keleş, Metin Gül, Metin

Keleş, Çetin Gül, Hicabi Keleş.

2 M Proje, İstanbul Yeşilköy'de.

Ortakları: Hicabi Keleş, Suat Keleş, Hicabi Keleş (2004'te ayrılmış).

AR-KE İnşaat, 2M Proje ile aynı adreste.

Ortakları: Tursun Keleş (eski ortak), Nazmiye Keleş, Metin Keleş,

Mustafa Keleş, Suat Keleş, Hicabi Keleş.

Şirket ortaklarına dair bilgilere "Delta Proje ve Mutlu İnşaat" bölümünde değinildi.

Gül-Keleşoğlu İnşaat, TUSKON MARİFED Florya İşadamları Derneği (FİADER) üyesi. Metiş Keleş, 2004'te kurulan H-S Tekstil Gıda Ve Turizm Ticaret Limited Şirketi'nde Sabri Özel ile eski ortak. Sabri Özel de aynı derneğin üyesi.

Gül-İş İnşaat Sanayi Ticaret Limited Şirketi

1 - İstanbul Bahçeşehir 11. Bölge 600 Konut - 547.000.000 (Gül-Keleşoğlu İnşaat - İfaş Yapı San. - Ar-Ke İnşaat - 2M İnşaat ile birlikte)

2 - Hakkari Merkez 2. Etap 192 Konut - 5.985.000

3 - İzmir Karşıyaka Örnekköy 808 Konut İnşaatı - 20.605.000 YTL.

Toplam: Bahçeşehir 600 konut projesi hariç 100 konut, 26.635.000 YTL.

Şirket merkezi İstanbul Güngören'de.

Ortakları: Orhan Gülsüm, Ekrem Gülsüm, Agit İpekçi (2.11.2007'de yüzde 51 hisseyi alarak ortak oldu).

İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nden 1994 yılından beri ihale alan şirketlerden biri.

Mehmet Çelik İnşaat

1. İstanbul Bahçeşehir Toplu Konut Alanı 7. Bölge Arsa Şatışı Karşılığı Gelir Paylaşımı Yöntemiyle 320 Konut İnşaatı - 81.900.000 (AA Grup İnşaat ile birlikte)

2. İstanbul Bahçeşehir 8. Bölge Arsa Şatışı Karşılığı Gelir Paylaşımı Yöntemiyle 450 Konut İnşaatı - 171.500.000 (AA Grup İnş. San. ve Tic. A. Ş. - Demirkaya İnş. San. ve Tic. A. Ş. ile birlikte)

3. İstanbul Esenler İkitelli Gelir Paylaşımı Yöntemiyle 936 Konut (Miss-

tanbul Konutları) İnşaatı - 270.000.000 (Tek Çelik İnşaat - HTM Mimarlık Mühendislik İnşaat ile birlikte)

4. İstanbul Ümraniye 1. Bölge Taşdelen Köyü Çayır Mevkii Konutları Gelir Paylaşım Esasına Göre İnşaatı ve Satışı İşi (354 Konut ve Sosyal Tesis) - 43.500.000 dolar (Hat İnşaat Yapı, Buket İnşaat Emlak, Tokal İnşaat şirketleriyle birlikte)

5. Ankara Protokol Yolu 1. Bölge 480 Konut İnşaatı - 12.879.000 YTL.

Toplam: 2492 konut, 588.479.000 YTL.

Mehmet Çelik'in aldığı projelerin konut sayıları çelişkili. Esenler İkitelli'deki, ihalesi 2005'te yapılan projedeki konut sayısı YDK raporunda 888 olarak yer alıyor.

Ankara Protokol Yolu 1. Bölge'deki projenin konut sayısı ise hem YDK raporunda hem de KİK kayıtlarında 400 olarak görünüyor.

İki projede de konut sayısının TOKİ listelerinde daha yüksek gösterilmesi, konut sayılarının ihaleden sonra yükseltildiğini akla getiriyor. Eğer öyleyse bu ihale koşullarının sonradan değiştirilmesi anlamına geliyor. Bu da yasaya aykırı.

Ümraniye Taşdelen'deki projede yapılması öngörülen konut sayısı YDK 2005 TOKİ raporundaki tabloda (s. 220) 354 olarak verilirken, projeye ilişkin açıklamaların yer aldığı bölümde 400 (s. 227) olarak veriliyor.

TOKİ listelerinde ise sayı önce 400, daha sonra 346 olarak yer alıyor.

Taşdelen'deki işi alan ortak girişim, ihaleden sonra mahkemeye başvurarak, TOKİ'ye yapacakları ödemenin, inşaat ruhsatı alınacak tarihe kadar ertelenmesini istedi. Bu durum dikkate alınırsa imar planından kaynaklanan bir sorun yaşandığı konut sayısının bu yüzden azaltıldığı akla geliyor.

Taşdelen projesine ilişkin oldukça dikkat çeken bir nokta daha var. YDK, 2004'te yaptığı özel incelemede, kaynak yaratmak amacıyla yapılan projelerin sözleşmelerinde EGYO ve TOKİ'nin aleyhine hükümler yer aldığını belirtmişti. Hükümlerden biri, genellikle yapılmadan; yani henüz maket halindeyken satılan projelerden sağlanan gelirin nemasının ol-

duğu gibi şirketlere bırakılmasıydı. YDK, satılan konutların bankaya yatırılan satış gelirinden sağlanan faizden EGYO ve TOKİ'nin de pay alması gerektiğini söylemişti. Bunun üzerine söz konusu projeleri üstlenen şirketlerle yapılan sözleşmeler yenilenerek EGYO ve TOKI'nin nemadan pay alması sağlandı. Nedense sadece birkaç projede bu yönde değişiklik yapılmadı; satış gelirlerinden sağlanan nema, olduğu gibi o projeleri üstlenen şirketlere bırakıldı. Söz konusu projelerden biri de Taşdelen projesiydi.[81]

Şirketin merkezi İstanbul Eyüp Ortakçılar'da.

Şirketin kurucusu Mehmet Çelik, 1947 Trabzon Hayrat İlçesi Sarınaşık (Mesaroş) Köyü doğumlu. Babasının adı Muhammet. Aşağıdaki AA Grup, Hona Grup, Çelikler İnşaat, Etüd 96 İnşaat şirketleri kardeşlerine ve yeğenlerine ait. Anlaşıldığı kadarıyla ailenin önde gelen isimlerinden biri. Kendisi MÜSİAD ve ASKON üyesi.

Tek-Çelik İç ve Dış Ticaret İnşaat Sanayi Anonim Şirketi

- İstanbul Esenler İkitelli Gelir Paylaşımı Yöntemiyle 936 Konut (Misstanbul Konutları) İnşaatı - 270.000.000 YTL (Mehmet Çelik İnşaat - HTM Mimarlık Mühendislik İnşaat şirketleriyle birlikte).

Mehmet Çelik İnşaat ile aynı adreste.

Ortakları: Mehmet Çelik, Sultan Çelik, Merve Çelik, Havva Çelik (sonradan Özaltun oldu), Mine Çelik, Murtez Çelik, Züleyha Çelik, Ali İmran Çelik, Üzeyir Çelik, Muhammed Çelik.

Tek-Çelik, Mehmet Çelik'in kontrolünde olan şirketlerden biri. Çelik'in kontrolünde olan bir başka şirket ise Medya Tek Bilgisayar İnşaat Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi. Bu şirketin ortakları: Mehmet Çelik, Sultan Çelik, Meryem Çelik, Mine Çelik, Murtez Çelik, Güler Çelik, Havva Çelik (Özaltun), Üzeyir Çelik, Züleyha Çelik, Muhammed Çelik. Şirket denetçisi Yavuz Selim Mercimek.

---

(81) YDK TOKİ 2005 Raporu, s. 242

Ortaklardan Üzeyir Çelik, AKP üyesi.
Tek-Çelik, MÜSİAD üyesi.

AA Grup İnşaat Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi (Hona İnşaat Sanayi Anonim Şirketi)

1 - EGYO Tekirdağ Çerkezköy Kapaklı Arsa Satışı Karşılığı Gelir Paylaşımı Yöntemiyle 204 Konut İnşaat - 33.000.000
2 - EGYO İstanbul Silivri Selimpaşa 820 Konut İnşaatı - 69.691.630 (Gelir paylaşımı yöntemiyle olabilir)
3 - İstanbul Bahçeşehir Toplu Konut Alanı 7. Bölge Arsa Şatışı Karşılığı Gelir Paylaşımı Yöntemiyle 320 Adet Konut İnşaatı - 81.900.000 (Mehmet Çelik ile birlikte)
4 - İstanbul Bahçeşehir Toplu Konut Alanı 8. Bölge Arsa Şatışı Karşılığı Gelir Paylaşımı Yöntemiyle 450 Adet Konut İnşaatı - 171.500.000 YTL (Demirkaya İnş. San. ve Tic. A. Ş. - Mehmet Çelik ile birlikte).
Toplam: 1794 konut, 348.091.630 YTL.

İhalelerden İstanbul Bahçeşehir'deki 7. ve 8. bölgedeki ihaleler aynı gün (7.2.2006) yapıldı. Ne hikmetse iki ihaleye de başka katılan şirket olmadı. Aynı gün sonuçlandırılan ihalelerin biri toplam satış geliri üzerinden yüzde 38, diğeri yüzde 38.5 pay karşılığında verildi.[82]

Mehmet Çelik ve Demirkaya, Bahçeşehir'de 253 milyon YTL hasılat taahhüdü olan projeyi sonradan Yapı Endüstrisi şirketine devretti.[83]

Şirketin merkezi 2006'ya kadar Ankara Maltepe'de, aşağıdaki Hona Grup'la aynı binadaydı; daha sonra Ankara Altındağ'a taşındı.

Şirketin "Hona İnşaat Taahhüt Sanayi ve Ticaret A. Ş." olan adı, 2000 yılında Hona Inşaat Sanayi A. Ş., 20.12.2005'te ise AA Grup İnşaat Sanayi ve Ticaret A. Ş. oldu.

Ortakları: Arif Çelik, Abdülkadir (veya Abdulkadir) Çelik, Yasir Çelik, Safiye İpek Çelik, Nuran Çelik, Muammer Bayır

---

(82) YDK TOKİ 2005 Raporu, s. 234,235
(83) *Milliyet Emlak Eki*, Okhan Şentürk, 19.9.2007

(2007 başında yüzde 51'ini alarak ortak oldu), Ali Daylak.

2005 sonu ya da 2005 başında ayrılan ortakları: Hasan Osman Çelik, Nuh Naci Çelik, Abdülvahap Çelik, İmran Çelik.

Şirketin ortakları, Mehmet Çelik'in kardeşleri ya da yeğenleri.

AA Grup ve aşağıdaki Hona Grup'un adresleri aynı binada. Şirketin eski ortakları da aynı kişiler. Bu durum iki şirket sahiplerinin, AA Grup adresini değiştirmeden kısa bir süre önce şirketleri aralarında bölüştüklerine işaret ediyor.

Şirket ortaklarından Abdülkadir Çelik, MÜSİAD üyesi. Çelik'in MÜSİAD'da hem sahibi olarak göründüğü hem de temsil ettiği şirket "Hona Çelikler İnşaat San. Tic. A. Ş." diye geçiyor.

Arif Çelik ise AKP Tokat Milletvekili Ergün Dağcıoğlu'nun ilk başkanlığını yaptığı Yönetici İktisatçı ve Muhasebeciler Derneği'nin (YİMDER) kurucu üyelerinden biri.

Şirketin, ağırlıklı olarak AKP'li belediyelerden iş aldığı görünüyor.

Şirketin, Afyon'un Çay ilçesinde yaptığı kooperatif konutları, 2002'de Sultandağı'nda meydana gelen depremde çöktü. Binaların çökmesi nedeniyle şirket hakkında soruşturma başlatıldı.

Şirketin, Biat İnşaat ile birlikte üstlendiği "Topkapı Şehir Parkı Anadolu-Trakya Bölgeleri Düzenleme Ve İkmal İnşaatı" kapsamında yaptığı otopark da 2002 yılında çöktü. İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin yaptırdığı otoparktaki çökme sonucu 9 işçi yaralandı.

Şirketin Ankara Yenimahalle'de yaptığı köprülü kavşak inşaatı da çöktü. Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin yaptırdığı kavşakta 2003'teki inşaat çalışmaları sırasında meydana gelen çökme bir kişinin yaralanmasına, bir kişinin ölümüne neden oldu.[84]

---

(84) *Milliyet* gazetesi, Aydın Hasan, 6.2.2002 - *Radikal* gazetesi, 2.8.2002 - *Hürriyet* gazetesi, Fatih Altaylı, 25.06.2003

Hona Grup İnşaat Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

- Ankara Kuzey Kent Girişi 4. Etap 690 Konut, 2 Adet Ticaret Merkezi, 32 Derslikli İlköğretim Okulu İnşaatı - 45.500.000 YTL (Gestaş İnş.Tic.ve San.A. Ş. ile birlikte).

Şirket "Hona Grup" adını 4.2.2006'da aldı. Bu tarihe şirketin adı "Çankaya Yapı Denetim A. Ş." idi.

Şirketin merkezi Ankara Maltepe'de.

Ortakları: Nureddin Çelik, Naciye Çelik, Abdülvahap Çelik, Yaşar Aksoy (Yönetim Kurulu Başkanı - 2007'de ortak olduğu anlaşılıyor).

Eski ortaklar: Hasan Osman Çelik, İmran Çelik, Nuhşit Çelik.

Hasan Osman Çelik, 2007 Mart ayına kadar şirketin yönetim kurulu başkanı, diğer ikisi ise yönetim kurulu üyesiydi. Hasan Osman ve İmran Çelik'in isimleri 2007 Eylülü'nde şirket yönetiminde yer almıyor; yani ortaklıktan ayrılmış görünüyorlar. Yaşar Aksoy bu tarihlerde hissedar olmuş. Hasan Osman ve İmran Çelik, kâğıt üzerinde ortaklıktan ayrılmış olabilir. Nuhşit Çelik ise 22.2.2007'de ortaklıktan ayrıldı.

Şirketin internet sitesinde[85] Doç. Dr. Murat Mercan ismi dikkat çekiyor. Sitede, şirketin sahiplerinin yıllardır birlikte çalıştığı Ahmet Aslantaş, Doç. Dr. Murat Mercan, Zafer Cumurcu, Ali Kemal Topan, Kurtul Kavlak, Sabahattin Kolay ve Mevlüt Zengin ile oluşturdukları kadroyla çok başarılı bir gelişme grafiği yakaladığından söz ediliyor.

Şirketin 2007'ye kadar ortağı olduğu anlaşılan İmran Çelik, AKP Genel Merkezi Kadın Kolları Merkez Karar Yönetim Kurulu Üyesi. AKP'nin türbanlı üyelerinden olan Çelik, Bilge Grup Araştırma Derneği'nin kurucusu. Bu derneğin başkanlığını ise Hasan Osman Çelik yapıyor.

Özel Tercüman Okulları aynı kişilerin. Beykent Üniversitesi'nin sahibi olan Beykent Eğitim Vakfı da anlaşıldığı kadarıyla Çelik Ailesi'nin kurduğu bir vakıf.

---

(85) http://www.honagrup.com/fels.htm

Çelikler İnşaat Anonim Şirketi

- Amasya Suluova 264 Konut ve 32 Derslikli İlköğretim Okulu, Cami, Şadırvan, Adaiçi Altyapı ve Çevre Düzenlemesi İnşaatı - 11.930.747 YTL (Öz ER-KA İnş ile birlikte).

Şirket Ankara'da kuruldu, daha sonra merkezi İstanbul Eyüp'e taşındı.

Ortakları: Musamettin Çelik, Şuhudi Çelik, Nazmiye Çelik, Beyazıt Çelik, Vasfiye Çelik, Nalan Çelik.

Şirketin yakın dönem eski ortakları: Cemal Çelik, Nuh Naci Çelik, Abdülvahap Çelik, Hakan Çelik, Cemi (ya da Cemil) Çelik, Canan Çelik, Yusuf Çelik, Arif Çelik, Hasan Osman Çelik, Abdülkadir Çelik, Furkan Çelik.

Mehmet Çelik'in kurduğu ilk şirketlerden biri. Şirketin ortakları, Hona ya da sonraki adıya AA Grup ve Hona Grup şirketlerinin sahipleriyle aynı kişiler.

Etüd 96 İnşaat Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

- Kırşehir Kamlan Sosyal Donatı (24 Derslikli Lise, Cami, Şadırvan, Kütüphane) İnşaatı - 2.749.732 YTL.

Çelik Ailesi'ne ait şirketlerin doğrudan ya da ortak girişimlerle aldıkları ihalelerin sayısı 11, yapımını üstlendikleri konut sayısı 4567, ihalelerin toplam tutarı 740.074.362 YTL.

Şirket merkezi Hona Grup'la aynı binada, Ankara Maltepe'de. Şirket 2002 yılına kadar Çelikler İnşaat A. Ş.'nin Ankara Balgat'taki adresinde faaliyet gösterdi.

Ortakları: Hakan Çelik, Mihriban Çelik, Nuhşit Çelik, Şuhudi Çelik, Furkan Çelik, Musamettin Çelik (2004'teki sermaye artırımında şirketteki yüzde 50 hissesini devrederek ayrılmış görünüyor), Şenol Çelik (hisselerini 30.4.2002'de Mihriban'a devrederek ayrıldı), Yusuf Çelik (hisselerini Hakan, Mihriban ve Nuhşit'e devrederek 30.4.2002'de ayrıldı).

Hat-San İnşaat Madencilik Turizm Gemi İnşaat ve Deniz Nakliyat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi

- İstanbul Ümraniye 1. Bölge Taşdelen Köyü Çayır Mevkii Konutları Gelir Paylaşım Esasına Göre İnşaatı ve Satışı İşi (354 Konut ve Sosyal Tesis) - 43.500.000 dolar (Mehmet Çelik, Buket İnşaat Emlak, Tokal İnşaat şirketleriyle birlikte).

Şirkete ilişkin bilgiler ileride "Bakanın Emanetçileri" başlığında anlatılacak.

Akdeniz İnşaat ve Eğitim Hizmetleri Anonim Şirketi

- EGYO İstanbul Ataşehir (Batı) 3. Bölge Gelir Paylaşımı Yöntemiyle 3639 Konut ve İşyeri İnşaatı - 810.000.000 YTL.

Konutlar "Myworld" adıyla pazarlandı.

Şirketin merkezi İstanbul Kadıköy Ataşehir'de.

Ortakları: Ali İbrahimağaoğlu, Hüseyin Avni İbrahimağaoğlu, Elvan Sorgun, Hasan Rahvalı (Genel Müdür), Zeki İbrahimağaoğlu, Yurdagül Korkmaz, Alican İbrahimağaoğlu, Sena İbrahimağaoğlu, Hakkı İbrahimağaoğlu.

Yönetim Kurulu Üyesi: Enver Ülker.

Şirketin sahipleri, Trabzon Oflu ve AKP Kadıköy İlçe Başkan Yardımcısı Erol İbrahimağaoğlu'nun yakınları. İbrahimağaoğlu, Ağaoğlu İnşaat'ta da çalışmış.

Makro İnşaat Ticaret Limited Şirketi

1 - Bursa M. K. P. Karaköy 102 Adet Köyevi, Ticaret Merkezi, Ahır, Tandır Ve Adaiçi Altyapı ile Çevre Düzenlemesi İnşaatı - 6.250.000

2 - İstanbul Taşoluk 750 Konut ve Sosyal Donatı, Adaiçi, Genel Altyapı ile Çevre Düzenlemesi İnşaatı - 34.329.068 (Alke İnşaat Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ile birlikte)

3 - İstanbul Taşoluk 606 Konut ve Sosyal Donatı, Adaiçi, Genel Altyapı ile Çevre Düzenlemesi İnşaatı - 34.958.712 (Alke İnşaat ile birlikte)

4 - Sivas 2. Bölge 576 Konut, Sosyal Donatı (Ticaret Merkezi, 24 Derslikli İlköğretim Okulu, Cami, Şadırvan) Adaiçi ve Genel Altyapı İnşaatı - 26.149.063

5 - EGYO Tekirdağ Çorlu Kazımiye 1. Etap 1200 Konut İnşaatı (Yıltaş İn-

şaat Turizm Taahhüt Ticaret Sanayi Anonim Şirketi ile birlikte).

Toplam: 3224 konut, 101.686.843 YTL.

Tekirdağ Kazımiye hariç, Makro İnşaat'ın aldığı ihalelerin tamamı 2005 ve 2006 yıllarında yapıldı; ancak nedense bu ihalelerin bilgilerine TOKİ'nin listelerinde uzun süre yer verilmedi. Taşoluk'taki projelere ilişkin ihalelerin sonuçları, üzerinden bir yıl gibi bir süre geçmiş olmasına karşın 2007 Kasım ayında bile KİK'e bildirilmemişti.

Oysa, teyit bilgilerinden anlaşıldığı kadarıyla ihaleler aynı gün yapılmış ve aynı gün Alke İnşaat ile birlikte Makro İnşaat'a verilmişti.

Projelerden Bursa'nın Mustafakemalpaşa ilçesindekinin ihalesi "kıyak ihale" diye tanımlanabilecek bir yöntemle; yani davet usulüyle yapıldı. 11.8.2006'da yapılan ihaleye sadece üç şirket çağrıldı ve bu şirketlerle yapılan pazarlık sonucunda ihale Makro İnşaat'a verildi. Makro İnşaat ihaleyi sadece yüzde 10 kırımla aldı.

İhaleye katılanlardan biri, ne hikmetse işin yaklaşık maliyetinin 464 bin YTL üstünde bir teklif verdi. Bu teklif, yaklaşık maliyete göre yüzde 7 pahalıydı. Teklifi veren şirketin adına ilişkin bilgi yok; ama yaklaşık maliyetin üzerinde teklif verdiğine göre ya ihaleye formalite icabı katıldı ya da 6.9 milyon YTL'lik bir işin maliyetini bile hesaplayamayacak kadar işi bilmeyen biriydi. Kimbilir belki de kasaplık, celeplik ya da tuhafiyecilikten gelme bir şirketti! Onun için hesabı öyle şaşmıştı!

Sivas'taki konut projesini alan şirket Makro İnşaat değil. KİK kayıtlarına göre işin ihalesi, 21.9.2005'te yapıldı. İhaleye sadece 3 şirket katıldı. Bunlardan sadece ikisinin teklifi geçerli sayılarak, ihale Alke İnşaat'a verildi. Ancak Sivas'ta projenin bünyesinde yer alan ticaret merkezini 1.307.000, ilköğretim okulunu 1.569.000, camiyi 523.000, altyapı yol ve çevre düzenlemesi işini 2.353.000 YTL karşılığında Makro İnşaat yaptı. Makro İnşaat'ın ihaleye katılıp katılmadığına, konut inşaatından pay alıp almadığına ilişkin bir bilgi yok;

ama projeden altyapı ve sosyal donatı işleriyle aldığı pay 5.752.000 YTL'yi buluyor.

EGYO'nun Tekirdağ Kazımiye'deki projesinin bedeli belli değil. Gelir paylaşımı olduğu anlaşılan projeyi Makro İnşaat ile birlikte alan Yıltaş İnşaat, AKP'nin kendisini devirmek için epey mücadele verdiği İstanbul Ticaret Odası eski Başkanı Mehmet Yıldırım'ın şirketi.

Alke İnşaat ise bir zamanların ünlü şirketlerinden biri. ANAP iktidarları döneminde yıldızlaşan ve sektörün önde gelen şirketlerinden biri. Yıltaş'ın sahibinin ünü de dikkate alınırsa Makro İnşaat gibi adı sanı duyulmamış bir şirketle nasıl ortaklık kurdukları gerçekten de büyük bir merak konusu.

Makro İnşaat'ın merkezi İstanbul Zeytinburnu'nda, Albayraklar'ın bazı şirketlerinin merkezlerinin bulunduğu sitede.

Şirket, 28.5.2004'te 10 bin YTL sermaye ile kuruldu. Şirketin sermayesi, peş peşe yapılan iki artışla önce 400 bin, ardından 1 milyon YTL'ye çıkartıldı.

Ortakları: Ercan Uyan, Ahmet Başyiğit, Murat Çamur, Mahmut Dereli. İlk iki kişi şirketin kurucusu. Dereli ve Çamur ise 2005 Ekimi'nde şirkete ortak oldular. Dereli, şirketin yüzde 50'sine sahip.

Uyan ve Çamur, Karadeniz Teknik Üniversitesi İnşaat Fakültesi 1997 mezunu. Uyan, AKP Küçükçekmece Belediye Meclisi İmar Komisyonu Üyesi. Belediyenin internet sitesinde Uyan'ın bilgilerinin yer aldığı bölümde, meslek olarak "konut, mühendis" diye yazılı. Kendisi Ankara 1975 doğumlu.

Mahmut Dereli'nin adı ise 1999'da, İstanbul'daki belediye vakıflarına ilişkin tartışmada geçiyor. Belediyeyle ilişkili olduğu iddia edilen Gaziosmanpaşa Hizmet Vakfı üyeleri arasında adı yer alıyor. Tüm vakıf üyelerin Refah Partili (sonradan adı Fazilet Partisi oldu, o partiden de AKP doğdu) olduğu vurgulanıyor.[86]

Makro İnşaat'ın Bursa'da yaptığı köyevlerinin dağıtım törenine Başbakan Recep Tayyip Erdoğan da katıldı ve şirketin

(86) *Hürriyet*, 12.5.1999

sahiplerine, "işi kısa sürede bitirdikleri için" başarı plaketi verildi.

Başyazıcıoğlu İnşaat Gıda Turizm Taşımacılık ve Ticaret Limited Şirketi

1 - EGYO Tekirdağ Çerkezköy Kapaklı 1. Etap 476 Konut, Altyapı ve Çevre Düzenlemesi İnşaatı - 12.911.000 (Akyapı İnş. Taah. San. ve Tic. Ltd. ile birlikte)

2 - EGYO Tekirdağ Çerkezköy Kapaklı 2. Etap 348 Konut, Altyapı ve Çevre Düzenlemesi İnşaatı - 9.741.000 (Akyapı İnş. Taah. San. ve Tic. Ltd. ile birlikte)

3 - Gümüşhane Kelkit Büyükcami 112 Konut Sosyal Donatı (Ticaret Merkezi, Cami, Şadırvan) - 9.337.680 YTL (Taş İnşaat ve Ayhan Demirci ile birlikte)

4 - Gümüşhane Şiran 96 Konut Sosyal Donatı (Ticaret Merkezi, Cami, Şadırvan, Kütüphane) - Bedeli belli değil (Taş İnşaat ve Ayhan Demirci ile birlikte).

Toplam: 1032 konut, 31.719.680 YTL.

Çerkezköy Kapaklı'daki projelerden "2. Etap 348 konut" projesi TOKİ listelerinde yer almıyor. Listelerde "Çerkezköy Kapaklı 2. Bölge 348 Konut" diye bir proje var; ancak bu projeyi alan şirketin adı Delta İnşaat Sanayi ve Ticaret A. Ş. diye yazılı. YDK EGYO 2005 Raporu'nda projeler bölümünde ihaleyi Delta İnşaat'ın aldığı yazılı; ama aynı rapordaki tabloda işi alan şirket olarak Başyazıcıoğlu ve Akyapı gösteriliyor.

Çerkezköy Kapaklı'daki 476 konut işinin 2004'te yapılan ihalesine 20 şirket katıldı. Bu şirketlerden tam 7'sinin teklifi geçersiz sayıldı. İhalenin tahmini bedeli, dolayısıyla Başyazıcıoğlu ve Ak Yapı'nın ne kadar kırım yaparak ihaleyi aldığı belli değil. İnşaatı 2005'te tamamlanan konutların tapu dağıtım törenine Başbakan Recep Tayyip Erdoğan da katıldı ve ilk tapuyu hak sahibine verdi.

Gümüşhane'deki projeler ise listelerde bir süre tek bir proje olarak gösterildi. Sonra proje yukarıda yer aldığı gibi iki ayrı proje olarak yazılmaya başlandı. Şiran'daki projenin be-

deline ise listede yer verilmiyor. YDK raporlarından anlaşıldığı kadarıyla, ilk başta TOKİ listelerinde de belirtildiği gibi tek bir proje; ama ncdense iki ayrı projeymiş gibi gösteriliyor.

Şirketin merkezi Ankara Söğütözü'nde.

Şirketin Ortakları Ali İhsan Başyazıcıoğlu, Ömer Faruk Başyazıcıoğlu, Ahmet Gökhan Başyazıcıoğlu, Sibel Başyazıcıoğlu.

Aynı kişilerin Ankara İvedik'te süt ürünleri işiyle uğraşan bir şirketi daha var. Anlaşıldığı kadarıyla ortakların hepsi Kayseri kökenli, et ve süt işiyle uğraşan bir aileden geliyor.

Şirket MÜSİAD üyesi. Şirketi MÜSİAD'da Ali İhsan Başyazıcıoğlu temsil ediyor.

Ak Yapı İnşaat Taahhüt Ticaret ve Sanayi Limited Şirketi

Aldığı ihaleye ilişkin bilgiler yukarıda.

Şirketin ismi rapor ve listelerde bitişik yazılmış; ancak sicilde "Ak Yapı" diye ayrı yazılı.

1998'de kurulan şirketin merkezi İstanbul Küçükçekmece'de.

Ortakları: Mahmut Asmalı, Hüseyin Dinçel.

Ortakların ikisi de ASKON üyesi.

Beta Mühendislik Müşavirlik Taahhüt Ticaret Limited Şirketi

- Adapazarı Korucuk Dogalgaz Çelik Boru Döşemesi İşi - 975.140 YTL.

Şirketin merkezi Ankara Maltepe'de.

Ortakları: Fehmi Öztürk, İdris Öztürk, Hasan Anlı (28.7.2006'da şirketin yüzde 51'ini alarak ortak oldu)

Şirket MÜSİAD üyesi.

Biat İnşaat Sanayi Ticaret Anonim Şirketi

1 - Gaziantep Merkez Beylerbeyi 1. Bölge 320 Konut (Gecekondu Dönüşüm Projesi) - 10.215.450 (İspa İnşaat ile birlikte)

2 - İstanbul Halkalı 4. Bölge 784 Konut, Adaiçi ve Genel Altyapı İnşaatı - 30.414.000

3 - Kocaeli Gebze Şekerpınar 2. Bölge 1260 Konut (588'i Alt Gelir) Sosyal Donatı (32 Derslikli İlköğretim Okulu, 24 Derslikli Lise, Spor Salonu, Sağlık Ocağı, Ticaret Merkezi, Kreş, Cami, Şadırvan) - 49.896.000 (Atlı İnşaat ile birlikte)

4 - Adana Kozan 864 Konut (720'i Alt Gelir), Ticaret Merkezi, Cami İnşaatı - 30.733.125 YTL (Atlı İnşaat ile birlikte).

Toplam: 3228 konut, 121.258.125 YTL.

Şirketin merkezi İstanbul Küçükçekmece'de.

Şirket ortakları: Şerif Enis, Halit Çekiç, Mustafa Ege, Şaban Hakan Enis.

Eski ortakları: Bekir Karahan, Hayati Üstün, Ahmet Yavuz, Mehmet Güney, Fahrettin Kültür, Şeyma Üstün, Nurhayat Enis.

Şirket, AKP'li Ankara ve İstanbul belediyelerinden aldığı ihalelerle dikkat çeken şirketlerden biri. Şirketin Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın başkanlığı döneminde İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nden ihale aldığı biliniyor.

Usta gazeteci Yalçın Bayer'in köşesinde aktarılanlara göre;[87] Biat'ın önceki iki ortağından birisi vefat etti, bir diğeri de vuruldu. Yeni ortaklarıyla yoluna devam eden şirket, son yıllarda İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nden aldığı büyük işlerle büyümeye başladı.

Enis'in Maliye Bakanı Kemal Unakıtan'ın bacanağı olduğu da söylendi; ancak bu Unakıtan tarafından yalanlandı. Unakıtan'ın bacanağı Enis değil, Ali Rıza Üstün. Bu kişi, Biat İnşaat'ın kardeş şirketleri Biat Orman Ürünleri, Precast Beton, Bibak Büro Sistemleri'nde Enis'in eski ortağı.

Şerif Enis, MÜSİAD ve ASKON üyesi. Ayrıca Fethullah Gülen'e yakın olduğu bilinen Türkiye Gönüllü Teşekküller Vakfı'nın kurucularından. Enis, Genç İşadamları Vakfı'nın kurucusu ve mütevelli heyetinde de görev yapıyor.

Şerif Enis ve Bekir Karahan, Ülker Grubu'nun iki numaralı ismi Orhan Özokur ve grupla yakın ilişkisi olan Mehmet İman ile birlikte İkitelli Depocular Toplu İşyeri Yapı Koope-

(87) *Hürriyet*, Yalçın Bayer, 17.8.2006

ratifi'nde yönetim kurulunda görev yaptı.

Eski ortaklardan Unakıtan'ın bacanağı Üstün de MÜSİAD üyesi.

3K Inşaat Turizm Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

- İstanbul Bahçeşehir Antik Merkez ve Çevre Düzenleme İnşaatı İşi - 159.155 YTL.

Sicilden anonim şirket kaydı çıkmadı. Tek kayıt "3K İnşaat Turizm Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi" diye çıktı. Bu şirketin merkezi İstanbul Beşiktaş'ta.

Ortakları: Eyüp Kahveci, Ömer Kahveci, Vehbi Kahveci

Eyüp Kahveci ASKON üyesi.

Demars İnşaat Turizm Ticaret Limited Şirketi

1 - İstanbul Halkalı 3. Etap Sosyal Donatı (24 Derslikli İlköğretim Okulu, 2 Ticaret Merkezi, Cami Subasmanı) İnşaatı - 1.580.000

2 - Sakarya Adapazarı Korucuk Sosyal Donatı (İlköğretim Okulu, Ticaret Merkezi, Cami Subasmanı ve İzmit Atılım Lisesi Ek Bina) İnşaatı - 3.800.000 YTL.

Toplam: 5.380.000 YTL.

Adapazarı Korucuk'taki işin ihalesi davet usulüyle yapıldı. KİK 2006/162969 dosya numaralı ihaleye üç şirket çağrıldı. Bu şirketlerle yapılan pazarlık sonucunda ihale Demars İnşaat'a verildi. Şirketle sözleşme 12.1.2007'de imzalandı.

İhalenin bedeline ilişkin olarak TOKİ'nin açıkladığı rakamla KİK'e bildirilen rakam arasında çelişki var. TOKİ'nin açıkladığı rakam 3.8 milyon, KİK'e bildirilen rakam ise 2 milyon 50 bin YTL.

Rakamlar arasındaki çelişki, şirkete ihaleden sonra, yasaya aykırı bir biçimde ek iş verilmiş olabileceğini akla getiriyor.

Şirketin merkezi Ankara Çankaya'da.

Ortakları: Vedat Bayramoğlu, Hüseyin Gündüz.

Eski ortakları: Fatma Demiryürek, Varol Aslan, Dede Şahbudak.

Sürekli hisse devirlerinin dikkat çektiği şirketin asıl sahi-

binin AKP'li ilk Bayındırlık ve İskan Bakanı Zeki Ergezen'in kardeşi Ömer Faruk Erzgezen olduğu belirtiliyor. Şirket MÜSİAD üyesi ve Ergezen, MÜSİAD'da hem şirketin sahibi hem de yetkilisi olarak görünüyor.

Çakır Yapı Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

1 - Balıkesir 2. Etap 1. Bölge 766 Konut (278'i Alt Gelir), Adaiçi, Genel Altyapı ve Çevre Düzenlemesi İnşaatı - 21.885.000

2 - İstanbul Hadımköy 3. Bölge 696 Adet Konut Ticaret Merkezi, Cami Şadırvan Genel, Adaiçi Altyapı ve Çevre Düzenlemesi İnşaatı - 24.385.000 YTL.

Toplam: 1462 konut, 46.270.000 YTL.

İhalelerin ikisi de açık ihale yöntemiyle yapıldı; ama nedense Hadımköy'e sadece 2, Balıkesir'e ise 4 şirket katılmış. Çakır Yapı Hadımköy'ü yüzde 26, Balıkesir'i ise yüzde 28.8 kırımla aldı.

Şirketin merkezi İstanbul Kısıklı Masaldan İş Merkezi'nde.

Ortakları: Şükrü Çakır, Abdülkadir (ya da Abdulkadir) Çakır, Mehmet Ali Çakır, Bülent Çakır (2.2.2007'de ayrıldı), Zeynep Çakır, Hüseyin Akyıldız, Orhan Gülsüm (1.10.2004'te Çakırlar'dan yüzde 51 hisseyi alarak ortak oldu ve şirket genel müdürlüğüne atandı, 20.1.2006'da ayrıldı).

Şirket, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından yapılan, mafyanın da bulaştığı Safari Park ihalesinde adı geçen şirket.

Basına yansıyan bilgilere göre;[88] Çakır Yapı, belediyenin Gaziosmanpaşa'da 250 hektarlık alan üzerinde "Hayvanat Bahçesi ve Safari Parkı" kurmak için açtığı yapım ihalesini, Sedat Peker'in devreye girmesi üzerine 4 Mart 2003'te yüzde 29 kırımla 15 milyon YTL'ye aldı. Şirketin sahibi 500 milyarlık komisyonu ödemeyince, S&S Otomotiv'in sahibi Sinan Kandemir tarafından kaçırılarak, kendisine zorla 2 trilyonluk senet imzalatıldı. Çakır'ı Peker'e götüren AKP İstanbul İl Yönetim Kurulu Yedek Üyesi Zekeriya Oral, iddialar

(88) *Milliyet* gazetesi, Erdal Kılınç, 9.10.2004 - Lube Ayar, 14.6.2005

ortaya çıkınca yedek üyelikten istifa etti. Sedat Peker'in İstanbul 9. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki dava dosyasında, AKP İl Yönetim Kurulu Yedek Üyesi Mehmet Zekeriya Oral'ın Peker grubu adına iş takibi yaptığı iddiaları da yer alıyor.

Çakır Yapı şirketinin ortaklarından Şükrü Çakır, 2004'teki operasyon sırasında, Sedat Peker'i şahsen tanımadığını ancak şirketin ortaklarından ağabeyi Mustafa Çakır'ın, Sedat Peker'in ağabeyi Vedat Peker'i Rizespor kulübünden tanıdığını söyledi. Çakır, Sedat Peker veya adamlarının ihaleye katılanları tehdit ettiğine ilişkin bir bilgisinin olmadığını söyledi. Haberlere polis tarafından dinlenerek kayda alınan telefon konuşmaları da yansıdı. Bu konuşmalarda, Zekeriya Oral, ödenmeyen komisyon için aracı oluyor.

Oral, daha sonra tutuklanan Sedat Peker grubuna yönelik Kelebek Operasyonu'nda gözaltına alındı.[89]

Güneştekin İnşaat Turizm Otomotiv ve Ticaret Limited Şirketi

- Eskişehir Odunpazarı 3. Bölge 368 Konut, Adaiçi ve Genel Altyapı ile Çevre Düzenlemesi İnşaatı İşi - 9.387.000 YTL.

Şirketin merkezi Batman'da.

Ortakları: Mehmet Salih Güneştekin, Serhat Güneştekin, Yalçın Güneştekin (eski ortak).

Salih Güneştekin, 2004'teki yerel seçimlerde AKP Batman Belediye Başkan adayı olarak belirlendi; ancak AKP burada seçime girmeyince Güneştekin'in adaylığı suya düştü. Güneştekin, 2007'deki genel seçimlerde AKP Batman milletvekili aday adayı oldu.

Şirketin şantiye koordinatörü Murat Güneştekin AKP Batman İl Başkan Yardımcısı.

AKP Batman İl Kadın Kolları üyelerinden birinin adı: Elif Güneştekin.

Şirketin adı, Batman Bölge Hastanesi'nin ikmal ve ek bi-

(89) *Sabah* gazetesi, 21.11.2004

na ihalesinde ortaya çıkan yolsuzluk iddiasında geçiyor. Konuya ilişkin bir habere göre;[90] hastanenin inşaatı 1995'te başladı. İnşaatı Güneştekin şirketi üstlenmişti. 11 yıl süren inşaat tamamlanamadı ve yarım kaldı. Hükümet, hastane için 2006'da tekrar ihale açtı. Yarım kalan inşaatın tamamlanması ve ayrıca bir ek bina yapılması için 16.12.2006'da yapılan ihaleye Güneştekin İnşaat'ın yanı sıra, eski DYP'li bakan Salim Ensarioğlu'nun şirketi de katıldı. Ensarioğlu'nun teklifi 21, Güneştekin'in ise 29 milyon YTL'ydi.

Ensarioğlu, dosyasında eksiklikler olduğu gerekçesiyle elendi. Bayındırlık Müdürlüğü bilirkişi heyetine göre, 15 milyon YTL'ye yapılabilecek iş, 29 milyon YTL üzerinden Güneştekin'e verildi. Ensarioğlu'nun adamlarının ihaleye girmemeleri için dövüldüğü iddia ediliyor.

KİK bilgilerine göre; 2006/166812 dosya numaralı söz konusu ihale, 25.12.2006'da yapıldı. İhalenin yaklaşık maliyeti 32.456.940 YTL idi. İhaleye 14 şirket katıldı ve bunlardan tam 8 tanesinin; yani şirketlerin yarısından fazlasının teklifi geçersiz sayılarak elendi. Güneştekin, ihaleyi 29.983.000 YTL teklif vererek, sadece yüzde 7.6 gibi oldukça düşük bir kırımla kazandı. Şirketle, 1 Şubat 2007 tarihinde sözleşme imzalanarak ihale sonuçlandırıldı.

Şira İnşaat Tekstil Gıda Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi

- Bursa Osmangazi 912 Konut, 32 Derslikli İlköğretim Okulu, Camii, Şadırvan İnşaatı - 34.385.000 YTL (Seç İnşaat'la birlikte)

Şirket 10.6.2004'te kurulmuş, merkezi Malatya'da.

Ortakları: Haşim Oskaloğlu, Cemal Ravcı, Tevfik Arpacı (31.10.2005'te ortaklıktan ayrıldı).

AKP Malatya Belediye Meclisi üyesi olan Oskaloğlu, TOKİ'den hiç ihale almadıklarını, kamu ihalelerine girmediklerini söyledi. TOKİ listelerinde "Şira İnşaat" diye yazılan şirket, anlaşıldığı kadarıyla AKP Milletvekili Kaya'nın yakınlarına ait, yukarıda değinilen Şira Elektrik. Şira İnşaat Bursa Osman-

(90) www.medhaber.com - anf news agency, 12.6.2007

gazi ihalesini TOKİ'den almamıştır. *Dolayısıyla hata TOKİ'nin yanlış isim yayınlamasından kaynaklanmıştır. Hatanın düzeltildiğinin görülmesi açısından Şira İnşaat'ın adı 2. baskıda kitaptan çıkarılmamıştır.*

Seç Yapı İnşaat Turizm Ticaret Limited Şirketi

1 - Samsun Merkez 24 Derslikli Lise, Bafra'da 32 Derslikli Lise, Çarşamba'da 24 Derslikli Lise, Terme'de 12 Derslikli Lise, Yakakent 16 Derslikli Lise İnşaatı - 14.400.000

2 - Kocaeli Merkez Gündoğdu 2. Bölge 338 Alt Gelir Konut, Sosyal Donatı (36 Derslikli İlköğretim Okulu, Spor Salonu, Cami, İmamevi) İnşaatı - 12.395.000

3 - Samsun Merkez Çobanlı Atakent 2. Etap 348 Konut, Adaiçi Genel Altyapı İnşaatı - 11.776.000

4 - Iğdır Merkez 288 Konut (112'i Alt Gelir), Sosyal Donatı (24 Derslikli İlköğretim Okulu, Ticaret Merkezi, Cami, Şadırvan) İnşaatı - 13.274.000 (Aslantaş İnşaat ile birlikte)

5 - Samsun Havza 112 Konut Ticaret Merkezi ve Cami, Gazi 210 Konut, Atakent'te Cami İnşaatı - Bedeli belli değil.

6 - Amasya Gümüşhacıköy 112 Konut İnşaatı - 24.214.000 YTL.

Toplam: 1408 konut, 84.202.555 YTL.

Projelerden Iğdır'daki konut projesinin ihalesi 23.11.2005'te yapıldı. İhaleye 5 şirket katıldı. Bu şirketlerden 3 tanesinin teklifi geçersiz sayıldı. Bu yolla Seç Yapı ve Aslantaş şirketlerinin önü açıldı ve ihale kendilerine verildi.

KİK bilgilerine göre; ihaleden sonra TOKİ hem Aslantaş hem de Seç Yapı için teyit aldı. Teyit alınan bu şirketlerden Seç Yapı ile 20.1.2006'da sözleşme imzalandı. Bu durumda Seç Yapı işi tek başına almış görünüyor; ama TOKI listeleri dikkate alınırsa durum farklı. Listelerde işi iki şirketin birlikte aldığı belirtiliyor. Bu durumda, ya iki şirket ortak girişim yaparak ihaleye birlikte girdi ya da sonradan iş iki şirket arasında bölüştürüldü.

KİK'in 2006/UY.Z-235 sayılı kararında yer alan bilgilere göre; bu ihaleye katılan şirketlerden biri Zekai Dursun İnşa-

at'tı. Şirket, teklifiyle birlikte verdiği teminat mektubunun süresinin şartnamede aranan süreden kısa olduğu gerekçesiyle geçersiz sayıldığını söyleyerek şikâyette bulundu. KİK, Dursun'un bu gerekçeyle yaptığı şikâyeti geçerli saymadı ve reddetti.

Şirketin merkezi Ankara Çankaya'da.

Memet Çalpan, Mehmet Şirin Kurt, Yusuf Öztunç.

Şirkette sürekli bir hisse devri dikkat çekiyor. Şirketin eski ortağı olan Çalpan, hisselerini 2000'de Kurt ve Mehmet Sait Yıldız'a devrederek ayrıldı. Ardından 28.7.2004'te yüzde 5 hisse alarak tekrar ortak oldu. Şirketin sermayesi 1.2.2007'de 4 milyon YTL'ye yükseldi. Bu artırımda Çalpan'ın payı 3.590.000 YTL'ye yükseldi. Çalpan bu hisseleri, 3.3.2007'de Yusuf Öztunç'a devrederek ortaklıktan ayrıldı. Öztunç, 21.10.2003'te şirkete 2.500 YTL'lik hisse alarak ortak olmuştu ve Çalpan'ın hisselerini devraldığı tarihte şirkette sadece 10.000 YTL'lik payı vardı. Şirkette binde 2.5 gibi çok küçük payı olan bir ortağın 3.6 milyon YTL sayarak şirketin büyük ortağı olması oldukça ilginç.

Memet Çalpan'ın ortağı olduğu "Metaş İnşaat İthalat Ve İhracat Ticaret Limited Şirketi" adıyla bir başka şirketi daha var. Şirketin diğer iki ortağı Bekir Çalpan, Mirhan Çalpan. Bu ortaklardan Mirhan Çalpan, Anadolu Kurumsal Gayrimenkul Değerleme ve Müşavirlik Anonim Şirketi'nin ortağı. Şirketin diğer ortakları ise Yüksel Alimoğulları, Cemil Alimoğulları, Ferda Çalpan, Cem Erkan, Mustafa Kemal Ketrez, Cüneyt Fatih Çulhaoğlu. Ortaklardan Cemil Alimoğulları, AKP Ankara İl Kurucular Kurulu Üyesi.

Şirket, hükümete yakın şirketlere dağıtıldığı iddia edilen, bu yüzden 2004 yılında kamuoyunda büyük tartışma yaratan EFİKAP ihalelerinden (İMKB'den sağlanan kaynakla yapılan okullara ilişkin ihaleler) pay alanlardan biri.

Mehmet Çalpan, Milli Eğitim Bakanı Hüseyin Çelik'in yakın arkadaşı.[91]

(91) *Hürriyet*. Yalçın Bayer. 21.9.2004

Şirketin ihaleleri aldığı tarihlerde büyük ortağı olan Çalpan, Van'ın Çaldıran ilçesinden. Çelik, 2007'de Çalpan'la görüşerek Çaldıran ilçesindeki öğrencilere dağıtılmak üzere kışlık giyecek ve ayakkabı istedi. Çalpan'ın sağladığı giyecek ve ayakkabılar Çaldıran'ın Umuttepe ve Osmanlı mahallelerindeki öğrencilere dağıtıldı.[92]

Seç İnşaat Sanayi ve Turizm Limited Şirketi

1 - Bursa Osmangazi 912 Konut, 32 Derslikli İlköğretim Okulu, Cami, Şadırvan İnşaatı - 34.385.000 (Şira İnşaat ile birlikte)

2 - İstanbul Pendik Şehli Mahallesi 2. Bölge 680 (688) Konut, Yemekhane, Cami, Şadırvan, Büfe ile Adaiçi Genel Altyapı ve Çevre Düzenlemesi İnşaatı - 21.149.000

3 - Mardin Merkez Nur Mahallesi 2. Etap 512 Konut, Sosyal Donatı (16 Derslikli İlköğretim Okulu, Ticaret Merkezi, Cami, Şadırvan, Bekçi Kulübesi) - 25.912.000 YTL.

Toplam: 2104 konut, 81.446.000, YTL.

Seç Yapı ile birlikte toplam: 3584 konut, 165.648.555 YTL.

TOKİ listelerine göre, İstanbul Pendik ve Mardin Merkez Nur Mahallesi'nde konut işlerini alan şirket, Seç İnşaat değil, Seç Yapı İnşaat. YDK raporları ve KİK raporları ise öyle demiyor: Hem YDK hem de KİK Pendik'teki işi alan şirketin Seç İnşaat olduğunu söylüyor. YDK'ya göre Mardin'deki işi alan da aynı şirket.

TOKİ, herhalde iki şirketin sahiplerinin benzer soyadlı, belki de aynı kişilere ait olmasından dolayı, listelerde ihaleleri alan şirketleri Seç Yapı diye verdi.

Şirketin merkezi Ankara Çankaya'da.

Ortakları: İbrahim Çalpan (500 bin YTL'lik sermayenin 492.5 bin YTL'sine sahip), Ali Rıza Kurutlu, Özkan Sert.

Eski ortağı: Selahattin Çalpan (477.500 YTL'lik hisseye sahipti, 29.3.2007'de hisselerini İbrahim Çalpan'a devrederek ayrıldı).

---

(92)http://medyavan.com/haber_yorumla.php?haber_no=1177&kat=6, 5.1.2007

Polisin 2006 sonunda gerçekleştirdiği Kolon Operasyonu'nda adı geçen şirketlerden biri. Sağlık ocağı, hastane, asfalt gibi kamu ihalelerine fesat karıştırdıkları, rüşvet alıp verdikleri iddiasıyla, 15 ilde gözaltına alınan 46 müteahhit arasında Emin Çalpan, Selahattin Çalpan ve Muğdat Çalpan isimleri de yer alıyordu. Bu üç kişi de çıkarıldıkları mahkeme tarafından tutuklandı.(93)

Operasyonun ardından haklarında, suç işlemek için örgüt kurmak, ihalelere fesat karıştırmak, rüşvet alıp vermek gibi suçlardan dava açılan 69 kişi arasında Selahattin Çalpan da vardı.(94)

Aslantaş İnşaat Sanayi Ticaret Limited Şirketi

- Iğdır Merkez 288 Konut (112'si Alt Gelir), Sosyal Donatı (24 Derslikli İlköğretim Okulu, Ticaret Merkezi, Cami, Şadırvan) İnşaatı - 13.274.000 YTL (Seç Yapı ile birlikte).

Şirket merkezi Ağrı'da.

Ortakları: Reşat Aslan, Özer Aslan.

Şirket Müdürü Yüksel Aslan (Ekim 2007'de ayrıldı).

Reşat Aslan, AKP Ağrı 22. Dönem Milletvekili Naci Aslan'ın kardeşi. Reşat Aslan, Ağrı'da, 2006'da yapılan Devlet Hastanesi ek bina inşaatı ihalesinde usulsüzlük iddiaları nedeniyle gözaltına alınan işadamı. Oğlu Turan Aslan, şirket muhasibi Naci Kızıl, AKP Ağrı Belediye Meclisi Üyeleri İlyas Kahraman ve Mevlüt Telhan ile birlikte gözaltına alınan Reşat Aslan, daha sonra kefaletle serbest bırakıldı; Turan Aslan ve Kızıltan ise tutuklandı.

Reşat Aslan, ek bina inşaatı ihalesinde elenmesinden sonra devlet hastanesine giderek olay çıkardı. Binaya zorla girmeye kalkışan Aslan'ın, oğlunu ve yakınlarını binayı saran polis engelledi. Polisle Aslan ve yakınları arasında tartışma ve kavga yaşandı.

---

(93) *Sabah* gazetesi, 26.12.2006

(94) *Hürriyet* gazetesi, 27.3.2007

AKP Ağrı Milletvekili Naci Aslan, akrabalarının adının karıştığı Ali Dibo iddialarına kaçamak cevap verdi. Ağabeyi ve yeğeninin polisle çatışmasını "arkadaş münakaşası" olarak nitelendiren Aslan, "Beni de aradılar. Kendi aralarında kavga filan olmuş. 'Beni aramayın' diye telefonu yüzlerine kapattım. Arkadaşları ile kendi aralarında münakaşa etmişler" dedi.(95)

22. Dönem'de AKP Ağrı milletvekilliği yapan Naci Aslan'ın kendisi de ağabeyi gibi müteahhit. Aslan aynı zamanda eğitimci.

Kom Yapı Hazır Beton-Prefabrik İnşaat Taahhüt Sanayi Ticaret Anonim Şirketi

i - Elazığ Merkez 336 Adet Konut, Cami, Şadırvan, Ticaret Merkezi, Kütüphane İnşaatı ile Adaiçi Genel Altyapı ve Çevre Düz İnşaatı - 9.448.600

2 - Konya Selçuklu Yazır Mahallesi 640 Alt Gelir Konut İnşaatı - 23.698.000

3 - Aksaray Zafer Mahallesi 3. Etap 330 Konut, Ortaköy ve Eskil Cami İnşaatı - 14.498.000

4 - Konya Beyşehir 448 Konut, Sosyal Donatı (24 Derslikli İlköğretim Okulu, Ticaret Merkezi, Kütüphane, Cami Subasman İnşaatı - 16.981.000 YTL).

Toplam: 1754 konut, 66.625.600 YTL.

Projelerden Beyşehir dışındakiler TOKİ'nin yayımladığı listelerde yer almıyor. Dolayısıyla Kom Yapı, sanki bir tane ihale almış gibi gösteriliyor.

Şirketin merkezi Konya'da.

Şirket ortakları: Haşim Bayram, Adem Şahin, Hulusi Rahman Bostan.

Şirket, ağırlıklı olarak yurtdışında çalışan gurbetçilerden olmak üzere yüksek kâr payı vaadiyle halktan makbuz karşılığı para toplayan İslami şirketlerin başında gelen Kombassan Holding'e bağlı bir şirket.

---

(95) *Vatan* gazetesi, Veli Toprak, 8.7.20()6, 9.7.2006

Pasin İnşaat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi

- Erzurum Aşağı Çat 51 Tarımköy Konutu, Yukarı Çat 68 Konut Tarımköy Konutui - 5.736.440 YTL.

Şirket merkezi Erzurum'da.

Ortakları: Muzaffer Pasin, Zafer Pasin.

Muzaffer 2001'de ölünce hisseleri Zafer, Vildan, Filiz, Bahar Pasin ile Müjgan Usakalp'a kaldı.

Müjgan Usakalp ve Filiz Pasin 2.800'er YTL'lik hisselerini 12.7.2006'da Zafer'e devrederek ortaklıktan ayrıldı.

Filiz Pasin 2007'de AKP'den milletvekili aday adayı oldu.

Çukurova İnşaat Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

- Adana Sofulu 2. Bölgc, 308 Adet Konut ve Sosyal Donatı (24 Derslikli İlköğretim Okulu, Ticaret Merkezi, Sağlık Ocağı, Cami) Adaiçi, Genel Altyapı Ve Çevre Düzenlemesi İnşaatı - 12.482.062 YTL.

Şirketin merkezi 2004'te Adana'dan İstanbul Kadıköy'e taşındı.

Ortakları: Muhterem Vardan, Mehmet Burak Vardan, Esra Kazmirci, Yılmaz Ergün, Gülten Şirin Ergün, Tunç Ergün, Emine Vardan.

Şirket MUSIAD üyesi.

Özakkuşlar İnşaat İnşaat Ticaret Limited Şirketi

1 - Bingöl Uydukent Cami İnşaatı - 440.000

2 - Rize Güneysu 96 Konut, Rize Pazar Ticaret Merkezi, Cami, Şadırvan Adaiçi ve Genel Altyapı Çevre Düzenlemesi İnşaatı - 4.300.000 YTL.

Toplam: 96 konut, 4.700.000 YTL.

Şirket merkezi Bingöl'de.

Şirket ortakları: Hikmet Akkuş, Mustafa Tolga Akkuş, Ziya Akkuş (16.3.2004'te ortaklıktan ayrıldı).

Hikmet Akkuş'un adı, Bingöl'de 2003'te meydana gelen depremde yardım için gönderilen çadırların, dönemin AKP Bingöl milletvekillerinden Fevzi Berdibek'in yakınlarına dağıtıldığını savunan halkın ayaklanmasına ilişkin haberlerde geçiyor.

Haberlerde Akkuş'un Berdibek'in yakını olduğu belirtiliyor.(96)

Bozoğlu İnşaat İnşaat Taahhüt ve Ticaret Limited Şirketi

1 - Burdur Merkez 2. Bölge 576 Konut, 32 Derslikli İlköğretim Okulu, Kütüphane, Cami Ticaret Merkezi ile Adaiçi Genel Altyapı ve Çevre Düzenlemesi İnşaatı - 21.243.691

2 - İzmir Konak Uzundere Kentsel Dönüşüm Projesi 3. Etap 616 Konut İnşaatı - 19.763.702 (Kuzu İnşaat ile birlikte)

3 - İzmir Konak Uzundere Kentsel Dönüşüm Projesi 4. Etap 616 Konut, Genel Adaiçi Altyapı ve Çevre Düzenleme İnşaatı - 18.300.685 (Kuzu İnşaat ile birlikte)

4 - İzmir Karşıyaka Mavişehir Kuzey Üst Bölgesi 2. Etap (EGYO) Arsa Satışı Karşılığı Gelir Paylaşımı Yöntemiyle 694 Konut İnşaatı - 260.000.000 YTL.

Toplam: 2502 konut, 319.308.078 YTL.

Mavişehir'de projenin ihalesi 1.11.2005 ve 16.11.2005'te iki ayrı oturum halinde yapıldı. İhaleye 6 firma istekli olmasına karşın sadece 4 firma katıldı. İhale, satış gelirinden yüzde 32.88 pay karşılığında Bozoğlu'na verildi. 2006 Haziran itibariyle inşaata başlanmamıştı.

Burdur'daki ihalenin tarihi 10.3.2005. İhaleye 13 firma katıldı. En düşük teklifi veren firma sunduğu iş deneyim belgesinin yetersiz olduğu gerekçesiyle elendi. İkinci en düşük teklifi veren firma ise iş deneyim belgesinin özel sektörden alınmış olması ve sözleşmesinin noter onayının bulunmaması nedeniyle saf dışı bırakıldı.

Yaklaşık maliyeti 26.908.369 YTL olan iş, iki şirketin elenmesi sonucunda 3. en yüksek teklifi sunan Bozoğlu İnşaat'a yüzde 21 kırımla verilmiş oldu.

İşin sözleşmesi 21.4.2005'te imzalandı. Yer teslimi 26.4.2005'te yapıldı. İş bitim tarihi 20.4.2006 olarak belirlendi. Şirkete işi bitirmesi için 04.06.2006'ya kadar 44 gün ek

(96) *Vatan* gazetesi, 3.5.2003

süre verildi.[97]

Bozoğlu İnşaat, İzmir'deki Dünya Üniversite Oyunları (UNIVERSIADE) için Halkapınar Kapalı Spor Salonu'nun ihalesini alan şirket.

Pazarlık usulü ihalelerle kamunun nasıl zarara uğratıldığını, iktidara yakın şirketlere yasalara, hak, hukuk, adalete aldırmadan nasıl ihaleler verildiğini, nasıl haksız kaynak aktarıldığını göstermesi açısından büyük önem taşıyan, öncesi de olan bir ihale.

İhaleyi ilk olarak İzmir Büyükşehir Belediyesi yaptı. Bu ihale KİK kararıyla iptal edilince, belediye ikinci bir ihale daha yaptı.

KIK'in 2005/UY.Z-1205 sayılı kararına göre; belediyenin 1.3.2004'te yaptığı ikinci ihaleye katılanlar arasında Bozoğlu İnşaat da vardı.

Bozoğlu, ihalede ve 20.875.000 YTL ile ikinci en uygun teklifi verdi. İhaleyi en düşük fiyatı veren Emek İnşaat A. Ş. (Emekli Sandığı'na ait) kazandı.

Şirkete yer teslimi yapıldı, inşaat başladı; ama Belediye ile şirket arasında sorun çıktı. Bunun üzerine yeni bir ihale ve ihalenin Gençlik Spor Genel Müdürlüğü (GSGM) tarafından yapılması kararlaştırıldı.

GSGM, salonun 2005'te yapılacak UNIVERSIADE'e yetiştirilmesi için gerektiğini ve sürenin kısaldığını gerekçe göstererek, ihaleyi pazarlık yöntemiyle yaptı.

İhale belediyenin yaptığı ihaleye göre, 7 milyon YTL daha pahalı bir fiyata verildi.

İhaleden sonra usta gazeteci Emin Çölaşan ihale için dönemin ilgili Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Mehmet Ali Şahin'den 3 Kasım 2004'te olur alındığını, bir hafta içinde 14 şirkete davetiye gönderildiğini, firmaların bu süre içinde şartnameyi inceleyerek teklif hazırladığını, 10 Kasım 2004'te, yani bir hafta sonra ihalenin jet hızıyla yapıldığını

(97) YDK TOKİ 2005 Raporu, s. 144

yazınca[98] KİK inceleme başlattı.

KİK kararında yer alan bilgilere göre; ihale gerçekten de bir hafta içinde yapılmıştı. İhaleye davet edilen 14 şirketten sadece 4 tanesi teklif vermişti. Mehmet Çelik'in teklifi, anahtar teknik personel olarak gösterdiği mimarın SSK onaylı belgesi bulunmadığı, Çakarlar İnş. San. Ltd. Şti.-Yüzey Yapı Tic. Ltd. Şti. ortak girişiminin ise iş deneyim belgesi yeterli olmadığı için geçersiz sayılmıştı. Geriye Gestaş Anonim Şirketi ile Bozoğlu'nun teklifi kalmıştı. Bozoğlu'nun teklifi 32.468.155, Gestaş'ınki 29.845.000 YTL idi. Pazarlık aşamasında 27.590.000 YTL'ye inen Bozoğlu ihaleyi kazanmıştı.

KİK, belediyenin yaptığı ihalenin yaklaşık bedeli ile GSGM'nin yaptığı ihalenin yaklaşık maliyeti arasında 1.115.852 YTL fark olduğunu belirlemişti. Bu fark, projede yapılan değişikliklerden kaynaklanıyordu. Projedeki uzay çatı sistemi çelik çatı, "prekast kazık" olan temel sistemi "vibrex tipi çakma kazık" sistemine dönüştürülmüştü. Ayrıca mimari, mekanik ve elektrik tesisatı işlerinde bazı kalemlerde değişiklikler olmuştu. Bunun yanı sıra ilk ihalenin üzerinden 8 ay gibi bir süre geçmişti ve işin teslim süresi de kısalmıştı. Bu nedenlerle iki yaklaşık maliyet arasında 1.1 milyon YTL fark olması olağandı; ancak ihalenin 7 milyon YTL daha pahalı fiyata verilmesi olağan değildi.

KİK, ihalenin pazarlık usulü yapılmasını da yasaya aykırı bulmuştu.

Dolayısıyla KİK, yasaya aykırı ihale yapılması ve ihalenin 7 milyon YTL pahalıya verilmesi konusunda inceleme başlatılmasını, gerekiyorsa soruşturulmasını isteyecekti.

Başbakan Yardımcısı Şahin, KİK'in kararı üzerine soruşturma açtıracağını söylemişti;[99] ancak soruşturma açılıp açılmadığına ilişkin bilgi yok. Soruşturma açılmış olsaydı ve bir sonuç çıkmış olsaydı herhalde duyulurdu.

---

(98) *Hürriyet* gazetesi, Emin Çölaşan, 11.3.2005
(99) *Milliyet* gazetesi, 27.8.2005

Şirketin merkezi Ankara Kavaklıdere'de.

Ortakları: Hasan Bozoğlu, Mehmet Uğur Bozoğlu.

Eski ortakları: Çağlar Mesut Bozoğlu (225 milyarlık hissesini 9.9.2005'te Mehmet'e devrederek ayrıldı), Burak Elibol (3.4.2006'da şirketten ayrıldı), Murat Elibol (23.11.2006'da ayrıldı).

Aile Trabzonlu. Hasan Bozoğlu, DP eski Genel Başkanı Mehmet Ağar'ın dünürü. Bozoğlu'nun kızı Bad'ı Saba ile Ağar'ın oğlu Tolga Ağar 2007'de evlendi. Bozoğlu, Başbakan Erdoğan'dan kızının nikâh şahidi olmasını istedi. Erdoğan programının uygun olması halinde olacağını söyledi; ancak MGK toplantısı ve Suudi Arabistan gezisi nedeniyle şahitlik yapamadı. Onun yerine gelinin şahitliğini TBMM Başkanı Bülent Arınç yaptı.

Çağlar Mesut Bozoğlu 1972 Trabzon doğumlu. Türkiye Genç İşadamları Derneği (TÜGİAD) üyesi olan Çağlar Mesut, Çağ Yapı Ticaret A.Ş. ve U. Ç. B. Savunma Sanayii ve Ticaret A. Ş.'de Yönetim Kurulu Başkanlığı yapıyor. Kendisi 2004 Yerel Seçimleri'nde, AKP'nin almak için bütün gücüyle yüklendiği Ankara Çankaya'dan belediye başkanı oldu.

Hayranoğulları İnşaat Taahhüt Ticaret Limited Şirketi

1 - Bursa Orhangazi Sosyal Donatı (Cami, Şadırvan, Ticaret Merkezi, Kütüphane) İnşaatı - 398.000

2 - Batman Merkez Sosyal Donatı (24 Derslikli İlköğretim Okulu, Cami, Sağlık Ocağı, Ticaret Merkezi), Siirt Cami, Ticaret Merkezi İnşaatı - 2.811.000 YTL.

Toplam: 3.209.000 YTL.

Şirket merkezi Siirt'te.

Ortakları: İlhan Yeşilbaş, Murat Yeşilbaş (velayeten babası İlhan Yeşilbaş. 24.1.2006 tarihli Sicil Gazetesi'nde ise velayeten Görgin Yeşilbaş diyor), Hüsamettin Tunçcan (6.1.2006'da şirketin yüzde 51'ini alarak ortak oldu).

Haberlerde şirketin sahibi olarak Görgin Yeşilbaş ismi geçiyor. Dolayısıyla şirketin sahiplerinden birinin Görgin Yeşil-

baş olduğu anlaşılıyor. Görgin Yeşilbaş, 2007 Genel Seçimleri'nde AKP'den Siirt milletvekili aday adayı oldu. Kendisi Siirtspor Asbaşkanı.

Hüseyin Hartavi Inşaat Ticaret Limited Şirketi

- Gaziantep Merkez Naib Hamamı Retorasyon İşi - 486.000 YTL.

Şirket merkezi Ankara Çankaya'da.

Ortakları: Hüseyin Hartavi, Sertaş Gökay Hartavi.

Hüseyin Hartavi 2004 Yerel Seçimleri'nde AKP'den Şanlıurfa Belediye Başkanı, 2007 seçimlerinde ise DP milletvekili aday adayı oldu.

Nazif Karacan-Inşaat Taahhüt Ticaret Proje

- Ankara Vilayet Konağı'nın Restorasyon İnşaatı İşi - 1.334.000 YTL.

Şirket merkezi Ankara Küçükesat'ta.

Nazif Karacan TUSKON Ankara HÜRSİAD üyesi.

Fetih İnşaat Mühendislik Müteahhitlik Madencilik Limited Şirketi

-- İzmir Menemen 544 Konut ve Sosyal Donatısı, Adaiçi, Genel Altyapı ile Çevre Düzenlemesi İnşaatı İşi - 23.449.000 YTL.

Şirketin merkezi Konya'da.

Ortakları: Fetullah Hamidi, Bayraktar Aydın.

Fetullah Hamidi, MÜSİAD Konya Şubesi Yönetim Kurulu Üyesi. Yönetimde kurumsal ilişkiler komisyon başkanı olarak görev yapıyor.

Kendisi AKP Mardin 22. Dönem Milletvekili Mehmet Beşir Hamidi'nin yakınlarından. Mehmet Beşir Hamidi'nin şirketlerinin adı, Erdoğan'ın belediye başkanlığı döneminde İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nde ortaya çıkartılan Akbil yolsuzluğunda geçmişti. Hamidi, gözaltına alınarak, DGM'ye çıkartılan ve savcılık tarafından serbest bırakılanlar arasında yer alıyordu.

Doğa İnşaat Sanayi Ticaret ve Turizm Limited Şirketi

- Tokat Merkez 216 Adet Konut İnşaatı ile Genel, Adaiçi Altyapı ve Çevre Düzenleme İnşaatı İşi - 7.398.000 YTL.

Şirket merkezi 2007'de Ankara'dan İstanbul Şişli'ye taşındı.

Ortakları: Hayrettin Yılmaz, Zeynep Gökçe Yılmaz, Yiğit Yılmaz, Mustafa Yılmaz, Metin Özdemir.

Şirket, TUSKON Marmara Sanayici ve İşadamları Dernekleri Federasyonu (MARİFED) bünyesindeki Florya İşadamları Derneği'nin (FİADER) üyesi.

Türkerler İnşaat Turizm Madencilik Enerji Üretim Ticaret ve Sanayi Anonim Şirketi

1 - Ankara Kuzey Kent Girişi 2. Etap 754 Konut, Anaokulu İnşaatı - 47.247.613

2 - Samsun Merkez 400 Yataklı Hastane İnşaatı - 59.493.000.000

3 - Samsun Çarşamba 672 Konut, 16 Derslikli İlköğretim Okulu, Cami, Şadırvan, Ticaret Merkezi İnşaatı - 22.769.000 YTL.

Toplam: 1426 konut, 129.509.613 YTL.

Şirketin merkezi Ankara Çankaya'da.

Ortakları: Kazım Türker, Ülkü Türker, Mehmet Derya Güneş, Kaan Türker, Sinan Orçan.

Kazım Türker, merkezi İstanbul'da olan İteragaz Doğalgaz Sanayi ve Ticaret A. Ş.'nin başkan yardımcısı. Şirket adını Sibirya'da doğalgaz yatakları olan bir Rus şirketinden alıyor. Şirketin ortaklarının büyük bölümü Rus Iteragas'ın sahipleri. Erdoğan döneminin İGDAŞ Genel Müdürü Fuat Şengül de 9.2.2005'e kadar şirketin yönetimindeydi. Kazım Türker ise 22.9.2006'da başkan yardımcısı oldu. Türker'in şirkette sonradan ortak olduğu anlaşılıyor.

Ermenistan Devlet Başkanı Robert Koçaryan, Itera Başkanı Igor Viktorovich Makarov ile Moskova'da yaptığı görüşmede, Itera'nın Ermenistan'ın eski ve güvenilir bir ortağı olduğunu söylemişti.

Türkerler İnşaat AKP'li Ankara Büyükşehir Belediye-

si'ndan aldığı ihalelerle dikkatleri üzerinde toplayan bir şirket. Aynı zamanda, AKP dönemindeki özelleştirme ihalelerinde öne çıkan şirketlerden biri. TMSF'den Ladik ve Şanlıurfa çimento fabrikalarını satın aldı.

Uzan Grubu'na aitken el konup 2005'te TMSF tarafından satışa çıkartılan Ladik için en iyi teklif Akçansa'dan geldi. Ancak Rekabet Kurulu, Ladik'in Akçansa'ya devrine izin vermedi. Bunun üzerine Ladik, Türkerler'e satıldı. Akçansa, bu duruma "organize işler" diye tepki göstermişti.

TMSF'nin Ladik Çimento'nun satışına ilişkin ihalesinin oturumunu izlemeye gelenler arasında Remzi Gür de bulunuyordu. Gür, ihalede Kazım Türker'le yan yana görülmüştü. Bu durum, Ladik Çimento'yu asıl alacak olan Gür mü sorularına neden olmuştu.[100]

Remzi Gür, Başbakan Erdoğan'ın yakın dostu olarak niteleniyor. Erdoğan'ı tatillerinde Safranbolu'daki konağında ve Ekinlik'teki yazlığında ağırlayan işadamı. Yine Serpil Yılmaz'ın köşesindeki bilgilere göre; Türker, Gür'ün sahibi olduğu giyim şirketi Ramsey'in 15 yıllık bayisi ve Gür'ün dostu.

Perihan Çakıroğlu'nun Türker'le yaptığı röportajda,[101] daha ilginç bir ayrıntı yer alıyor. Türker, Başbakana yakın olup olmadığına ilişkin bir soru üzerine, "Yakın sayılırız. Başbakan'ı çok takdir ediyor ve icraatlarını hem beğeniyor hem de destekliyorum" demişti.

CHP Genel Başkan Yardımcısı Mustafa Özyürek, başbakanın bazı işadamlarıyla iş ilişkisinde bulunduğu yönünde duyumlar aldıklarını söyleyip, bu işadamları arasında Kazım Türker'i de saymıştı.[102]

Kübra İnşaat Taahhüt Ticaret - Armağan İnşaat Medikal İthalat İhracat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi

1 - Zonguldak Çaydeğirmeni 160 (80'i Alt Gelir) Konut, 1 Adet Ticaret

(100) *Milliyet* gazetesi, Serpil Yılmaz, 22.12.2005
(101) *Bugün* gazetesi, Perihan Çakıroğlu, 13.9.2007
(102) *Tempo* dergisi, Rıdvan Akar, 6.2.2006

Merkezi ve Cami İnşaatı ile Adaiçi, Genel Altyapı ve Çevre Düzenlemesi İnşaatı - 7.510.000

2 - Adıyaman Besni 3. Etap 168 Konut, 32 Derslikli Lise, Spor Salonu. Cami İnşaatı - 11.443.000 YTL.

Toplam: 328 konut, 18.953.000 YTL.

Armağan İnşaat'ın merkezi Kahramanmaraş Elbistan'da.

Ortakları: Mehmet Yeniçerioğlu, Gülendam Yeniçerioğlu, Mehmet Karaman.

Kübra İnşaat'ın merkezi de Elbistan'da.

Şirketin sahibi Abdullah Yusuf Yeniçerioğlu.

Abdullah Yusuf Yeniçerioğlu, eski DYP Kahramanmaraş milletvekili. 2007 seçimlerinde AKP'den milletvekili aday adayı oldu.

Aksa İnşaat Ticaret Taşımacılık Anonim Şirketi

1 - Amasya Merzifon 512 Konut, İlköğretim Okulu, Cami, Ticaret Merkezi - 29.265.000 (Ahmet Çanga ve Ayık İnşaat ile birlikte).

2 - Bursa Kestel 1. Bölge 716 (56'sı Alt Gelir) Konut, 24 Derslikli İlköğretim Okulu. Ticaret merkezi, Sağlık Ocağı, Cami İnşaatı - 43.680.000 YTL (Fuat Çelik İnşaat ile birlikte).

Toplam: 1228 konut, 72.945.000 YTL.

Bursa Kestel'deki ihale 26.12.2006'da yapıldı. İhaleye üç şirket katıldı. Bunlardan ikisinin teklifi geçersiz sayılarak elendi. Böylece ihale, tek başına kalan Aksa İnşaat'a verildi.

İhalenin yaklaşık maliyeti 50.047.295 YTL'ydi. İki teklifin geçersiz sayılmasıyla tek başına kalan Aksa İnşaat yüzde 12.7 gibi düşük bir kırımla ihaleyi aldı. Şirketle 11.1.2007'de sözleşme imzalandı.

İhale tek başına Aksa İnşaat'a verildiğine göre, sadece bu şirket için KİK'ten teyit alınmış olması gerekiyor. Oysa ihaleden sonra Aksa İnşaat'ın yanı sıra Fuat Çelik İnşaat Taahhüt Tekstil Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi için de teyit alındı. Aksa ve Fuat Çelik ortak girişim oluşturarak ihaleye katılmış olsaydı, bir bakışta ihale tablosundaki sözleşme bilgileri bölümünde iki şirketin adına da yer verilirdi; oysa yer veril-

medi. TOKİ listelerinde ise Aksa'nın işi Fuat Çelik İnşaat ile birlikte üstlendiği belirtiliyor.

İhalede üç tekliften ikisinin geçersiz sayıldığı, buna karşın iki şirket için teyit alındığı, TOKİ listelerinde işi iki şirketin ortak almış gibi gösterildiği dikkate alınırsa ya gerçekten Aksa ve Fuat Çelik ihaleye ortak girişim olarak katılmıştı ya Fuat Çelik sonradan işe ortak edildi ya da Aksa aldığı işi bir kamisyon karşılığında, taşeron olarak Fuat Çelik'e verdi.

Şirket EFİKAP ihalelerinde bir hayli tartışılan Cüneyt Arslan'ın annesi ve kardeşlerine ait. Şirkete ve bağlantılı şirketlere ilişkin bilgiler ileride "Danışmanın Serveti" bölümünde anlatılacak.

Ilgın İnşaat İç ve Dış Ticaret Anonim Şirketi

1 - Kilis 640 Konut, 24 Derslik İlköğretim Okulu, Cami, Kreş, Ticaret Merkezi ile Adaiçi Genel Altyapı ve Çevre Düzenlemesi İnşaatı İşi - 41.663.000

2 - Şanlıurfa Akabe 6. Etap 1136 Konut, 24 Derslik İlköğretim Okulu, 16 Derslik, Spor Salonu, Cami, Kreş, Ticaret Merkezi Adaiçi, Genel Altyapı ve Çevre Düzenlemesi İnşaatı - 79.674.000 YTL.

Toplam: 1776 konut, 121.337.000 YTL.

KİK bilgilerine göre; şirketin ihaleleri son derece düşük kırımla aldığı dikkat çekiyor. Kilis'teki ihaleye sadece 4 şirket katılmış. Bunlardan birinin teklifi geçersiz sayıldı. Üç geçerli teklifle yapılan ihalede ne hikmetse şirketlerden biri tahmini bedelin yüzde 6.3 üzerinde teklif verdi. Ilgın İnşaat, hesap kitap bilip bilmediği kuşkulu şirketin verdiği yüksek teklifin de sayesinde, ihaleyi yüzde 4.8 gibi olağanüstü düşük bir kırımla aldı!

Rakamın büyüklüğü nedeniyle şirketlerin kıran kırana rekabetine sahne olması gerekirken birincinin aksine daha düşük katılım olan ikinci ihaledeki kırım daha da az. Bu ihalenin yaklaşık bedeli 80.142.708 YTL. İhaleye sadece iki şirket katılmış. Bu şirketlerin ikisinin de teklifi geçerli sayılmış. Yine ne hikmetse ikinci şirket, hesabı kitabı şaşırıp, yaklaşık

maliyetin yüzde 3.8 üzerinde bir teklif vermiş. Böylece, Ilgın İnşaat, görenleri duyanları kıskandıracak (!) bir kırım oranıyla; yani yüzde 0.6 gibi bir kırımla ihaleyi kazanmış!

TOKİ yönetimi ikinci ihalede, Ilgın İnşaat'a biraz ayıp etmiş! Şirketin yaptığı yüzde 0.6'lık kırıma itiraz edip, "Çok yüksek bir kırım yaptınız. Zarar edersiniz, batarsınız! Şirketinize yazık olmasın!" diye ihaleyi yaklaşık maliyete eşit ya da daha yüksek bir tutar üzerinden de verebilirdi!

Aslında TOKİ'nin ihale düzenlemesine de gerek yokmuş! Ilgın İnşaat'ı çağırıp, "Biz bu işin yaklaşık maliyetini 80 milyon YTL olarak hesapladık. Gel, n'olur bu işi sana verelim!" de diyebilirdi.

Şirket Şanlıurfa kökenli bir şirket. Merkezi 2004 sonunda, Ankara'ya taşındı. Son adresi Çankaya Kazım Özalp Mahallesi'nde.

Şirket ortakları: Orhan Sayıl (İzmir Karşıyaka'da oturuyor), Cumhur Çadırcı, Latif Çakmaklı, Müslüm Haberveren, Metin Koyuncu.

Eski ortakları: Abdülkadir Kürkçüoğlu, Halil Büyük, Bilal Benek.

Şirket, iktidara yakın olanlar arasında paylaştırıldığı gerekçesiyle tartışma yaratan EFİKAP ihalelerinden pay alan şirketlerden biri. Şirketin YDA İnşaat'ın sahiplerinden Cüneyt Arslan'a ait olduğu ileri sürülmüştü.[103]

Şirketin Ankara'ya taşındıktan sonra yerleştiği adres, Cüneyt ve Hüseyin Arslan'ın YDA İnşaat, Dionneyda, Turkonet şirketleriyle aynı sokakta. Ilgın'ın bulunduğu bina ile YDA ve kardeş şirketlerinin bulunduğu bina arasında sadece 6 bina vardı. YDA ve kardeş şirketler, Ilgın'ın taşınmasından 3 ay sonra aynı semtte, başka bir adrese taşındı.

Ilgın İnşaat'ın eski adı Vema Pazarlama İç ve Dış Ticaret Anonim Şirketi'ydi. Şirketin unvanı Ankara'ya taşınmadan önce, 2004'te değiştirildi. Ancak Vema Pazarlama, 2007'de,

---

(103) *Hürriyet* gazetesi, Yalçın Bayer, 10.8.2004

Şanlıurfa'da aynı unvanla tekrar kuruldu.

Şirketin kurucuları: İbrahim Halil Yanmaz, Abdülvahap Arslan, Mehmet Ratip Beyaz, Metin Koyuncu, Mehmet Arslan.

İbrahim Halil Yanmaz ve Abdülvahap Arslan Ankara'da, diğerleri ise Şanlıurfa'da oturuyor.

Ortaklardan İ. H. Yanmaz, Ilgın İnşaat'ın büyük ortaklarından ve yönetim kurulu başkanı. Ayrıca son genel kurulda şirketin hâkim paydaşı Orhan Sayıl'ı vekaleten temsil etti.

İbrahim Halil Yanmaz'ın Vema'nın kuruluşunda gösterdiği ikametgâh adresi, Aksa'nın ana patroniçesi Kiraz Arslan ve diğer ortakları, YDA İnşaat'ın sahipleri Cüneyt ve Hüseyin Arslan'ın evlerinin yan sokağında. Oturdukları evlerin birbirine yakınlığı dikkate alınırsa Yanmaz'ın Arslanlar'la kapı komşusu olmasa da yakın komşu olduğu söylenebilir. Kiraz Arslan'la İbrahim Halil Yanmaz'ın kapı numaraları da aynı. Bu ilginç; ama sadece bir rastlantı!

Yadigar İnşaat Sanayi ve Ticaret Turizm Limited Şirketi

- Sivas Sivas Suşehri 304 (128'i Alt Gelir) Konut, Sosyal Donatı (32 Derslikli İlköğretim Okulu, Ticaret Merkezi, Cami) İnşaatı - 14.888.500 YTL.

Şirketin merkezi Ankara Cevizlidere Mahallesi'nde.

Şirket Malatya'da kuruldu, sonra Ankara'ya taşındı. İşi tamamlayamadı ve 2007 sonunda iflas etti.

Ortakları: Yadigar Çolak, Ali Ekber Babatürk.

Eski ortakları: M. Ergin Doğan, Şadan Aslan, Hasan Aslan, Zeynep Çolak.

Şirket, EFİKAP ihalelerinden pay alan şirketlerden biri. Şirketin Cüneyt Arslan'a ait ve Aksa İnşaat'ın yan şirketlerinden (paravan) olduğu ileri sürülmüştü.[104]

Ekol Yapı Endüstrisi Ticaret Limited Şirketi

1 - İstanbul Bahçelievler (Ayazma) 32 Derslikli İlköğretim Okulu, Avcılar (Ayazma) 32 Derslikli İlköğretim Okulu, GOP (Arnavutköy) 32 Derslikli

---

(104) *Hürriyet* gazetesi, Yalçın Bayer, 10.8.2004

İlköğretim Okulu, Silivri (Alibey) 24 Derslikli Lise, GOP (Boğazköy) 32 Derslikli Lise İnşaat - 15.850.000 (Aksa Yapı Taahhüt şirketiyle birlikte) 2 - İstanbul Halkalı 1. Bölge Sosyal Donatı (2 Adet Lise, Spor Salonu, Kreş, Sağlık Ocağı, Cami) İnşaatı - 9.230.000 YTL.
Toplam: 25.080.000 YTL.

Şirketin merkezi İstanbul Bağcılar'da.

30.9.2005'e kadar unvanı: Ekol İnş. Yapı Tur. ve Taş. San. ve Tic. Ltd. Şti.

Ortakları: Abdurrahim Aksoy (30.9.2005'te hisselerini Ahmet Aksoy ve Dilaver Karayılan'a devrerek ayrıldı), Ahmet Aksoy (30.9.2005'te yüzde 49'unu alarak ortak oldu), Melahat Aksoy (30.9.2005'te hisselerini Ahmet'e devrederek ayrıldı), Dilaver Karayılan (30.9.2005'te yüzde 51'ini alarak ortak oldu). Abdurrahim Aksoy, AKP kurucularından 22. Dönem Bitlis Milletvekili.

Aksa Yapı Taahhüt Eğitim Ticaret Limited Şirketi

- İstanbul Bahçelievler (Ayazma) 32 Derslikli İlköğretim Okulu, Avcılar (Ayazma) 32 Derslikli İlköğretim Okulu, GOP (Arnavutköy) 32 Derslikli İlköğretim Okulu, Silivri (Alibey) 24 Derslikli Lise, GOP (Boğazköy) 32 Derslikli Lise İnşaat - 15.850.000 YTL (Ekol Yapı End. Tic. Ltd. Şti. ile birlikte).

Şirketin merkezi Bitlis Tatvan'da. Şirketin İstanbul Şubesi, Ekol Yapı ile aynı adreste.

Ortakları: Besim Aksoy, İlknur Aksoy, Yaşar Güngör, Ahmet Aksoy (22.3.2004'te ortaklıktan ayrıldı), Mesut Hüseyin Ersöz, İdris Araç (15.5.2005'te Besim Aksoy'dan şirketin yüzde 51 hissesini alarak ortak oldu).

Besim Aksoy, AKP 22. Dönem Bitlis Milletvekili Abdurrahim Aksoy'un kardeşi.

Uzunlar İnşaat Sanayi Ticaret Anonim Şirketi

- Manisa Akhisar 436 (176'sı Alt Gelir) Konut, 24 Derslikli İlköğretim Okulu. Cami, Ticaret Merkezi, Manisa Merkez 24 Derslikli Lise - 30.950.000 YTL.

Şirketin merkezi İstanbul Fatih'te.

Ortakları: Numan Uzun, Adnan Uzun, Metin Uzun.

Şirket, MÜSİAD ve TUSKON üyesi. MÜSİAD'da şirket yetkilisi olarak Nedim Uzun görünüyor.

Şirket, kamuoyunda "çantacı müteahhitler" olarak bilinen müteahhitlik şirketlerinden. Şirket, İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi'nden (İSKİ) 2007'de "Asya Yakası 3. Kısım Atıksu Kanalı, Yağmur Suyu Kanalı ve Dere Islahı İnşaatı" işini 8.141.000 YTL'ye aldı. Şirketin aldığı işi taşeron olarak Akbulut ve Özyay şirketlerine devretti.

Şirketin ortaklarından Numan Uzun, Rizeli ve İrfan Uzun'un kardeşi. İrfan Uzun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi İmar ve Şehircilik Daire Başkanı. Uzun aynı zamanda AKP İstanbul Belediye Meclisi Üyesi.[105]

İrfan Uzun'un oğulları Vahit Uzun ve Rıdvan Uzun da inşaat sektöründe faaliyet gösteriyor. Uzun kardeşlerin ortak olduğu şirketin adı, Tuva İnşaat Mühendislik Emlak Elektronik Tekstil Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi. Şirketin diğer ortağı Numan Uzun.[106]

Ihlas Holding Anonim Şirketi - Ihlas Yapı Turizm ve Sağlık Anonim Şirketi

- İstanbul Avcılar Ispartakule 1. Bölge Arsa Satışı Karşılığı Gelir Paylaşımı Yöntemiyle 724 Konut, Ticaret Merkezi, İlköğretim Okulu, Lise, Cami İnşaatı (Bizim Evler Projesi) - 202.500.000 YTL.

YDK TOKİ 2005 Raporu'na göre (s. 236, 237); Ispartakule'deki yüzölçümü 78.541 metrekare olan, 109.439 metrekare inşaat izni bulunan arsalarda gelir paylaşımı yöntemiyle konut yapılmasını öngören ihale 5.6.2006 tarihinde yapıldı. Ihaleyi, İhlas Holding ile birlikte Atmaca Elektronik Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi aldı. Arsaların ekspertiz değeri 35.4 milyon YTL idi ve ihale 202.5 milyon YTL toplam satış geliri üzerin-

(105) *Vatan* gazetesi, 7.3.2007

(106) *Hürriyet* gazetesi, Hasan Ay, 10.3.2007

den 60.8 milyon YTL idare payı karşılığında verildi.

TOKİ listelerinde ise ihalenin verildiği şirket olarak İhlas Holding ve İhlas Yapı görünüyor. Bu iki şirketin merkezi de İstanbul Yenibosna'da.

Holdingin hâkim ortakları: Enver Ören, Ahmet Mücahit Ören.

İhlas Yapı'nın ortakları: İhlas Holding A. Ş., Zeki Celep, Necmi Uluslu, Sadi Çiçekçi, Mehmet Dokumacı, Erkan Durmuş.

İhlas Holding, İslami sermayenin ünlü şirketlerinden. Şirketin sahibi Enver Ören, Nakşibendi tarikatı Işıkçılar cemaati lideri.

Şentürkler Mühendislik Müteahhitlik İnşaat Taahhüt Turizm Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi

- Bursa Yıldırım 774 Konut ve Sosyal Donatısı, Adaiçi ve Genel Altyapı ile Çevre Düzenlemesi İnşaatı - 59.500.000 YTL.

KİK kayıtlarına göre; ihale 6.4.2007'de yapıldı. Açık ihale yöntemiyle yapılmasına karşın nedense sadece iki şirketin katıldığı ihalenin yaklaşık maliyeti 61.366.456 YTL'ydi. Şentürkler tahmini bedelin 1.866.456 YTL altında bir fiyat verdi. Şentürkler'in yaptığı kırımın oranı yüzde 3.04 oldu. İhaleye katılan diğer şirket ise yaklaşık maliyetin 1.833.544 YTL üzerinde fiyat verdi. Adı bilinmeyen bu şirketin teklifi yaklaşık maliyetin yüzde 2.98 üstünde kaldı. Tahmini bedelle iki teklif arasındaki fark artı eksi yüzde 3. Ne rastlantı ama!..

Bu ilginç ihaleyi alan şirketin merkezi Bursa'nın Nilüfer ilçesinde.

Şirketin adı, 6.6.2006'ya kadar Samet Madencilik Turizm Eğlence Elektronik İnşaat Taahhüt Gıda Sanayi Pazarlama İthalat İhracat Limited Şirketi'ydi.

Şirketin 2005 sonuna kadar 5 bin YTL olan sermayesi peş peşe yapılan artışlarla, önce 13 ardından 14 milyon YTL'ye çıkartıldı.

Şirketin ortakları: Sami Şentürk, Mehmet Şentürk, Fatma

Şentürk, Emine Şentürk, Şentürkler Otomotiv Makina Turizm Gıda Eğlence Sağlık Hizmetleri Spor Salonu Otopark Kreş İşletmeciliği Sanayi ve Ticaret A. Ş., Latif Altay, Mehmet Gedik.

Şirketin bünyesinde yer aldığı Şentürkler Holding (Şirketler Grubu) TUSKON üyesi. Ortaklardan Sami Şentürk TUSKON Marmara Sanayici ve İşadamları Dernekleri Federasyonu (MARİFED) bünyesindeki Bursa Girişimci İşadamları Derneği'nin (BUGİAD) Başkan Yardımcısı.

BİR ŞİRKETE İKİ TEYİT

Ekşioğlu İnşaat, yeni adıyla İHE İnşaat'ın aldığı işlerden İzmir Uzundere 2. Etap'taki konut inşaatı, meclis gündemine kadar gelen usulsüzlüğe konu olan bir ihale. İhale hem soru önergesine konu olmuş hem de TBMM Genel Kurulu'nun 22. Dönem 4. Yasama Yılı 95. Birleşimi'nde, DYP Denizli Milletvekili Ümmet Kandoğan ile Milli Eğitim Bakanı Hüseyin Çelik arasında tartışmaya yol açmıştı.

Olay yaratan ihale, 28.10.2005'te yapıldı. İhaleyi, Gürtaş İnşaat Sanayi ve Ticaret A. Ş. ile Ekşioğlu İnşaat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi Ortak Girişimi kazandı.

Gürtaş İnşaat, adı zaman zaman kamuoyunda gündeme gelen, Maliye Bakanı Kemal Unakıtan'ın oğlu Abdullah Unakıtan'la ortak olduğu iddia edilen, ancak ortaklığı yalanlanan Kare İnşaat Sanayi ve Ticaret A. Ş. ile ilişkili bir şirket. Buna ilişkin ayrıntılara Kare İnşaat'la ilgili bölümde değinilmişti.

Gürtaş ve Ekşioğlu'nun ihaleyi alarak inşaata başlamasının ardından ihalede sahte evrak kullanıldığı iddiaları gündeme gelince, dönemin KİK Başkanı Saner Akkaynak, bizzat devreye girerek, kuruldan ihalenin incelenmesini istedi.

Kurum uzmanlarının yaptığı araştırma sonucunda, Akkaynak'ın inceleme gerekçesinde yer alan iddiaların doğru olduğu ortaya çıktı. Kurulun 26.12.2005 tarih, 2005/UY.Z-2449

sayılı kararına göre; ortak girişimin lideri Gürtaş İnşaat, ihalede iş deneyim belgesi olarak İstanbul Esenler Belediye Başkanlığı'ndan aldığı iş deneyim belgesini sunmuştu. Belgede, Gürtaş İnşaat'ın, Esenler'deki İstanbul Giyim Eşyası ve Tekstil Satıcıları İş Yeri Yapı Kooperatifi'nin 2183 müstakil işyerinden oluşan sitesini yaptığı belirtiliyordu.

Esenler Belediye Başkanı (Mehmet Öcalan - AKP'li) tarafından imzalanarak onaylanan iş deneyim belgesinin ekinde, Gürtaş'ın yaptığını söylediği site işine ait özel ve teknik şartname ile sözleşme de yer alıyordu. İş deneyim belgesinin dayanağı olan iş, 1996'da yapılmıştı; ancak belgenin ekindeki sözleşmenin tarihi ne hikmetse 15.7.2005'ti. Yani belediye ile Gürtaş, 1996'da yapılan bir iş için 2005'te sözleşme imzalamış görünüyordu.

Sözleşmenin her sayfasının arka yüzünde noter mührü ve 24946 sayılı yevmiye numarası bulunuyordu. Son sayfada ise 17.7.1996 tarihi vardı. Sözleşmeyi onaylayan noter Beşiktaş 12. Noterliği idi; ancak belgenin ön sayfasında onaylayan noter olarak Beşiktaş 17. Noterliği yazıyordu.

Kurul, bunun üzerine 7.12.2005 tarihli yazılar ile Beşiktaş 12. ve 17. noterliklerinden 17.7.1996 tarih ve 24946 yevmiye nolu onay işleminin kendileri tarafından gerçekleştirip gerçekleştirilmediği konusunda bilgi isteyecekti. Beşiktaş 12. Noterliği, 13.12.2005 tarihli yanıtında, kayıtlarında söz konusu tarih ve sayılı bir işleme rastlanmadığını bildirecekti.

Beşiktaş 17. Noterliği ise 9.12.2005'te, söz konusu işlemin kendileri tarafından yapılmadığı; noterliğin adı, adresi ve kaşesinin uydurma olduğu; imza ve mührün kendilerine ait olmadığı yanıtını verecekti. Üstelik, o tarihte "Beşiktaş 17. Noterliği" diye bir noterlik yoktu. Beşiktaş 17. Noterliği 1.10.1999'da açılmıştı.

Yanıtlardan belgelerin sahte olduğunun anlaşılması üzerine KİK, sahte belge düzenleyen ve kullananlar hakkında suç duyurusunda bulunulması için dosyayı Başbakanlık ve TOKİ Başkanlığı'na gönderecekti.

TOKİ, evrakta sahtecilik suçlaması üzerine Gürtaş'a kamu ihalelerine girme yasağı koyacak ve ihaleyi iptal edecekti. Dolayısıyla kurumun ihaleden sonra Gürtaş ve Ekşioğlu ile imzaladığı sözleşme de ortadan kalkmıştı. Bu nedenle, Ekşioğlu'nun inşaatı durdurması; işçisini, makine ve ekipmanını inşaat sahasından çıkarması gerekiyordu; ama bunları yapmamıştı. Anlaşıldığı kadarıyla kendisinden inşaatı durdurmasını, sahayı boşaltmasını isteyen de olmamıştı.

Ortada hukuken çok garip bir durum vardı. TOKİ ile Ekşioğlu arasında bir sözleşme yoktu. Dolayısıyla TOKİ'nin Ekşioğlu'na yaptığı inşaat karşılığında para ödemesi olanaksızdı. Buna karşın Ekşioğlu inşaatı yapmayı; yani cebinden büyük bir para harcamayı sürdürüyordu. Kim kime bedavaya iş yapar ki!.. Ekşioğlu, babasının hayrına para harcamıyordu... Elbette bir bildiği vardı.

TOKİ, iptalin üzerinden 3 ay geçtikten sonra, 23.3.2006'da yeni bir ihale açacaktı. İptal edilen ihale, açık ihale yöntemiyle yapılmıştı. Dolayısıyla yeni ihalenin de aynı yöntemle yapılması gerekiyordu; ancak yeni ihale pazarlık yöntemiyle yapılacaktı. İhaleye 4 firma davet edilecek, bunlardan birinin teklifi geçersiz sayılacak ve ihale tek başına Ekşioğlu İnşaat'a verecekti.

DYP'li Ümmet Kandoğan'ın gündeme getirdiği konular yukarıda özetlenen gelişmelere ilişkindi. Kandoğan haklı olarak ihalenin iptal edilmesiyle birlikte işin durdurulması ve ondan sonra yeni ihale yapılması gerektiğini söylüyordu. Oysa TOKİ böyle yapmamıştı. Sahteciliğin ortaya çıkmasından sonra sadece Gürtaş'a işten el çektirmişti; ancak ortak girişimin diğer üyesi olan Ekşioğlu, sanki ihale hiç iptal edilmemiş gibi hareket etmişti:

"... Böyle bir şey olabilir mi değerli milletvekilleri? Siz ihaleyi iptal ediyorsunuz; iptal ettiğiniz müteahhit inşaata devam ediyor. Niye devam ediyor? Çünkü, o ihale yenilenince kendisinin alacağını biliyor, bildiği için milyarlarca para harcamaya devam ediyor. Eğer bilse ki, oradaki ihale dürüst bir

şekilde, şeffaf bir şekilde yapılacak o müteahhit beş kuruş harcamaz oraya. Sonra alamayacağı parayı niçin orada harcasın? ... 4 kişiye davetiye çıkarıldı. Şimdi 4 kişiden biri de bu ve öbür davetiye alan kişilerin de kulağına üflendi: Bu bir hayli masraf yaptı, siz, lütfen, bunu gözetin, kollayın, bu ihaleyi gene bu arkadaş alsın."

Kandoğan, bunları söyleyip, usulsüzlüğü ısrarla sorgulamayı sürdürmüştü. AKP'li Bakan Hüseyin Çelik, Kandoğan'ın gündeme getirdiği iddialara doyurucu bir yanıt verememişti. Yeri gelince din, iman, hak, hukuk, adalet konusunda mangalda kül bırakmayan AKP'li milletvekilleri ise TBMM Genel Kurulu'nda bu kanunsuzluğun hesabını sormak, üstüne gitmek yerine gürültü yaparak, Kandoğan'ı susturmaya çalışmışlardı.[107]

Ekşioğlu'nun aldığı ihalelerdeki usulsüzlükler İzmir Uzundere'deki olaylarla sınırlı değil. İzmir'in Menemen ilçesine bağlı Asarlık Beldesi'ndeki 208 konut işine ait ihalede de benzer bir olay söz konusuydu.

Asarlık'taki konut işi, ihalelerin nasıl yapıldığına ilişkin bölümde kısaca değinildiği gibi, Burtan İnşaat'ın yarım bıraktığı iş. Burtan İnşaat işi bitiremeyince sözleşmesi feshedilerek yeni bir ihale açıldı. İhale açık yöntemle yapılması gerekirken, Uzundere projesinde olduğu gibi pazarlık yöntemiyle yapıldı.

Yeni ihalenin KİK kayıt numarası 2006/70820. İhaleye 6 firma davet edildi. Bu şirketlerin tamamı teklif verdi. İhale komisyonu tarafından değerlendirmeye alınan tekliflerden 4 tanesi birden geçersiz sayıldı. İhale sadece iki geçerli teklifle sonuçlandırıldı.

İhaleyi kazanan şirketle sözleşme imzalanmadan önce, KİK'ten 10.7.2006'da İHE İnşaat, 14.7.2006'da Ekşioğlu İnşaat için teyit alındı. Yani KİK'e önce, "İhaleyi İHE İnşaat kazandı. İşi bu şirkete vereceğiz. Bu şirkete ihale vermemize engel bir yasak var mı?" diye soruldu. Aradan 4 gün geçtik-

(107) TBMM Genel Kurul Tutanakları, 27 Nisan 2006, s. 18, 19

ten sonra aynı işlem bu kez Ekşioğlu İnşaat için yapıldı. KİK, iki firmanın da yasağının olmadığını bildirdi.

Teyit işleminin tamamlanmasından sonra ihalenin İHE İnşaat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi'ne verilmesi kararlaştırıldı ve şirketle 1.8.2006'da sözleşme imzalandı.

İhalenin yaklaşık maliyeti 8.106.703, İHE'nin teklifi 7.958.000 YTL'ydi. Kamu çıkarı dikkate alındığında iptal edilmesi gereken ihale, sadece yüzde 1.8 gibi son derece gülünç bir kırım üzerinden İHE'ye verildi.

İşin ilginç yanı, ihaleden sonra teyit istenen iki şirketin ikisinin de aynı olmasıydı. Ekşioğlu İnşaat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi'nin unvanı, "İHE İnşaat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi" diye değiştirilmişti. Dolayısıyla teyit istenen iki şirket, ayrı ayrı şirketler değildi. Buna karşın TOKİ, 6 şirketin katıldığı, 4 şirketin teklifinin geçersiz sayıldığı, dolayısıyla geriye iki şirketin kaldığı ihalede; iki şirket için teyit istiyordu; ama ortada iki şirket yoktu.

Hani denilebilir ki, ihaleyi kazanan şirket, ihale sırasında unvanını değiştirdi, bu nedenle yeni bir teyit istendi! Böyle bir durum da söz konusu değil. İhalenin onayının alındığı; yani açıldığı tarih 15.6.2006, Ekşioğlu'nun unvanının değiştirildiği tarih 28.4.2006'ydı. Bir başka deyişle ihale süreci, unvan değişikliğinden 1 ay 17 gün sonra başlamıştı. İhale, unvan değişikliğinden 3 ay 10 gün sonra yapılmıştı. Dolayısıyla ihale sırasında unvan değişti, "şirket yeni unvanını bildirdi, onun için teyit istendi" denemez.

KİK'ten teyit istenen şirketlerin unvanlarına bakılırsa, TOKİ'nin Menemen'in Asarlık beldesindeki ikmal inşaatı ihalesine katılan bir şirketin, biri eski adına olmak üzere iki ayrı teklif verdiği gibi bir sonuç ortaya çıkıyor. Bu da Kamu İhale Yasası'nın 17. maddesine aykırı. Söz konusu madde bir şirketin aynı ihalede, iki teklif birden vermesini suç sayıyor.

İhaleyi yapan TOKİ komisyonu açısından ise şöyle bir görüntü ortaya çıkıyor: Ya bir şirketin iki farklı isimle teklif verdiğini fark edemediler ya da görmezlikten gelip, teklifleri de-

ğerlendirmeye alarak, iptal edilmesi gereken bir ihaleyi sonuçlandırdılar.

Eğer bir şirketin eski ve yeni adıyla, sanki farklı iki şirketmiş gibi, iki farklı teklif vermesi gibi bir durum söz konusuysa -ki teyit bilgileri buna işaret ediyor- ihaleyi yapan ve uzman kişilerden oluşan komisyon üyelerinin böyle bir durumu fark etmemesi çok zor. Bunu fark etmek için şirketlerin verdiği sicil gazetelerinde yer alan adres ve ortak bilgilerine bakmaları yeterliydi.

Kaldı ki; kamu kuruluşları, hakkında daha önce araştırma yapmadıkları, bilgi sahibi olmadıkları, tanımadıkları şirketleri pazarlık yöntemiyle yapılan ihalelere kolay kolay davet etmezler. Komisyon üyeleri, davet ettikleri şirketleri tanımıyorlar mıydı? Tanımıyorlarsa neden davet ettiler? Tanıyorlarsa iki şirketin aynı şirket olduğunu, ihaleden epey bir süre önce isim değiştirdiğini bilmiyorlar mıydı? Bilmiyor idiyseler sicil gazetelerine niye bakmadılar?

Eğer bu olanların mantıklı başka bir açıklaması yoksa, bir şirket eski unvanı ve yeni unvanını farklı şirketlermiş gibi göstermiş, bu yolla iki ayrı teklif vermiş; ihale komisyonu da bunları görmezden gelip ihaleyi sonuçlandırmış demektir.

Ekşioğlu'nun Emlak Konut Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı A. Ş.'den (EGYO) aldığı İstanbul Bahçeşehir'deki konut projesi de ilginç. EGYO'nun Hoşdere Mahallesi'ndeki 52.994 metrekarelik 4 arsası üzerinde gelir paylaşımı yöntemiyle konut yaptırmak için 2006 başında yapılan ihaleye 8 firma başvuruda bulundu. Bunlardan 4 tanesi teklif vermekten vazgeçti. Kalan 4 istekli arasında 215.902.440 YTL ile en yüksek teklifi veren "Ekşioğlu İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti. - Gürbüz İnş. Taah. San. ve Tic. A. Ş. - Kare İnş. San. ve Tic. A. Ş. Ortak Girişimi" ihaleyi kazandı.

İhalede sözü edilen 215.9 milyon YTL, 4 arsaya yapılacak 590 lüks konuttan sağlanacak toplam geliri ifade ediyor. Bu satış gelirinden EGYO'nun alacağı pay 88.520.000 YTL olarak belirlendi. Arsaların ekspertiz değeri 75.291.059 YTL

idi.[108] Arsa maliyeti çıkarılırsa EGYO, konutlar tamamladığında 13 milyon YTL'nin üzerinde kazanç sağlamış olacak. Sözleşmeye göre; EGYO bu geliri sözleşme tarihinden itibaren yaklaşık 3.5 yıllık süre içinde elde edecek.

İhalenin üzerinden belli bir süre geçtikten sonra İHE ve ortakları gazetelere çarşaf çarşaf ilanlar vererek, işi, 250 milyon YTL'ye Kuzu İnşaat'a devredecekti.[109]

İHE ve ortaklarının EGYO'ya ihalede taahhüt ettiği satış geliri ile devir rakamı arasında tam 34 milyon YTL fark vardı. Bir başka ifadeyle İHE ve ortakları ihalede "Bu projeden azami 215.9 milyon YTL satış geliri sağlanır" demişlerdi, şimdi "250 milyon YTL gelir sağlanır" diyorlardı; Kuzu da bunu kabul edip, işi devralıyordu.

İHE ve ortaklarının işi yüzde kaç komisyon karşılığı devrettiğine, ortaya çıkan ek gelirden ne kadar pay aldığına, bir haksız kazanç sağlayıp sağlamadığına, ek gelirden EGYO'ya pay verip vermediğine ilişkin bilgi yok; ama işin en çarpıcı yanı şu: Demek ki; EGYO, daha yüksek bir satış geliri üzerinden verip, daha yüksek bir pay alabileceği işi, İHE ve ortaklarına 34 milyon YTL daha az bir satış geliri üzerinden vermiş ve işten daha az pay almayı kabul etmişti. Bir başka anlatımla EGYO, işi İHE ve ortaklarına verirken devletin çıkarlarını gözeten bir ihale yapmamıştı. Aksi halde satış geliri 215.9 milyon YTL değil, daha yüksek olurdu.

Eğer EGYO, Kuzu İnşaat'a yapılan devirde ortaya çıkan 34 milyon YTL'lik ek satış gelirinden bir pay almadıysa Bahçeşehir'deki 590 lüks konut inşaatından İHE ve ortaklarına haksız kazanç aktarılmış, devlet zarara uğratılmış demektir.

Kuzu İnşaat'a yapılan devir, kamuoyunda "çantacı müteahhitler" diye bilinen iktidara yakın şirketlerin aldıkları ihaleleri, hiç ellerini sürmeden, belli bir komisyon karşılığında başka bir şirkete devretmesini andırıyor.

---

(108) YDK Emlak Konut 2005 Raporu - s. 40, 63, 64

(109) *Milliyet Emlak Eki*, Okhan Şentürk, 19.9.2007

KONUTTAKİ "TÜRBAN OLAYI"

Cengiz İnşaat'a verilen ihalelerden İzmir Mavişehir'de yaşananlar son derece ilginçti... Hükümetin ve bürokratlarının demokrasi ve hukuk anlayışı, hukuk devletine bağlılığı ve saygısı açısından ibret verici ihalelerdi.

EGYO, İzmir'in rantı en yüksek, en gözde bölgesi olan Mavişehir Denizbostanlısı'ndaki 25695 ada 2, 25696 ada 1, 25697 ada 1, 26023 ada 3 parselde bulunan 21432 metrekarelik arsalarda gelir paylaşımı yöntemiyle konut yaptırmak için 2003 sonunda ihale açtı. İhaleye 3 şirket talip oldu; ancak sadece iki şirketten teklif geldi. Bu şirketlerle yapılan pazarlık sonunda iş, satış geliri üzerinden yüzde 25 pay karşılığında Cengiz İnşaat'a verildi.

İhaleye konu arsanın ekspertiz değeri 5.390.000 YTL idi. İhale sonucuna göre; EGYO, 28 milyon YTL'lik toplam satış geliri üzerinden 7 milyon YTL alacaktı.

Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu ile Başbakanlık Teftiş Kurulu, kaynak geliştirme projelerine ilişkin bir inceleme yaptılar. Bu incelemeden sonra, projede EGYO'ya en az 7.11 milyon YTL pay verilmesi gerektiği sonucuna varılmış ve sözleşmede değişiklik yapılarak EGYO'nun payı 280 bin YTL artırılmıştı.

İhale şartnamelerinde konut sayısı yer almıyordu. Dolayısıyla ihaleye katılacak şirketlerden arsaya hangi tipte, kaç adet konut yapacaklarını, bu konutların satışından EGYO'ya ne kadar pay vereceklerini belirtecek biçimde teklif vermeleri istenmişti.

Cengiz İnşaat arsaya "8 adet 618.95, 22 adet 418 metrekarelik villa" yapmayı teklif etmişti. Bir başka deyişle Cengiz İnşaat, "Ben buraya toplam 30 villa yaparım, bundan 28 milyon YTL gelir sağlarım, size de arsanın karşılığı olarak 7 milyon YTL veririm" demiş; EGYO da bunu kabul etmişti.

Cengiz Inşaat ihaleyi aldıktan sonra teklifinde değişiklik yaparak, villa sayısını 7'ye düşürecek; kalan villaları ise 176.5

ve 250 metrekare büyüklüğünde 56 daireye dönüştürecekti. EGYO, yapılan değişikliğe itiraz ederek, ihaleyi iptal etmesi gerekirken, ses çıkarmayacak ve değişikliği onaylayacaktı.

Yine aynı bölgedeki 25073 numaralı parselde bulunan 20566 metrekarelik arsada, gelir paylaşımı yöntemiyle ticaret merkezi ve ofis blokları yaptırmak için ihale açılacaktı. İhaleyi düzenleyen bu kez TOKİ'ydi. İhalenin tarihi önceki ihalede olduğu gibi 2003'tü. Ne hikmetse bu ihale de Cengiz İnşaat'a verilecekti.

Arsanın ekpertiz değeri 9.2 milyon YTL idi. Gelir paylaşımı yöntemiyle yapılan ihalede Cengiz İnşaat, işyerlerinin satışından en fazla 43.600.000 dolar toplam satış geliri sağlanabileceğini söylemişti. Cengiz İnşaat, toplam satış geliri üzerinden yüzde 25.46 (önceki projeden sadece binde 4.6 puan fazla) pay vermeyi önermişti. Bu oran üzerinden TOKİ'nin payı 11.100.560 YTL olacaktı. TOKİ teklifi kabul etmiş ve ihaleyi 28.6.2004'te onaylayarak sonuçlandırmıştı.[110]

O bölgede yüzde 50'den aşağı kat karşılığı konut yapacak arsa bulmak öyle kolay bir iş değildi; ama Cengiz İnşaat, arsaların birini yüzde 25, diğerini yüzde 25.46 pay karşılığı almıştı.

İhalenin teklif alma şartnamesinde, ihaleye katılacak yüklenicilerin, özel teknik şartnamede belirtilen imar planı verilerini dikkate alarak hazırlayacakları projenin fizibilite (olabilirlik) raporunda tüm giderleri göstermeleri isteniyordu. Bu giderler; proje hazırlanması, ruhsat, inşaat, altyapı, çevre düzenlemesi giderleriyle genel giderlerdi. Cengiz İnşaat istenen fizibilite raporunu hazırlayıp vermişti; ama raporda maliyet unsurları; yani yukarıda sayılan giderler yoktu.[111]

Söz konusu koşul şartnameye boşuna konulmamıştı, herhalde. İhale sonucu birtakım işyerleri yapılıp satılacak, sağlanacak gelir paylaşılacaktı. TOKİ'nin alacağı pay toplam satış gelirine göre belirlenmişti. Yüklenicinin haksız kazanç sağla-

(110) YDK 2005 TOKİ Raporu, s. 226,227
(111) YDK TOKİ 2004 Raporu, s. 149, 150

yıp sağlanmadığının görülmesi açısından giderler önemliydi. Belki giderler gösterilenden daha düşüktü. O zaman TOKİ'nin payının da yüzde 25 değil, daha yüksek olması gerekirdi.

Anlaşıldığı kadarıyla devletin daha yüksek gelir sağlaması, ihaleyi yapan ve onaylayan TOKI yetkililerinin pek umrunda değildi. Halbuki, bir devlet memuru olarak ihaleyi yapan ve onaylayanlara yasaların verdiği en önemli görev, devletin çıkarlarını korumaktı. Oysa yaptıkları arsayı teslim etmek, sonrasına karışmamak, devletin bir kaybı olmuş mu, olmamış mı bunlara bakmamaktı. Bir de kamuoyunun karşısına çıkıp, gelir paylaşımı yöntemiyle kaynak yarattıklarını söylüyorlardı.

YDK raporlarına göre; imar planı değişikliği İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından onaylanmadığı için iki projenin ikisinin de inşaat ruhsatı alınamamıştı. Üstelik imar planı mahkemelikti.

Arsanın bulunduğu yerin imar planındaki değişiklik, İzmir'in Karşıyaka İlçe Belediyesi tarafından yapılmış ve İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından da onaylanmıştı. Alınan bilgilere göre; Karşıyaka Belediyesi'nin aldığı kararın tarihi 20.12.2000 ve İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin onay tarihi 20.5.2003'tü.

İmar planındaki söz konusu değişiklik Mavişehir'de yeşil alan, sosyal tesis ve otopork alanlarını artırıyor, yapılaşma alanını azaltıyordu; yani arsa sahipleri artık daha az inşaat yapabilecekti.

EGYO, bölgenin betonlaşmasını engellemeyi amaçlayan plan değişikliğine itiraz etmiş, itirazından sonuç al mayınca yeni planın iptali ve yürürlüğünün durdurulması için, vakit geçirmeden idare mahkemesinde dava (2003/1248 esas numaralı) açmıştı.

Davaya bakan İzmir 4. İdare Mahkemesi, 15.12.2004 gün ve 2004/1600 sayılı karar ile, dava konusu parsellerin bulunduğu alanda oluşan gelişme sonucu ortaya çıkan çekim gücü nedeniyle karşılanması zorunlu hale geldiği anlaşılan yeşil

alan, otopark alanı ve kamu alanlarının arttırılması amacıyla yapılan revizyon imar planının şehircilik ilkeleri, planlama esasları, kamu yararı, imar mevzuatı ve hukuka uygun olduğu sonucuna varacaktı.

Mahkeme, yürürlüğünün durdurulması ve iptali istemini de reddedince, EGYO, Danıştay'a başvurup kararı temyiz edecekti. Danıştay 6. Dairesi, 2005/2277 sayılı temyiz davasında, 18.09.2007'de verdiği 2007/4939 sayılı kararla idare mahkemesini haklı bularak, kararı onaylayacaktı.

Mahkeme kararından sonra devreye TOKİ girecekti. TOKİ, hükümetin 05.05.2004 tarihinde meclisten çıkardığı 5162 sayılı Kanunun 4. maddesine dayanarak idare mahkemesi ve Danıştay'ın kararını yanından dolaşarak (baypas ederek) uygulamayacak, böylece mahkeme kararlarını işlevsiz hale getirecekti.

Söz konusu yasanın 4. maddesi aynen şöyleydi:

Başkanlık, gecekondu dönüşüm projesi uygulayacağı alanlarda veya mülkiyeti kendisine ait arsa ve arazilerden konut uygulama alanı olarak belirlediği alanlarda veya valiliklerce toplu konut iskân sahası olarak belirlenen alanlarda çevre ve imar bütünlüğünü bozmayacak şekilde her tür ve ölçekteki imar planlarını yapmaya yaptırmaya ve tadil etmeye yetkilidir. Bu planlar, Büyükşehir Belediye sınırları içerisinde kalan alanlar için Büyükşehir Belediye Meclisi tarafından, il ve ilçe belediye sınırları ile mücavir alanları içerisinde kalan alanlar için ilgili belediye meclisleri tarafından, beldelerde ve diğer yerlerde ilgili valilik tarafından, planların belediyeler veya valiliğe intikal ettiği tarihten itibaren üç ay içerisinde aynen veya değiştirilerek onaylanması suretiyle yürürlüğe girer. Üç ay içerisinde onaylanmayan planlar; başkanlık tarafından re'sen yürürlüğe konulur.

TOKİ, 4. madde hükmüne dayanarak harekete geçmeden önce İzmir Valiliği, Mavişehir'i 2006'da toplu konut bölgesi olarak ilan edecekti. İmar planı hemen hazırlanmıştı. Planı hazırlayıp TOKİ'ye gönderen EGYO idi. TOKİ de güya böl-

genin toplu konut alanı ilan edilmesiyle hiçbir ilgisi yokmuş gibi yasa hükmüne dayanarak EGYO'nun hazırladığı belirtilen planı yürürlüğe koymuştu.

Dünyada mal sahibinin imar planı hazırlaması görülmüş, duyulmuş bir uygulama değildi; ama hukuku amaca ulaşmak için araç olarak görenler için ne fark ederdi ki!..

İhalelerin hangi imar verileriyle yapıldığı ise ayrı bir sorundu. İhalelerin yapıldığı tarihte, EGYO, iptali için dava açmış olsa bile, Karşıyaka Belediyesi'nin yaptığı imar planı değişikliği kesinleşmişti ve yürürlükteydi. İhaleleri alan Cengiz İnşaat başvurduğunda belediye ruhsat vermediğine göre; yapılan projeler yürürlükteki plana aykırıydı. Bu durum gösteriyor ki; ihalede esas alınan plan eski plandı.

YDK raporlarına göre, 2006 Haziran ayına gelindiğinde bile hâlâ iki projenin de inşaat ruhsatı alınamamıştı. Dolayısıyla imar planı sorunu hâlâ sürüyordu.

İhaleden sonra imzalanan sözleşmeye göre; konut projesinin tamamlanma tarihi 10.7.2006 idi. Dolayısıyla inşaatın bitmiş olması gerektiği tarihte hâlâ imar sorunu çözülüp, inşaata bile başlanamamıştı. Kaybedilen süre 2 yıldan fazlaydı.

Ortada gerçekten de ilginç bir durum vardı. Hem TOKİ'nin hem de EGYO'nun aynı bölgede arsaları vardı. Arsaların imar planları değişmişti. Değişiklik Büyükşehir Belediyesi tarafından onaylanmıştı. Bunun üzerine EGYO dava açmıştı; ama mahkeme henüz sonuçlanmamıştı. Dolayısıyla ortada bir belirsizlik vardı. Buna karşın eski plan esas alınarak ihaleye çıkılıyordu.

Anlaşılıyor ki; plan değişikliğindeki belirsizlik ortadan kalkmadan ihaleye çıkılması, ihaleye fazla katılım olmasın diyeydi. Eğer mahkeme süreci beklenip, plan karara bağlandıktan sonra ihaleye çıkılsaydı, ihaleye daha fazla katılım olacaktı ve belki ihaleyi Cengiz İnşaat alamayacaktı. Dolayısıyla iktidara yakın bir şirkete ihale vermek için imar belirsizliğinin kullanıldığını söylemek yanlış olmayacak.

Plan değişikliğine rağmen eski plana göre ihaleye çıkılma-

sının ikinci boyutu daha da çarpıcı. İmar planının değiştiğini, değişikliğin büyükşehir tarafından onaylandığını, mahkemeden farklı bir karar çıkmasının zor olduğunu bile bile ihaleye çıktıklarına göre; TOKİ'ye imar planı yapma yetkisi veren yasanın çıkacağını, dolayısıyla her şeyin istedikleri gibi olacağını biliyorlardı.

Kaldı ki; arsaya istedikleri kadar konut yaptırmanın önündeki hukuki engel, imar planı değişikliği ile sınırlı değildi. Bir de "kıyı kenar çizgisi" sorunu vardı. İzmir Valiliği Bayındırlık ve İskan Müdürlüğü, ihaleden kısa bir süre sonra, 2004'te Mavişehir'deki kıyı kenar çizgisini belirlemişti. Denize en fazla kaç metreye kadar yakına konut yapılacağını gösteren çizgi, aksiliğe (!) bakın ki, tam gelip villa projesinin yapılacağı arsalardan biri olan 25697 adadaki parselin içinden geçmişti. YDK raporuna göre; EGYO buna da itiraz etmişti ve itiraza ilişkin çalışmalar 2006'da da devam ediyordu. İmar sorununu halletme yöntemine bakılırsa valilikle birlikte buna da hukuki (!) bir çözüm bulmuşlardır herhalde.

Bütün bunlar gösteriyor ki; mahkeme kararlarının yasa çıkarılarak bertaraf edilmesi yeni değildi. Hükümetin türban yasağına ilişkin Anayasa Mahkemesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarını ortadan kaldırmak için silbaştan anayasa hazırlama girişiminde bulunması, hâkim savcı atamalarına ilişkin Danıştay'ın iptal kararını ortadan kaldırmak için yasa değişikliğine gitmesiyle ancak 2007'de gündeme gelecekti. Oysa yıllar önce Mavişehir'de sessiz sedasız uygulanmıştı.

TOKİ'nin mahkeme kararlarını hiçe sayarak hazırladığı imar planını İzmir Büyükşehir Belediyesi de mecburen onaylayacaktı; çünkü yasanın hükmü son derece açıktı. Belediyenin planı reddetme yetkisi yoktu.

Hükümet; akıl, mantık ve hukukun belediyelerin tasarrufunda olması gerektiğini söylediği bir yetkiyi, gecekondu sorununu kullanıp, Meclis'teki çoğunluğuna dayanarak, İzmir Büyükşehir Belediyesi ve diğer belediyelerin elinden almıştı. Bunu da hukuk devleti adına yapmıştı.

Demokrasinin olmazsa olmazlarından biri hukuk devletidir. Hukuk devletinin olmadığı, hukukun üstünlüğünden söz edilemeyen bir ülkede demokrasiden ve demokrasinin varlığından söz edilemez; ama demokrasiden en çok dem vuran da -tabii ki kendisine lazım olduğu sürece (Gül'ün cumhurbaşkanlığına seçilmesini ve AKP hakkındaki kapatma davası tartışmalarını anımsayın)- iktidarın kendisiydi.

Yasa belki de Mavişehir'de; EGYO'nun, TOKİ'nin ve Cengiz İnşaat'ın önüne çıkacak hukuki engelin ortadan kaldırılması için çıkartılmıştı. Yoksa EGYO, mahkemelik olduğunu bile bile, öyle kendinden emin bir biçimde, ihaleyi eski plana göre. eski plandaki inşaat alanını dikkate alarak yapar mıydı hiç?

BAKANIN EMANETÇİLERİ

İstanbul Ümraniye 1. Bölge Taşdelen Köyü'nde gelir paylaşımı yöntemiyle yapılan 354 konutun ihalesini alan şirketin adı, YDK TOKİ 2005 Raporu'nda (s. 226) "Has Yapı", rapordaki tabloda ise (s. 220) "Hat İnşaat Yapı Ticaret ve Sanayi Limited Şirketi" diye yer alıyor. TOKI listelerinde ise "Hat San. İnş." (Hat Sanayi İnşaat) diye veriliyor.

Sicilden, ne YDK raporunda ne de listelerde verilen bu birbirinden farklı ve çelişkili isimlere tamı tamına uyan bir şirket kaydı çıkmadı. TOKİ listelerindeki isme en yakın olanı Çelik Ailesi'e ait görünen bir şirket.

Hona Grup İnşaat'tan 2007 Mart ayından sonra ayrılmış görünen Hasan Osman Çelik ve İmran Çelik ile Abdülvahap Çelik, Nureddin Çelik bir inşaat şirketini satın aldı.

Çelikler'in satın aldığı şirket, 1999 yılında Kocaeli Maşukiye'de kurulmuş. İlk adı Hat San Yapı Ticaret ve Sanayi Limited Şirketi. Kurucuları: Cenk Oktay, Halil İbrahim Saral, Hüseyin Cahit Çağlın. Kuruculardan Çağlın ve Oktay, 2001'de hisselerini Mehmet Erzin'e devrederek şirketten ayrıldı.

Kuruculardan Saral, aslen Trabzon'un Arsin ilçesinden. Kendisi Kocaelispor Kulübü eski Başkanı.

Konut işiyle uğraşan şirket, 7.6.2004'te Ankara'da "Çukurambar Mah. Öğretmenler Cad. No. 13/2 Balgat" adresine taşındı. Merkez naklinin üzerinden 4 gün geçtikten sonra Saral ve Erzin, hisselerinin tamamını Cüneyt Turkut ve Zekayi Karacan'a devretti.

Turkut ve Karacan, hisseleri devraldıktan sonra şirketin unvanını peş peşe iki kez değiştirdi. Şirketin adı 7.10.2004'te, "Hat San Yapı İnşaat Madencilik Turizm Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi"; 11.11.2004'te ise "Hat-San İnşaat Madencilik Turizm Gemi İnşaat ve Deniz Nakliyat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi" oldu.

İkinci unvan değişikliğinin yapıldığı tarihte şirketin faaliyet konuları arasına "denizcilik ve gemi inşa işleri" de eklenirken, sermayesi de 6.000 YTL'den 500.000 YTL'ye yükseltilmiş.

Şirket aradan 1.5 ay geçmeden 30.12.2004'te İstanbul'a taşındı. Şirketin taşındığı adres: Beylikdüzü Mevkii Bakırcılar Pirinççiler Sanayi Sitesi, Mustafa Kurtoğlu Cad. No. 27 Küçükçekmece. Bu adres, Harman Etiket Matbaacılık ve Ambalaj Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi'ne ait. Harman Etiket, 2002 yılında kurulmuş; Akif Çaylak ve Arzu Çaylak'a ait.

Şirket, Harman Etiket'in bürosuna yerleştikten sonra, ortaklardan Zekayi Karacan, şirketteki yüzde 50 payını, 23.3.2005'te, Akif Çaylak'a devretti. Hisselerin yüzde 50'sini alan Çaylak, diğer ortak Turkut'la birlikte şirketin müdürü oldu ve kendisine şirketi temsil ve ilzam yetkisi verildi.

Bir süre sonra ilginç bir gelişme oldu. Çaylak, 1.6.2005'te, şirket müdürlüğünden alındı ve bütün imza yetkileri kaldırıldı. Oysa bu tarihte herhangi bir hisse devri olmamıştı... Çaylak, şirketin hâlâ yüzde 50 ortağıydı ve 2 yıla yakın bir sürede ortak olarak kalacaktı. Hisse oranı dikkate alındığında Turkut'un, Çaylak istemeden Çaylak'ın imza yetkilerini tek başına kaldırması hukuken olanaksızdı.

Çaylak hisselerini 11.4.2007'de Çelikler'e sattı. Turkut da aynı gün şirketteki 250 bin YTL'lik hissesinin 225 bin YTL'sini Çelikler'e devretti.

Çelikler, Küçükçekmece'de bulunan şirketi satın aldıktan sonra 11.5.2007'de Bakırköy'e taşıdı. Böylece şirketin yeni adresi "Basınköy Valikonağı Caddesi 12/1 Bakırköy" oldu.

Şirketi işyerinde 2 yıla yakın süre konuk ettiği anlaşılan Akif Çaylak, AKP'ye yakın biri olarak tanınıyor. 2009'da yapılacak Yerel Seçimleri öncesinde adı AKP'den Kocaeli Karamürsel Belediye Başkan adaylığı için geçiyor. Kendisi Karamürsel Karaahmetlili. İstanbul'a taşınmadan önce Karamürsel'de çelik kapı işi yapıyordu.[112]

Şirketi İstanbul'a taşıyan ortaklardan Cüneyt Turkut ise Kocaeli'de yaşanan televizyon kapatma olayında adı geçen kişilerden biri.

Kocaeli Televizyon Kanalı, 2002'de bir icra takibine uğramış; takip sonucunda kanalın yayın cihazları haczedilmişti. Kanalın yayını haciz yüzünden durunca çalışanlar tepki göstermiş, ve kendilerini stüdyoya hapsetmişti.

Hem Kocaeli'de hem de basın dünyasında tepkiyle karşılanan olayın ardından, televizyonu kapattıran kişinin, AKP Kocaeli Milletvekili Osman Pepe olduğu iddiaları ortaya atılmıştı. Pepe iddialar üzerine, AKP antentli bir kâğıtla açıklama yaparak, yayını durduran kişinin kendisi olmadığını savunmuştu.

Osman Pepe, açıklamasında, Kocaeli Televizyonu'nu satın alanların borçlarını bir yıldır ödemediklerini belirterek, haciz yaptırmaktan başka çare kalmadığını söylemişti. Pepe, kendisinin hacizle ilgisinin olmadığını, haczi yapan kişinin Cüneyt Turkut olduğunu ileri sürmüştü.[113]

Oysa *Hürriyet*'in haberine göre, televizyonu haczettiren Pepe'nin oğlu İsmail Pepe idi. Cüneyt Turkut herhangi birisi

---

(112) *Kocaeli* gazetesi, www.kocaeligazetesi.com.tr, Abdullah Karagöz, 5.8.2007

(113) *Hürriyet* gazetesi, 6.3.2002

değil, Osman Pepe'nin yanında çalışan bir görevliydi.

Aslen Trabzon'un Akçaabat ilçesinden olan Pepe o tarihlerde henüz bakan olmamıştı. Fazilet Partisi'nden ayrılıp AKP'yi kuran milletvekilleri arasındaydı. Pepe, 58 ve 59. hükümetlerde (AKP hükümetleri) Çevre ve Orman Bakanı olacak ve bu görevi Eylül 2007 sonuna dek sürecekti.

Turkut gerçekten de Pepe'nin yanında çalışan biri. O tarihlerde Pepe'nin yanında hangı sıfatla çalışıyordu, buna ilişkin bilgi yok. Yalnız Pepe bakan olduktan sonra yanında resmi görevli olarak çalışan, Pepe'nin başında bulunduğu bakanlıkta ya da Meclis'te görev yapan bir bürokrat değil; şirketinde çalışan biriydi. Halen de çalışıyor. Üstelik, anlaşıldığı kadarıyla öyle sıradan bir çalışan değil, Pepe'nin çok güvendiği, kendisini temsil etme yetkisiyle donattığı bir kişi. Dahası da var. Ona da aşağıda değinilecek.

Kamuoyu 2007 Genel Seçimleri'nden önce daire tartışmasına sahne olmuştu. CHP Genel Başkanı Deniz Baykal, bir bakan çocuğunun üzerine kayıtlı 500-600 daire olduğunu söylemiş, ertesi gün partinin Genel Sekreter Yardımcısı Mehmet Sevigen o bakanın Osman Pepe olduğunu iddia etmişti. Olay, 14.7.2007'den itibaren gazetelere yansımış ve büyük bir tartışmaya neden olmuştu.

İddiayı ilk ortaya atan kişi, MHP Kocaeli 1. Sıra Adayı Cumaali Durmuş'tu. Durmuş, 2007'deki milletvekili seçimi kampanyası sırasında bakanın 300 dairesinin olduğunu söylemiş, aynı partinin diğer adayı Lütfü Türkkan ise sayıyı 550 diye vermişti. Seçim kampanyası sırasında Pepe'nin iki gemisinin olduğundan da söz edilmişti.

Tartışmalar sırasında, Pepe'nin oğulları 27 yaşındaki Mehmet Halid İsmail Pepe ve 24 yaşındaki Mustafa Talha Pepe'ye ait Kar İnşaat ile Pepe'nin kendisine ait Dörtler İnşaat şirketlerinin adları da gündeme gelmişti. Tartışmalardan dairelerin Kar İnşaat tarafından "yap-sat" yönetimiyle üretilen, ancak satılamayan, hâlâ şirketin üstüne kayıtlı olan daireler olduğu anlaşılıyordu.

Pepe, iddiaları sert bir biçimde reddetmiş ve kendi üzerine o kadar daire ve iki gemi olduğunun kanıtlanması halinde, hepsini fakir fukaraya bağışlayacağını açıklamıştı. Pepe, Durmuş hakkında da Ankara 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'nde tazminat davası (2007/281 dosya numaralı) açacaktı. Avukat Mehmet Nacar'a göre; mahkeme, 2008/14 sayılı kararıyla Pepe'nin tazminat talebini reddetti.

Pepe'nin açıklaması, tazminat davası açması, kamuoyunu ikna etmeye yetmemişti. Kafalarda soru işaretleri sürüyordu. Soruları en iyi özetleyenlerden biri gazeteci Barış Yarkadaş'tı. Yarkadaş, internet gazetelerinden Gerçek Gündem'de şu soruları yöneltmişti:[114]

1- Sayın Pepe, CHP Başkanı Deniz Baykal, 'Bazı bakan çocuklarının 600 dairesi var' dedi. Bazı CHP'liler ise, adı geçen bakanın siz olduğunuzu iddia etti. Bunun üzerine, 'Çocuklarımın 600 dairesi yok' dediniz. Ancak çocuklarınızın sahibi olduğu Kar İnşaat, İzmit ve Ankara'da 'toplu konut' üretiyor. İzmit ve Ankara'daki inşaatlarınızda tamamlanmış olan konut sayısı kaç adete ulaştı? Bunların sayısı 600'ü geçiyor mu?

2- İzmit ve Ankara Beştepe'de ürettiğiniz konutların arsasına imar izinleri nasıl çıktı? Çünkü; hem İzmit hem de Ankara'da konut ürettiğiniz arsanın eski sahibi Mazda Bayii Macit Haldız, burada inşaat yapmak istemesine rağman, gerekli izinleri belediyelerden alamamıştı. Haldız'ın inşaat izni alamadığı yerlere, çocuklarınızın sahibi olduğu Kar İnşaat nasıl izin aldı? "İmara açık olmayan" arsalara verilen inşaat izinlerinin çıkması sürecinde, AKP'li belediye meclis üyeleriyle ve belediye başkanlarıyla herhangi bir görüşmeniz oldu mu?

3 - Ankara Beştepe'de 41666 Ada ve 1 parsel, 41665 Ada 2 parsel, 41664 Ada 3 parsel nolu arazi kimin üzerine?

4- Ankara Çukurambar ve Balgat'ta Kar İnşaat ve Zekai Karacan adına kayıtlı konutlar ne zaman yapıldı? Ne zaman satıldı?

---

(114) www.gercekgundem.com, 17.7.2007

5- Oğlunuz İsmail Pepe, İstanbul Ümraniye'ye bağlı Taşdelen ve Ömerli'de arsa aldı mı? TOKİ'ye ait olan arsalar şu an kimin üzerine kayıtlı?

6 - Oğlunuza ait olan Kar İnşaat, İstanbul Üsküdar'da MESA adlı şirketle birlikte 87 dönümlük bir arazi aldı. Buraya "toplu konut" yapmak isteyen oğlunuza karşı çıkan ve muhalefet şerhi koyan AKP'li Belediye Meclis Üyesi Mustafa Kara'yı tanıyor musunuz? Kara, "Buraya inşaat izni veremem. Eğer verirsek, boğaz katledilir" dediğinde ne yaptınız? Oğlunuz İsmail Pepe, Mustafa Kara'yla görüştü mü? Kara'nın "muhalefet şerhi"ni geri çekmesi için hemşehrisi N. Delibalta'yı devreye soktu mu? Oğlunuz İsmail Pepe ile Kara arasında geçen konuşmayı biliyor musunuz? Oğlunuz İsmail Pepe, AKP'li Kara ile görüşürken, sizin siyasi nüfuzunuzu kullandı mı?

7- Oğlunuzun şirketi Kar İnşaat, 2005 yılında Çin'den bir gemi aldı. Bu geminin tutarı yaklaşık 9 trilyon liraydı. Geminin alımında hangi yöntem kullanıldı? Gemi daha sonra 2007 Mayısı'nda neden satıldı?

Bütün gözlerin üzerine odaklandığı şirketlerden Dörtler İnşaat ve Taahhüt Limited Şirketi'nin merkezi Kocaeli görünüyor. Sicil gazetelerinin tarihlerine bakılırsa, şirkette 1998 yılından sonra hiçbir işlem olmamış... Ne ortaklar kurulu toplanmış, ne sermaye artırımı ne de adres değişikliği olmuş... Ankara'da bir şubesi var mıydı, yok muydu, o da belli değil. Şirketin ortakları Osman Pepe ve Vergül Pepe.

Kar İnşaat Taahhüt Müşavirlik Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi'nin merkezi ise Ankara'daydı: Çukurambar Mahallesi Öğretmenler Caddesi No. 47 D. 2 Balgat.

Sermayesi 25 bin YTL olan Kar İnşaat'ın ortakları ise Dörtler İnşaat, Mehmet Celil Uzun, Mustafa Halid İsmail Pepe'ydi. Dörtler İnşaat'ın şirketteki payı 24.400, Pepe ve Uzun'un payı ise 50'şer YTL'ydi.

Zonguldak AKP İl Başkanı olan Uzun, 4.8.2003'te hisselerini Pepe'ye devrederek ortaklıktan ayrıldı.

Uzun'un hisselerinin Pepe'ye devrine onay verilmesine ilişkin toplantıya şirketin büyük ortağı olan Dörtler İnşaat'ın sahibi Osman Pepe de Uzun'ndan hisseleri devralan Mustafa Halid Pepe de katılmamıştı. O zaman toplantıya katılan, toplantıyı yapan, devir işlemlerine izin veren isimler kimlerdi?.. Tabii ki Cüneyt Turkut ve Zekayi Karacan... Kayıtlarda Hat-San'ın sahibi görünen, şirketin merkezini İstanbul'a taşıyan, sonra da şirketin hisselerini Çelikler'e satan kişiler...

Kar İnşaat'ın sahibi de ortağı da yetkilisi de değillerdi; ama Uzun'a ait hisselerin Pepe'ye devrine ilişkin toplantıyı onlar yapmışlardı, 50 YTL'lik hissesinin Mustafa Halid İsmail Pepe'ye devrine onay vermişlerdi. Karara ilişkin tutanağı da onlar imzalamıştı.

Toplantı tutanağının altındaki imzalardan anlaşıldığı kadarıyla Karacan toplantıya Dörtler İnşaat adına katılmıştı. Dolayısıyla Osman Pepe, Dörtler İnşaat adına Kar İnşaat'ta kendisini temsil etsin, kararlar alsın diye herkesin öyle kolayca vermeyeceği genişlikte bir yetkiyi Karacan'a vermişti. Dolayısıyla Karacan, Pepe'nin vekili olarak hareket ediyordu. Yoksa Karacan ortaklar kurulu toplantısına Dörtler İnşaat adına katılabilir miydi?..

Uzun'un hisselerini devralan Mehmet Halid İsmail Pepe'nin temsilcisi ise Cüneyt Turkut'tu. O da Osman Pepe'nin Karacan'a verdiği yetkinin bir benzerini Turkut'a vermişti. Ortaklar kurulu toplantısına onun adına katılıyor; Uzun'un hisselerini de onun adına satın alıyordu.

Pepeler'in Turkut ve Karacan'a verdiği geniş yetkili vekillik öyle bir defalık, geçici bir vekillik değildi. Uzun'un hisselerini devrettiği toplantıdan yaklaşık 3 ay sonra, 29.11.2004'te, yine bir ortaklar kurulu toplantısı yapmışlardı. Yine gündemde hisse devri vardı. Bu kez Dörtler İnşaat'ın şirketteki 20.400 YTL'lik hissesinin devrini görüşmüşlerdi. Toplantıda, Dörtler İnşaat'ın; yani Osman Pepe'nin hisselerini, diğer oğlu Mustafa Talha Pepe'ye devrine onay vermişlerdi.

Toplantıya yine Karacan ve Turkut dışında başka katılan

olmamıştı... Ne Osman Pepe, ne İsmail Pepe ne de Talha Pepe yoktu... Yine Osman Pepe'yi, dolayısıyla Dörtler İnşaat'ı Karacan, İsmail Pepe'yi Turkut temsil ediyordu. Talha Pepe'yi temsil eden de Turkut'tu. Talha Pepe de Turkut'a yetki vermişti. Yetki babasının ve kardeşinin verdiği yetkinin benzeriydi. Dolayısıyla Pepe'nin şirketlerinde babanın tam yetkili vekili Karacan, kardeşlerinki ise Turkut'tu.

Turkut ve Karacan aldıkları geniş yetkili vekaletle önce noter işlemlerini yapmış, ortaklar kurulu toplantılarını gerçekleştirmiş, onay sürecini tamamlamış, toplantıların tutanaklarını hazırlayarak imzalamış, ardından da Ticaret Sicil Gazetesi'de yayımlatmışlardı.

Hem Turkut hem de Karacan, toplantıları vekaleten yapmalarına, kararları vekaleten onaylamalarına karşın, tutanakları sanki hiç vekil değilmişler gibi düzenlemişlerdi. Gazetelerde kendilerinin vekil olduğuna ilişkin hiçbir ibare yoktu. Bu durum, Karacan ve Turkut'un kendilerini şirketin sanki asıl ortağıymış gibi göstermeye, Pepeler'i gizlemeye çalıştıklarına işaret ediyor.

Kar İnşaat, söz konusu hisse devirlerinin ardından, tam da 500-600 daire ve gemi iddialarının gündemdeki sıcaklığını koruduğu bir dönemde, 24.7.2007'de İstanbul'a taşındı. Şirketin yeni adresi "Yeşilköy İstanbul Dünya Ticaret Merkezi A-2 Blok No. 131 Bakırköy" oldu.

Kar İnşaat'tan 12 gün önce Dörtler İnşaat, Kocaeli'den İstanbul'a taşındı. Adresi, Kar'ın taşındığı adresle aynı. Bir başka deyişle, çocuklar, gelip baba evine yerleşmişti.

Osman Pepe, Kar İnşaat'ın taşındığı günün ertesi, 25.4.2007'de, iki oğlunu Dörtler'in müdürü olarak atadı. Pepe, şirketini böylece emin ellere teslim ederken; oğulları, İstanbul'un azameti altında ezilmemek için olsa gerek, peş peşe iki yeni şirket kurarak, büyüme yolunda önemli adımlar atmaya başlayacaklardı.

Pepe Kardeşler'in ilk kurduğu şirket, Kar Gemi İnşa ve Deniz Nakliyat Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi... Şirket.

24.9.2007 de, 1 milyon YTL sermayeyle kuruldu. Şirketin diğer ortakları, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Hilmi Güler'in kızı. Mustafa Halid İsmail Pepe'nin eşi Ayşe Şeyma Pepe, Mesud Abdurrahman Pepe ve Kar İnşaat. Kar İnşaat'ın şirketteki payı yüzde 69.9.

Kardeşlerin kurduğu ikinci şirket ise "Kar Kromları Hafriyat Madencilik İthalat İhracaat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi" diye bir madencilik şirketi. Bu şirketin kuruluş tarihi 27.09.2007. Sermayesi 300.000 YTL. Bu şirketin ortakları Mustafa Halid İsmail Pepe ve Mustafa Talha Pepe. Şirkette başka ortak yok.

Pepeler'in Ankara'dan taşınan şirketleri ile yeni kurdukları şirketlerin hepsi 10.12.2007'de Yeşilköy İstanbul Dünya Ticaret Merkezi'nden Bağcılar İSTOÇ'a taşındı.

Aslında Kar Gemi ve Kar Kromları'nın, Pepe Kardeşler'in İstanbul'da kurduğu ilk şirket olmadığı anlaşılıyor. 29.12.2006'da kurulmuş bir şirket daha var. Adı, Dekar Enerji Elektrik Üretimi Sanayi Ve Ticaret Anonim Şirketi. Şirketin adı, Delibalta soyadının ilk hecesi ile Kar İnşaat'ın adının ilk sözcüğünün birleştirilmesiyle oluşturulmuş.

100 bin YTL sermayeyle kurulan şirketin ilk adresi, Florya Hatboyu Caddesi Kır Serdar Sokak'ta. Kurucuları; Nihat Delibalta, Nebahat Delibalta, Murat Delibalta, Burcu Delibalta ve Cüneyt Turkut.

Kar İnşaat'ta tam yetkiyle Pepe kardeşlere vekalet eden Turkut'un şirketteki payı yüzde 40, Nihat ve Nebahat Balta'nınki yüzde 25'er, diğer iki ortağınki yüzde 5'erdi. Yani Turkut, şirkette büyük paydaştı.

Şirket kurulduktan 2 hafta sonra, 8.1.2007'de ortaklar arasında yapılan hisse devirleriyle Nebahat ve Burcu Delibalta'nın payı yüzde 30'lara, Murat Delibalta'nınki yüzde 20'ye çıktı; Nihat Delibalta'nın payı yüzde 20'ye, Turkut'unki yüzde 30'a indi.

Şirkette 19.9.2007'de bir pay devri daha oldu... Ve tahmin edildiği gibi devirde Pepeler'den biri perde arkasından çıktı:

Mustafa Talha Pepe... Turkut'tan aldığı payla şirkettcki ortaklığını resmileştirdi. Nedensc Pepe, Turkut'tan sadece 1.000 YTL'lik; yani şirketin sadece yüzde 1'lik hissesini satın aldı. Turkut, kalan 29 bin YTL'lik hisseyi Nihat Delibalta'ya devretti.

Dekar Enerji'nin faaliyet konuları "elektrik enerji üretim ve pazarlaması; tesis devralma, kiraya verme, kiralama; hidroelektrik santraller kurma, su kullanım anlaşmaları imzalama, açılan ihalelere katılma, arıza ya da mevsimsel üretim değişikliklerini dengelemek için kamu ya da özel tedarik şirketlerinden elektrik satın alma, kurulmuş ya da kurulacak elektrik şirketlerine ortak olma, yakıt ihtiyacı için madencilik yapma, elektrik üretim motorları, jeneratörler üretme, santral filtreleri yapma" olarak özetlenebilir.

Anımsanırsa 2006 yılında üretim yetersizliği ve arızalar nedeniyle peş peşe elektrik kesintileri yaşanmıştı. Bu kesintilerden biri de daha önce değinildiği gibi iktidara yakın şirketlerden CE-KA İnşaat'ın satın aldığı Seydişehir Alüminyum'a ait Oymapınar Barajı'nın devreye alınmaması nedeniyle yaşanan büyük kesintiydi. Şirketin sahipleri, kesintinin kendilerinden kaynaklanmadığını savunmuştu.

Ilginç olan nokta, bu kesintilerin ortadan kaldırılması için, o dönem hükümet ve kamuoyu da ikna edilerek yeni bir "dengeleme ve uzlaştırma sistemi" kurulmuştu. Bunun için "Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliği" diye yeni bir yönetmelik çıkartılmıştı. Yönetmelik gereğince, üretimin talebin altında kaldığı ya da arızalar çıktığı dönemde oluşacak elektrik açığı, boş kapasitelerin devreye sokulması yoluyla, kamu ya da özel şirketlerden sağlanacak elektrikle karşılanacaktı. Bu elektriğin fiyatı da normal fiyatlara göre daha yüksek olacaktı.

Faaliyet konuları arasında yer alan "arıza ya da mevsimsel üretim değişikliklerini dengelemek için kamu ya da özel tedarik şirketlerinden elektrik satın alma" tümcesi dikkate alınırsa, şirketin, üretimin bol olduğu dönemlerde devlet ya da özel sektöre ait santrallerden düşük fiyattan satın aldığı elekt-

riği kesintilerin yaşandığı dönemde yüksek fiyatlardan devlete satmayı düşündüğü anlaşılıyor. Acaba devlete ait elektrik santralleri elektrik sıkıntısının olduğu dönemlerde teslim etmek üzere söz konusu şirkete elektrik sattı mı?

Kar İnşaat'taki vekalet olayının geçici değil, sürekli olduğunu gösteren bir başka şirket kuruluşu ve hisse devri olayı daha var. O da Kocaeli'nin Karamürsel ilçesinde yaşandı.

Cüneyt Turkut, Adnan Kan ile birlikte 9.11.2004'te Karamürsel'de bir şirket kurdu. 200 bin YTL sermayeli şirketin adı Karayel Gemi İnşaa ve Deniz Nakliyat Maden Sanayi Ticaret Limited Şirketi. Şirketin yüzde 50'si Turkut'un ve yüzde 50'si de Kan'ın.

Ortaklardan Adnan Kan, Pepe'nin oğullarının trilyonluk teşviklerle gemi aldığına ilişkin haberlerde adı geçen genç.

Adnan Kan'ın babası Hakkı Kan'ın Çevre ve Orman Bakanı Osman Pepe'yle iyi arkadaş olduğu yolunda iddialar da var. Gemi olayının ortaya çıkmasından bir süre önce de Pepe, Hakkı Kan'ın tersane kurmak istediği, ancak çevrecilerin karşı çıktığı Yalova'daki bölgede inceleme yapmış ve Kan'a destek vermişti.[115] Pepe, Yalova Hersek Koyu'nda 40 girişimci tarafından kurulan tersanenin temelini de atmıştı.[116]

Karayel Gemi'nin kuruluşundan 10 ay sonra Turkut, hisselerinin tamamını 8.8.2005'te Kar İnşaat'a devretti; yani emaneti Pepe Kardeşler'e teslim etti. Turkut bu devirle ortaklıktan ayrıldı; ama şirketten ayrılmadı, kendisine 5 yıl süreyle şirket müdürlüğü yetkisi verildi. Oysa şirket kurulduğunda, yüzde 50 paya sahip olmasına karşın Turkut'a müdürlük yetkisi verilmemiş; Adnan Kan tek başına müdür seçilmişti.

Pepeler'in şirketlerinin İstanbul'a taşındığı tarihlerde, 17.5.2007'de, Turkut'un müdürlük yetkileri kaldırıldı ve bu yetkiler Mustafa Talha Pepe'ye verildi. Böylece yetkiler asile teslim edilmiş oldu.

---

(115) *Halka ve Olaylara Tercüman Gazetesi*, 7.1.2007

(116) *Hürriyet* gazetesi, Yalçın Bayer, 10.7.2007

Turkut'un hisseleri Kar İnşaat'a devretmesinin ardından şirket sözleşmesinde değişiklik yapılarak, şirketin unvanına "Maden" sözcüğü, faaliyet konularına da madencilik ve taşocakçılığı eklendi.

Turkut'un, Pepe Kardeşler'le aynı tarihlerde kurduğu bir şirket de var: Karsu Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi.

Şirket, 4.7.2007'de İstanbul'da kuruldu. Şirketin üçüncü bir kurucusu daha var. Onun adı da Mahmut Tüfekçi.

Turkut ve Tüfekçi, şirket sözleşmesi sicil gazetesinde yayımlanmadan önce düzeltme beyannamesi vererek, şirketin adını "Karsu İçecek Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi" diye değiştirdiler.

Şirketin faaliyet konusu "her türlü içme ya da kaynak suyu alımı, satımı, dağıtım ve pazarlaması, imali, ithal ve ihracı; su istasyonları kurma; içme, kullanma, sulama suyu kaynaklarını arama; kaynak irtifakları edinme, kiralama, satın alma, satma; her türlü alkolsüz içeceklerin üretme ve pazarlaması" olarak belirlendi.

Turkut ve Tüfekçi, 2 ay sonra, 24.9.2007'de şirketi elektrik şirketine dönüştürmeye karar verdiler. Şirketin adını ise "Kar Elektrik Üretim Limited Şirketi" diye değiştirdiler. Şirketin faaliyet alanları ise şöyle kararlaştırıldı:

"Elektrik enerjisi üretim tesisi kurma, tesisi işletme, üretilen elektriği satma, tesisi kiraya verme, tesis devralma, kurulmuş ya da kurulacak elektrik üretim ya da dağıtım şirketlerine ortak olma."

Turkut'un Pepeler'in yanında çalıştığı biliniyor. Diğer şirket ortağı Mahmut Tüfekçi'ye ilişkin herhangi bir bilgi yok. Yalnız Pepe Kardeşler'in İstanbul'a taşındıktan sonra bizzat kurdukları iki şirketten biri olan Kar Gemi'nin denetçisinin adı Ahmet Tüfekçi. Tüfekçi'nin Kar Gemi'de herhangi bir ortaklığı görünmüyor.

Kar Elektrik'in adresi, bakanın ve oğullarının şirketiyle aynı. Şirket, Yeşilköy Dünya Ticaret Merkezi'ndeki büroda kuruldu. İlk adresi burası. Ardından Pepeler'in şirketleriyle

birlikte İSTOÇ'a taşındı. Dolayısıyla bu şirketin de vekaleten kurulduğu ve Pepe Kardeşler'e, belki de bakanın kendisine ait olduğu söylenebilir.

Turkut ve Karacan şirketlerde kararlar alarak, hisse devirleri yapıp şirket merkezlerini taşırken hep vekil olarak hareket etmişlerdi. Ancak işin içine şirket kurup, sonra devretme olayı girince, ilişki, vekalet boyutunu aşıp, bir tür emanetçiliğe giriyor. Sanki bir şirket kurulmuş da ondan sonra Pepeler bu şirketleri satın almış gibi bir görüntü verilmesi ise ilişkiyi emanetçiliğin de ötesinde yasalar açısından değerlendirilmesi gereken bir eyleme dönüştürüyor.

Pepeler'in şirketlerindeki vekalet emanet ilişkileri, Dekar Enerji ve Hat-San şirketinin de Pepeler'e ait olabileceği kuşkusunu yaratıyor. Bu kuşkunun yersiz olmadığını gösteren ilginç başka ipuçları da var.

Çelikler Ailesi'nin Hat-San şirketinin hisselerini satın aldığı tarih 11.4.2007. Bu tarih, Osman Pepe'nin Dörtler İnşaat Şirketi nin İstanbul'a taşındığı tarihle aşağı yukarı çakışıyor. Anımsanacağı gibi Dörtler İnşaat'ın taşınma tarihi 15.4.2007 idi. Bundan 9 gün sonra da Pepe Kardeşler'in şirketi İstanbul'a taşınmıştı.

Çelikler Ailesi'nin, İstanbul'daki şirketlerinin merkezleri Bahçelievler ve Eyüp'te. Çelikler İnşaat Anonim Şirketi İstanbul'a taşındığında, herhangi bir adrese değil, Eyüp'teki aileye ait adrese taşınmışlardı. Oysa Çelikler, Hat-San şirketini satın aldıktan 1 ay sonra, 11.5.2007'de Eyüp ya da Bahçelievler'e değil, Florya Basınköy'e taşınmıştı.

Florya, şu açıdan da önemli. Daha önce değinilen Ataköy Konakları projesini alan şirketlerden birinin merkezi ile şirketlerin ortaklarının bir bölümünün ikametgâh adresleri bu bölgede.

Sözgelimi; Nihat Delibalta, Murat Delibalta, Mutlu İnşaat'ın ortağı Osman Hamzaoğlu bu bölgede oturuyor. Hat-San'ı satın alan aileden Abdülvahap Çelik ve Naciye Çelik de aynı bölgede ikamet ediyor. Mustafa Keleş, Metin Keleş, Ah-

met Gül'un sahibi oldukları Gülkeleşoğlu İnşaat'ın merkezi bu bölgede.

Hepsinden önemlisi Pepe'nin oğlu Mehmet Halid İsmail Pepe, eşi Ayşe Şeyma Pepe ile birlikte İstanbul'a taşındıktan sonra Florya'ya yerleşti. Üstelik Pepe Çifti, Nihat Delibalta ile kapı komşusu, aynı apartmanda oturuyorlar. Pepeler'in kapı numarası 6, Delibalta'nınki 7. Hat-San'ın bulunduğu işyeri, Pepeler'in evine neredeyse yürüme mesafesinde.

Hat-San'ı İstanbul'a taşıyan ve hisselerini satan kişilerin Pepeler'in emanetçileri olması, Hat-San'ın Mehmet Halid İsmail Pepe ve eşinin yerleştiği bölgeye taşınması, şirketin hâlâ Pepeler'e ait olabileceği kuşkusunu büyütüyor.

Bütün bunlar, Barış Yarkadaş'ın yanıtsız kalan sorularını, hele hele İsmail Pepe'nin Taşdelen'de arsa alıp almadığına ilişkin sorusunu daha anlamlı hale getiriyor. Soruda arsanın TOKİ'ye ait olduğunun vurgulandığı dikkate alınırsa, buna Taşdelen'deki projeyi alan şirketler arasında Hat-San'm bulunması da eklenirse olay daha ilginç bir boyut kazanıyor.

Pepeler ve vekillerinin kurdukları şirketlere ilişkin ilginç bir başka nokta ise şu: Yeni kurulan şirketlerin faaliyet konuları, şirketlerin kurulduğu tarihte Çevre ve Orman Bakanı olan Osman Pepe ile 3. AKP hükümeti döneminde de Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı olan dünürü Hilmi Güler'in sorumlu olduğu konularla aynı.

Şirketlerden birinin faaliyet konusu gemi inşası ve deniz nakliyatı; birinin konusu gemi yapımı, deniz nakliyatı ve madencilik; bir tanesinin krom madeni üretim ve hafriyatı, iki tanesininse elektrik üretimi ve pazarlaması.

Madencilik ve elektrik konusunda devletin en yetkili ismi Hilmi Güler. Şirketlerin elektrik üretimine girmesi için gereken izinler Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu tarafından veriliyor; ama sektördeki politikaları Güler'in başında bulunduğu bakanlık belirliyor ve şirketlerin en önemli muhatabı o bakanlık.

Maden üretiminde ise Enerji ile Çevre ve Orman Bakanlıkları söz sahibi. Enerji Bakanlığı ruhsat verse bile Çevre ve

Orman Bakanlığı'nın izni olmadan üretim yapmak olanaksız. Gemi işinde ise Çevre ve Orman Bakanlığı tek söz sahibi bakanlık sayılabilir. Bakanlıktan izin almadan bir yerde tersane kurmak, gemi inşa etmek olanaksız.

Şirketlerden Karsu şirketinin adının ve faaliyet konusunun değiştirilmesi, 3. AKP hükümetinin kurulmasından 1 ay sonraya denk geliyor. Şirketin ana faaliyet konusu olarak belirlenen içme, kullanma, sulama suyu üretimi Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nün konusu. Bu kuruluş, 60. Hükümet'te Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'ndan alınarak, Çevre ve Orman Bakanlığı'na bağlandı. Çevre ve Orman Bakanı da değişti; Pepe'nin yerine Veysel Eroğlu bakanlığa getirildi. Bu durum, ister istemez insanın aklına Pepe bakan olamadı diye mi şirketin adının ve faaliyet konusunun değiştirildiği sorusunu getiriyor.

Mustafa Talha Pepe'nin Karayel Gemi'deki ortaklarından Adnan Kan'ın babasına ait mermercilik yapan Altıntaş Mermer Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi'nin ana sözleşmesinin değiştirilerek, şirketin unvanına ve faaliyet konularına tersaneciliğin eklenmesi ise Pepe'nin Hakkı Kan'la birlikte Yalova'da tersanelerin kurulacağı bölgede inceleme yapması ve tersenaciliğe önem verileceğini ifade etmesinden sonraya denk geliyor.

Hakkın Kan ve yakınları ilk gemicilik işine Ünye'de kurdukları tersane ile 2004'te girmişler. Adnan Kan'la Mustafa Talha Pepe'nin Karayel Gemi İnşaa Şirketi'ni kurdukları tarih de 2004.

DANIŞMANIN SERVETİ

Amasya Merzifon ve Bursa Kestel'de 73 milyon YTL'lik iki ihaleyi alan Aksa İnşaat Ticaret Taşımacılık Anonim Şirketi, İstanbul Menkul Kıymetler Borsası'ndan sağlanan 400 trilyon liralık kaynakla yapılan okul projeleri (EFİKAP - Eğiti-

min Fiziksel Kalitesinin Yükseltilmesi Projesi) ihalelerinde adı geçen şirketlerden biriydi. İktidara yakın belli başlı şirketlere verildiği iddiaları nedeniyle uzun süre tartışılan okul ihalelerinde, üzerinde en çok durulan isimlerden biri olmuştu. Üzerinde durulan diğer şirketler YDA İnşaat, BİS İnşaat, Net Yapı, Yadigar İnşaat şirketleriydi.

Şirketin, Malatya'da tarikat ilişkileriyle bilinen Cüneyt Arslan'a ait olduğu ileri sürülerek, Arslan'ın EFİKAP'ın başında bulunan Milli Eğitim Bakanlığı Yatırımlar ve Tesisler Dairesi Başkanı Cüneyt Arslan'a yakınlığı olup olmadığı soruları gündeme getirilmişti.

Arslan soyadı ile birlikte dikkatler, Başbakan Erdoğan'ın yanından ayırmadığı özel danışmanı Ali İhsan Arslan ile babası AKP Diyarbakır Milletvekili M. İhsan Arslan'a yönelmiş ve sorular birbirini izlemişti.

AKP'nin kurucularından olan, gerçek adına karşın "Mücahit Arslan" adını kullandığı belirtilen, Erdoğan'ın makam arabasına binen ender kişilerden biri olarak tanınan, resmen danışman olup olmadığına ilişkin herhangi bir bilgiye ulaşılamayan Ali İhsan Arslan ile geçmişte radikal İslamcı olduğunu söyleyen babasına ilişkin sorulara yanıt verilmeyecekti. Başbakan muhalefet milletvekillerinin soru önergelerini de yanıtlamayacaktı.

Aksa İnşaat'ın merkezi, Çankaya Ankara'da.

Şirketin sicil numarası: 31271.

Ortakları: Kiraz Arslan, Hatice Arslan, Hacer Demirelli, Hülya Arslan, Ayşe Kartçı (bazı yerlerde Kartcı diye geçiyor).

Arslanlar, Demirelli ve Kartçı, şirketi 21.3.1997 tarihinde satın aldı. Şirketi satın alan ortakların arasında M. Adil Çolpan isimli bir kişi de var. Bu kişi daha sonra ortaklıktan ayrılmış görünüyor.

Şirketin ortaklarından Hacer Demirelli'nin kızlık soyadı Arslan. Demirelli ve Hatice Arslan kardeş. Kardeşlerin anneleri ise şirketin büyük ortağı olan Kiraz Arslan. Babalarının adı ise Dede.

Kiraz Arslan, Hatice Demirelli, Hülya Arslan'ın şirketi satın alırken gösterdikleri ikametgâh adresi Ankara Yenimahalle Üçev Sokak'ta, aynı binada; hepsi kapı komşusuydu. Ayşe Kartçı'nın evi ise aynı ilçedeki Serdar Sokak'taydı.

Ayşe Kartçı dahil, ortaklar, 2005 yılında Çankaya'ya taşındılar. İkametgâh adresleri yine aynı binada ve yine hepsi kapı komşusu. Yalnız Ayşe Kartçı, bu kez farklı bir konutta değil, Kiraz Arslan ile aynı konutta oturuyor.

EFİKAP ihalelerinde adı geçen şirketlerden YDA İnşaat Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi'nin merkezi Ankara'da.

Şirketin sicil numarası: 92203

Şirketin 26.12.2003'e kadar adı YDA İnşaat Taahhüt Ticaret Limited Şirketi'ydi. Bu tarihte anonim şirkete dönüştürüldü, adı da değiştirildi.

Ortakları: Hüseyin Arslan, Cüneyt Arslan, Melikhan Cüneyt Arslan, Emirhan Yaşar, Yaşar Arslan.

Ortakların hepsi Çorum Sungurlu Kalenderoğlu nüfusuna kayıtlı. Ortaklardan Melikhan Cüneyt Arslan ve Emirhan Yaşar Arslan, Hüseyin Arslan'ın; Yaşar Arslan ise Cüneyt Arslan'ın oğlu.

Cüneyt ve Hüseyin Arslan, Aksa'nın ortaklarıyla aynı tarihlerde evlerini Yenimahalle'den Çankaya'da aynı binaya taşıdılar. Hüseyin Arslan ile Aksa'nın ortaklarından Hülya Arslan'ın oturdukları konut aynı; yani Hülya Arslan, Hüseyin Arslan'ın eşi.

Cüneyt Arslan, Hüseyin Arslan'ın annelerinin adı Kiraz Arslan, babalarının adı Dede Arslan. Aksa İnşaat'ın ortaklarından Hatice Arslan ve Hacer Demirelli'nin anne baba adı da aynı. Demirelli'nin kızlık soyadı Arslan. Kendisi Sungurlu doğumlu. Bu bilgilerden anlaşıldığı kadarıyla dördü de kardeş.

Kiraz Arslan'ın, oğullarıyla birlikte ortak olduğu iki de şirket var. Birisi YDA Sigorta Aracılık Hizmetleri A. Ş., diğeri Turkonet İletişim Bilgisayar ve Elektronik Sistemleri Sanayi ve Ticaret A. Ş. İki şirkette de Cüneyt ve Hüseyin Arslan büyük ortak.

Bu şirketlerden YDA Sigorta'da Hatice Arslan, Ayşe Kartçı, Hacer Demirelli de ortak. Şirketin son ortağı ise Tahsin Sezgel.

Kendi sitesindeki bilgilere göre;[117] YDA İnşaat, Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin büyük yatırımlarından biri olan İnönü Bulvarı'ndaki altgeçit köprüsü inşaatının temel kazık ve kazık bağlama inşaatı işlerini yaptı. Altgeçit köprüsü inşaatını alan şirketler, YÖK eski Başkanı İhsan Doğramacı'nın vakfına ait Tepe İnşaat ile ayrıntılarına aşağıda değinilecek olan Aslan Yapı. Tepe ve Aslan Yapı, işin temel kazık ve kazık bağlama işlerini taşeron olarak YDA'ya verdi.

Cüneyt ve Hüseyin Arslan'ın hâkim ortak olduğu diğer şirket ise Diomedya Medikal Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ile MEYDA Medikal İnşaat İşletmecilik Sanayi Ticaret Limited Şirketi.

Şirketlerden Diomedya'nın ana sözleşmesi 7.6.2005'te değiştirilerek, şirketin adı "Teyda Elektromekanik Sanayi Ticaret Anonim Şirketi" yapıldı.

"Sağlık alanında çeşitli mekanik, elekronik, tıbbi cihazlar" sektöründe faaliyet gösteren şirket ana sözleşme değişikliği ile inşaat ve elektrik sektörüne girdi. Şirketin faaliyet konusu da "Her türlü alçak orta gerilim elektrik hatları ekipman ve tesisatı, elektronik haberleşme cihazları, gaz tesisatı, iklimlendirme tesisatları, akaryakıt tesisatı, brülör tesisatı, arıtma tesisleri, hastane tesisatı, yangın söndürme tesisatlarının kurulması ve işletilmesi" olarak belirlendi.

Teyda'nın diğer ortakları Ayşe Kartçı, Mehmet Adil Çolpan, Ömer Öksüz, Ercan Öksüz, Tahsin Sezgel. Eski ortaklardan Kartçı sonradan ortaklıktan ayrılmış görünüyor. Çolpan, Öksüzler ve Sezgel 2005'te şirkete ortak oldular.

EFİKAP ihalelerinde adı geçen şirketlerden biri ise İntaş'tı. Şirketin tam unvanı İntaş Taahhüt Yapı Sanayi Ticaret Anonim Şirketi. Şirketin sahipleri, Arslanlar'ın ortağı olan Mustafa Demirelli ve Mehmet Adil Çolpan ile Akif Çolpan.

---

(117) http://www.yda.com.tr/references/146/index.html.tr

Mustafa Demirelli, Türkiye Sağlık Endüstrisi İşverenleri Sendikası'nda Arslanlar'ın Meyda Medikal şirketini temsil ediyor. Kendisi, anlaşıldığı kadarıyla Aksa ve YDA'nın ortaklarından Hacer Demirelli'nin eşi.

Arslanlar'ın bir başka şirketi daha bulunuyor: ATM Havalimanı Yapım ve Işletme Anonim Şirketi. Bu şirket, AKP hükümeti döneminde yapılan ilk havaalanı özelleştirmelerinden biri olan Dalaman Havaalam'mn terminal binasının "yap-işlet-devret" yöntemiyle işletmesini aldı.

Terminal binasına 130 milyon dolarlık yatırım yapan şirket, 2004'te 20 milyon YTL sermayeyle kuruldu. Sermayesi 2007'de 38.500.000 YTL'ye çıkartıldı. Artışın dörtte birinin 3 ay içinde, kalanının yönetim kurulunun alacağı karara göre 3 yıl içinde ödenmesi kararlaştırıldı.

Şirketin ortakları: Aksa İnşaat, YDA İnşaat, Turkuaz Şirketler Grubu (Arslanlar'ın Kazakistan'daki şirketi), Manas Uluslararası Hava Limanı A. Ş. (Arslanlar'ın Kırgızistan'daki şirketi).

Şirketin yönetim kurulu: Hüseyin Arslan, Cüneyt Arslan, Mustafa Demirelli, Ahmet Hamdi Güvenç, Mehmet Adil Çolpan, Tahsin Sezgel, Zeki Pilge (daha sonra ayrıldı), Tayfun Mert Sarı (2006'da yönetime girdi).

Arslanlar'ın AKP hükümeti döneminde büyük atılıma geçtiklerini gösteren ikinci şirketleri ise Mayda Madencilik İnşaat Taşımacılık Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi.

Şirket 2004 sonunda 1 milyon YTL sermaye ile kuruldu. Sermayesi 2006'da 10 milyon YTL'ye yükseltildi. 9 milyon YTL'lik artışın 1 yıl içinde ödenmesi kararlaştırıldı.

Mayda'nın ortakları: Cüneyt Arslan, Hüseyin Arslan, Binali Özdoğan, Ziya Aydın, Kamber Özdoğan.

Şirkette Arslanlar yüzde 40, Özdoğanlar yüzde 20, Aydın yüzde 40 paya sahip.

Şirket, Soma'da Avrupa'nın en büyük kömür yıkama tesisini kurdu. Tesisin kapasitesi saatte 800 ton. Şirketin Soma'da kömür madeni sahası mı satın aldığı, kimden, hangi

koşullarda satın aldığı ya da Enerji Bakanlığı'na bağlı Türkiye Kömür İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nün Soma'daki kömür yataklarından çıkarılan ve bakanlığa ait Soma Termik Santrali'nde kullanılan kömürü mü yıkadığı, bu hizmeti hangi koşullarda ve nasıl bir ücret karşılığında yaptığı konusunda bilgiye ulaşılamadı.

Başbakanın medyaya çıkmayan, fotoğraf çektirmeyen, basına demeç vermeyen, bu özellikleri nedeniyle hep perde arkasında kalmayı tercih ettiği anlaşılan, Ali İhsan Arslan ile babasının sahip olduğu şirketin adı ise Aslan Yapı ve Ticaret Limited Şirketi.

Şirketin merkezi Ankara Çankaya'da.

Şirket, 25.5.1981'de Çankaya Kavaklıdere'de kuruldu.

Kurucuları: M. İhsan Arslan, Hikmet Kuşçuoğlu, Cevat Toprak. Arslan ve Toprak, aslen Diyarbakır Silvanlı. Kuşçuoğlu ise aslen Bitlisli. Kuruculardan Arslan ve Kuşçuoğlu'nun gösterdiği ikametgâh adresi Ankara Yenimahalle Demetevler semtindeki Elif Kooperatifi'nde. Toprak'ın adresi de aynı semtte 6. Cadde'de.

Hikmet Kuşçuoğlu ve Cevat Toprak, şirketin kuruluşundan kısa bir süre sonra, 1.11.1982 tarihinde hisselerini devrederek ortaklıktan ayrıldılar. Toprak ve Kuşçuoğlu'nun ayrılmasından sonra şirkete İrfan Pöge, Abdurrahman Acar, Hüseyin Sezer, Hasan Arslan ve Yaşar Dede Arslan ortak oldular.

Şirkete Y. Dede Arslan ile aynı tarihlerde ortak olan İrfan Pöge, Hüseyin Sezer ve Abdurrahman Acar hisselerini daha sonra M. İhsan Arslan'a, Y. Dede Arslan ise hisselerini Hüseyin Arslan'a devrederek ayrıldı. Bu kişi, YDA'nın ortaklarından Hüseyin Arslan ile aynı kişi. Hüseyin Arslan da daha sonra ortaklıktan ayrıldı; ancak ne zaman ayrıldığı belli değil.

Kardeş oldukları anlaşılan M. İhsan Arslan ve Hasan Arslan ise şirketi çocuklarına bıraktılar. M. İhsan Arslan 1990'da, oğlu Ali İhsan Arslan'a; Hasan Arslan ise 1995'te, oğlu Mustafa Cihat Arslan'a hisselerini devrederek ortaklıklarını sona erdirdiler.

M. İhsan Arslan hisseleri devrettiğinde şirketin 50 milyon liralık sermayesinin 43 milyon lirasına sahipti.

Şirketin kuruluştaki adı Elif Ticaret İnşaat Taahhüt İthalat İhracat Pazarlama Limited Şirketi'ydi. Daha sonra adı "Elif Ticaret Dış Pazarlama Limited Şirketi" diye değiştirildi. Şirket, kontrolün Ali İhsan Arslan'a geçmesinden sonra bugünkü adını aldı.

Aslan Yapı'nın kurucusu M. İhsan Arslan, hisselerini devrettiği oğlu Ali İhsan Arslan ile Aksa İnşaat ortaklarından Hatice Arslan'ın nüfusa kayıtlı oldukları yer ve kütük aynı. Anne babasının Çorum nüfusuna kayıtlı olduğu dikkate alınırsa Hatice Arslan'ın sonradan M. İhsan Arslan'm ailesine gelin gittiği söylenebilir.

Bütün bu bilgiler söz konusu şirketlerin hepsinin akraba şirketleri olduğunu gösteriyor. Aksa, YDA ve Aslan Yapı şirketlerinin sahiplerinin akraba olmadıkları varsayılsa, babaları eski ortak ve aralarında yakın ilişkiler var.

M. İhsan Arslan'ın oğlu ve yakınlarının şirketlerinde, 2003'ten sonra olağanüstü bir sermaye hareketliliği dikkat çekiyor.

Aslan Yapı ve Ticaret Limited Şirketi:

Sermayesi 21.10.2004'te 250 binden 8, 1.6.2006'da 9 milyon, 14.12.2006'da 9 milyon 350 bin YTL'ye yükseltildi. Sermaye 8 milyon YTL'ye çıkartılırken, artırılan bölüm tamamen nakit karşılandı ve 30.6.2005'e kadar ödenerek artış gerçekleştirildi.

Sermaye 9 milyon YTL'ye çıkartılırken, 850 bin YTL'si sermaye düzeltme olumlu farklarından, 149.9 bin YTL'si ise nakit olarak karşılandı ve 31.12.2006'ya kadar ödendi. Ardından 350 bin YTL'lik artışın da nakit yapılması ve 31.12.2006'ya kadar ödenmesi kararlaştırıldı.

Peş peşe yapılan üç artışla iki yıl içinde şirketin sermayesinde 37.4 kat artış gerçekleştirilmiş oldu. Bu artışların 8.250.000 YTL'si nakit yapıldı.

Sermayenin 8 milyon YTL'ye çıkartılmasına ilişkin karar

alındıktan 7 ay sonra Sicil Gazetesi'nde yayımlandı.

Aksa İnşaat Ticaret ve Taşımacılık Anonim Şirketi:

Sermayesi 17.4.2004'te 250.000 YTL'den 1 milyon YTL'ye, 26.6.2004'te 10 milyon YTL'ye çıkartıldı. 9 milyon YTL'lik artışın dörtte biri 2004 yılı içinde ödendi. Kalanının iki yıl içinde ödenmesi kararlaştırıldı. Sermaye 22.12.2005'te 20 milyon YTL'ye yükseltildi. Son artışın dörtte birinin 31.12.2005'e kadar, kalanının ise yönetim kurulunun alacağı karara göre 2 yıl içinde ödenmesi kararlaştırıldı. Artışın son ödeme tarihine bakılırsa Aksa'nın ödenmiş sermayesi 20 milyon YTL olmuş sayılır.

Aksa'nın sermayesinde 3 yılda yapılan artış tam 80 kat.

YDA İnşaat Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi:

2003'teki sermayesi 5 milyon YTL. Sermaye, 28.6.2004'te 10 milyon YTL, 9.12.2005'te 20 milyon YTL'ye yükseltildi. Artışın dörtte birinin 31.12.2005'e kadar, kalanının ise yönetim kurulunun alacağı karara göre 2 yıl içinde ödenmesi kararlaştırıldı. Tarihe bakılırsa sermayenin tamamı ödenmiş durumda denebilir. Artış 4 kat.

Meyda Medikal İnşaat İşletmecilik Sanayi Ticaret Limited Şirketi:

Sermayesi 7.4.2004'te 100.000 YTL'den 1 milyona, 14.12.2005'te ise 2 milyon YTL'ye yükseltildi. Artışın dörtte birinin 31.12.2005'e kadar, kalanının ise yönetim kurulunun alacağı karara göre 2 yıl içinde ödenmesi kararlaştırıldı. Tarihe bakılırsa sermayenin tamamı ödenmiş durumda sayılabilir.

Üç yıl içindeki artış 20 kat.

Şirketlerin 2003 ve 2004'teki sermayelerinin toplamı 5.600.000 YTL. Bu sermaye, artışlarla 51.350.000 YTL'ye çıkmış durumda. Sermaye artışı yapılmayan Turkonet'in 1 milyon YTL'lik, TEYDA Elektromekanik'in 100 bin YTL'lik sermayesi dikkate alınırsa rakam 52.450.000 YTL'ye çıkıyor. 2004 yılında iki büyük yatırım için kurulan ATM Hava Alanı ve Mayda Madencilik şirketlerindeki Arslanlar'a ait paylar da dikkate alınırsa sermaye toplamı 80 milyon YTL'yi aşıyor.

Söz konusu sermayenin tamamı ödenmiş sermaye. Dolayısıyla ortakların şirketleri üzerinden sahip olduğu servetin, şirketlerin sahip olduğu diğer varlıklar hariç, 80 milyon YTL'yi aştığını gösteriyor.

Rakam, Arslan ve yakınlarının Türkiye'nin sayılı zenginleri arasında yer almaya başladığına da işaret ediyor. Şirketlerin 2003 öncesi sermayelerine bakılırsa söz konusu kişilerin geçmişte bu boyutta bir zenginliğe sahip olduklarını söylemek zor.

Aslan Yapı'nın sermayesini peşin ödemeyle 8 milyon YTL'ye çıkarırken kullandığı kaynak da tartışma yaratacak cinsten bir kaynak.

AKP'li Melih Gökçek'in başında bulunduğu Ankara Büyükşehir Belediyesi, 2003'te yapılan yerel seçimler öncesinde büyük bir altyapı atağına başlamıştı. Kentin altyapı sorununu çözecek projeler peş peşe uygulamaya konuyordu. Büyük bölümünün ihale kararları eski yasa döneminde alındığı için yeni yasanın kapsamı dışında ihale edilen ve bu yüzden kimlere verildiği hep soru işareti olarak kalan projeler arasında, kentin ana çıkışlarında akışı hızlandırarak trafiği rahatlatmayı öngören altgeçit projeleri de yer alıyordu.

Söz konusu projelerden Ankara'yı Eskişehir'e bağlayan, Meclis'in önüne kadar uzanan İnönü Bulvarı'ndaki köprülü alt geçit (battıçıktı) projeleriydi. Bu projelerden biri, daha önce değinilen YDA'nın taşeronluğunu yaptığı bir işti.

Tepe ve Aslan Yapı, söz konusu işin ihalesine ortak girişim kurarak katıldı. "Tepe Aslan Adi Ortaklığı" adını taşıyan ortak girişimde Aslan Yapı'nın payı 3 bin YTL'ydi. Bu da ortak girişimin toplam sermayesinin yüzde 40'ına denk geliyordu.

Aslan Yapı, 2004'te adi ortaklıktaki payının yüzde 30'unu Tepe İnşaat'a tam 7 milyon 750 bin YTL'ye sattı. Bu paranın 7.4 milyon YTL'lik bölümünü de 21.10.2004'te yapılan ortaklar kurulu kararıyla, iştirak kazancı olarak şirketin sermayesine ekledi.

Yukarıda verilen oranlar dikkate alınırsa Aslan Yapı'nın adı ortaklıkta kalan, o tarihlerde henüz almadığı 2.5 milyon

YTL'lik kazanç var. Bu kazanç da dikkate alınırsa Aslan Yapı'nın işten net kazancı 10 milyon YTL civarında.

Eğer ihale sonucu yapılan işten sağlanan kazancın yüzde 30'luk bölümü 7.75 milyon YTL ediyorsa Tepe ve Aslan Yapı'nın ortak toplam kazancı net 25 milyon YTL'yi aşıyor demektir.

Acaba Aslan Yapı, işten sağladığı 10 milyon YTL gibi ilk bakışta insana oldukça yüksek gelen bir kazanç karşılığında inşaatta hangi işleri yaptı? Tepe İnşaat gibi ünlü ve büyük bir şirketin Aslan Yapı gibi tanınmamış bir şirketle ortak girişim oluşturması da ilginç. Herhalde bu ortak girişimde hükümetle Doğramacı Ailesi arasındaki iyi ilişkiler rol oynamıştır.

3. Bölüm

ETÜD, PLAN, PROJE, TANITIM İHALELERİ

BU KADAR DA OLMAZ

TOKİ kentsel tasarımı olmayan, haritası çıkarılmamış, zemin araştırması yapılmamış, henüz imar geçmemiş bölgelerde inşaat öncesi yapılması gereken haritaları, zemin etüdlerini, imar planlarını dışarıdan hizmet satın alarak yaptırdı. Bazı konutların avan ve kesin projelerini de özel sektöre çizdirdi.

YDK TOKI 2004 raporuna (s. 71-75) göre; 2004'te, jeoteknik ve jeofizik etüd raporları hazırlanması için açılan ihalelerin sayısı 96'ydı. Sayı 2005 ve 2006 yıllarında 231'e yükseldi. Aynı yıllarda 61 tane de harita alımı, imar planı hazırlanması, proje çizimi ihalesi yapıldı.[118]

Kurumun söz konusu ihalelerini inceleyen YDK denetçileri, zemin etüd ihalelerinde yasaya aykırılık belirleyecekti.[119] İhaleler, 4734 sayılı yasanın 19. maddesi gereğince açık ihale usulüyle yapılması gerekirken, tam tersine "doğrudan temin" yöntemiyle yapılmıştı. Bir başka deyişle ihaleler ilan verilmeden, birkaç şirketten teklif istenerek gerçekleştirilmişti.

Doğrudan temin yöntemi parasal miktarı küçük işlerde kullanılması gereken bir ihale yöntemiydi. TOKİ bu yöntemi kullanabilmek için aynı ilin sınırları içinde, aynı yerde olan, dolayısıyla tek bir ihaleyle yapılması gereken bir ya da birkaç parçadan oluşan işi, ayrı ayrı işliyor gibi göstermişti. Böylece ihaleler; açık ihale yöntemi kapsamından çıkartılmış; yapılması daha kolay olan, ilan zorunluluğu bulunmayan, daha kısa sürede sonuçlandırılabilen, istenen şirkete ihale verme olanağı sağlayan doğrudan temin yöntemi kapsamına sokulmuştu.

---

(118) YDK TOKİ 2005 Raporu, s. 68-77

(119) YDK 2004 Raporu, s. 76,77

Yasa, kamu kuruluşlarının, yapılacak işleri bölerek doğrudan temin yöntemiyle ihale yapma yoluna gitmelerini engellemek için, tek bir ihaleyle yapılacak işin parçalara bölünerek ihale edilmesini yasaklamıştı.

YDK denetçileri de bu aykırılığa dikkat çekiyor, kullanılan yöntemin Ihale Yasası'nın temel ilkelerine aykırı olduğunu vurguluyordu.

Denetçilerin vurguladığı düzenleme yasanın 5. maddesinde yer alıyor. Yasa bu maddeye aykırı hareket eden kamu görevlileri hakkında hem disiplin hem de ceza soruşturması açılmasını, maddeye aykırı hareket ettiği belirlenen görevlilere bir daha ihaleyle ilgili görev verilmemesini emrediyor.

Yasanın bu açık hükümlerine karşın, YDK, 2005 raporunda, söz konusu yasa ihlali konusunda nedense geri adım atacak ve hatta yasaya aykırılığı haklı göstermeye çalışacaktı. YDK'nın aykırılığı haklı göstermek için kullandığı ifadeler dikkat çekiciydi:[120]

"İdarenin (TOKİ) farklı bölgelerde ve farklı zamanlarda oluşan konut taleplerini değerlendirerek, projelerin hazırlanması, konut ve sosyal donatı ihalelerinin bir an önce yapılması için hızlı bir biçimde jeolojik, jeoteknik, jeofizik etüd raporu hizmetinin alınması gerekmektedir. 4734 sayılı Kanunun 19. maddesine göre açık ihale usulü ile işlerin birleştirilerek ihale edilmesinin yaklaşık 70 günlük bir süreyi alması nedeniyle işlerin daha kısa bir sürede yapılması için, Kanunun 22/d ve 21/f maddeleri gereğince tek başına ve gruplandırılarak kısa bir zamanda hizmet alımı yöntemiyle ihalesi yapılmaktadır."

Yukarıdaki ifadelere bakılırsa sanki TOKİ'yi arkasından kovalayan vardı da onun için bir an önce ihale yapması gerekiyordu. Kim kovalıyordu, bu acele nedendi? Kurumu kovalayan AKP hükümeti miydi yoksa? Geçmiş hükümetler hiçbir şey yapmazken 5 yılda 250 bin konut yapmış gibi görünmek,

(120) YDK TOKİ 2005 Raporu, s. 78

böylece halkın gözüne girip tekrar iktidar olmak için mi zemin etüd raporlarının "hızlı bir biçimde" hazırlanması, ihalelerin "bir an önce" yapılması gerekiyordu?

Yasalar, "AKP hükümetine becerikli hükümet" dedirtmek uğruna çiğnenmek için mi çıkarılmıştı? O yasaları yapanlar açık ihale için 70 günlük süreyi koyarken, devletin işleri uzasın, işler aksasın, vatandaş sorunlar altında inlesin diye mi koymuşlardı? Onlar halk düşmanı mıydı yani? Yoksa işleri en iyi yapacak olanların seçimine olanak sağlansın, böylece işler hakkıyla, en uygun fiyata yapılsın, ülke kaynakları heba olmasın diye mi koymuşlardı?

Aynı ifadelerin yer aldığı, YDK raporunda, apar topar zemin etüd ihalesi verilen şirketlerin işleri nasıl yaptığına, zemin etüd raporlarını nasıl hazırladığına ilişkin belirlemelerine bakılırsa, 70 günlük süreyi koyanların o süreyi boşuna koymadıkları anlaşılıyordu.

İşte aynı YDK'nın söz konusu 2005 raporu (s. 78-83) ile kurulun bir önceki yıla ilişkin raporunda (s. 76-78) yer alan ve 70 günlük sürenin boşuna olmadığını gösteren bazı belirlemeler:

Batman Merkez Kuyubaşı'nda yaptırılan konutlara ilişkin olarak "İDE Mimarlık Mühendislik İnşaat Taahhüt Emlak Gıda Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi" adlı şirket tarafından hazırlanan rapor, Batman Bayındırlık İl Müdürlüğü'ne gönderildi. İl müdürlüğü, şirketin rapor hazırlamak için sondaj yaptığını, çukur açtığını söylediği alanda inceleme yapınca, ne sondaj kuyusu ne çukur açıldığı ortaya çıktı. İl müdürlüğü bu nedenle raporu onaylamayı reddetti.

Onay alamayan rapor; yeniden hazırlanması, Bayındırlığın yapılmadığını söylediği sondaj ve deneylerin yapılması için şirkete yollanması gerekirken, Afet İşleri Genel Müdürlüğü'ne yollandı. Genel müdürlük konutların inşa edileceği alanda sondaj, özdirenç ve sismik etüdler yapılması gerektiği yanıtını verdi. Eksiklikler şirkete o zaman tamamlattırıldı ve il müdürlüğü de raporu onayladı.

İl müdürlüğünden dönen raporun Afet İşleri Genel Müdürlüğü'ne gönderilmesi ilginçti. Resmi bir kurumun reddettiği raporu bir başka kuruma göndermenin herhalde, "Ey Afet İşleri Genel Müdürlüğü siz orada daha önce zemin etüdü yaptıysanız, bu rapor da sizin elde ettiğiniz sonuçlarla uyuşuyorsa raporu siz onaylayın! Şirket sondaj yapmış yapmamış; umrumuzda değil. Şu Batman Bayındırlık İl Müdürlüğü aksilik (!) yapıp, haybeden para ödememizi engellemeye çalışıyor" demekten başka anlamı yoktu.

Belki şirketin araziye gönderecek yeterli teknik elemanı, mühendisi, sondaj yapacak araç gereci yoktu; onun için çalışma yapmamıştı. Belki de yeterli teknik elemana, araca gerece sahipti; ama işi yapmadan para kazanma kolaycılığına kaçmıştı... TOKİ yönetimi de böyle bir şirkete ihale vermişti... Vermekle kalmamış, bir de masa başında hazırlandığı anlaşılan raporu onaylatmak için uğraşmıştı.

TOKİ, Eskişehir Şeker Mahallesi'ndeki toplu konut alanına ilişkin olarak 3F İnşaat Turizm Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi tarafından 2004'te hazırlanan raporu Eskişehir Bayındırlık İl Müdürlüğü'ne göndererek onaylanmasını istedi. Raporu sonradan belediye onayladı.

Bayındırlık raporu niye onaylamadı?.. Rapor sonra nasıl ve neden belediyeye gitti?.. Belediye, Bayındırlığın onaylamadığı raporu niye onayladı?.. Raporu onaylayan belediye hangisi?.. Raporda eksiklikler var mıydı?.. Zemin etüd çalışmasını araziye çıkarak mı, yoksa masa başında mı yapmışlardı? Bu konulara ilişkin olarak YDK raporunda bilgi yok; ama ayrıntı verilmediğine göre; işin içinde bir bit yeniği var demektir.

Ankara Çankaya Lodumlu Köyü'nde toplu konut yapılacak 8 parsele ilişkin zemin etüd raporları, ihalenin verildiği şirket tarafından hazırlandıktan sonra Ankara Bayındırlık İl Müdürlüğü'ne gönderildi. İşi üstlenen şirketin adı raporda yer almıyor. Ancak il müdürlüğü, raporları hazırlayan şirketin 8 parselde yaptığını söylediği sondajların yerini gösteremediğini ve rapordaki eksiklikleri tamamlamadığını bildirdi.

Anlaşıldığı kadarıyla yine masa başında hazırlanan, bu yüzden il müdürlüğünce onaylanmayan rapor, yine Afet İşleri Genel Müdürlüğü'ne gönderildi. Afet İşleri Genel Müdürlüğü, raporu 1.11.2005'te onayladı.

YDK raporunda, zemin etüd raporundaki eksikliklerin giderildikten sonra onaylandığı belirtiliyor; ama kuşkulu.

Ankara Bayındırlık İl Müdürlüğü raporu onaylamayı 14.2.2005'te reddetti. Afet İşleri Genel Müdürlüğü'nün rapora verdiği onayın tarihinin 14.2.2005 olduğu dikkate alınırsa, işteki gecikme en az 8.5 aydı. Alın size açık ihale yönteminin gerektirdiği 70 günü fazla bularak, bir an önce ihale yapmam gerekiyor, diyerek doğrudan temin yöntemiyle kısa sürede ihale yapmanın sonucu! Açık yöntemle 70 günde ihale yapıp en uygun fiyatla, en doğru şirketi seçselerdi herhalde 8.5 aylık bir kayıp olmazdı.

Konya Kadınhanı Kayabaşı Toplu Konut Alanı'nda yapılan zemin etüdüne ilişkin sondaj logları çizelgesi, çizelgeyi düzenleyen ve kontrol eden teknik elemanlar tarafından imzalanmadı. Alanda 315 metre derinliğinde sondaj yapılması gerekirken, imzasız etüd raporunda 100 metre yapıldığı gösterildi. 15 noktada jeofizik okuma yapılması gerekirken etüd raporlarında bu okumalara hiç yer verilmedi. TOKİ buna karşın işin bedeli olan 21.500 YTL'nin tamamını ödedi.

YDK'nın 2005 raporunda, yukarıda yer alan 2004'teki belirlemelere ilişkin olarak, "İşin üç ayrı işten oluştuğu göz önüne alındığında sözleşme ile öngörülen işlerin tamamının yerine getirildiği, yapılan çalışmaların işin yaklaşık maliyet analizleri ile karşılaştırılmasında fazla bir ödemenin olmadığı, bunun yanında laboratuvar çalışmaları için herhangi bir bedel ödenmediği görülmüştür" gibi doyurucu yanıtlar içermeyen bir değerlendirmeye yer veriliyor. Sondaj logları imzalanmış, 250 metre sondajı yapılmış, okumalar etüd raporunda yer alıyormuş da denetçiler bir yıl önce yanlış belirlemede mi bulunmuş!?.. Bu konulara ilişkin raporda hiçbir bilgi yok.

Malatya Akçaadağ, Bursa İznik, Adıyaman Gölbaşı, Adıyaman Esentepe, Van Erciş, Şanlıurfa Halfeti, Adana Zincirlibağlar, Denizli Irılganlı, İstanbul Gaziosmanpaşa Karayolları Mahallesi, Samsun Canik Belediyesi 200 Evler Mahallesi, Adapazarı Korucuk Köyü, Trabzon Merkez Pelitli Mevkii, Gümüşhane Çamlıca Mahallesi, Giresun Merkez Tayyaredüzü Mahallesi, Aydın Didim Akbük Beldesi, Konya Meram Yorgancı Mahallesi konutlarının zemin etüd raporlarında da Konya Kadıhanı'nda olduğu gibi eksik sondaj ve çukurlar olduğuna değiniliyor. 2005 raporunda ise Kadıhan'ın aksine sondaj ve çukurların eksik açılmadığı vurgulanıyor.

Acaba söz konusu projelere ilişkin zemin etüd raporlarındaki eksiklikler 2004 raporunda eleştirildiği için mi giderildi; yoksa kâğıt üzerinde mi düzeltildi ya da denetçiler 2004 yılında eksik araştırma mı yaptı? Eğer denetçiler eksik araştırma yaptıysa ve ertesi yıl raporunda bunu telafi ettiyse veya gerçekten yapılmayan işler eleştiri üzerine yapıldıysa ne âlâ, ne güzel! Ancak zemin etüdü için yapılması gereken işler yapılmadı ve kâğıt üzerinde her şey kılıfına uydurulduysa ortada çok vahim bir durum var demektir.

YDK'nın zemin etüd ihalelerinde, bir yıl önce Kamu İhale Yasası'na aykırı saydığı doğrudan temin yöntemini bir yıl sonra yasal olmadığını bile bile bir zorunlulukmuş gibi göstermeye çalışması; bir yıl önce eksiklikler, dolayısıyla usulsüzlükler gördüğü işlerde bir yıl sonra hiçbir eksiklik - usulsüzlük yok, diyerek tekzip etmesi YDK tarihinde pek görülmüş bir şey değil.

Yoksa YDK zemin etüd ihalelerine yönelik belirlemeleri nedeniyle siyasi baskıya mı uğradı? Kamudaki denetim ve teftiş kurullarının kapatılmasının gündeme getirilmesinin nedeni bu ve benzeri durumlar mıydı? YDK'nın kapatılıp Sayıştay'la birleştirilmesine ilişkin çalışma, kurumu baskı altına alıp yolsuzluk ve usulsüzlüklerin raporlara girmesini engellemek için mi kullanılıyor? Eğer değilse, YDK'nın ve teftiş kurullarının kapatılması kamudaki yeniden yapılanmanın

bir gereğiyse konuya ilişkin düzenlemeler niye bugüne kadar yasalaştırılmadı?

İşin içinde bir iş olmasa kurul ve denetçileri geri adım atar mıydı? Kamuoyunun bildiği denetçiler bunu yapmaz; ama yapmışlardı. Üstelik kendi raporlarında yer alan, zemin etüdlerinin ne derece önemli olduğunu gösteren üç ayrı çarpıcı olaya karşın, neredeyse zemin etüdlerinde bir sorun yok demişlerdi:

1 - Yalova Merkez 696 Konut ile Adaiçi Altyapı ve Çevre Düzenlemesi İnşaatı:

İhalesi 19.8.2004'te yapıldı. İhaleyi kazanan yükleniciyle 17.9.2004'te sözleşme yapıldı. İnşaat resmen 22.9.2004'te başladı. Ancak Afet İşleri Genel Müdürlüğü tarafından yapılan araştırma sonunda konutların yapılacağı zeminde şişme ve sıkışma sorununun olduğu, şev stabilitesinin emniyet sınırlarının altında kaldığı, arazinin batı bölümündeki yamaçlarda yüzeysel toprak akmaları olduğu ortaya çıktı. Bunun üzerine, Yalova Belediyesi, konutların yapılacağı yerin Elmalı Köyü'nden Hacımehmet Ovası'na kaydırılmasını istedi. Gösterilen yeni yerin projede önemli değişiklikler gerektirmesi, bunun da işin maliyetini değiştirmesi nedeniyle, ihalenin üzerinden 2 yıla yakın bir süre geçtikten sonra, 11.5.2006'da iş tasfiye edildi.[121]

2 - Giresun Şebinkarahisar 176 Konut 24 Derslikli İlköğretim Okulu Cami ile Adaiçi Genel Altyapı ve Çevre Düzenlemesi İnşaatı:

İhalesi 19.11.2005'te yapıldı. İnşaatın resmen 3 Ocak 2006'da başlamasının ardından yüklenici olan Ali Acar - Kobalt İnşaat Ortak Girişimi, TOKİ'ye yazı yazarak konutların yapılacağı yerde aktif heyelan olduğunu bildirdi. Olay yerinde inceleme yapan Afet İşleri Genel Müdürlüğü heyelanı doğruladı. Bunun üzerine vaziyet planında değişiklik yapılarak konutlar aynı bölgede heyelan olmayan parsellere sıkıştı-

(121) YDK, TOKİ 2005 Raporu, s. 183

rıldı. Yapılan sıkıştırma inşaat yapılacak alanın yüzölçümünü daraltarak yoğunluğu artırdı. Vaziyet planının değişmesi, buna bağlı olarak projelerde yapılması gereken değişiklikler nedeniyle inşaat tam 9 ay gecikti.[122]

3 - Bilecik 2. Etap 1. Bölge 278 Konut Adaiçi Genel Altyapı ve Çevre Düzenlemesi İnşaatı:

İhalesi 3.8.2005'te yapıldı. İnşaata 12.9.2005'te başlandı. F1 Blok ile inşaatına henüz başlanmayan F5 Blok arasında, üst tarafta şev kaymaları oluştu. ODTÜ tarafından yapılan incelemede sismik (deprem) durumda heyelan riski olduğu belirlendi. Bu yüzden 7 bloğun inşaatına başlanamadı. Yükleniciye blokları yapması için başka bir yer gösterildi. Yeni yerin kamulaştırılması, zemin etüdlerinin yapılması ve proje çalışmaları zaman alacağı için, yüklenici yeni yerdeki inşaatı yapmayı kabul etmedi. Bu nedenle inşaatın tasfiyesine karar verildi. Tasfiyeden sonra ikmal inşaatı için ihale yapılması gerekiyor.[123]

Raporda, TOKİ'nin bu konutları hangi raporlara dayanarak o bölgeye yapmaya karar verdiğine, bu projelerin zemin etüdü için ihale yapılıp yapılmadığına, yapıldıysa ne zaman yapıldığına, işlerin hangi şirketlere verildiğine, bu şirketlerin nasıl raporlar hazırladığına, bu raporlarda ne tür tespitlerin yer aldığına, eğer raporlarda zeminin sağlam olduğu söyleniyorsa heyelanların nasıl olduğuna, raporları hazırlayan şirketler hakkında bir işlem yapılıp yapılmadığına ilişkin herhangi bir bilgi yer almıyor.

Türkiye Büyük Millet Meclisi adına denetim yapan, raporları TBMM'nin denetimine esas oluşturan, bu yüzden her yıl düzenli olarak TBMM KIT Komisyonu'nda kurum bazında günlerce süren görüşmelerde ele alınan YDK, belki de başında Demokles'in kılıcı gibi duran kapatma girişimi nedeniyle önemli ayrıntıları es geçti.

---

(122) YDK, TOKİ 2005 Raporu, s. 156, 157
(123) YDK, TOKİ 2005 Raporu, s. 141

Projelerdeki toplam konut sayısı 1150. Her bir dairede 4 kişinin oturacağı varsayılsa üç projeyle kurulacak sitelerde aşağı yukarı 5000 nüfus yaşayacaktı. Neredeyse bir ilçenin nüfusuna eşit. Söz konusu bölgede heyelanlar zamanında fark edilmeyip, inşaatlar yapılıp, o sitelerde 5000 kişi yaşamaya başladıktan sonra o konutlar yıkılsaydı, yüzlerce kişi yaşamını yitirseydi, hesabını kim verecekti?

Kaldı ki, zemin etüd raporları sadece toprak kayması, çökme olup olmayacağı için yapılmıyor. Toprak kaymalarından daha önemlisi deprem. Türkiye deprem kuşağında bir ülke ve deprem riski olmayan bölge yok gibi. Bir iki yöre hariç her yerde büyük deprem olabileceğini jeologlar her gün bağıra bağıra söylüyor... YDK da bunu raporlarında kabul ediyor:[124]

"Ülkemizin yüzde 90'ının deprem kuşağında olması, nüfusun da yüzde 95'inin bu bölgelerde yaşaması, yapılacak binaların en önemli noktasının bu binaların oturduğu zeminin yapı ile etkileşiminin olması nedeniyle, idarece hazırlatılan jeolojik, jeoteknik ve jeofizik zemin etüd raporlarında ve uygulama aşamasında, temel iyileştirme çalışmalarında, mesleki eğitimini almış işin uzmanlarınca incelemelerin yapılması, sayıca eksik görülen ilgili teknik personel ihtiyacının giderilmesi ve yeniden yapılanması önerilir."

YDK depremin öneminin farkında olmasa böyle bir uyarı yapmazdı. Buna rağmen denetimlerde birtakım önemli noktaları atlaması, yasaya aykırılığı "hız" gerekçesiyle masum göstermeye çalışması ya da göstermek zorunda kalması, TBMM'nin, KİT Komisyonu'nun da bunları sorgulamaması inanılır gibi değil.

YDK'nın depremin ne denli önemli olduğunun altını çizdiği önerideki bilgiler de ilginç. YDK öneriyi, yine 2004 raporundaki belirlemeler üzerine yaptı. Raporda, TOKİ'de çalışan jeoloji ve jeofizik mühendisleri, zemin etüdleri ile ilgili işler yerine başka faaliyetlerde çalıştırıldığını; zemin etüd

(124) YDK TOKİ 2005 Raporu, s. 83

grubunda sadece 2 jeoloji mühendisi ile 1 geoteknik uzmanının görevli olduğunu, kurumda jeofizik mühendisi olmasına karşın jeofizik etüd raporlarının bu kişiye inceletilmediğini görünce öneri yoluyla uyarmayı tercih etti.

YDK'nın zemin etüd işlerinin nasıl yapıldığına ilişkin başka bazı çarpıcı belirlemeleri de var. 2004 raporunda (s. 76) yer alan bilgilere göre; zemin etüdü ihalesi verilen şirketlere işin yapılacağı yerlerin pafta numaraları; hangi derinliklere inilerek kaç sondaj, kaç sismik kırılma etüdü yapılacağı, SPT ve örselenmemiş numune sayıları, yapılacak deneylerin tanımı ve adedi konusunda sözleşmelerde hüküm yer almıyordu.

Dahası var! Sondaj ve deneylerin yapılacağı yerin şirkete gösterildiğine, çalışma başlaması için yerin şirketin teslim edildiğine ilişkin yer teslim tutanakları düzenlenmiyordu. TOKİ, şirket arazide çalışmaya başladıktan sonra işi gerçekten yapıp yapmadığını da denetlemiyordu.

Söz konusu çarpıklıklar, YDK 2004 Raporu'nda gündeme getirildikten sonra düzeltilmiş, iş 2006 başından itibaren kurallara ve mevzuata uygun bir biçimde yapılmaya başlanmıştı. Dolayısıyla o tarihe kadar yapılan konutların oturduğu zeminlerin sağlam olup olmadığı kuşkulu. Eğer o işleri üstlenen şirketler ve mühendisler, TOKİ'nin Allahlık sistemine rağmen, işlerini namuslu olarak yaptıysalar bir sorun yok; eğer yapmadıysalar TOKİ'den 2006'dan önce konut alanlar büyük bir sorunla karşı karşıya kalabilirler demektir.

Zemin etüd ve sondaj işlerinde üç yıl boyunca uygulanan sistem o kadar lakayt ki, bir şirket sözleşmeyi imzaladıktan sonra konutların yapılacağı arsa yerine, gidip dağın başında bir yerde sondaj yapsa, bir iki deney de gerçekleştirse ya da daha önce o bölgeye yakın yerlerde yapılmış sondaj ve deneyleri sanki orada yapılmış gibi gösterse, sonra masa başında bir rapor düzenleyerek verse, TOKİ dahil hiç kimse hesabını soramaz.

Üstelik bir şirket dağ başında bir sondaj yapsa TOKİ onun da parasını ödemek zorunda. TOKİ ödemese bile o sözleşmeye

göre, yüklenici yasal yoldan kurumun gırtlağına basarak parayı söke söke alır. Kaldı ki, yüklenici ya da yüklenicilerin yasal yollara başvurarak kurumun gırtlağına basmasına da gerek kalmamış, TOKİ ihalelerin bedellerini kuruşu kuruşuna ödemiş.

Zaten ihalelerin yapılışında izlenen yönteme ve zemin etüd çalışmaları sırasında yaşananlara bakılırsa TOKİ yöneticilerinin, zemin etüd ihalelerini formalite icabı, belki de göstermelik olarak yaptığı anlaşılıyor. Bir işin nerede ve nasıl yapılacağı belirtilmiyorsa, yapılıp yapılmadığı denetlenmiyorsa, sonucu uzman kişilerin süzgecinden geçirilmiyorsa o işin formalitenin dışında bir nedenden ötürü yapıldığı söylenebilir mi? Bir işin böyle bir yöntemle yapılmasının olsa olsa bir tek nedeni olabilir: O da kaynak dağıtmak.

AKP USULÜ ÜLEŞTİRME

TOKİ, 2005 yılında zemin etüdleri için 2.042.910, 2006 yılında 3.089.141 YTL para harcadı. İmar planı, proje işleri için harcanan paralar da dahil edilirse rakam epeyce büyüyor. Harcanan toplam para tek bir konut ihalesinde ödenen para dikkate alındığında küçük görünebilir; ama bu işle uğraşan şirketler, mühendisler için öyle küçük ve kolay elde edilecek paralar değil.

Şimdi; ihaleler nasıl yapılmış, hangi kırımlarla verilmiş, kaynaklar kimler arasında paylaştırılmış, onlara bakalım!

Plan, proje, etüd işleri hizmet ihaleleri kapsamında yapıldı. İhalelerden sonucu KİK'e bildirilenlerin sayısı sınırlı. YDK raporlarındaki bilgilere göre 2005-2006 yıllarında yapılan zemin etüd, plan, proje ihalelerinin sayısı 292'yi buluyor. Aynı dönemde KİK'ten numara alınarak yapılan hizmet ihalelerinin sayısı 150 olarak çıkıyor. Bu ihalelerin arasında yemek, temizlik, güvenlik, tanıtım gibi hizmet ihaleleri de var. İhalelerin 50'sinde bir işlem yapılmamış; yani o yıl yapılmasından vazgeçilmiş.

Teyit alınmasına karşın sonucu bildirilmeyenler ile iptal edilen ihaleler de çıkarılırsa geriye 47 ihale kalıyor; yani sonucu bildirilen ihale sayısı sadece 47. YDK raporlarındaki sayı dikkate alınırsa demek ki, neredeyse 250 dolayında ihalenin sonucu, yasal gereklilik olduğu halde KİK'e bildirilmedi.

Sonucu bildirilen ihalelerin biri açık ihale, kalanlarının tamamı doğrudan temin yöntemiyle yapıldı. İhalelerin 6 tanesi 5, 4 tanesi 4, 29 tanesi 3, 7 tanesi 2 şirketten teklif istenerek yapıldı. Açık ihale yöntemiyle yapılan ihaleye ise 7 şirket katıldı.

İhalelerin 14'ünde, istenen tekliflerden bir ya da ikisi daha işin başında geçersiz sayılarak elendi; ihaleler bir ya da iki katılımcı ile sonuçlandırıldı. Dolayısıyla ihalelerde rekabet diye bir şey söz konusu değil. Doğrudan temin yöntemiyle yapılan ihalelerde rekabet olasılığı zaten çok az. Buna bir de ihalelere ortalama 3 kişiden teklif istendiğinin bilinmesi, teklif istenenlerden bazılarının daha işin başında elenmesi, rekabeti birkaç ihale hariç ortadan kaldırdı. Sonucu KİK'e bildirilen 47 ihaleden 3'ü sıfır kırımla verildi. Kırım oranı ihalelerin 4'ünde yüzde 0-1, 6'sında yüzde 1-2, 11'inde yüzde 2-5, 10'unda yüzde 5-10 arasında oldu. Dolayısıyla yüzde 10'un altında kırımla verilenlerin sayısı 34'ü buluyor.

İhalelerden yüzde 10-20 arasında kırımla verilenlerin sayısı 9 oldu. Kalan 4 ihale ise yüzde 27-67 arasında bir kırımla verildi. Yüzde 67 kırımla verilen ihale, ne ilginç bir rastlandır ki, açık ihale yöntemiyle yapıldı. Bu ihaleye 7 şirket katıldı, 2'sinin teklifleri geçersiz sayıldı; kalan 5 şirket arasında kıyasıya bir rekabet yaşandı ve kırım yüzde 67'yi buldu.

Açık ihaledeki kırım sürpriz değil; çünkü etüd plan proje sektöründe aynen inşaat sektöründe olduğu gibi olağanüstü bir rekabet var. Hatta rekabet inşaat sektörüne göre daha şiddetli; çünkü sektör olduğu gibi emeğe dayalı bir sektör. Dolayısıyla şirketler iş alabilmek için olağanüstü kırımları göze alabiliyorlar.

Açık ihalenin sonucu, TOKİ'nin plan, proje ve etüd ihale-

lerinde açık ihale yöntemi yerine neden doğrudan temin yöntemine başvurduğunu açıklıyor. Eğer ihaleler açık ihale yöntemiyle yapılmış olsaydı seçilmiş bazı şirketlerden teklif istenemeyecek, ihalelere herkes katılacak, kıyasıya bir rekabet olacaktı. Dolayısıyla aşağıda değinileceği gibi ihaleler belli başlı şirketlere verilmeyecekti.

Plan, proje, etüd ihaleleri kapitalist bir dünyada yaşamamıza, sistemin doğasının rekabet olmasına karşın, kendisi de bir zamanlar aynı sistemde bir oyuncu olan, şu anda kapitalist bir ekonomiyi de yöneten Erdoğan'ın emrindeki bazı yöneticilerin, fırsatı bulduklarında kapitalizmin olmazsa olmazı rekabeti nasıl ortadan kaldırdığını da gösteriyor.

AKP hükümetinin iktidara gelir gelmez Kamu İhale Yasası'nda yaptığı ilk değişikliklerden biri; etüd ve proje, harita ve kadastro, imar planı ve imar uygulaması işlerine ilişkin ihalelerin danışmanlık ihaleleri kapsamından çıkartılarak hizmet ihaleleri kapsamına alınması olacaktı. Değişiklik Kamu İhale Yasası'nın 4. maddesindeki hizmet ihalelerinin tanımı yeniden yapılarak gerçekleştirilecekti.

Danışmanlık ihaleleri her şirketin katılabileceği ihaleler değil. İhaleye katılma koşulları daha ağır. Sözgelimi; bir isteklinin danışmanlık ihalesine katılabilmesi için; kurumsal bir yapıya, işi yapacak yeterli sayıda ve nitelikte personele sahip olduğuna veya söz konusu personeli çalıştıracağına ilişkin belgeleri sunma zorunluluğu varken, hizmet ihalelerinde böyle bir koşul yok.

Ayrıca danışmanlık ihalelerinde, bir isteklinin ihaleye katılabilmesi için sıkı bir ön yeterlilik elemesinden geçmesi gerekiyor. Bu eleme; mali, teknik, genel hizmet, özel hizmet, personel durumu, ekipman durumu, araştırma geliştirmeyi kapsayan bir puanlamayla yapılıyor. Danışmanlık ihalelerindeki, her şirketin kolay kolay yerine getiremeyeceği söz konusu koşulların hiçbiri hizmet ihalelerinde aranmıyor. Hizmet ihalelerinde herhangi bir puanlama da yapılmıyor.

Dolayısıyla yasada yapılan kapsam değişikliğiyle; plan,

proje, etüd, harita ve imar işlerine ilişkin ihalelerde aranan ağır koşullar ortadan kaldırılarak; daha önce bu ihalelere katılamayan yeni ve küçük şirketlere ihalelere katılma olanağı sağlanmıştı. Aşağıda değinileceği gibi bu ihaleleri alan şirketlerden bazılarının sicil kaydının dahi çıkmaması da bunu gösteriyor.

Yasa değişikliği ile koşulların hafifletilmesi yetmiyormuş gibi bir de rekabetin azaltılması, hatta bir anlamda ortadan kaldırılması yoluna gidilecekti. Rekabeti azaltmak için başvurulan yöntem ise "hızlı bir biçimde ihale yapıp, konut talebini hızlı bir biçimde karşılama" gerekçesiyle, yasaya aykırı bir şekilde doğrudan temin yöntemiyle ihale yapılmasıydı.

Yeni ve küçük şirketlere kapının açılması, rekabetin asgari düzeye indirilmesi garantiye alındıktan sonra deyim yerindeyse ihaleler aralarında iktidara yakın derneklere üye olanların da yer aldığı birkaç şirkete üleştirilecekti. Öyle bir üleştirme ki, ne hak, ne hakkaniyet ne de adalete dikkat edilecekti.

Zemin etüd işlerinde, KİK kayıtlarından çıkan birkaç ihale de dahil edilirse 2005-2007 arasında toplam 240 civarında ihale yapıldı. İhalerden 150 tanesi 8 şirkete verildi. Bu şirketlerin her biri 9-26 arasında ihale aldı. Beş şirketin aldığı ihale sayısı 113'ü buluyor.

Plan proje etüd ihalelerinin sayısının 240 olduğu dikkate alınırsa ihalelerin yarısının 5 şirkete, üçte ikisinin 8 şirkete verildiği söylenebilir.

Sanmayın ki kalan 90 ihale çok sayıda şirket arasında paylaştırıldı. Böyle bir durum söz konusu değil. Bu ihalelerin 48 tanesi 8 şirkete verildi. Söz konusu şirketlerden As Jeoteknik, C. C. S. Çamlı Jeoteknik, Günay Sondaj 7'şer; Başaran Mühendislik, Fırat Jeoteknik 6'şar; BTT Jeolojik, Ertürk Zemin Sondaj, Vaytaş Ltd. Şti. 5'er ihale aldı. 20 şirket ise 52 ihaleyle yetinmek zorunda kaldı.

YDK raporları ve KİK kayıtlarından 2005 - 2007 yıllarında belirlenebilen ihaleler sonucunda; zemin etüdü, plan, proje, harita işlerinde ise en fazla ihale verilen şirketler şöyle:

Ak Jeoteknik

1. Sivas Merkez 2 ve 3 Etaplar Jeolojik ve Jeoteknik Etüd Raporu 18.700

2. Trabzon Bahçecik Erzincan-Üzümlü Jeolojik, Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 6.852

3. Konya Seydişehir, Niğde-Altınhisar, Kırıkkale-Çelebi Jeolojik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 21.000

4. Aksaray Eskil, Çorum Sungurlu Jeolojik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 21.000

5. İstanbul Çatalca İlçesi Hadımköy Jeolojik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 21000

6. Adana Kargakekeç Köyü Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 21.000

7. Adana Yüreğir İlçesi Sorulu Mevkii Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 21.000

8. İstanbul Gaziosmanpaşa İlçesi Taşoluk Beldesi Adnan Menderes Mah. Karaağaçlar Mevkii Jeolojik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 24.000

9. Erzincan Merkez Çağlayan Köyü ve Çayırlı İlçesi Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 16.500

10. Giresun Şebinkarahisar İlçesi, Samsun Çarşamba İlçesi ve Samsun Bafra İlçesi Jeolojik ve Jeoteknik Etüd Raporu (Samsun Çarşamba ilçesi iptal oldu) - 23.500

11. Burdur Bucak İlçesi Jeolojik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 12.500

12. İzmir Torbalı İlçesi Yazıbaşı Beldesi Ambarlı Mevkii Jeolojik, Jeoteknik Etüd Raporu - 24.400

13. Amasya Gümüşhacıköy İlçesi Artıkabat Mah. Jeolojik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 11.600

14. Bursa Kestel İlçesi Kale Mahallesi Jeolojik, Jeoteknik Etüd Raporu - 23.500

15. Trabzon Akçaabat İlçesi Kavaklı, Düzköy İlçesi Yeni Mah. Mevkii, Çömlekçi Mevkii Jeolojik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 25.000

16. Adana Yüreğir İlçesi Kürkçüler Beldesi Dağcı Mah. Jeolojik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 24.000

17. İstanbul Sultanbeyli İlçesi Paşaköy Mah. Jeofızik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 24.000

18. Tunceli Merkez İlçesi Atatürk Mah. İnönü Mah. Harçik Mevkii Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 21.800

19. Sivas Altınyayla İlçesi Aydınlı Köyü Hacıoğlu Mevkii Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 21.300

20. Erzurum Pazaryotu İlçesi Merkez Mah., İspir İlçesi Yukarı Mah. Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 25.000

21. Aydın Söke İlçesi Sazlıköy köyü Balkan Mevkii, Yozgat Sarıkaya İlçesi Karşıyaka Mah. Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Rap. - 25.000

22. Tekirdağ Çorlu İlçesi Kazimiye Mevkii, Tekirdağ Çerkezköy İlçesi Kapaklı Köyü ve Kırklareli Merkez İlçesi Toplu Konut Alanlarında Jeoteknik ve Jeofizik Etüd Raporu - 20.500

23. İstanbul Kayabaşı Mevkii Yaklaşık 600 Hektar İmar Planına Esas Jeolojik, Jeoteknik ve Jeofizik Etüd Raporu - 81.000 YTL.

Toplam: 500.652 YTL.

Şirketin adı YDK raporunda sadece "Ak Jeoteknik" diye geçiyor. Sicilde ise unvanı "Ak Jeoteknik" diye başlayan tek bir şirket kaydı çıktı:

Ak Jeoteknik Zemin Mekaniği Proje İnşaat Mühendislik Taahhüt Ticaret Limited Şirketi.

Şirketin merkezi Ankara Balgat'ta.

Şirket, 26.5.2004'te 50.000 YTL sermayeyle kurulmuş.

Ortakları Vedat Büyüker, Cafer Büyüker (23.6.2005'te ayrıldı), Ufuk Arslan.

Ortaklardan Ufuk Arslan'ın şirkette 25 YTL'lik payı var. Arslan, 25 yaşında ve TOKİ'nin işi için gittiği Pakistan'da kaldıkları çadırda tüp patlaması sonucu çıkan yangın sonucunda 18.12.2005'te yaşamını yitirdi. Hisseleri Hasan Hüseyin Arslan ve Serpil Arslan'a kaldı.

Haberlerde TOKİ görevlisi diye geçiyor. Babasının adı Hasan Arslan. Erdoğan, Ufuk Arslan'ın Batıkent'teki evine giderek babasına başsağlığı diledi.[125]

Arslan'ın ölümü nedeniyle, Pakistan'da yarım kalan işin tamamlanması için daha sonra tekrar ihale açıldı. İhalede Aksa Proje Danışmanlık İnşaat Turizm Ticaret Limited Şirketi'ne verilmesi için 26.12.2005'te KİK'ten teyit alındı. Mer-

(125) *Hürriyet* gazetesi. 23.12.2005

kezi Ankara'da olan bu şirketin ortakları Ahmet Yılmaz Aktan, Cenk Aktan, Mehmet Vahap Sarı, Gülay Çil, Semih Tuncer, Bülent Aras, İlyas Küçüktopana.

Ars Limited Şirketi

1. Kocaeli Gebze Jeolojik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 21.000

2. Kocaeli Körfez İlçesi Jeolojik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 24.000

3. Bursa Osmangazi İlçesi, Hamitler köyü ve Ordu Ünye İlçesi Jeolojik, Jeoteknik Etüd Raporu - 24.500

5. Erzurum Oltu İlçesi ve İstanbul Küçükçekmece İkitelli Mevkii Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 20.000

6. İstanbul Küçükçekmece, Erzurum Oltu Jeolojik ve Jeoteknik Etüd - 20.000

7. Adana Seyhan Jeolojik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 19.750

8. Yozgat Boğazlıyan Jeolojik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 21.000

9. Bursa Orhaneli İlçesi, Jeolojik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 21.000

10. Antalya Merkez Çıplaklı Mahallesi Jeolojik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 24.000

11. Amasya Merkez İlçesi, Şehcui (Yuvacık) Köyü, K. Maraş İli, Altıpınar Köyü, Jeolojik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 23.500

12. Elazığ Merkez İlçesi, Zafran Köyü Jeolojik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 24.500 YTL.

Toplam: 263.250 YTL.

Şirketin adı YDK raporunda "Ars Limited Şirketi" diye verilmiş. Sicilden böyle bir kayıt çıkmadı; ancak "Ars Jeofizik Jeoteknik Madencilik Mühendislik İnşaat Proje Taahhüt Ticaret Limited Şirketi" diye bir kayıt çıktı. Bu şirketin merkezi Ankara Balgat'ta.

Şirket, 50.000 YTL sermayeyle 1.2.2005'te kurulmuş.

Ortakları: Ufuk Arslan (Ak Jeoteknik'in 18.12.2005'te yaşamını yitiren hissedarı. Ölünce hisseleri Hasan Hüseyin Arslan ve Serpil Arslan'a geçti), Halime Arslan, Zülfügül Sur (Serpil ve Halime Arslan'ın hisselerini alarak 3.6.2006'da ortak oldu).

Çağrı Sondaj

1. İzmir Selçuk İlçesi, Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 24.500
2. Trabzon Yomra İlçesi, Taşüstü Mevkii Jeolojik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 21.100
3. Bolu Mengen İlçesi Beşler Mah. Serpek Mevkii Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 24.000
4. Isparta Merkez İlçesi, Aliköy Mevkii, Denizli Serinhisar ilçesi Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 25.000
5. Afyon Çobanlar Köyü, Bahçeler Mevkii, Manisa Salihli İlçesi, Durasıllı Köyü, Kütahya Çavdarhisar İlçesi Meydan Mah., Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 25.000
6. Denizli İli, 2. Bölge Irlıganlı Köyü, Lazar Yolu Mevkii, Adana Seyhan Zincirlibağlar Mevkii Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 25.000
7. Isparta Gönen İlçesi, Yağbasan Mevkii, Erzurum Dumrul İlçesi, Çiğdem Tepe Mevkii, Siirt Şirvan İlçesi, Kürfre Mah. Deşti Mevkii Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 25.000
8. Bitlis Adilcevaz İlçesi, Alacaatlı Mah., Karadere Mevkii, Siirt Baykan İlçesi, Merkez Mah. İşletme Mevkii Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 22.000
9. Kastamonu Seydiler İlçesi Hacıkayalar Köyü Bağacık Mevkii, Zonguldak Merkez Kozlukılıç Mah. Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 24.500
10. Konya Akören İlçesi Ağlar Mah. Ulupara Mevkii, Altınekin İlçesi Kale Mah., Çorum Osmancık İlçesi Başpınar Beldesi Ulucami Mah., Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 25.000
11. Hatay Reyhanlı İlçesi, Konya Yunak İlçesi, Selçuk Mah. Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 20.000
12. Tunceli Nazimiye İlçesi. Kayseri İncesu İlçesi. Bahçesayar Mevkii Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 24.500
13. Manisa Köprübaşı İlçesi Merkez Mah, Muş Hasköy İlçesi Siyahtoprak Albarınç Hududu Mevkii Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 24.700
14. Kırıkkale Bahşılı İlçesi, Giresun Görele İlçesi Soğuksu Mah. Taşboğazı Mevkii Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 24.800
15. Bursa İnegöl İlçesi Alanyurt Afet Konutları, Orhangazi İlçesi Sölöz Belediyesi Çakaldere Mevkii Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 24.600
16. İzmir Buca İlçesi Jeofizik Ve Jeoteknik Etüd Raporu - 25.200

17. Mersin Büyükeceli Beldesi, Aydın Merkez İlçesi Serçeköyü Bölükinimi Mevkii Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 25.400
18. Kayseri Kocasinan İlçesi Yemliha Beldesi Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 25.200
19. Izmir Kemalpaşa İlçesi Çambelköyü Mevkii Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 25.500
20. Kütahya Hisarcık İlçesi Ahlatalam Mevkii, Ankara Kalecik İlçesi 1. Mıntıka Mah. Dilimbayır Mevkii Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 25000
21. İzmir Menemen İlçesi Asarlık Mah. Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 25.500
22. Yozgat Yerifakılı İlçesi Mezarüzen Mevkii, Zonguldak Devrek İlçesi Çaydeğirmeni Beldesi Merkez Mah. Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 19.000 YTL.

Toplam: 505.800 YTL.

Unvanı YDK raporunda "Çağrı Sondaj" diye veriliyor. Sicilde böyle bir kayıt yok. Sadece Konya'nın Çumra ilçesinde "Çağrı Sondajcılık Üzeyir Büyükeken" diye bir kayıt bulunuyor. Dolayısıyla şirketin sahiplerinin kim olduğu, merkezinin nerede bulunduğu konusunda bilgiye ulaşılamadı.

Dilek Sondaj

1. Trabzon Çağlayan Beldesi Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 22.000
2. Mersin Silifke İlçesi Mukaddem Mah. Alibey Damı Mevkii, Adana Ceyhan Büyükmangıt Köyü Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 24.000
3. İçel Mut İlçesi Sarıtaş Mevkii Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 22.000
4. Gaziantep Yavuzeli İlçesi Hürriyet Mah. Başpınar Mevkii, Muş Hasköy İlçesi Merkez Sayanlar Mevkii, Aydın Didim İlçesi Akbük Beldesi Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 25.000
5. K. Maraş Merkez İlçesi Şentepe Mah., Elbistan İlçesi Taşburun Mah. Topraktepe Mevkii Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 25.000
6. Muğla Milas İlçesi Burgaz Mah., Trabzon Maçka İlçesi Merkez Jeolojik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 25.800
7. Afyon Merkez İlçesi Zafer Mah. Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 24.500

8. Gümüşhane Kürtün İlçesi Özkürtün beldesi, Pamuklu Mevkii Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 25.800

9. Ağrı Merkez İlçesi Sülçatağı Köyciyarı Mevkii, Doğubeyazıt İlçesi Sağdıç Köyü Şehirciyarı Mevkii Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 25.800

10. Denizli Çal İlçesi Pağnıyolu Mevkii, Bolu Merkez Elmalı Köyü Derbent Yöresi Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 25.000

11. Diyarbakır Çınar İlçesi Cumhuriyet Mah., Adıyaman Besni İlçesi Yukarısahran Mah. Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 25.000

12. Çanakkale Gelibolu İlçesi Aladdin Mah. Sığıryolu Mevkii Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 25.000

13. Kayseri Bünyan İlçesi Fatih Mah. Akbayır Mevkii Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 25.200

14. Bolu Mengen İlçesi Merkez Konak Mah. Kiremitlik Mevkii, Pazarköy Mevkii Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 25.500

15. Kayseri Pınarbaşı İlçesi Hürriyet Mah, Sivas Gürün İlçesi Çayboyu Mah., Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 25.500

16. Giresun Alucra İlçesi Paraköyü Yukanyazı Mevkii, Yunusemre Mah. Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 25.300

17. Edirne Merkez İlçesi Helvacısakaoğlu Mevkii, Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 25.300

18. Zonguldak Ereğli Ilçesi Korubaşı Uzunlarla Mevkii, Alaplı Ilçesi Okçularköyü Tepecik Mevkii, Samsun Havza İlçesi Yenimescit Mah. Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 25.300

19. Afyon Çay İlçesi Cedit Mah. Püllük Mevkii Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 25.300

20. Adapazarı Merkez İlçesi Camili Mah. Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 25.000 YTL.

Toplam: 497.300 YTL.

YDK raporunda "Dilek Sondaj" diye verilmiş; ancak sicilden böyle bir kayıt çıkmadı. 2006'da yapılan, Ankara Kazan İmrendi Köyü'ndeki 550 hektarlık alanın zemin etüd işi için açılan ihaleye katılanlardan "Dilek Dikmenli (Dilek Sondaj)" için KİK'ten teyit alınmış; yani TOKİ, ihalenin Dikmenli'ye verileceğini, Dikmenli'nin ihale yasağı olup olmadığını sormuş. Buradaki isim dikkate alınırsa raporda "Dilek Sondaj"

diye geçen ismin Dilek Dikmenli olduğu söylenebilir.

Dikmenli, Ankara Balgat'ta şahıs şirketi olarak faaliyet gösteriyor.

Doğan Sondaj

1. İstanbul Küçükçekmece İlçesi Halkalı 4. Bölge, 5. Bölge, 6. Bölge Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 24.500

2. Çorum İli Sungurlu İlçesi Kuzuluk Mevkii, Kilis ili Deveciler Mah. Gavurbağlı Mevkii Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 25.200

3. Eskişehir Merkez İlçesi Sultandere Köyü İmar Plan Revizyonuna Esas Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 24.000

4. Ankara Yenimahalle İlçesi Yukarıyurtçu 945 köyü Kuyupınarı Mevkii Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 24.000

5. Şanlıurfa Hilvan İlçesi Karacurun Mah. Belmevkii, Siverek İlçesi Camikebir Mah. Göksu Güzel Mevkiisi Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 25.000

6. Batman Kozluk İlçesi Güneşli Mah., Şanlıurfa Onbirmisan Mah. Meteri Mevkii Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 25.000

7. Konya Meram Kozağaç Mah. Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 25.000

8. Kütahya Hisarcık İlçesi, Aydın Karacasu ilçesi Küçükdağlı Mah. İbir Deresi Mevkii, Afyon Bolvadin İlçesi Söğütlü Mah. Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 25.000

9. Adana Seyhan İlçesi Sambaydı Köyü, Kireçocağı ve Kanalüstü Mah. Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 25.000

10. İçel Toroslar ilçesi Arpaçsakallar Köyü Yenikuyu Mevkii Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 25.000

11. Çankırı Şabanözü İlçesi Sağlık Mah. Ciltderesi Mevkii, Çerkeş İlçesi Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 24.500

12. İstanbul Küçükkçekmece İlçesi 1. Bölge, 2. Bölge, 3. Bölge Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 24.500

13. Kastamonu Tosya İlçesi Diltüşah Mah. Pelitli Bayır Mevkii, Ankara Bala İlçesi Kartaltepe Mah. Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 24.700

14. Balıkesir Burhaniye İlçesi Geliş Mah. Göllükler Mevkii, Kepsut İlçesi İnsaniye Mah. Uzundere Mevkii Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 24.600

15. Konya Ereğli İlçesi Belkayaköyü Köycivarı Mevkii Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 18.700
16. Kayseri Yahyalı İlçesi 75. Yıl Mah. Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 25200
17. Edirne Merkez İlçesi Fırınlarsırtı Mevkii Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 25.500
18. Şanlıurfa Ceylanpınar İlçesi Merkez Kepez Mevkii Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 25.500
19. Adana Yüreğir İlçesi Çınarlı Mah. Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 25.000
20. Şırnak Beytüşşebap İlçesi Elki Mah. Akark Mevkii, Bitlis Mutki İlçesi Taşlıpınar Mah. Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 25500
21. İzmir Buca İlçesi Tınaztepe Mah. Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 25.500
22. Isparta Merkez İlçesi Çünür Mah. Dağyolu Mevkii Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 25.000
23. Osmaniye Bahçe İlçesi Aslanlı Mah. Sarıkız Mevkii, Ankara Kızılcıhamam İlçesi İsmetpaşa Mah. Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 25.700
24. Ordu Gölköy İlçesi Kuşluvan Köyü Doğan Güney Mevkii, Rize Hemşin İlçesi Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 25.500
25. Aksaray Ortaköy İlçesi Kızılay Köyü Göbek Mevkii Karşı Mah. Akpınar Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 18.500
26. Bilecik Merkez İlçesi, Ardahan Merkez Yenimahalle Cinni Mevkii Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 24.000 YTL.

Toplam: 584.900 YTL.

YDK raporunda adı "Doğan Sondaj" diye yer alıyor; ama sicilden böyle bir kayıt çıkmadı. Sadece Rize'de "Doğan Zemin Mühendisliği Yaşar Özdoğan" diye bir kayıt çıktı. Dolayısıyla şirketin merkezi ve sahiplerine ilişkin bilgi edinilemedi.

JMS Limited Şirketi

1. Ağrı Patnos İlçesi ve Yozgat Sarıkaya Jeolojik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 19.700
2. İzmir Konak Belediye Sınırları İçerisinde Gecekondu Dönüşüm Bölgesi Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 24.600

3. Bartın Dallıca Köyü Mevkii Jeolojik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 21.000

4. Bilecik Merkez İlçesi İstiklal Mah., Adıyaman Besni İlçesi Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 20.000

5. Eskişehir Tepebaşı İlçesi 2. Bölge Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 18.000

6. Rize İlçeleri Jeolojik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 21.000

7. Burdur Merkez İlçesi Bahçelievler Mah. Jeolojik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 21.000

8. Sakarya Karasu İlçesi Aşağıaziziye Mah. Jeolojik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 13.500

9. Ankara Akyurt İlçesi Killikönü Mevkii ve Ankara Etimesgut Erler Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 21.000

10. Gaziantep Beylerbeyi Eski Taşocağı Mevkii Jeolojik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 21.000

11. Çorum Osmancık İlçesi ve Çorum İskilip İlçesi Jeolojik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 19.500

12. Iğdır İli, Bingöl Karlıova ve Sivas Gölova İlçesi Jeolojik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 22.000

13. İzmir Menemen İlçesi, Çanakkale Gökçeada ve Biga İlçeleri Jeolojik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 22.500

14. Uşak Merkez İlçesi, Kuyucak Köyü Jeolojik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 24.600

15. Düzce Merkez İlçesi Kazıkoğlu Köyü Jeolojik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 7.700

16. Diyarbakır Merkez İlçesi Kuyupınar Mah. İmar Plan Revizyonuna Esas Jeolojik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 21.000

17. Ankara Sincan İlçesi Göçmen Konutlar Jeolojik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 7.800

18. İstanbul Halkalı İlçesi 3. Etap Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 23.500

19. Trabzon Merkez Pelitli Mevkii, Gümüşhane Merkez Çamlıca Mah., Giresun Merkez Tayyaredüzü Mah. Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 24.000

20. Bursa Osmangazi İlçesi Hamiller Mevki, Dereçavuş ve Geçit Mah. Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 23.000

21. Ordu Merkez İlçe Eskipazar Mah. Karanlık Köy Mevkii Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 19.000

22. Osmaniye Yaveriye Mevkii Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 22.000

23. Ankara Polatlı İlçesi Mehmetakif Mah. Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 23.500 YTL.

Toplam: 509.100 YTL.

YDK raporunda unvanı "JMS Ltd. Şti." diye verilmiş; ama böyle bir şirket yok. Sicilden "J.M.S. Jeoloji Mühendislik Sondaj Taahhüt Ticaret ve Sanayi Limited Şirketi" diye bir kayıt çıktı. Bu şirketin Merkezi Ankara Anıttepe'de.

Şirketin ortakları: Mehmet Atilla Bağcı, Sedat Fidansoylu.

ÜLGEN SONDAJ

1. Ankara Yenimahalle İlçesi Yukarıyurtçu Köyü Kuyupınarı Mevkii Jeolojik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 24.000

2. Bolu İli Merkez Paşaköy Jeolojik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 24.000

3. Diyarbakır Silvan İlçesi Çardak Köyü Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 23.800

4. Adana Seyhan İlçesi Sarıhular köyü Zincirlibağlar Mah. Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 25.000

5. Çorum Alaca İlçesi Maraşlı Mevkii, İçel Mersin İlçesi 1. Bölge Bahçeköy Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 25.000

6. Afyon Emirdağ İlçesi İncirli Mah. İmar Plan Revizyonuna Esas Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 25.000

7. Bilecik Merkez İlçesi İstasyon Mah., Mezarlıküstü ve İstiklal Mah. Çavtılık Mevkiileri, Tunceli Hozat İlçesi Köprübaşı Mah. Kopansırtı ve Küşnetarla Mevkiileri, Aydın Söke Cumhuriyet Mah. Köyaltı Mevkii Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 25.000

8. Gaziantep Şehitkamil İlçesi Umut Mah. Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 25.000

9. Konya Emirgazi İlçesi Merkez Mah. Köyciyarı Mevkii. Bozkır İlçesi Yukarı Mah. Samaras Mevkii - 24.500

10. Bolu Merkez İlçesi Paşaköy, Karaköy Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 24.700

11. Aydın Merkez 1. Bölge Bucağı Cumhuriyet Mah., Çeşme Beldesi Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 24.500

12. Uşak Eşme İlçesi İstasyon Mah. Yaylak Mevkii, Bolu Kürkçüler Köyü Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 24.500

13. Gümüşhane Merkez ilçesi Karşıyaka Mah., Özcan Mah. Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 25.500

14. Balıkesir Gönen ilçesi Altay ve Karşıyaka Mah. Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 25.500

15. Van-Erciş İlçesi Vanyolu Mah. Karataşlar Mevkii, Balıkesir Bandırma Edincik Beldesi Soğukluk Mevkii Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 25.600

16. Yozgat Akdağmadeni İlçesi 2. Etap, Konya İli Selçuklu İlçesi Yazı Mah. Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 25.500

17. Bursa Orhangazi İlçesi 3. Etap Huzurevi Anapzade Mah. Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 25.000 YTL.

Toplam: 422.100 YTL.

"Ülgen Sondaj" diye bir şirket kaydı bulunamadı.

HYZ Jeolojik Jeoteknik (Hasan Yılmaz Zorluaslan)
Sicil Hasan Yılmaz Zorluaslan

1. Aydın Didim Ilçesi Merkez 1377 Parsel Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 25.000

2. Balıkesir Gönen İlçesi Sarıköy Mevkii Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 25.500

3. Bitlis Güroymak İlçesi Şirintepe Mah. Haydarderesi Mevkii, Tunceli İli Mazgirt İlçesi Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 23.200

4. Adıyaman İli Gölbaşı İlçesi Asfalt Mah. Akçaköyü, Yarbaşı Köyü Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 25.200

5. Kocaeli İzmit İlçesi Arızlı Köyü Jeoteknik Etüd Raporu - 24.000

6. Manisa Merkez İlçesi Horozköy Kırıkoğlu Mevkii Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 21.000

7. İstanbul Küçükçekmece İlçesi İkitelli Köyü Tepeüstü Böl. Geceekondu Dönüşüm Bölgesi Jeofizik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 24.000

8. Aydın Kuşadası 317 Ada 287, 288, 290 Parsel 125 Hektar İmar Planına Esas Jeolojik, Jeoteknik ve Jeofizik Etüd Raporu - 43.500

9. Konya Çumra İlçesi Jeolojik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 12.000 YTL.

Toplam: 223.400 YTL.

YDK raporunda unvan, "HYZ Jeolojik Jeoteknik" diye geçiyor; ancak sicilde böyle bir kayıt yok. İstanbul Tuzla Akfırat Mahallesi ve Bursa Kestel'deki toplu konut alanlarının jeoloji, jeoteknik ve jeofizik raporu hazırlanmasına ilişkin ihaleler için KİK'ten istenen teyitte "Hasan Yılmaz Zorluaslan" adı yer alıyor. HYZ'nin aldığı işler arasında bulunan Aydın Kuşadası'ndaki ihalenin sonucu KİK'e bildirildi. Burada şirketin unvanı "HYZ Jeolojik Jeoteknik (Hasan Yılmaz Zorluaslan)" diye yazılı.

HYZ'nin merkezi Ankara Balgat'ta.

Şirket, 20.5.2005'te faaliyete başladı.

Net Mühendislik İnşaat Tekstil Sanayi Ticaret Limited Şirketi

1. Ankara Ballıkuyumcu Köyü 1. Bölge, 1. Etap 2.372.335 Metrekare Alanın İmar Uygulaması (3194 Sayılı İmar Kanunu 18 Madde) - 83.000

2. Ankara Ballıkuyumcu Köyü 2. Etap 1. Bölgede Bulunan Yaklaşık 857,20 Hektar Alanın İmar Uygulaması Yapılması - 84.000

3. Trabzon İli Akçaabat ilçesi, Yıldızlı Köyü Harita Alım İşi - 58.800 YTL

Toplam: 225.800 YTL.

Şirketin merkezi Trabzon'da.

Eski adı: Alkan Mühendislik İnşaat Tekstil Sanayi Ticaret Limited Şirketi. Net Mühendislik ismini 2001'de almış.

Ortakları: Uygun Alkan, Cabir Cihan.

Eski ortakları: Selim Alkan (28.12.2004'te ayrıldı; ama 24.5.2006'da şirket müdürü olarak atandı), Mesude Alkan (2001'de ayrıldı).

Uygun Alkan MÜSİAD üyesi.

Alkan Mühendislik İnşaat Sanayi Limited Şirketi

1. İstanbul İli Avcılar İlçesi, Ispartakule Mevkii 107 Hektarlık Alanın İmar Uygulama Yapılması İşi - 1.066.152

2. Sivas İli Merkez İlçesi Sarıdemir ve Kabasakal Köyleri 251 Hektar Ha-

lihazır Harita Alımı ve Revizyonu İşi - 82.000

3. Gümüşhane Köse İmar Planı Kentsel Tasarımı - 335.000

4. Gümüşhane Köse İlçesi Jeolojik ve Jeoteknik Etüd Raporu - 24.500

5. Sivas Kabasakal Harita İşi - 251.000

6. Ankara Balıkuyumcu Köyü 1. Bölge 2. Etap 2.416.404 Metrekare Alanın İmar Uygulamasının (3194 Sayılı İmar Kan. 18. Mad.) Yapılması - 83.500

7. Ankara Balıkuyumcu Köyü 2. Etap 2. Bölgede Bulunan Yaklaşık 392,80 Hektar Alanın İmar Uygulamasının Yapılması - 64.000

8. Ankara Balıkuyumcu Köyü 2. Etap 3. Bölgede Bulunan Yaklaşık 467,80 Hektar Alanın İmar Uygulaması Yapılması - 71.000 YTL.

Toplam: 1.997.152 YTL.

Şirket merkezi Trabzon'da, yukarıdaki Net Mühendislik ile aynı adreste.

Ortakları: Selim Alkan, Mesude Alkan.

Özgün Kent İmar İnşaat ve Ticaret Limited Şirketi

1. Adıyaman - E. Tepe Mah., İzmir Seferihisar Düzce Mah. Mevzi İmar Planı Çizimi ve Balıkesir Manyas Kızık Mah. Mevzi İmar Planı Çizimi - 55.000

2. Balıkesir Manyas Kızık Mahallesi İmar Planı - 18.333

3. Ankara Yenimahalle Balıkuyumcu İmar Planı - 68.000

4. Ankara Yenimahalle Aşağıyurtçu İmar Planı - 58.000

5. Aksaray Merkez Zafer Mahallesi İmar Planı - 20.500

6. İzmir Seferihisar İmar Planı - 18.333

7. Adıyaman Esentepe Mahallesi İmar Planı - 18.333

8. Lüleburgaz İmar Planı Çizimi - 9.500 YTL.

Toplam: 265.999 YTL.

Şirketin merkezi Ankara Balgat'ta.

Ortakları: Nuri Ozmen, Bekir Coşkun (21.3.2006'da ayrıldı), Ümit Akkaya (25.7.2005'te ayrıldı), İsmail Arslan (Eski ortak, 21.3.2006'da tekrar ortak oldu).

Şirket TUSKON üyesi.

Uğur Harita İnşaat Planlama Limited Şirketi

1. İstanbul Küçükçekmece 128 Hektar Yüzölçümlü Ayazma Bölge Kamulaştırma Detay Alımı, Mülkiyet Analizi Parselasyon Aplikasyon Ölçüm İşi Alımı - 70.000

2. İstanbul Küçükçekmece Kayabaşı 1. Bölgede Bulunan Yaklaşık 160 Hektarlık Alanın İmar Uygulaması Yapılması İşi - 41.690

3. İstanbul Küçükçekmece Kayabaşı 2. Bölgede Bulunan 355 Hektarlık Alanın İmar Uygulaması Yapılması İşi - 92.500

4. İstanbul Küçükçekmece Kayabaşı 3. Bölgede Bulunan 290 Hektarlık Alanın İmar Uygulaması Yapılması İşi - 75.500

5. İstanbul Küçükçekmece Kayabaşı 4. Bölgede Bulunan 237 Hektarlık Alanın İmar Uygulaması Yapılması İşi - 61.750 YTL.

Toplam: 341.000 YTL.

Şirketin merkezi Ankara Çankaya'da.

Unvanı 6.7.2006'da, "Uğur Harita İnşaat Planlama ve Kentsel Dönüşüm Limited Şirketi" diye değiştirildi.

Ortaklarının adı bulunamadı.

Aartı Planlama Peyzaj Mimarlık İnşaat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi

1. İstanbul Pendik Kentsel Tasarım Çizimi - 21.000

2. İstanbul Hadımköy İmar Planı - 24.100

3. Kocaeli Gebze Şekerpınar İmar Planı - 22.000

4. Kırklareli Merkez İmar Planı - 13.400

5. İstanbul Taşoluk Belediyesi 54 Hektarlık Alanda 1/5000, 1/1000 Ölçekli Revizyon Nazım İmar ve Uygulama İmar Planı İle Kentsel Tasarım Projesi Çizim İşi - 81.000

6. İstanbul Gaziosmanpaşa İlçesi 18 Hektarlık Alanın 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Plan Tadilatı, 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı - 85.000 YTL.

Toplam: 246.500 YTL.

Şirket merkezi İstanbul Göztepe'de.

Ortakları: Neslihan Palaoğlu, Onur Yüzer, Hakan Dayangaç, Fahrettin Taftaf.

TANITIMDA BALLI KAYMAK

TOKİ'nin gerçekleştirdiği her proje hangi bölgede yapılıyorsa yerel ya da ulusal basında her koşulda haber oluyor, yerel televizyon ve radyoların bültenlerinde bir şekilde yer buluyor. Dolayısıyla kurumun reklam ve tanıtıma fazla ihtiyacının olduğu söylenemez.

TOKİ, büyük olanaklara sahip olması; devlet gücü kullanması nedeniyle konut işinde zaten rakipsiz durumda. Arsa ihtiyacını kendi arsalarından ya da hazine, belediyeler ve diğer kamu kuruluşlarından devraldığı arsalardan karşıladığı için fiyat yönünden özel sektörün TOKİ'yle rekabet etmesi olanaksız. Ucuz arsa nedeniyle kurum müthiş bir fiyat avantajına sahip. Konutlarının ilgi görmesinin nedenlerinden biri de bu.

Bunların yanı sıra yerel mülki amirler, belediyeler, sivil toplum örgütleriyle ilişkileri nedeniyle ulaşamayacağı kitle yok.

Böylesine olanaklara sahip olan, bu olanaklarla piyasada adeta tekel oluşturan bir kamu kuruluşunun, tanıtıma ihtiyaç duyar hale gelmesi ilginç. Yaptığı konutlar satılmıyorsa, bu yüzden tanıtım ihtiyacı ortaya çıkıyorsa projelerin planlanmasında bir sorun var demektir.

Tanıtım, yaygın deyimiyle reklam, talep yaratmak için yapılır. TOKİ, yaptırdığı konutlara talep yaratmak için tanıtım yapıyorsa o zaman demek ki; konut projeleri talep olup olmadığına bakılmadan, talep gerçekçi olarak hesaplanmadan, basiretsiz tacir zihniyetiyle nasıl olsa satarız, diye yapılıyor. Oysa TOKİ bir kamu kurumu olarak basiretli tacir gibi hareket etmek zorunda.

YDK, zemin etüd ihalelerinin yasaya aykırı bir biçimde doğrudan temin yöntemiyle yapılmasına getirdiği cleştiriden geri adım atarken, konut talebinin hızla karşılanmasını gerekçe göstermişti. Hani nerede talep? Kurum elindeki konutları satamazken, konutları satabilmek için tanıtım kampanyaları

düzenlemek amacıyla ihale yaparken, hızla karşılanması gereken büyük bir konut talebinin olduğundan söz edilebilir mi?

Eğer kurumun yaptığı konutlara yeterince ve YDK'nın söylediği gibi hızla inşaatlara başlanmasını, bunun içinde ihalelerin hızla yapılmasını gerektirecek bir talep varsa, o zaman kurumun tanıtıma ihtiyacı yok. Bu durumda tanıtım hizmeti satın almak için yapılan ihaleler de birilerine iş yaratmak, kaynak aktarmak amacıyla yapıldı demektir.

Zaten tanıtım ihaleleriyle ilgili bilgiler daha ilk bakışta, insanda, ihalelerin kaynak yaratmak amacıyla yapıldığı kanısını uyandırıyor. Yapılan ihalelerin plan, proje, etüd ihalelerinden bir farkı yok. Plan, proje, etüd ihalelerinde ne olup bittiyse bu ihalelerde de aynısı olmuş.

Kurum, tanıtım ve halkla ilişkiler konusunda, 2005-2007 arasında, 13 ayrı ihale açtı. Bu sayı, KİK kayıtlarından çıkan sayı. TOKİ'nin kendi sitesinde sonuçlarını açıkladığı ihaleler arasında bir tane bile tanıtım ve halkla ilişkiler ihalesi yok. TOKİ'nin hangi iş ya da hizmetler için ihale açmış olursa olsun, bu ihalelerin büyük bölümünün sonuçlarını KİK'e bildirmediği dikkate alınırsa, tanıtım ve halka ilişkiler ihalesinin sayısının 13'ün çok üzerinde olduğu söylenebilir.

Söz konusu 13 ihaleden 2'si açık ihale, kalanların tamamı; zemin etüd ihalelerinde olduğu gibi doğrudan temin yöntemiyle yapılmış ihale.

Açık ihalelerden birine 4, birine sadece 2 şirket katılmış. Dört şirketin katıldığı ihalede her nedense gelen tekliflerden 3'ü birden geçersiz sayılmış ve ihale 1 geçerli teklifle sonuçlandırılmış. İki şirketin katıldığı ihalede ise geçersiz teklif yok; yani iki katılımla yapılmış.

Doğrudan temin yöntemiyle yapılan 11 ihaleye çağrılanların sayısı zemin etüd ihalelerindeki gibi, hatta daha çarpıcı. İhalelere tekif veren şirketlerin sayısı hiçbir ihalede 3'ü geçmiyor. Üç ihalede 3, üç ihalede 2, altı ihalede ise sadece 1 teklif gelmiş. İhalelerin neredeyse yarısı tek bir teklifle yapılmış.

KİK'e bildirilen sonuçlara göre; ihaleler, 4 şirket arasında

paylaştırıldı. Bunlardan bir şirket 8, bir şirket 3, iki şirket de 1'er ihale aldı. Aslında 8 ve 3 ihale alan şirketlerin hâkim paydaşı aynı kişi. Bu durum dikkate alınırsa 13 ihaleden 11 tanesi aynı kişiye verilmiş demektir.

Açık ihale yöntemiyle yapılan diğer iki ihale ise iki ayrı şirket arasında paylaştırıldı. Bu şirketler de ihaleden sonra komşu oldular. Merkezi İstanbul'da olan şirket, Ankara'da şube açtı ve sanki koca Ankara'da başka yer yokmuş gibi gelip Ankara'daki şirketin işyerinin bitişiğindeki yeri kiraladı.

İki ihalenin rakamı, halkla ilişkiler piyasasında öyle kolay kolay her şirketin karşısına çıkmayacak, çıktığı zaman şirketin patronlarına sevinçten havaya zıplatacak büyüklükte bir rakam.

İhalelerin ikisinin adı da aynı: "Toplu Konut İdaresi Başkanlığı Reklam, Tanıtım ve Halkla İlişkiler Hizmeti Alınması İşi". İkincisinde ihalenin adına "ilan" kelimesi de eklenmiş.

İhalelerden biri, 2005'te yapıldı. İhaleye 4 şirket katıldı. Bu ihale, tanıtım ve halkla ilişkiler ihalelerinde en fazla katılım olan tek ihale. Yukarıda değinildiği gibi 3 teklifin birden geçersiz sayıldığı ihale de bu ihale. Dolayısıyla 3 şirketin birden elenmesi sonunda, ihale rakipsiz kalan şirkete verildi.

Tahmini bedeli 3.996.708 YTL olan ihaledeki kırım oranı da oldukça ilginç: Tam yüzde 50.1. Oran oldukça yüksek gibi görünüyor; ancak halkla ilişkiler piyasasının özellikleri dikkate alınırsa hiç de yüksek değil. Birincisi, halkla ilişkiler piyasasındaki şirket sayısı aynen inşaat sektöründe olduğu gibi çok fazla ve bu yüzden büyük bir rekabet yaşanıyor. İkincisi ise sektör emek yoğun bir sektör. Basın sektöründe artan işsizliğin de etkisiyle bu alanda büyük bir isdihdam fazlası söz konusu. Dolayısıyla emek de son derece ucuza kullanılıyor. Bu yüzden kırım az bile.

İkinci ihale ise 2007'de yapıldı. Bu kez ya TOKİ fazla şirketten teklif istemedi ya da şirketler daha başında kime verileceğini bildiği için olsa gerek ihaleye katılmadı. İhaleye katılan şirket sayısı bu yüzden 2'de kaldı. Büyük bir olasılıkla ihaleye

katılan diğer şirket de 2005'teki ihaleyi kazanan şirket.

İhalenin yaklaşık bedeli 3.932.945 YTL. İhalede gelen teklif ise 2.865.340 YTL. Kırım oranı önceki ihaleye göre son derece düşük: Yüzde 27.1. Diğer şirket ise ne hikmetse sadece yüzde 2.1 kırımla, 3.848.576 YTL gibi inanılmaz pahalı bir teklif verdi. İhaleyi kazanan teklifle bu şirketin teklif arasındaki fark tam yüzde 36.

Eğer söz konusu yüksek teklifi veren şirket, bir önceki ihaleyi alan şirketse ortada bir danışıklı dövüş olduğu; hatta ihaleye fesat karıştırıldığı söylenebilir. İnsana sormazlar mı, "Kardeşim aradan geçen sürede ne değişti de 1.9 milyon YTL'ye yaptığın bir işe şimdi 3.8 milyon YTL istiyorsun" diye...

Kaldı ki, bir ilginç nokta da, kapsamı aynı olduğu anlaşılan iki işin maliyetleri arasındaki fark. Sözleşmesi 16.11.2005'te imzalanan işin yaklaşık maliyeti, sözleşmesi 5.7.2007'de imzalanan işin yaklaşık maliyetinden 64 bin YTL daha az. Sözleşme tarihleri dikkate alınırsa iki ihale arasında 20 aylık bir süre var. Yıllık enflasyonun yüzde 10 civarında olduğu kabul edilirse ve bu oranlar dikkate alınırsa yaklaşık bedelin yüzde 20 civarında artmış olması gerekirken 64 bin YTL azalması kafa bulandırıyor.

Yukarıda bilgileri özetlenen bu ilginç ihalelerin ayrıntıları, ihaleleri alan şirketler ve şirketlere ilişkin bilgiler şöyle:

Fast Yayıncılık Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi

1. Adapazarı Ayçiçeği Vadisi Projesi Konut Satışı, Tanıtım ve Bilgilendirme Hizmet Alımı İşi - 95.000

2. Ordu Merkez Projesi Konut Satışı, Tanıtım ve Bilgilendirme Hizmet Alımı - 94.500

3. Adapazarı Ayçiçeği Vadisi Projesi Konut Satışı, Tanıtım ve Bilgilendirme Hizmet Alımı - 93.500

4. İzmir Torbalı Projesi Konut Satışı, Tanıtım ve Bilgilendirme - 95.500

5. Edirne İpsala Projesi Konut Satışı, Tanıtım ve Bilgilendirme - 97.000

6. Edirne Fırınlarsırtı Projesi Konut Satışı, Tanıtım ve Bilgilendirme - 96.500

7. Adapazarı Ayçiçek Vadisi Projesi Konut Satış Tanıtım ve Bilgilendirme - 96.000

8. Ordu Merkez Projesi Konut Satışı Tanıtım ve Bilgilendirme - 97.000 YTL.

Toplam: 756.000 YTL.

Şirketin merkezi İstanbul Bağcılar Yüzyıl Mahallesi'ndeki Matbaacılar Sitesi'ndeydi, Kasım 2006'da Yeşilköy'e taşındı.

Şirketin ortakları: Mustafa Bursalı, Kenan Akçay, İbrahim Akçay, Neşe Akçay (15.11.2006'da ortaklıktan ayrıldı).

Şirket ortaklarından İbrahim Akçay ile 2006'da ortaklıktan ayrılan Neşe Akçay'ın, "Fast Production Uluslararası Film ve Reklamcılık Ticaret Limited Şirketi" diye eski bir şirketi var. Merkezi, Fast Yayıncılık'ın eski adresinin bulunduğu Bağcılar'daki Matbaacılar Sitesi'nde bulunan şirket tasfiye halinde. Şirketin 3 eski ortağından biri, kooperatif adı altında yaptırdığı konutları teslim etmeyen, halktan makbuz karşılığında para toplayan İslami şirketlerden Jetpa'nın sahibi Mehmet Fadıl Akgündüz.

Ata Haber Ajansı Reklamcılık Sanayi Ticaret Limited Şirketi

1. İstanbul Halkalı'da Bulunan 301 Adet Konutun Satışı, Tanıtım ve Bilgilendirme Hizmet Alımı - 95.000

2. Selimpaşa Emlak Konutları İle Burgazkent Projelerinin Pazarlanması ve Satışı İşi - 90.000

3. Halkalı Konutları Projesi 1007 Konut Satışı, Tanıtım ve Bilgilendirme Hizmet Alımı İşi - 95.000 YTL.

Toplam: 280.000 YTL.

Şirketin merkezi Atatürk Havalimanı'nda.

Sermayesi 6.6.2006'da 500 YTL'den 50.000 YTL'ye yükseltildi.

Ortakları: Mustafa Bursalı, Erdal Ekinci.

Organizer Ses Efekt Reklam Tanıtım Organizasyon Ticaret ve Sanayi Limited Şirketi

- Toplu Konut İdaresi Başkanlığı İlan, Reklam, Tanıtım ve Halkla İlişkiler Hizmeti Alımı - 1.997.476 YTL.

Şirketin merkezi, Ankara Yenimahalle'de.

Sermayesi 22.12.2003'te 1.500'den 100.000 YTL'ye çıkartıldı.

Ortakları: Sermurat Küçükgül, Efsun Küçükgül (Arslan).

Eski ortakları: Hamdullah Küçükgül (25.12.2003'te ayrıldı), Sabri Kotan (25.12.2003'te ortak oldu, 15.3.2005'te ayrıldı).

Genel Müdür: Ebru Edebali.

Şirket, 2007'deki genel seçimler öncesinde, başta TOKİ olmak üzere bazı kamu kurumlarının yatırımlarının açılışı için Erzurum'da yapılan; ancak AKP mitingine dönüşen toplantının ses ve görüntü düzenini kuran şirket. Bu toplantıda, Işın Karaca'nın "İşte Yeni Türkiye" isimli şarkısı izinsiz çalınmış, şarkıdaki "İzindeyiz Atam" sözleri şarkıdan çıkartılmıştı. Sözlerin makaslanmasında hiç kimse sorumluluğu üstlenmemiş, bütün gözler bu şirkete yönelmişti. Organizer şirketinin ise AKP tarafından görevlendirildiği bilgileri haberlerde yer almıştı.[126]

Şirket, ilk kurulduğunda daha çok Anadolu'da faaliyet gösteriyor. Son yıllarda ise büyük kentlerdeki organizasyonları yapıyor. AKP örgütlerinin birçok etkinliğinin ses ve görüntü düzeni de aynı şirket tarafından yapıldı.

Şirket, 2006'da, Pancar Tarım Satış Kooperatifleri Birliği (Pankobirlik) Vakfı'na ait Panko Turizm ve Seyahat Anonim Şirketi'nin A grubu seyahat acentası işletme belgesini satın aldı ve belgeyi "Organizer Turizm ve Seyahat Acentası" diye tescil ettirerek, turizm sektörüne girdi.

---

(126) *Akşam* gazetesi, Ali Ekber Ertürk - Ömer Karahan, 16.5.2007; *Radikal* gazetesi 16.5.2007

Roa Reklam Organizasyon Araştırma Eğitim ve Danışmanlık Ticaret Limited Şirketi

- Toplu Konut İdaresi Başkanlığı Reklam, Tanıtım ve Halkla İlişkiler Hizmeti Alımı - 2.865.340 YTL.

Şirketin merkezi İstanbul Beşiktaş'ta. 5.7.2005'te Organizer Ses'in Yenimahalle'deki adresinin bitişiğindeki işyerini kiralayarak Ankara'da şube açtı.

Şirket, 14.3.2005'te 10.000 YTL sermaye ile kuruldu. Sermayesi 30.10.2006'da 400.000 YTL'ye yükseltildi.

Ortakları: Mehmet Kaya, Ömer Kaya.

Şirket, İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin kamuoyunda tepki çeken fotoğraf albümü ve anahtarlık seti ihalesini alan şirket. KİK 2006/49532 numaralı ihaleyle 110 bin albüm, 110 anahtarlık satın almıştı. İhalenin sözleşme bedeli 2.498.700 YTL idi.[127]

(127) *Hürriyet* gazetesi, Emin Çölaşan, 29.6.2006

SONUÇ

TOKİ'nin 5 yıllık süre içinde yaptığı konut projelerine bir bütün olarak bakılırsa, ihalelerin şeffaf yapılıyor gibi görünmesine karşın, şeffaf yapılmadığı, ihalelerde rekabetin bir şekilde engellendiği, az sayıda şirketle ihale yapıldığı, böylece ihalelerin düşük kırımlarla iktidara yakın birtakım şirketlere verildiği söylenebilir.

Tisan şirketine verilen Ankara Yenikent Toplu Konut Alanı genel altyapı inşaatı, Mesa'ya verilen Erler Mahallesi ve Oran'daki projeler, İHE şirketine verilen Uzundere ve Menemen Asarlık'taki konutlar ile gelir paylaşımı yöntemiyle yapılan bazı konut projelerinin ihalelerinde yaşananlara bakılırsa, TOKİ ihalelerinin yasalara uygun ve herhangi bir usulsüzlük olmadan yapıldığını söylemek zor. Söz konusu ihalelerle diğer birçok ihalede devletin zarara uğratıldığına ilişkin güçlü ipuçları var.

Kurumun yaptığı bin dolayındaki 16 milyar YTL'lik konut, altyapı ve proje ihalesinin 10-11 milyar YTL'lik bölümünün iktidara yakın olduğu anlaşılan şirketlere verilmesi ise AKP hükümetlerinin, devletin önemli işlevlerinden biri olan kaynak dağıtımı işlevini düzenlerken nasıl adaletsiz ve insafsız davrandığını gösteriyor. Ülkeyi yolsuzluk batağına sürüklediği bilinen geçmiş iktidarlar döneminde bile, herhalde böyle adaletsiz bir paylaşım olmamıştı.

Büyük gelir paylaşımı ihaleleri ile TOKİ'nin parasını ödeyerek yaptırdığı büyük ihalelerin sürekli iktidara yakın şirketlere verilmesi, inşaat sektöründe liberal sermayenin tasfiye edilmeye çalışıldığına bir kanıt sayılabilir. İhale verilen şirketlerin ağırlıklı olarak İslami işadamı derneklerine üye olması, tasfiye edilen liberal sermayenin yerini İslami sermayenin almaya başladığını gösteriyor.

Basında da benzer bir durum epey zamandır herkesin gö-

zünün önünde yaşanıyor ve basının neredeyse yarısı artık İslami şirketlerin elinde. Basının ardından TOKİ ihalelerinde ortaya çıkan durum gösteriyor ki; diğer sektörlerde de sermaye el değiştiriyor.

Liberaller ile AKP, yeni anayasa tartışmaları sırasında yol ayrımına gelmişti. Liberaller ve AKP arasındaki restleşmeye varan sert tartışma, liberallerin AKP'yi terk etmeye başladığı biçiminde yorumlanmıştı. Dile getirilen yol ayrımının asıl nedeni, AKP'nin laikliği ortadan kaldıracağına ilişkin kaygılardan çok, liberallerin, sermayenin el değiştirmeye başladığını fark etmeleri olabilir. Aslında liberallerin AKP'yle yollarını ayırdığını söylemek yerine AKP'nin, artık liberallere ihtiyacının kalmadığını, bu yüzden liberalleri terk etme kararı aldığını söylemek daha doğru olur.

Eğer söz konusu adaletsiz paylaşım ülke kaynaklarından daha fazla pay alma açgözlülüğünden kaynaklanmıyorsa ve birçok insanın düşündüğü gibi AKP'nin gerçekten gizli bir gündemi varsa, adaletsiz paylaşım bu gizli gündemin gereği olarak ortaya çıktıysa, ülkenin karşı karşıya olduğu tehdidin boyutunun ne kadar büyük olduğuna işaret ediyor. O zaman sağı-solu ülkenin geleceğini düşünen herkesin, bugüne kadar konuya ve AKP'ye karşı olan bakış açılarını gözden geçirmeleri gerekiyor.

TOKİ ve EGYO ihaleleri, AKP hükümetlerinin, geçmiş dönemlerdeki yolsuzluklar nedeniyle tükenen kamu kaynaklarının yerini doldurmak için, göreve gelir gelmez büyük bir hızla kentsel ranta yöneldiğini; bu yolla çok büyük kaynaklar yarattığını; 73 milyon insanın, doğmamış bebelerin hakkı olan bu kaynakları kendisine yakın şirketlere aktardığını gösteriyor.

Araştırma kapsamının ihalelerin kimlere verildiği konusuyla sınırla olması nedeniyle TOKİ ile EGYO'nun arsa ve konut satışlarına ayrıntılı girilmedi. Erler Mahallesi'ndeki konutların iktidara yakın milletvekili ve bürokratlara, Siirt'teki tarımköy projesiyle yapılan konutların AKP'li Belediye

Başkanı Mervan Gül'ün yakınlarına, bazı konut projeleriyle yapılan konutların AKP üyesi kişilere satıldığına ilişkin iddialar ve söylentiler dikkate alınırsa, kaynak aktarımının şirketlere verilen ihalelerle sınırlı kalmadığı, kitlesel bir nitelik kazandığı öne sürülebilir.

İhalelerin kimlere dağıtıldığına bakıldığında, AKP'nin geçmişteki hükümetlerden farklı olmadığı söylenebilir.

Eski hükümetler de kamu ihalelerini kendilerine yakın şirketlere vermişti, AKP de veriyor. Geçmişteki sağ iktidarların tamamı iktidara gelir gelmez kendi zenginlerini yaratmıştı, AKP de yaratıyor; hatta biraz da fark atarak.

Eskiden hükümetler seçim dönemlerinde yüksek taban fiyatlar, memur ve emekli maaşlarına yapılan yüksek zamlar, sigorta kıyakları gibi popülist politikalarla oy alıyordu; şimdi AKP, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Fonu kaynaklarından dağıtılan paralar, yiyecek paketleri, kömür ve iftar çadırlarıyla oy topluyor. Arada değişen ne acaba? İkisi de halka o veya bu şekilde rüşvet vermek, oy avcılığı yapmak değil mi?

Eski hükümetler iktidara gelir gelmez kendilerine yakın bir medya oluşturmaya çalışırdı, şimdi AKP kendine yakın bir medya oluşturmaya çalışıyor. Hatta AKP eski hükümetlerin yapamadığını yapıp, kendine yakın büyük bir medya grubu oluşturmayı başardı.

AKP'ye oy veren onlarca milyonlarca dar gelirli ve yoksul da AKP'nin sorunları çözerek, kendi refahlarını artırmak için uğraştığını sanıyor. Bilmiyorlar ki; AKP, yoksul ve dar gelirlinin refahını artırmak için uğraşıyormuş gibi görünmeye çalışırken, kendine yakın şirketlere kaynak aktarmakla uğraşıyor. Aktarılan kaynaklarla söz konusu şirketlere yayın organlarını aldırıp, yeni yayın organları kurdurarak, kendilerini kandırmaya, öbür taraftan diğer yayın organlarını da siyasi ve ekonomik baskıyla susturarak halkın olup bitenleri bilmesini önlemeye çalışıyor.

Geçen seçim sonuçları da AKP'nin kitleleri aldatmaya dönük stratejisinde başarılı olduğunu gösteriyor. AKP'nin stra-

tejisini kapı kapı dolaşıp anlatacak bir siyasi parti bulunm
ğı için de kitleler ekonomide 200 milyar dolarlık ek dış b
100 milyar dolarlık sıcak parayla yaratılan pembe tabl
kanmayı, ianelerle ağızlarına çalınan bir parmak bala alc
mayı sürdürüyor. Bakalım bu durum daha ne kadar sürec

TABLO 1 (10 Milyar YTL Üzeri İhaleler)

Şirket Adı	Proje Adı	İhale Bedeli (YTL)	Konut Sayısı
2001 Yapı Elemanları San. ve Tic.A.Ş.	İzmir Aliağa İlköğretim16 (140 konut alt gelir)	19,144,000	500
2001 Yapı Elemenları A.Ş	Malatya Beydağı Yapraklı 1. Bölge	24,400,000	852
2001 Yapı Elemenları A.Ş	Malatya Beydağı 2. Etap 2. Kısım	23,382,000	612
Age İns. ve Tıc. A.Ş.	Balıkesir Bandırma Kayacık Konut + İlköğretim32, Cami, Sağlık Oc., Tic. Mrkz.	48,950,000	838
Age İns. ve Tıc. A.Ş.	Edirne Merkez 1. Etap Fırınlarsırtı (ilköğretim-8, kres, cami, ticaret merkezi, sağlık ocağı)	42,850,000	784
Akay İns. Ltd. Şti.	Afyon Erkmen (180), Bolvadin (272) (208 alt gelir), İlköğretim-16 camii,	41,350,000	452
Akay İns. Ltd. Şti.	Kütahya Gediz 2.Etap Konut ve Sosyal Donatısı (32 Derslikli İlköğretim, Ticaret Merkezi, Sağlık Ocağı, Şadırvan),	15,420,000	280
Akdeniz İns. (Ağaoğlu)	İstanbul Ataşehir (Batı) 3. Bölge Konut ve işyeri (myworld)	810,000,000	3639
Aknet İns. San. AŞ	Elazığ Merkez Yapraklı Mah. (264+224) 488 konut	10,480,000	264
Aknet İns.	Niğde Bor 3. Bölge (400 Alt Gelir)	18,823,000	512
Aksa İns. Tic. Tas. A.Ş. & Ahmet Çanga İns. ve Tic. Ltd. Şti. & Ayık İns. Tic. Ith. İhr. ve Turz. Lt	Amasya Merzifon Konut + İlköğretim,Cami, Tic. merkz.	29,265,000	512
Albayrak Turz.Sey. Tıc. A.Ş.	İzmir Karşıyaka Mavişehir 3. Bölge (Emlak Konut G.Y.O. A.Ş.)	175,000,000	536
Albayrak Turz.Sey. Tic. A.Ş.	İstanbul Küçükçekmece Halkalı II. Bölge 447/1-17 bölgeler (576+292)	77,114,000	868
Ali Acar İns.San.ve Tic.Ltd.Şti.	Giresun Merkez + Sos. Dnt., Karakol , bekçi kulübesi	10,621,000	240
Alke İnş. & Makro İnş. Ortak Girişim	İstanbul Gaziosmanpaşa Taşoluk 2. Bölge (606) + sosyal donatı (İlköğretim-24, Kreş, ticaret merkezi, cami, şadırvan, kütüphane)	34,958,712	606
Alke İnş. & Makro İnş. Ortak Girişim	İstanbul -Gaziosmanpaşa Taşoluk 1. Bölge (750)+ sosyal donatı (Lise-24, spor salonu, cami, şadırvan, kütüphane, 4 Adet Büfe	34,329,068	750
Alke İnş.	Sivas Merkez İşhanı 2. Etap Konut + sosyal donatı (ticaret, ilköğretim24, cami, şadırvan)	26,149,063	576

Al-Res Ins.	Eskisehir Tepebası Arsa Satısı Karsılığı Gelir Paylaşımı isi	60.000.000	448
Altındag İns. Taah. Tic. Ith. Ihr. Ltd. Şti	Dıyarbakır Erganı + sosyal donatı (ilkogretım24, ticaret mrk., cami) (128 konut alt gelir)	25.800,000	560
Altındağ Ins.	Dıyarbakır Üçkuyular 1. Etap	16,242,000	484
Altındağ Ins.Taah. Tic. İth.Ihr.Ltd.Şti.	Batman Kuyubası 3. Bölge 606 konut	34,340,000	606
Altındağ İns Taah. Tic. İth.Ihr.Ltd.Şti	Ankara Eryaman 7. Etap 1. Kısım (POLSAN)	21,495,000	768
Arda Muh. Elk. Ins. Tur. San. ve Tic. Ltd. Sti	Afyon Merkez 2. Bolge 348 Adet Konut, 1 Adet Kres ile Adalcı, Genel Altyapı ve Çevre Düzenleme	20,320,000	352
Arda Müh. Elk. İns. Tur. San. ve Tic. Ltd. Şti.	Afyon Merkez Telsiz Mah. 2. Etap konut + Sosyal donatı, anaokulu	20.320,000	352
Ascıoğlu İns. - Yımtaş İns. ortak girisimi	İstanbul Besıktas Ortaköy	42,684,021	55
Atlas Yapı - Erdınç İns.	Sakarya Adapazarı Camılı 1.Etap ve 2. Etap + (kütüphane, camı)	74,500,000	1208
Atlas yapı san.-Erdınc İns.	Kayseri Merkez Melıkgazi 2. Bölge	33.124,000	944
Atlı ins.-Biat ins.	Kocaeli - Gebze-Şekerpınar 2. Bölge + sosyal donatı (ilkoğretim32, lise24, spor salonu, sağlık ocağı, ticaret mrk., kres, camı, sadırvan) (588 alt gelir)	49,896,000	1260
Aybu İnş. San ve Tic. Ltd. Şti. & Sağır Ins. Gıda Teks. Turz. San. ve Tic. Ltd. Şti Ortak Girisimi	Adana Seyhan Gürselpasa	10,763,000	224
Ayhan Demırci Ins.	Ankara Yukarı Yurtcu-Kuyupınar I.bolge 4.Etap(Karayolları-Turkuaz)	43,480,000	730
Ayhan Demirci İns.	Eskişehir Odunpazarı 4. Etap + (ilköğretim32, lise40, 2 ticaret mrk., spor salonu, camı, kres) (96 alt gelir)	31,247,000	400
AZ-UZ İns. - Oba Ins.	Adana Sofulu 1. Bölge	22,140,000	784
Balpa Ins.	Gaziantep Merkez Şahınbey Karatas (240 konut alt gelir)	39,600,000	124B
Baltaş İnşaat	Gaziantep Şehitkamil (1104), kreş, camii, ticaret merkezi, sağlık ocağı	57,900,000	1104
Barsa İns.	Ankara Akyurt + Sosyal Dnt., (İlköğretim24, Tic. Mrkz.)	12,106,000	336
Barsa İns.	Zonguldak Merkez + ilköğretim16 (60 konut alt gelir)	10,567,000	250
Barsa İns.veTic.Ltd.Şti	Ankara Güdül (144) + ticaret merkezi,	23,513,000	144
Barsa İns.veTic.Ltd.Şti	Sakarya - Karasu 1. Böl. (160 alt gelir) + sos. don. (İÖO24, tic. mrk., cami-sad., kütüphane)	16,206,000	304

Barsa İns.veTic.Ltd.Şti	Ankara Polatlı Kuzey 1. Etap	12,912,000	392
Baytur İns. Taah. A.Ş.	İstanbul Kozyatağı	81,000,000	800
Baytur İns.Taah.A.Ş.	Bingöl Merkez Uydukent Düzağaç 2. Bölge	13,921,604	368
Begüm Yapı Tu.Tic. ve san.Ltd.Şti.	Bursa Merkez Yıldırım	15,474,104	492
Bemay İnşaat	İstanbul-Bahçeşehir 243/1 parsel ikmal ihalesi (has. payl.)	40,000,000	38
Beta İns. Tic. Koll. Şti.	Amasya Merkez 284 (176 Alt Gelir)Konut + Tic. Mrkz.	11,380,000	284
Bıat İnsaat	İstanbul Halkalı 4. Bölge	30,414,000	784
Bıat-İspa İns. ortak girişimi	Gaziantep Merkez Beylerbeyi 1. Bölge (Gecekondu Dönüşüm)	10,215,450	320
Birlik Proje İns.Ltd.Şti.	İstanbul Ümraniye Çekmeköy Kemerdere 856 Konut + 3 Adet Okul	120,000,000	883
Bozbey İns. A.Ş. Çakarlar İns. Tic. San. Ltd. Şti	Manisa Turgutlu +Sosyal Donatı (ilköğretim-24. tic. merkz.)	19,489,000	384
Bozbey İns. A.Ş. - Çakarlar İns. Tic. San. Ltd. Şti.	Antalya Merkez Çıplaklı (420 Alt Gelir)	35,249,000	892
Bozbey İns. A.Ş. - Özuyar İns.Tic.Ltd.Şti	Osmaniye Yaveriye 1.Bölge (ilköğretim-16, tic.merkezi, cami, kütüphane) (384 alt gelir)- Merkez Sosyal Donatı (ilköğretim-24,sağlık ocağı)	23,328,000	482
Bozbey İns. Ayık İns. Ortaklığı	Kırşehir Merkez Aşıkpaşa	15,083,228	384
Bozbey İns. Turz. San. Tic. A.Ş & Alpan İns. Tur. San. Ve Tic. Ltd. Şti. Ortak Girişimi	Balıkesir Bandırma Edincik Konut + İlköğretim16, Tic. Mrkz., cami	23,199,000	412
Bozoğlu İnşaat	İzmir Karşıyaka Mavişehir 2. Bölge (Emlak Konut G.Y.O. A.Ş.)	260,000,000	694
Bozoğlu İnşaat	Burdur Merkez 2. Bölge	21,243,691	576
Burtan-Ayyıldız İş Ort.	Erzincan Üzümlü (84 Alt Gelir)	13,238,000	372
Can İns. San. ve Tic. A.Ş.	Niğde-Bor 4.Bölge + ticaret merkezi	24,250,000	208
Can İns.	Niğde Bor 2. Bölge + sosyal donatı (ticaret mrk., kütüphane, cami, sadırvan)	14,738,000	496
Cemre İns. Plastik Su Ürün San. Tic. Ltd. Şti. & Gürdem İns. Elek. San. Ve Tic. Ltd. Şti. Ortak Giri	Niğde Bor 5.Bölge Konut + Tic. Mrkz., Cami	13,210,766	304
Cengiz İns. San. Ve Tic. A.Ş.	İzmir Karşıyaka Mavişehir 4. Etap 5. Kısım (7 villa+ 56 konut insaatı)	28,000,000	63

Cengız Ins.San ve Tıc. A.Ş.	Izmir Karşıyaka Mavişehir Ticaret Merkezı ve ofis Blokları Insaatı	43,600,000	
Cengız İnşaat	İstanbul Atasehir Doğu Bolgesı (Emlak Konut G.Y.O. A.Ş.)	227,700,000	675
Ceylan İnşaat A.Ş.	Ankara Yenikent İLKSAN 3. Bölge 960 konut	29,833,000	960
Ceylan İnşaat A.Ş.	Bursa Nilüfer Hasanağa I. Kısım	25,333,000	864
Cağdan Insaat	Corum Merkez 3. Bölge	27,499,000	836
Çağdan Müh. Mut. San. Tic. A.Ş.	Edirne Keşan Beyendik Beldesi, ticaret merkezi, camı, ilkoğretim-16	22,800,000	456
Çağdan Müh.Müt.San.ve Tic. A.Ş.	Kocaeli Bekırpaşa Deretepe	18,690,000	682
Çakır Yapı İnş.	İstanbul Çatalca Hadımköy 3 Etap + sosyal donatı (ticaret mrk., camı, şad.)	24,385,000	696
Çalağan İns. San.	Afyon-Emirdağ, ticaret merkezi, cami	12,000,000	230
Çukurova İnş.	Adana Sofulu 2. Bölge + sosyal donatı (ilköğretim(24), sağlık ocağı, ticaret mrk, cami)	12,482,062	308
Dag Yapı Ins. ve Ekinciler İnş	Adana Seyhan-Zincirlibağlar	61,000,000	1080
Dag Yapı İns. ve Ekıncıler İns. Ortak Girişimi	Adana-Merkez-Yüreğir 400 yataklı hastane	59,995,000	
Dağ Yapı Ins.	Tokat Merkez Dedeli 2. Bölge	21,866,810	438
Dag Yapı İns.	Balıkesir Merkez Aysebacı Mevki (2. Bölge)	21,476,000	496
Dag Yapı İns.	Balıkesir Dursunbey Çiftcı Mah.	21,476,000	48
Dağsan İnsaat	Hatay Kırıkhan	11,097,964	296
Dıodan İnş. Org. Taah.	Tokat Nikşar 2.Bölge konut + ticaret merkezi, cami	14,498,000	240
Doğcan ins.	Kahramanmaras - Afşin + sosyal donatı (ilköğretim24, ticaret mrk., cami) (112 alt gelir)	11,766,000	272
Doğcan İns.İş Mak. San. Tic. Ltd.Şti	Sırnak Cizre(160), Silopi(96) + (2 ticaret mrk., 2 cami-şad.)	14,028,426	256
Durmaz İns. San. Tic. Ltd. Şti	Batman Tilmerç 608 Adet Konut İnşaatı	17,023,000	608
Durmaz İns.San.Tic.Ltd.Şti	Uşak Merkez 3. Bölge (168 alt gelir)	18,350,000	520
Durmaz Insaat	Gaziantep Merkez Beylerbeyi 2. Bölge (Gecekondu Dönüşüm)	28,335,000	824
Durmaz Oto Pet. Ür. San.Tic.Ltd.Şti	Batman Kuyubaşı 2. Etap Konut + Tic. Mrkz., Ilkoğretim24, Sağlık oc., Cami	15,822,000	214
Eksıoğlu- Gürbüz - Kare İns Ortak Girişimı	Istanbul Bahçesehir 3. Bölge (Emlak Konut G.Y.O. A.Ş.)	215,902,440	590
Eksioglu İns.	Kocaeli Merkez Bekirpaşa Akçakoca Konut + sosyal donatı (ilköğretım24, ticaret merkezi)	23,400,000	420
Eksioglu	İzmir Konak Uzundere 2. Etap	39,998,525	1176

Emay Ins.	Istanbul Buyükçekmece M.Sinan (Emlak Konut G.Y.O. A.Ş.)	120,000,000	666
Emay Ins.-İpek İns. Ortak Girisimi	İstanbul Atasehir (Batı) 1. Bölge (KentPlus)	390,000,000	2044
Emay Ins.Taah. San.Tic.A.Ş	Düzce Merkez Nalbantoğlu	13,295,000	55B
Emlak Pazarlama İns.-Fideltus İns. Tic.A.Ş- Öztaş İns	İstanbul Bahçesehir Ispartakule 1.Bölge + tic. Merkz. (Emlak Konut G.Y.O A.Ş.)	519,075,770	2131
Emlak Pazarlama Ins.-Fideltus İns. Tic.A.Ş- Öztaş Ins.	İstanbul Bahcesehir Ispartakule 2.Bölge + tic. Merkz. (Emlak Konut G.Y.O. A.Ş.)	565,821,516	2232
Er yapı San. Tic. Koll. Şti.	Karaman Merkez Değirmendere	28,600,000	720
Eras İns. San. Tic. A.Ş.	Kayseri Bünyan Konut + Tic. Mrkz., Cami, Ilköğretim16	13,590,000	214
Eras İns. San. Tic. A.Ş.	Kayseri Pınarbası 2.Etap (144) (80 alt gelir)+ sosyal donatı (İlköğretim-8, ticaret merkezi, kres, kütüphane ve camii)	10,210,000	144
Eras İns.	Aksaray Merkez + sosyal donatı (ilköğretim24, ticaret mrk., cami)	20,700,000	504
Eras Ins.	Aksaray Merkez 360 konut insaat isi	18,827,000	360
Eras İnsaat	Kayseri - Merkez 4 Bölge (476 konut alt gelir)	13,083,000	476
Erdinç Ins. Taah. Tic. Ltd. Şti.	Nevşehir Merkez Yeniücüncü	14,105,000	504
Erkut İns. San. Tic. A.Ş.	Kayseri Incesu Konut + İlköğretim16, Tic. Mrkz., camı	21,948,000	432
Ermit İns. - Acarlar İns.	Ağrı Patnos + sosyal donatı (ilköğretim32, ticaret mrk., camı Şdırvan, Genel Altyapı)	11,810,000	224
Ermit İns. - Doğcan Ins.	Muğla Merkez-Kotekli (208 konut alt gelir) + sosyal donatı (ilköğretim24, ticaret mrk.)	40,848,000	880
Ermit Mühendislik İns. San. Tic. Ltd. Şti.	Erzincan Çarşı Mah. 1. Etap	12,748,000	368
Ermit Mühendislik İns. San. Ve Tic. Ltd. Şti.	İzmir Tire Konut + İlköğretim, Tic. Mrkz.	21,950,000	320
Ermit Mühendislik&Doğcan İns.&Aksay İns.	Kahramanmaraş Elbistan ilköğretim24, Tic. Mrkz., Cami	36,290,000	504
ERS Ins & Halis Çoban İns. Ortak Girişimi	Denizli Irlıganlı (296)+sosyal donatısı (İlköğretim-24, cami, sadırvan, ticaret merkezi), Honaz (384) +sosyal donatısı (İlköğretim-24, camı, sadırvan, ticaret merkezi)	37,897,000	680
Eryapı San. ve Tic. Koll. Şti. & Bayburt İnsaat Ortak Girişimi	Bayburt Merkez Gencosman 1,2. Etaplar	33,763,260	156

Eryapı San. ve Tic. Koll. Şti.&Bayburt İnşaat Ortak Girisimi	Bayburt Arpalı Tarımköy (80 konut) - İO (8 ders.) - Bayburt Mrk. 1. Böl. Sos. Don. 300 kişilik Yurt - 24 ders. Lise - Spor Sal. - Bayburt Merk. 2. Böl.120 konut + 61 dükkan + 1 Çelik Köprü	24,414,000	200
Eryapı San. ve Tic. Koll. Şti.	Kayseri - Merkez 5. Bölge	24,145,000	656
Eserler İns. - Reha Ins. ortak girisimi	Mardın Kızıltepe Konut+Sosyal Donatı	26,915,000	576
Esha Ins. San.ve Tic. Ltd.Sti	Izmir Konak Uzundere (ilk.44, lise38, ticaret, sağlık oc., cami) + Örnekköy (ilk.32. lise32, spor salonu, ticaret)	20,298,000	
Etemhan Ins. San. Ve Tic. A.Ş. & Gür-Dağ Muh. Ins. San. ve Tic. Ltd. Şti. Ortak Girişim	Van Kevenli 1. Etap Konut+ ilköğretim40, Tic. mrkz., Cami	20,394,000	368
Fatih Petrol Ins. San ve Tic. A.s.	Gaziantep Merkez Şehitkamil konut + ilköğretim-32, spor salonu, camı, kres, ticaret merkezı, sağlık ocağı	45,521,000	1060
Fetih İnşaat	İzmir Menemen Asarlık 2.Etap (544) + sosyal donatısı (İlköğretim-8, cami, sadırvan, ticaret merkezi).	23,449,000	544
Fuat Çelik Ins.	Bursa Nilüfer Kayapa + sosyal donatı	16,900,000	368
GapMetas Ins. - Bucaklar Ins	Diyarbakır Uçkuyular 4.etap	34,321,000	960
GapMetas İns. - Bucaklar İns. ortak girişimi	Ankara Polatlı 2.Etap, Sosyal Donatılar (İlköğretim-32 , Ticaret Merkezi, Kres, Sağlık Ocağı, Camı, Şadırvan)	37,723,000	648
GapMetas İns. - Bucaklar İns.	Tekirdağ Merkez 1. Bölge(ilköğretim24, tic.mrkz., camı, şadırvan) (80 Alt Gelir)	27,712,000	580
Genç İnşaat	Trabzon Yomra Kasüstü 400 Yataklı Hastane	57,537,777	
Gestaş İns.Tic.ve San.A.Ş.	Ankara Eryaman 1660 konut (OYAK)	49,370,000	1660
Girişimciler İns.	Bolu Merkez-Kürkcüler + sosyal donatı (ilköğretim24, ticaret, camı, şadırvan)	14,600,000	348
Girişimciler İns.san. ve Tic.A.Ş.	Karabük Cevizlidere 2 bölge (432 konut) + sosyal donatı (ilköğretim24, 2 ticaret, camı)	25,800,000	432
Girişimciler İns.San.ve Tic.A.Ş.	Bolu Merkez Karaköy Paşaköy 1.etap konut + İlköğretim24, Tic. mrkz., Camı, şadırvan	26,890,000	500
Girişimciler İns.San.ve Tic.A.Ş.	Yozgat - Yenifakılı (96), Çayıralan (72), Sarıkaya (192) + Ticaret Merkezi	16,620,000	360
Gökdelen Ins- Sinan İns.	Istanbul Halkalı 1. Köprülü Kavşak Insaatı	11,385,686	

Göksar İnş.	Malatya Beydağı sosyal donatı (lise40, tic.mrk., sağlık ocağı, kütüphane, cami-şadırvan)	11,378,000	
Güç-Ar Inş A.Ş.-Sıma Inş. ortak girişimi	Adıyaman Merkez Esentepe 1. Bölge	14,480,000	468
Güç-Ar Inş. San. Tıc. A.Ş.	Elazığ Sursürü	19,481,000	308
Gül-İş İnş. San Tic Ltd. Şti.	İzmir Karşıyaka Örnekköy	20,605,000	808
Gülkeleşoğlu İnşaat & İfaş Yapı San. & Ar-Ke İnşaat & 2M İnşaat & Gül iş İnşaat Otak Girişimi	İstanbul Bahcesehir 11. Bölge	547,000,000	600
Günsayıl İnş.	Ankara Temelli 2. Bölge + sosyal donatı (İlköğretim(16), sağlık ocağı, camı sub., şadırvan) ve cevre düzenleme	17,700,092	432
Gürbüz ınş.-Taş ınş.	Rize Merkez Gülbahar (96), Fındıklı (48), Ardesen (164), Çayeli (156)	13,225,000	464
Gürbuz Insaat San. ve Tıc. Ltd. Şti.	Gümüşhane Merkez(250), Torul(80) Konut + ilköğretim okulu(16), ticaret mrk.	17,415,000	338
Gür-Dağ Müh. İnş. San. Ve Dış Tic. Ltd. Şti. & Aba İnş. San. Ve Tic. A.Ş. Ortak Girişimi	Sivas Yıldızeli 208 (96 Alt Gelir) Konut + ilköğretim16, Tic. mrk., Cami	17,163,000	208
Gür-Dağ Müh. İnş. San. Ve Dış Tic. Ltd. Şti.	Ordu Gölköy (Alt Gelır 96 Adet) Konut + Tıc Merkz. , Cami, İlköğretim16	12,363,000	208
Gür-Dağ Müh İnş.	Mardın-Mıdyat (64 alt gelir) + (ilköğretim24, tic. mrk., cami,.)	22,895,000	304
Guryapı İnşaat	Konya Karapınar Sandıklı	10,583,000	336
Halil Avcı İnş.	Osmaniye Kadirli 2. Etap (Tic. Mrk., Camii)	11,093,000	160
Hasan Sever Inş. Ltd. Şti.	Gaziantep - Şahinbey (Kentsel Yenileme) +(2 cami, tıcaret merkezı, kütüphane, saglık ocağı)	65,227,000	1260
Haşemoğlu İnş. San. Ltd. Şti. - Pekerler İnş. Tic. Koll. Şti. Ortak Girişimi	Erzurum Merkez Dere Mah. Yıldızkent 2. Bölge + Sosyal Donatı (İlköğretim24), Tıcaret mrkz., Cami, Kütüphane	17,930,000	420
Haşemoğlu Inş.	Kars Merkez Yenimahalle 2. Bölge	18,995,000	528
Hatas İnş.san.Tıc.	Karabük Merkez Kılavuzlar Mah. 672 odalı Yurt + Sosyal Tesıs, Yemekhane, Cami	12,500,000	
Hatem İnş.	Nevşehir Merkez Yeniüçüncü 3. Etap	14,580,000	288
Hatem Insaat ve Tic. A.Ş.	Nevşehir Merkez Sosyal Donatı (ilköğretim okulu, ticaret merkezi)	14,580,000	

Hazinedaroğlu Ins.	Istanbul Pendik Şehli Mah. 1. bölge (592 Alt Gelir Grubu)	31,870,000	1056
Hazinedaroğlu Ins.	Istanbul Çatalca Hadımköy 2. Bölge 904 konut	27,718,000	904
Hıperbol Insaat Paz Ltd.Sti	Diyarbakır Kayapınar Konut (384) - Ergani Karakol Binası	21,420,000	384
Hona Ins. A.Ş.	Tekirdağ Çerkezköy Kapaklı	33,000,000	204
Hukmu Peker Ins.	Ankara Eryaman 6. Etap OYAK II Kısım (7 Bölge)	10,525,000	296
Ilgın İns. Ic ve Dış Tic. A.Ş. & Bucaklar İns. Ortak Girisim	Sanlıurfa Akabe 6. Etap Konut + Ilkoğretim24, Ilköğretim16, Spor Salonu, Cami, 2 Adet Kres, 3 Adet Tic. Mrkz.	79,674,000	1136
İda İns - Çelikler İns.	Bursa Orhangazi 2. Etap Konut + Sosyal Donatı (252 Alt Gelir)	11,739,000	336
İhe İns. - Ve-Na İns	Ankara Yukarı Yurtcu-Kuyupınar (Karayolları-Turkuaz) 1. Bölge 3. Etap + ticaret mrk.	66,960,000	1272
İhlas Holding- Ihlas Yapı Tur. ve Sağ. A.Ş. Ortak Girisimı	İstanbul Avcılar Ispartakule 1. Bölge + ticaret mrk., ilköğretim, lise, cami (Arsa satısı karşılığı gelir paylasımı) (BİZİM EVLER)	202,500,000	724
İlcı İns. San. Tic. A.Ş.	Batman Kuyubası I. Bölge 382 konut	21,239,000	382
İlci ins.	Ordu Fatsa Konut + sosyal Donatı (ilkoğretim-16, Ticaret mark Cami, Kütüphane Şadırvan)	13,993,000	320
İlci-İntes İns. San. ve Tic. A.Ş. Ortak Girisimi	Şanlıurfa Merkez Akabe 2. Bölge	10,979,000	432
İlsan İns- İlyapı İns.	Tunceli Merkez Ataturk Mah. (İlköğretim8, Ticaret mrkz.)	10,743,000	222
İlsan İns. - İlci İns. ortak girisimi	Ankara Protokol Yolu 4. Bölge (1.008 konut) +(kreş, ticaret mrk., cami-sad., sağlık ocağı, kütüphane, imamevi, kafeterya)	49,443,000	1008
İlsan ins. - İzci ins.	Malatya Beydağı 2. Etap 1. Bölge lise-40 (616 Alt Gelir)	30,439,500	920
İnta Müh.Mim.İns. San.ve Tic.Ltd.Şti.	Sinop Merkez İlköğretim16, Tic. Mrkz., Cami	11,420,000	272
İntes Insaat San. Tic. A.Ş. - FIBA Gayrimenkul Gel. İns. Yat. A.Ş. Adı Ortaklığı	Istanbul Bahçeşehir 4. Bölge - (MANOLYA EVLERİ)	137,845,190	374
İntes-İlsan Ortak Girisimi	Bursa Nilüfer Hasanağa II. Kısım + Sosyal donatı	28,107,000	720
Intes-İlsan ortak girisimi	Bursa Nilüfer sosyal don. (ilköğretim okl., alısveris mrk. kafe., spor sal., cami su basmanı)	28,107,000	
İntim ins.	Diyarbakır Üçkuyular 400 Yataklı hastane+ Cami, Kafeterya	55,190,000	

Intım Ins.Tic.Mus Ltd.Sti.	Sakarya Adapazarı Korucuk 250 yataklı Devlet Hastanesı Insaatı	21,945,000	
Iska Ins - Pakt Ins.	Dıyarbakır Uckuyular 3. Etap (240 Alt gelir)	29,895,074	608
İskar İns	Burdur Bucak Konut + sosyal donatı (ilköğretim24, ticaret merkezi, camı-sadırvan)	12,947,000	264
Iz-ka Ins ve Gap Metas Ins.	Şanlıurfa Bırecık Konut + sosyal donatı, ilkoğretim-24 (176 Alt Gelir)	19,584,879	410
K.F.S. İns. Tıc. Ltd. Şti.	Zonguldak Alaplı Konut + İlköğretim, Tic. mkz., Camı	15,399,000	262
Kalyon İmar	Rize Pazar Kocaköpru (78 Afet Konutu)	47.366,000	168
Kalyon İns.	Ankara Yukarı Yurtcu-Kuyupınar 1.bölge 5.Etap (Karayolları-Turkuaz) + sosyal donatı (ılköğretim (24), lise(32), ticaret mrk. Sağlık Ocağı, Kreş, 2 Spor Salonu, Camı - Şadırvan)	43,682,000	564
Kalyon İns.	Ankara Yukarı Yurtcu-Kuyupınar (Karayolları-Turkuaz) 2.Bölge	19,616,000	426
Kalyon İns.	Ankara Protokol Yolu 2. Etap	13,416,000	496
Karataş İns. Mak. ve San. Tic. A.Ş.	Manısa Merkez Horozköy	13,716,000	416
Karatas İns. mak.San. Tic.A.Ş.	Mersin Erdemlı 1. Bölge	14,715,000	480
Karatas İns.	Adıyaman Besnı 2. Etap + sosyal donatı (camı, ticaret mrk.) (64 konut alt gelir)	10,830,000	260
Karatas İns.Mak. Ve San.Tic.A.Ş.	Konya Selcuk Üniversitesi 528 Adet Konut ve Sosyal Donatı	21,930,000	528
Karatas İnsaat	Adana Kargakekeç 1 Bölge	11,630,000	336
Kasva İnşaat	Adana Yüreğir 2. Bölge	18,889,000	580
Kobalt İns. Tur. Tic. A.Ş.	Ordu Ünye Tic. Merkezi, Cami, Şadırvan (140 alt gelir)	19,241,000	448
Kobalt İns.	Kırklareli Merkez + sosyal donatı (ilköğretim24, ticaret mrk., sağlık ocağı, cami-şadırvan) (192 konut alt gelir)	17,396,548	456
Kobalt İns.	Istanbul Çatalca Hadımköy 1. Etap + Sosyal Donatı, (Tic. Mrk., Cami, Şadırvan)	10,443,000	392
Kocoğlu İns. San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul Halkalı 6 Bölge	45,300,039	944
Kocoğlu İns. Ve San. Tic A.Ş.	Diyarbakır Şilbe 3. Etap	31,539,000	960
Kocoğlu İns. Ve San. Tic A.Ş.	Diyarbakır Şilbe 576 konut insaatı	15,776,000	576
Kocoğlu İns.	Samsun Merkez Adalet Mh. + sosyal donatı (ilköğretim-24, tic. mrk.)	22,769,000	672
Kom Yapı Hazır Beton-Prefabrik İns. Taah. San. Tic. A.Ş.	Konya Beysehir Konut + sosyal donatı (ilköğretim(24), ticaret mrk, kütüphane, cami sub.)	16,981,000	448

Kom-Yapı Hazırbeton Prefabrik İnş. A.Ş.	Aksaray Zafer mah. 3. Etap Konut - Ortakoy Cami İns - Eskil Cami İnş.	14,498,000	330
Kontaş İns. - Canberk İns. Ortak Girişim	Ankara Eryaman 8-9. Etaplar	207,090,124	1154
Kontaş İns. - Canberk İns. Ortak Girişimi	Ankara Eryaman 10. Etap Konut + Tic. Merkz., Yüzme Havuzu, Anaokulu	100,000,000	534
Kontaş İnş. Canberk İns. ortak girişimi	İstanbul Bahcesehir T1 Bölgesi	240,000,000	395
Kur İnşaat	Ankara Eryaman 6. Etap OYAK II Kısım (3. Bölge)	17,200,000	472
Kuzu İns. - Bozoğlu İns. ortak girişimi	İzmir Konak Uzundere 4. Etap	18,300,685	616
Kuzu Ltd.Şti ve Bozoğlu İns.	Izmir Konak Uzundere 3. Bölge	19.763,702	616
Kuzu Toplu Konut Insaat Ltd. Sti	İstanbul Halkalı 5. Bölge	50,950,000	1108
Kuzu Toplu Konut İnsaat Ltd. Şti.	İstanbul Bahcesehir 10. Bolge (SPRADON)	103,300,000	394
Kuzu Toplu Konut İnsaat Ltd. Şti.	Ankara Kecioren (Arsa satısı karşılığı gelir paylaşımı)	80,800,000	428
Kuzu Toplu Konut İnsaat Ltd. Şti.	Istanbul Halkalı 1. Bölge	66,190,000	1116
Kuzu Toplu Konut İnsaat Ltd. Şti.	Ankara Altındağ-Gültepe (Cecekondu Dönüşüm) Konut + Sosyal Donatı, 8 Dükkan, İlkoğretim16, Sağlık Oca., Cami, Şadırvan	45,350,000	784
Kuzu Toplu Konut İnsaat Ltd. Şti.	İstanbul Bahcesehir 9. Bölge (SPRADON)	38,000,000	179
Kuzu Toplu Konut İnşaat Ltd. Şti.	İstanbul Halkalı 550 ada	22,496,000	560
Kuzu Toplu Konut İnşaat Ltd. Şti.	Kars Merkez Karacaören Mahallesi 180 konut ınsaatı	10,680,000	180
Kuzu Toplu Konut İnşaat Ltd. Şti.- Garipoğlu İns. Ortaklığı	Istanbul Bahcesehir 6. Bölge (SPRADON)	156,000,000	352
Kuzu toplu Konut Ltd.	Ankara Altındağ Aktas - Doğantepe Konut+ Sosyal Dnt., Tic. Mrkz., Camı, Kütüphane	24,958,000	718
Mahit Topal-Çapa Ortak girişimi	Hatay Antakya Günyazı	16,195,000	392
Makek-Siyah kalem İş ort.	Kastamonu Merkez 2. Bolge	19,460,000	624
Maksem Yapı İnş. San. Ve Tic. Ltd. Şti.	Balıkesir Edremit Konut + İlköğretim8, Tıc. Merkz., Cami	23,722,000	412
Mehmet Çelik İnş. - Tek Çelik İns. - HTM Mimarlık Müh. İnş. ortak girişimi	Istanbul Esenler İkitelli (misstanbul)	270,000,000	936
Mehmet Çelik İns.	Ankara Protokol Yolu 1. Bolge 400 konut	12,879,000	480

Mehmet Çelik-Buket İnş.-Tokal İnş.- Hat San. İnş. Ortak Girişimi	İstanbul Ümraniye Tasdelen	43,500,000	346
Merve İnş.	Edirne Keşan Yenimuhacır Konu+ İlköğretim8, Tic. Mrkz., Camı	12,319,000	240
Mesa Mesken A.Ş.	Ankara Etimesqut-Erler + sosyal donatı (ticaret mrk., spor mrk., katlı otopark)	36,960,000	408
Mıthat Topal İnş.-Çapa İnş.	Hatay Reyhanlı (80 alt gelir) + (ilköğretım8, tıcaret mrk., camı-sadırvan)	13,274,000	272
Mustafa Ekşı İnş.	Kocaelı - Merkez-Bekirpaşa-Tavşantepe	18,725,000	402
Mutlu İnşaat Tic.ve San. A.Ş. Ve Ortakları ortak Girişımı	İstanbul Ataköy Konutları 6. Mah İlköğretim-16	347,214,076	950
Nahya İnş.	Hatay Dörtyol + sosyal Donatı (İlköğretim24, Tic. merk)	16,245,000	360
Nahya İnş.	Ankara Ayaş Konut + sosyal donatı (ilköğretim16, ticaret mrk., cami, sadırvan)	12,800,000	288
Nuhoğlu İnş.	Ankara Protokol Yolu 3. Etap (480 konut) + sosyal donatı (ilköğretim, lise, 2 spor salonu)	20,275,000	480
Nuhoğlu İnş.	Karabük Cevizlidere 1. bölge 384 Konut ve Katlı Otopark İnşaatları ile Ada İçi Altyapı, Genel Altyapı ve Çevre Düzenlemesi	15,500,000	384
Nuhoğlu İnşaat	Ankara Yenikent sosyal donatı (anaokulu, lise, ilköğretim, spor salonu, cami, sağlık oc., ticaret)	10,699,000	
Ok-Kan İnş Ve Tic. Ltd. Şti.	Konya Seydişehir + ilköğretim16, kreş, ticaret merkezi	22,545,000	384
Or-Han İnşaat ve Tic.Ltd.Şti. - Grant İnş. Dış Tıc. ve Tur.San.Ltd.Şti. ortak girşimi	İstanbul Atasehir 4. Etap Konut ve İşyeri (Gelir paylaş. Esasına göre inşaatı ve satışı)	31,525,824	180
Orma Ulus. İnş. Tic. A.Ş.	Trabzon Akcaabat (376 konut) -	20,100,000	390
Orucoğlu Aka İnş.	Giresun-Alucra (ilköğretim-16, Tic. Mrkz., spor salonu, cami)	11,148,000	160
Ömer Osman Kılınç İnş.	Eskişehir Tepebaşı Şeker Mah.	21,650,000	644
Öz ER-KA İnş-Çelikler İnş.	Amasya Suluova Konut + sosyal donatı (ilköğretim24, cami, sadırvan)	11,930,747	264
Öz-Den İnş.	Kırşehir Kaman Konut + Sosyal Donatı (Ticaret Merkezi)	11,850,000	320
Özekıp İnş. Ltd. - Hedef İnş. Ltd. ortaklığı	Aydın Merkez	23,750,000	600
Özekip İnş. San.ve Tic .Ltd. Şti. + Hedef İnş. Tic. San. Ltd. Şti. Ortak Girişimi	Sakarya Adapazarı Korucuk 3. Etap 800 Konut - Bilecik Merkez ilköğretim16	34,751,000	800

Özekip İnş.-Hedef İnş. ortaklığı	Konya Ereğli Yellice 400 Konut + sosyal donatı (ticaret merkezi, sağlık ocağı, mescit)	15,650,000	400
Özensan İnş.	Tokat Turhal (80 Alt Gelir)	18,265,000	380
Özge İnş.	Kahramanmaraş Merkez Serintepe Sosyal Dnt. ilköğretim16, tic. mrkz., cami, şadırvan ve bekçi kulübesi- Adıyaman Kahta Sosyal Dnt. ilköğretim16, tic. mrkz., cami, şadırvan	15,407,000	200
Özgünsan Yapı Prj. Mım.San.Tic.Ltd.Şti.	Isparta Uluborlu (176) ticaret merkezi;	14,388,000	176
Öz-kar Ins Tıc. ve San. A.Ş.	Adana Yureğır Köprülü Mah. 988 Konut ve sosyal Donatısı (32 Derslıklı Ilköğretım, 32 Derslıklı Lıse, Spor Sal., Sağ. Oc., Tic. Mer., Camii, Sad., Kütp , Saat Kul.),	55.338,000	988
Öz-kar Ins. Tic. ve San. A.Ş	Ankara Sıncan Yenikent İLKSAN 1. Bolge 932 konut	29.738,000	932
Öz-kar İns. Tic. ve San A.Ş.	Yozgat Merkez 2. Bölge + Sosyal donatı	25,725,000	492
Öz-kar İnş. ve Can İns.	Ankara Yukarı Yurtcu-Kuyupınar (Karayolları-Turkuaz) 1. Bölge 1. Etap + ticaret mrk.	58,638,000	1152
Özsınan İnş & Aytaş Çev. Sis. İnş. Ortak Girişimi	Antalya Merkez Kepez 1.bölge (Kentsel Yenileme)	17,645,000	448
Özsınan İnş.	Ankara Sincan Yenıkent Ortapınar 2. Bölge + sosyal donatı (ilköğretım(24), lise(24), spor salonu, kres, ticaret mrk., yemekhane)	18,436,000	392
Özsinan ins.	Trabzon Bahçecik 1. Bölge	16,933,000	326
Özuyar İnş.Tic.Ltd.Şti	Adana Seyhan Sarıhular sosyal donatı, ilköğretım(32), lise(32), cami, sadırvan, 3 adet büfe, spor salonu, tıc. mrk., +SHÇEK sevgı evleri, karaısalı 96 konut	22,750,000	96
Özuyar İnş.Tic.Ltd.Şti	Adana Karaisalı 2.Etap 96 konut	22,750,000	96
Özyapı Ins - Delta İnş. Ortak Girişimi	Kocaeli Gölcük (358 Altgelir)	39,726,000	856
Pakt İnş. Tic. Ltd. Şti.	Diyarbakır Şilbe İlköğretim32, Lise24 - Üçkuyular İlköğretim40, Lise40 sağlık ocağı, camii, kres, 2 spor salonu,	17,490,000	
Sarıdağlar İnş.Tic.Ltd.Şti.	Afyon Dınar Konut + sosyal donatı (ılköğretım16, ticaret mrk., cami, sadırvan)	13,930,000	352
Sec Yapı İnş. Tur. Tıc. Ltd. Şti.	Mardın Merkez Nur Mah. 2. Etap + sosyal donatı (ılköğretım16, ticaret rnrkz., camı, sadırvan, bekci klb.)	25,912,000	512
Sec Yapı İnş. Tur. Tic. Ltd Şti.	Amasya - Gümüshacıköy	24,214,000	112
Sec Yapı İnş. Tur. Tic. Ltd. Şti.	İstanbul Pendik Şehli Mah. 2. bölge + Sosyal Donatı	21,149,000	680

Sec Yapı İnş.	Samsun Merkez Çobanlı Atakent 2. Etap	11,776,000	348
Sec Yapı İnş-Aslantaş İnş	Iğdır Merkez + sosyal donatı (ilköğretim24, ticaret mrk., camı-şadırvan) (112 alt gelir)	13,374,000	288
Sec Yapı İnş.Ltd.	Kocaeli Merkez Gündoğdu 2 Bölge (338 alt gelir) + sosyal donatı (ilköğretim36, spor salonu, camı, imamevı)	12,395,000	338
Seha İnş.	Düzce Merkez (MEMUR-SEN) (72 Alt Gelir)+ Sosyal Donatı, Tic. Mrkz., camı. Sağlık Ocağı, Yönetım Merkezi, Kreş.	36,070,000	588
Seha İnş.	Mersin Anamur-Ören 1.Etap (lise-24, cami-şadırvan, ticaret merkezi, sağlık ocağı) (280 alt gelir)	35,197,500	560
Seha İnş.	Konya Merkez Selçuklu 2. Bölge	29,195,000	960
Ser inşaat Tic. Ltd.Şti	Bilecik Merkez İstiklal Mahallesi 2. Etap 1. Bölge	15,400,000	278
Serel Yapı End. Tic.ve San. Ltd. Şti. & Aydur İnş. Taah. Tic. San. Tur. Taş. Hiz. Ltd. Şti. Ortak Gi	İstanbul Halkalı 7. Bölge	32,500,000	720
Serel Yapı İnş.	Uşak Merkez Kuyucak	10,875,000	300
Siyah Kalem Müh. İnş. San. A.Ş.	Eskişehir Tepebaşı Aşağısöğütönü Konut + Lise40, İlköğretim24, Spor Sa., Kreş, Cami, 2 Adet Tic. Mrkz	81,980,000	1265
Siyah Kalem Müh. İnş. San. Ve Tic. Ltd. Şti & Hasan Eksi Ortak Girişimi	İstanbul Tuzla Aydınlı 2. Bolge (gecekondu dönüşüm)	36,701,000	984
Siyah Kalem Müh. İnş. San. Ve Tic. Ltd. Şti. & İttifak İnş. Teks. Gıd. Tur. Oto. Elk. İç. Ve Dış Tic	Eskişehir Odunpazarı Vadişehir 1072 Konut+Lise40, İlköğ.24, Spor., Kreş, Cami, Tic. Mrkz.	72,608,000	1072
Siyah Kalem Müh. İnş. San. Ve Tic. Ltd. Şti. & İttifak İnş. Teks. Gıd. Tur. Oto. Elk. İç. Ve Dış Tic	Eskişehir Ertuğrulgazi Mah. (144 konut)	72,608,000	144
Soyak İnş. Soyak Toplu Konut Ortak Girişimi	İzmir Karşıyaka Mavişehir 1. Bölge (Mavişehir)	215,000,000	1568
Soyak İnş. ve Tic. A.Ş.- Soyak Yapı İnş. San. ve Tic. A.Ş. Ortak Girişimi	İstanbul Ataşehir 1864 Ada 1 parsel Konut ve İşyeri		

	(Gelir paylaşımı esasına göre insaatı ve satısı)	503,117,857	3300
Soyak İnsaat ve Ticaret A.Ş.	Istanbul Küçükcekmece Halkalı (Olympiakent) 1. etap	137,375,350	1364
Soyak İnsaat ve Ticaret A.Ş.	Istanbul Küçükcekmece Halkalı 4. Etap (664) ve 3.Etap (1564) (Olympiakent) 2. Etap	60,761,121	2228
Şira İns. - Sec İns.	Bursa Osmangazi + İlköğretim32, cami, sadırvan	34,385,000	912
Tas İns	Ankara Kuzey Kent Girisi 3. Etap	31,450,000	530
Tas Yapı İns	İstanbul Bakırköy Kartaltepe (Emlak Konut G.Y.O. A.Ş.)	105,000,000	219
Tek-Art İns. A.Ş.	Istanbul Küçükcekmece Halkalı (182/1) 3. Kısım	26,938,755	1152
Tek-Art İns. A.Ş.	Istanbul Küçükcekmece Halkalı (182/1) 1. Kısım	24,862,000	912
Tek-Art İns. A.Ş.	Istanbul Küçükcekmece Halkalı (182/1) 2. Kısım + sosyal donatı (ilköğretim(32), Ticaret Mrk., spor salonu)	16,162,862	576
Tek-Art İns.	Kocaeli Merkez Gündoğdu 1. Bölge	42,000,000	1040
Teknotes İns. - Çaba İns. Ortak girisimi	Ordu Merkez 742 konut + sosyal donatı (İlköğretim-16, Ticaret mrk., Kütüphane, Sağlık ocağı, camı-sadırvan))	39,339,000	742
Tepe İns - Tesan İns. Ortak Girişimi	Erzincan Çarsı Mah. 2. Etap (konut+ticaret+semt konağı)	22,288,605	512
Tepe ins.-Erkut ins.-	Kayseri Merkez Melikgazi 3. Bölge	37,740,000	1184
Tepe İns.ve San.A.Ş.	Bingöl Merkez Uydukent Düzağac 4. Bölge	10,485,265	288
Tez Mim. Müh. İns.	Balıkesir Manyas 2.Etap (Tic. Merk.,İlköğretim-24, camı,Şadırvan,Kütüphane)	12,464,791	252
Toprak Yapı İns. Tur. Pet. Mad. Gda. Oto. Tekstil. İth.San. Tıc. Ltd. Sti.	Mersin Silifke + İlköğretim24, Ticaret mrkz., Cami, Şadırvan, Bekcı Kulübesi	35,388,000	536
Toprak Yapı İns. Tur. Pet. Mad. Gıda Otom. Teks. İth. San.Tic. Ltd. Şti. & Özoğuz Insaat Ortak Gırıs	Ankara Kuzey Kent Girisi 1. Etap + ilköğretim24	47,100,000	710
Tulip Gayrimenkul-Mertkan İns.- Ilci İns.-Fms İns.	İstanbul Bahcesehir 460-62/1 parsel	415,800,000	1700
Tuna İns.	Ankara Eryaman 6. etap OYAK II. Kısım (1. bölge)	14,949,000	384
Turan Hazınedaroğlu İns.Tic.A.Ş.	Ankara Eryaman 7. Etap III. Kısım	21,600,000	760

Turan Hazinedaroğlu Ins.Tic.A.Ş.	Bingol Merkez Uydukent Duzağaç 1 Bolge	17,293,108	448
Turan Haznedaroğlu - Özyazıcı Ins. ortaklığı	İstanbul Kucukcekmece Halkalı III. Bolge 451/10 parsel (264+96)	63,270,000	360
Turan Haznedaroğlu Inş Tic.A.Ş.	Sakarya Adapazarı Korucuk II. Etap 936 konut insaatı	25,950,000	936
Turkerler Ins. Turz Mad. Enj. Urt. Tic. Ve San. A.Ş	Ankara Kuzey Kent Girisi 2. Etap Konut + Anaokulu	47,247,613	754
Türkerler İnsaat	Samsun Merkez 400 Yataklı Hastane	59,493,000	
Ulusal Ins. San. Ltd Şti ve Kalyon Ins. San. Tic. A.Ş. Ortak Girisimi	Van Edremit Sarmansuyu	55,943,000	1688
Uransan Dış Tic. Taah. Yat.A.Ş.	Ankara Yenikent ILKSAN 2. Bölge 896 konut	27,744,296	896
Uransan Dis Tic. Taah. Yat.A.Ş.	Ankara Mamak (İlköğretim24)	16,115,448	620
Uzunlar Ins. San. Tic. A.Ş	Manisa Akhisar 436 Konut (176 Alt gelir) + ilkoğretim24, Cami, Tic. Mrkz. - Manisa Merkez Lise24	30,950,000	436
Varyap İns.-Teknik Yapı Ortak Girisimi	İstanbul Atasehir (Batı) 2. Bölge (UpHillCourt)	400,000,000	1742
Varyap Varlıbaslar-Teknik Yapı	Istanbul Bahcesehir 5. Bölge (UpHillCourt)	224,000,000	682
Ve-Na Ins.	Ankara Şereflikochisar + sosyal donatı (ilköğretim24, ticaret, kreş, sağlık oc., camı, sadırvan) (112 Altgelir)	22,114,000	512
Ve-Na Ins.& Kocoğlu Ins.	Istanbul Halkalı 3. Bölge	75,100,000	1480
Ve-Na İns.Taah. San.Tic.Ltd.Şti	Izmir - Torbalı-Yazıbası 1. Etap + (ilköğretim24, ticaret mrk.) (400 konut alt gelir)	38,600,000	840
Ve-Na İns.Taah. San.Tic.Ltd.Şti	Ankara Eryaman 7. Etap II. Kısım	21,660,000	808
Ve-Na Ins.Taah. San.Tic.Ltd.Şti	İzmir Konak Uzundere 1. Etap	19,990,000	672
Yadigar ins.	Sivas Susehrı + sosyal donatı (ilköğretim24, ticaret, cami) (128 konut alt gelir)	14,888,500	304
Yapı Endüstrisı ins. ve Elek. San. Ltd. Şti.	İstanbul Bahcesehir 8. Bölge konut + ticaret (Arsa satışı karşılığı gelir paylasımı)	171,500,000	565
Yapı Endüstrisı ins. ve Elek. San. Ltd. Şti.	Istanbul Bahcesehir 7. Bölge (Arsa satısı karşılığı gelir paylasımı)	81,900,000	320
Yapı-Tek İnşaat	Trabzon Akçaabat Yıldızlı 4.Etap (192)+ ticaret merkezi, ilköğretim-24, spor salonu	11,850,000	192
Yavuzlar İns.	İstanbul Halkalı 544 yataklı eğitim ve arastırma hastanesı	65,480,000	
Yavuzlar Nak. Tur. İns. Teks. San. Tic. A.Ş.	Niğde Bor	14,822,400	512

Yavuzlar Nak Tur Ins.Teks.San. Tic.A.Ş.	Kırıkkale Yahşihan	19,980,000	380
Yıldızlar İnşaat	Tokat Merkez 3. Bölge (320 Alt Gelir)	17,850,000	480
YSE Yapı San. Tic. A.Ş	Bartın 2. Bölge Konut + İlköğretim24. Tic. Merk., Camı	17,295,000	206
Zirve Ins Tic. Ltd.	Bitlis Rahva 2. Etap (96 Alt Gelir)	10,161,000	272

TABLO 2
Düşük Kırımla Verilen İhaleler

İhaleyi Alan Sirket	İhalenin Adı	Söz. Bedeli	Geç./Top. Teklif	Kırım(%)
Abdullah Yusuf Yenicerioglu	Zonguldak Çaydeğirmeni 160 Konut	7.510.000	4 / 5	10.5
Akay İns. Ltd. Şti.	Kütahya Cedız 280 Konut	15.420.000	1 / 2	11.3
Akay İnşaat Ltd.Şti.	Bolvadin. Erkmen Ç.hisar. Emet. Hisarcık 820 Kon	41.350.000	1 / 1	3.9
Aksa İnşaat Tıcaret Taşımacılık A.Ş.	Bursa Kestel 1.Bölge 716 Konut	43.680.000	1 / 3	12.7
Aksu Ins.Taah.Tıc. San ve Nak.. ve İh. Ltd. Şti.	Rize Hemsin 56 Konut	4.250.000	2 / 2	9.6
Ali Acar İns. San. Tic Ltd Şti	Giresun Merkez 240 Konut	10.621.000	4 / 5	11.6
Alpan İns. Tur. San. ve Tıc. Ltd. Şti	Bursa Keles 64 Konut	2.487.000	9 / 10	8.7
Ana-Kent Plan. Şeh. Mim. Ins. San. ve Tıc. L.Ş.	Ankara Kazan İmrendı Köyü Harita Işı	75.500	3 / 3	7.3
Aras Mim. İns. Taah. Turz. Tic. Ltd. Şti	İstanbul Halkalı Kültür Mer.. Elk. Mek. Tes.	997.685	2 / 2	19.7
Ark Boru Profil Mad. Ins. Ta.. Tur. Tic. Ltd. Şti.	Kışehır Kaman 190 Konut	7.698.500	2 / 2	16.6
Arslanlar İns. Teks. Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti	İstanbul Halkalı 2. Bölge 912 Konut	49.334.000	3 / 3	8.6
Asıl İns. San. Tıc. Ltd. Şti.	Sivas Çayboyu Kılavuz Mah.2. Böl. 464 Konut	15.900.000	4 / 4	12.8
Atlas Yapı San. ve Tic. A.Ş.	Adapazarı Camili Mah. 1. Böl. 1208 Konut	74.500.000	2 / 2	14.7
Aydınel Altıntaş	Gebze S.pınar Şehit Ali Atık Camii İkmal İns.	438.000	3 / 8	11.9
Aydur İns. Taah. T. ve S. Tur. Tas. Hiz. Ltd. Şti.	İstanbul Halkalı Sosyal Don.	472.499	2 / 2	7.6
Ayhan Demırcı İnşaat Turizm ve Tic.Ltd.Şti.	Ank. Y.Yurtcu Kuyupınar 4. Böl. 726 Kon.	43.480.000	4 / 5	13.2
Ayhan Demırcı İnşaatturizm ve Tic.Ltd.Şti.	Ank. Y.Yurtcu 2. Bölge 712 Konut	44.000.000	3 / 3	4.7
Balkent İns. Ith. İhr. Tic. ve San. Ltd. Şti.	Bursa İnegöl Alanyurt 224 Afet Konutu	6.650.000	3 / 3	12.3
Baltas İns. San. ve Tic. Ltd. Şti.	Gaziantep Şehitkamil 1104 Konut	57.900.000	5 / 6	18.5
Barsa İns. ve Tic. Ltd. Şti.	Sakarya Karasu 304 Konut	16.206.000	2 / 2	12.7

Barsa Insaat ve Ticaret Ltd.Şti.	Ank. Gudul 144. Çankırı Çerkes 324 Kon.	23.513.000	3 / 3	11.4
Bayburt Ins Nak Sanve Tic Ltd Şti	Bayburt Arpalı 80 Tarımkoy Koprü	24.414.000	4 / 4	10
Bayburt Ins Nak Sanve Tic Ltd Şti	Bayburt 1. Bol.36 Knt.. 23 Dükkan	9.349.260	3 / 3	12.2
Beta İnşaat Ticaret Kollektif Sirketi	Amasya Merkez 274 Konut	11.380.000	1 / 1	17.6
Bıat İnşaat Sanayı ve Ticaret A.S.	Ist.Halkalı 4 Böl.784 Konut	30.414.000	3 / 4	19 3
Bozbey İns. Tur San. Tic. A.Ş	Osmanıye Yaveriye 482 Konut	23.328.000	3 / 3	17.4
Bozbey Ins. Tur. San. Tic. A.Ş	Manisa Turgutlu 384 Konut	19.489.000	4 / 6	17 8
Can Insaat San.ve Tic.A.Ş.	Niğde Bor 4.Etap 208 Konut	24.250.000	2 / 2	13
Cemal Tartar	Çamlıhemsin Dere Is.. Sondaj. Pazar Arıt. Tes.	1.095.000	3 / 3	11
Çaba Müh. İns. Mek. Elek. San. ve Tic. Ltd. Şti.	Hatay Reyhanlı 272 Konut	15.321.000	2 / 2	18
Çağdan Mühendislik Müt.San.ve Tic.A.Ş.	Edirne Keşan Beyendik 456 Konut	22.800.000	2 / 2	4.8
Çakarlar Ins. Tic. ve San. Ltd. Şti.	Edirne Ipsala 1. Et. 304 Konut	13.489 000	2 / 2	16.3
Çalağan İnsaat Taahhüt Tic.ve Tur. Ltd. Şti.	Afyon Emirdağ 230 Konut	12.000.000	5 / 5	14
Çuhadaroğlu İnşaat ve Sanayı A.Ş.	Erzurum Ilıca 2. Böl. 144 Afet Konutu	4.304.880	4 / 4	19.9
Çuhadaroğlu İnşaat ve Sanayi A.Ş.	Bilecik Osmaneli 1.Bölge 192 Konut	8.904.000	1 / 3	8.3
Delta Ins. San. Tic. A.Ş.	Kocaeli Gölcük 856 Konut	39.726.000	2 / 2	12
Demars İnşaat Turizm Tic. Ltd. Şti.	Korucuk Sos. Don.. Atılım Lisesi Ek B.	2.050.000	3 / 3	2.5
Detay İns. Teks. San. Dış Tic. Ltd. Şti.	Isparta Büyükkabaca 105 Tarımköy	7.001.647	3 / 4	17
Durmaz Oto. Pet. Ür. İns. S. Ve T. Ltd. Şti	Batman Kuyubası 2.Böl 214 Afet Kon.	15.822.000	3 / 3	11
Ekinciler ve Ortakları İns. ve Tic. A.Ş.	Adana Seyhan Zincirlibağlar 1080 Konut	61.000.000	1 / 1	13.8
Elbıstan İnşaat Tıcaret Limited Şirketi	Bursa Ovaakca 5 Eng. Yaş. Birimi. Mer.	1.365.000	4 / 4	14.2
Erek İnşaat Taahhüt Turizm Tic. San. Ltd. Şti	Hakkari Şemdinli 64. Çukurca 48 Konut	6300000	3 / 3	3.2
Erek İnşaat Taahhüt Turizm Tic. San. Ltd. Şti.	Hakkari İstinat Duvarı. Foseptik. Depo	600.000	2 / 4	12.4
Erkut İnşaat Yapı End San.ve Tic.A.Ş	Mersin Taşucu 407 Konut	24.860.000	1 / 1	6.6
Ermit Müh.Ins.San.ve Tic.Ltd.Şti.	Muğla 880 Konut	40.848.000	2 / 3	19
Ermit Muhendislik Insaat San.ve Tic.Ltd.Şti.	K.Maras Elbistan 504 Konut	36.290.000	1 / 2	8.2

Ers İnsaat Sanayı Veticaret A.Ş.	Denizli Irlıganlı 296.Honaz 384 Konut	37.897.000	2 / 3	9
Ersa Ins. Taah. Tem. Tic. ve San. Ltd. Şti.	Siirt Doluharman 163 Köyevi. 163 Ahır	4.299.354	3 / 3	9
Ersa Ins. Taah. Tem. Tic. ve San. Ltd. Şti	Batman Kuyubası 196 Köyevi. 196 Ahır	5.659.000	5 / 6	11.2
Fatih Petrol ve Insaat Sanayı A.Ş.	G.Antep Şehitkamil Beylerbeyi 992 Kon.	45.521.000	5 / 5	13.5
Fetih Ins. Muh. Mut. Maden. Ltd. Şti.	Izmir Menemen 544 Konut	23.449.000	2 / 2	11.2
GAP Metas Ins. Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti	Diyarbakır Üçkuyular 4.Etap 960 Konut	34.321.000	3 / 3	18
Gencer Ins. San. Tic. Ltd. Şti	Tunceli Merkez 100 Konut	7.113.000	5 / 7	11.3
Genç Ins. Ltd. Şti	Trabzon Ili 400 Yataklı Eğt. ve Aras. Hast.	57.537.777	2 / 4	16.2
Girişimciler İns. San. ve Tic. Ltd. Şti.	Yozgat Çayıralan. Sarıkaya. Y.fakılı 360 Konut	16.620.000	1 / 1	14
Girişimciler Ins. San. ve Tic. Ltd. Şti.	KARABÜK 2. BÖL. 432 KONUT	42.500.000	3 / 3	7.7
Gülhasan Atlı	Bingöl Karlıova 224 Konut	8.130.000	3 / 3	8.5
Gürbüz İns. San.ve Tic. Ltd. Şti	Gümüşhane 2. Etap 250. Torul 88 Konut	17.415.000	4 / 5	19.7
Güven Ins. ve Tic. Koll. Şti. H. Güven ve Ort.	Ghane Salyazı. Çırpıklık. Öbektas 202 Kon.	9.810.083	1 / 1	10
Halil Avcı	Osmaniye Kadirli 2.Etap 160 Konut	11.093.000	2 / 2	13.8
Hayranoğulları Ins. Taahhut Tic. Ltd. Şti.	Bursa Orhangazi TKB Sosyal Donatı	398.000	1 / 5	15.4
Hiperbol Insaat Pazarlama Ltd. Şti.	Diyarbakır Silvan 208 Konut.	9.284.000	1 / 2	6.3
Hüsamettin Peker	Sivas Çayboyu İÖÖ. Sağ. Oc. T.Mer. Camii	4.889.150	1 / 1	16.1
Ilgın İnsaat İc ve Dış Ticaret A.Ş.	Kilis 640 Konut	41.663.000	3 / 4	4.8
Ilgın İnsaat Ic ve Dış Ticaret A.Ş.	Ş.Urfa Akabe 6.Et 1136 Konut	79.674.000	2 / 2	0.6
İda İnsaat Taahhüt ve Ticaret Ltd. Şti	Bolu Mudurnu 128 Adet Konut	6.690.000	1 / 1	5
İHE Ins. San. ve Tic. Ltd. Şti.	Izmir Menemen Asarlık 208 Konut	7.958.000	2 / 6	1.8
İlci Ins.San. ve Tic.A.Ş.	Batman Kuyubası 1. Böl. 382 Afet Konutu	21.239.000	5 / 5	7.5
Ilsan İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti.	Tunceli Mer.Atatürk Mh.222 Konut	10.743.000	2 / 3	13.5
İlsan İnş.San.Ve Tic.Ltd.Şti.	Ankara Pro.Yolu 4. Et.1008 Kon.	49.443.000	5 / 7	12.1
İnelsan İns. Elektrik San. Ve Tic. Ltd. Şti.	Hakkari Şemdinli 11 Dükkan	990.000	2 / 2	6.2
Inta Müh. Mim. İns. San. ve Tic.Ltd. Şti.	Kastamonu Tosya 312 Konut	13.680.000	7 / 8	9.3

Iz-Ka Ins. Tah. Muh. Teks. Amb. S. ve T. Ltd. Ş.	Diyarbakır Üçkuyular 3.Etap 608 Konut	29.895.024	1 / 1	4.7
Iz-Ka Ins. Tah. Muh. Teks. Amb. S. ve T. Ltd. Ş.	Yalova 2. Bölge 1152 Konut	54.642.862	1 / 1	9
Kalyon Insaat Sanayive Ticaret A.Ş.	Ankara Y.Yurtcu 5.Bölgr 564 Konut	43.682.000	3 / 3	8.1
Kent İnş.Koll.Şirketı	Erzurum Ilıca 1.Bol.208 Afet Konutu	6.320.000	5 / 5	18.6
Kobalt Insaat Turizm San.ve Tic.A.Ş.	Giresun Şebınkarahısar 176 Konut	9.982.000	1 / 1	14.5
Kobalt Insaat Turizm San.ve Tic.A.Ş.	Ordu Ünye 392 Konut	19.241 000	3 / 5	19.5
Kolca İnşaat Tic.San. ve Turizma.Ş.	Kütahya Sevgı Evleri. Uşak Eng. Yas. Mer.	4.070.000	1 / 4	13
Kur Ins. Tic. ve San. A.Ş.	Bayburt Gencosman Lise Terminal Binası	6.276.000	3 / 3	19.5
Kuzu Toplu Konut Insaat Limited Şirketi	Istanbul Halkalı 1.Bölge 1116 Konut	66.190.000	2 / 2	9
Kuzu Toplu Konut Insaat Limited Şirketi	Ist.Halkalı 5.Böl.1108 Konut	50.950.000	1 / 4	14.7
Leda Yapı ve Proje Taah. Ltd. Şti.	Çankırı Inanc Icmesuyu. Korgun Sos. Don.	2.981 343	2 / 2	13.8
Livanel Turizm Insaat Ltd. Şti.	Konya Kadınhanı 2. Etap 112 Konut	7.073.134	6 / 6	13
Makek Termomekanik Sanayı A.Ş.	Istanbul Tuzla 1. Etap 760 Konut	26.325.000	2 / 2	12.3
Makro İns. Tic. Ltd. Şti.	Bursa M.K.P. Karaköy 102 Adet Köyevı	6.250.000	3 / 3	10.2
Mehmet Çelik İns. Taah Tic. ve San. Ltd. Şti.	Hatay Eng. Yas. Birımi. Kırıkhan İÖÖ. Kreş	4.734.000	2 / 3	19
Mesa Mesken Sanayii A.Ş	Ankara Erler Mah.464 Kon.	36.960.000	1 / 1	14.7
Mılenya İns. Tur. Muh. Müs. Bil. Tic. A.Ş.	Bingöl Biyolojik Ek Arıtma Tesisı	200.000	1 / 3	15.1
MS Müh. Ins.Tur. Teks. San. ve Tic. Ltd. Şti.	Burdur Çavdır 96 Konut	4.950.000	5 / 5	10.5
Mustafa Ekşi	Kocaeli Bekirpasa Tavsantepe 396 Konut	18.725.000	2 / 3	16.6
Ok-Kan Insaat ve Ticaret Limited Sirketi	Konya Seydisehir 384 Konut	22.545.000	3 / 4	4.2
Orma Uluslararası Insaat Sanayi ve Tic.A.Ş.	Trabzon Akcaabat 376 Konut	20.100.000	2 / 5	8.3
Ömer Osman Kılınç Ins. Mad. Ltd. Şti.	Erzincan Megüçeli 368 Konut	10.079.000	4 / 6	17.6
Ömer Osman Kılınc Ins. Mad. Ltd. Şti.	Erzurum Askale Kandillı 96 Konut	4.362.000	5 / 5	18.5
Öz Akkuslar İnstic Ltd Şti	Rize Güneysu 96 Konut. Pazar Sos. Don	4.300.000	3 / 3	15.1
Özensan Müh. Tah. Tur. Tar. Hay. S ve T. A.Ş.	Tokat Turhal 380 Konut	18.265.000	1 / 2	17.9
Ozge İnsaat Taah. Tic. San ve Tur Ltd. Şti.	K Maras Mr. Serıntepe 200 Konut	15.407.000	2 / 2	9.8

Özgunsan Yapı Proje Mım. Tur. S. ve T. L. Ş.	Uluborlu 176. Doğanhısar 144 Knt.	14.388.000	3 / 3	10
Özkan Muh. Ins. San. Tic. Ltd Şti.	Aydın Söke Yendoğan 144 Konut	6.665.623	2 / 2	9.5
Öz-Kar Ins. Tic. ve San. A.Ş.	Ankara Y.Yurcu Kayapınar 1152 Konut	58.638.000	3 / 3	0.6
Özuyar İnşaat Tıc.San.Ltd.Şti.	Adana Sarıhular. Karaısalı Sos. Don. Kon.	22.750.000	2 / 2	9.7
Pakt Insaat Tıc.Ltd.Şti.	Dıyarbakır Şilbe. Uckuyular Okul Sos Don.	17.490.000	3 / 4	10
Seha İns. Muh. Mut. Mad. San. ve Tıc. A Ş	Düzce 588 Konut	36 070.000	1 / 1	10.2
Seha İnş Muh. Mut Mad San. ve Tıc. A.Ş.	Anamur Ören 560	35.197.500	2 / 2	10.4
Ser İns. ve Tıc. Ltd. Şti.	Bilecık 2. Et. 1. Böl. 278 Konut	15.400.000	4 / 6	5.8
Serel Yapı End. Tic.ve San. Ltd. Şti.	Isparta Alıköy 1.Bol. 732 Konut	46.200.000	1 / 1	4.8
Serel Yapı End.Tic.ve San. Ltd. Şti.	Denizli Kale Spor Sal.. Camı. Tic. Mer.	2.530.000	2 / 2	9
Şentürkler Müh.Mut.Ins.Taah.Turz.San.ve Tıc	Bursa Yıldırım 774 Konut	59.500.000	2 / 2	3
Tas İns. Tur. Ltd. Şti.	Trabzon Kavaklı 120.Çömlekçi 64 Konut	5.360.000	3 / 3	19
Tekeşınler Ins. San. ve Tıc. Ltd. Şti.	Rize Kavaklı Atmeydanı M. Kazık. Bet. Perde	115.000	3 / 4	9.6
Teknotes Müh. İnş. Taah. Tic ve San A.Ş.	Ordu Merkez 742 Konut	39.339.000	1 / 1	10.8
Tumtas Tüm İnş. S. T. İth. İhr. Nak.Tur. A.Ş.	Artvin İçmesuyu Arıtma Yağmursuyu İns.	4 320.567	2 / 2	14
Vakıf İnş. Restorasyon ve Tic. A.Ş.	Usküdar Fatih'in Mahkeme Bınası	334.420	1 / 3	7.8
Ve-Na İnş. Taah. Ith. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti.	Izmir Torbalı Yazıbası 840 Konut	38.600.000	4 / 5	18.7
Ve-Na İnş. Taah. Ith. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti.	Ankara Y.Yurtcu 3. Bölge 1272 Konut	66.960.000	1 / 1	4.6
Ve-Na İnş. Taah. İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti.	Istanbul Halkalı 3. Bölge 1264 Konut	75.100.000	2 / 2	8.3
Yadigar İnş. Tıc. San. Tur. Ltd. Şti.	Sivas Susehri 304 Konut	14.888.500	2 / 2	19.5
Yapı - Tek İnşaat Sanayi ve Tıcaret Ltd. Şti	Trabzon Yıldızlı 4. Böl. 192 Konut	11.850.000	5 / 6	10.7
Yavuzlar Nakliyat Tur. İnş. Teks. San.Tic. A.Ş.	Adana Yüreğir Karsıyaka Mah. 888 Konut	37.946.000	3 / 3	19.7
Yıldızlar Inşaat ve Tıcaret A.Ş.	Tokat 3. Etap 480 Konut	17.850.000	2 / 2	11.7
Zirve İnşaat Tic. Ltd. Şti.	Hakkari Yüksekova 156 Konut	8.469.000	3 / 3	7
Zirve İnşaat Tic. Ltd. Şti.	Hakkari Merkez 160 Konut	10.043.000	2 / 3	8.6
Zirve İnşaat Tıc. Ltd. Şti.	Erzurum Aşkale Yenikoy 48 Konut	1.845.000	5 / 6	13.7

Zirve Insaat Tic. Ltd. Sti	Hakkari Gupsi 192 Afet Konutu	11.650.000	2 / 3	7 7

Not: Konut projelerinin büyük bölümü okul, ticaret merkezi, camii gibi sosyal tesislerden bir ya da birkaçıyla altyapı ve çevre düzenleme işlerini de kapsamaktadır.

TABLO 3

50 Milyon YTL'nin Üzerindeki İhaleler

Şirketin Adı	İşi Adı	İhale Bedeli	Konut Sayısı
Akdeniz İns. ve Eğt. Hız. A.Ş (Ağaoğlu)	İstanbul Ataşehir (Batı) 3. Bölge Konut ve işyeri (myworld)	810,000,000	3,639
Albayrak Tur. Sey. Tic. A.Ş.	Izmir Karşıyaka Mavişehir 3. Bölge (Emlak Konut G.Y.O. A.Ş.)	175,000,000	536
Albayrak Tur. Sey. Tic. A.Ş.	İstanbul Küçükçekmece Halkalı II. Bölge 447/1-17 bölgeler (576+292)	77,114,000	868
Al-Reş İns. Taah. Tic. San. Ltd. Şti.	Eskişehir Tepebaşı Arsa Satışı Karşılığı Gelir Paylaşımı işi	60,000,000	448
Atlas Yapı San. ve Tic. A.Ş. - Erdinç Taah. Mob. San. Ltd. Şti.	Sakarya Adapazarı Camili 1.Etap ve 2. Etap + (kütüphane, cami)	74,500,000	1,208
Baltaş İns. San. ve Tic. Ltd. Şti.	Gaziantep Şehitkamil (1104), kres, camii, ticaret merkezi, sağlık ocağı	57,900,000	1,104
Baytur İns. Taah. A.Ş.	İstanbul Kozyatağı	81,000,000	800
Birlik Proje İns. Ltd. Şti.	İstanbul Ümraniye Çekmeköy Kemerdere 856 Konut + 3 Adet Okul	120,000,000	883
Bozoğlu İns. Taah. ve Tic. Ltd. Şti.	Izmir Karşıyaka Mavişehir 2. Bölge (Emlak Konut G.Y.O. A.Ş.)	260,000,000	694
Cengiz İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul Ataşehir Doğu Bölgesi (Emlak Konut G.Y.O. A.Ş.)	227,700,000	675
Dağ Yapı İns. Teks. San. ve Tic. Ltd. Şti. - Ekinciler ve Ortakları İns. ve Tic. A.Ş.	Adana Seyhan-Zincirlibağlar	61,000,000	1,080
Dağ Yapı İns. - Ekinciler İns. Ortak Girişimi	Adana-Merkez-Yüreğir 400 yataklı hastane	59,995,000	
Eksioğlu İnş San. ve Tic. Ltd. Şti. - Gürbüz İns. San ve Tic. Ltd. Şti - Kare İns. San. ve Tic. A.Ş. O. G.	İstanbul Bahçeşehir 3. Bölge (Emlak Konut G.Y.O. A.Ş.)	215,902,440	590
Emay İns. Taah. San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul Büyükçekmece M.Sinan (Emlak Konut G.Y.O. A.Ş.)	120,000,000	666
Emay İns.- İpek İns. Taah. San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul Ataşehir (Batı) 1. Bölge (KentPlus)	390,000,000	2,044
Emlak Paz. İns. Proj. Yön. A.Ş. - Fideltus İns. Taah. San. ve Tic.A.Ş. - Öztaş İns. ve Taah. İşleri Ltd. Şti.	İstanbul Bahçeşehir Ispartakule 1.Bölge + tic. Mrk. (EGYO A.Ş.)	519,075,770	2,131
Emlak Paz. - Fideltus - Öztaş İns.	İstanbul Bahçeşehir Ispartakule 2.Bölge + tic. Merkz. (EGYO A.Ş.)	565,821,516	2,232

Genc İnşaat Limited Şirketi	Trabzon Yomra Kaşüstü 400 Yataklı Hastane	57,537,777	
Gülkeleşoğlu Ins. Tur. Pet. Ur. Oto San. Dis Tic. Ltd. Şti. - İfaş Yapı San. Tic. Ltd. Şti. - Ar-Ke İnş. Tük. Mad. Ltd. Şti. - 2M Pro. İns. Rek. Tur. San. ve Tic. Ltd. Şti. - Gül-Iş İns. San. Tic. Ltd. Şti. Ortak Girişimi	İstanbul Bahçeşehir 11. Bölge	547,000,000	600
Hasan Sever Ins. Ltd. Şti.	Gaziantep - Şahinbey (Kentsel Yenileme) +(2 cami. ticaret merkezi, kütüphane, sağlik ocağı)	65,227,000	1,260
Ilgın İns. İc ve Dış Tic. A.Ş. & Bucaklar Ins. San. Tic. Ltd Şti. Ortak Girişim	Şanlıurfa Akabe 6. Etap Konut + İlkoğretim24, İlköğretim16, Spor Salonu, Cami, 2 Adet Kreş, 3 Adet Tic. Mrkz.	79,674,000	1,136
IHE İns. - Ve-Na Ins	Ankara Yukarı Yurtcu-Kuyulpınar (Karayollan-Turkuaz) 1. Bölge 3. Etap + ticaret mrk.	66,960,000	1,272
İhlas Holding A.Ş. - Ihlas Yapı Tur. ve Sağ. A.Ş. Ortak Girişimi	Istanbul Avcılar Ispartakule 1. Bolge + ticaret mrk., ilköğretim, lise, cami (Arsa satışı karsılığı gelir paylaşımı) (BİZIM EVLER)	202,500,000	724
Intes İnşaat San. Tic A.Ş. - FIBA Gayrimenkul Gel. İns. Yat. A.S Adi Ortaklığı	İstanbul Bahçeşehir 4. Bölge - (MANOLYA EVLERİ)	137,845,190	374
Intım ins. Müs. Tic. Ltd. Şti.	Diyarbakır Üçkuyular 400 Yataklı hastane+ Cami, Kafeterya	55,190,000	
Kon-Tas İns. Mad San. Tic. İt. Ih. Ltd. Şti. - Canberk Ins. San. Tur. Tıc. Ltd. Şti. O. G.	Ankara Eryaman B-9. Etaplar	207,090,124	1,154
Kontas İns. - Canberk İns. Ortak Girişimi	Ankara Eryaman 10. Etap Konut + Tic. Merkz., Yüzme Havuzu, Anaokulu	100,000,000	534
Kontaş İnş. Canberk İnş. Ortak Girisimi	İstanbul Bahçeşehir T1 Bölgesi	240,000,000	395
Kuzu Toplu Konut İnşaat Ltd. Şti	İstanbul Halkalı 5. Bölge	50,950,000	1,108
Kuzu Toplu Konut İnşaat Ltd. Şti.	İstanbul Bahçeşehir 10. Bölge (SPRADON)	103,300,000	394
Kuzu Toplu Konut İnşaat Ltd. Şti.	Ankara Keçiören (Arsa satışı karsılığı gelir paylaşımı)	80,800,000	428
Kuzu Toplu Konut Inşaat Ltd. Şti.	Istanbul Halkalı 1. Bölge	66,190,000	1,116

Kuzu Toplu Konut İnşaat Ltd. Şti.- Garipoğlu Tur. İnş. İh. İt. ve Tic. Ltd. Şti. Ortaklığı	İstanbul Bahçeşehir 6. Bölge (SPRADON)	156,000,000	352
Mehmet Çelik İnş. - Tek Çelik İç ve Dış Tic. İnş. San. A.Ş. - HTM Mim. Müh. İnş. ve Tic. Ltd. Şti. O. G.	İstanbul Esenler İkitelli (misstanbul)	270,000,000	936
Mutlu İnşaat Tic.ve San. A.Ş. ve Ortakları O. G.	İstanbul Ataköy Konutları 6. Mah.İlköğretim-16	347,214,076	950
Öz-kar İnş. Tic. ve San. A.Ş.	Adana Yüreğir Köprülü Mah. 988 Konut ve sosyal Donatısı (32 Derslikli İlköğretim, 32 Derslikli Lise, Spor Sal., Sağ. Oc., Tic. Mer., Camii, Şad., Kütp., Saat Kul.).	55,338.000	988
Öz-kar İnş. - Can Ins. San. ve Tic. A.Ş.	Ankara Yukarı Yurtçu-Kuyupınar (Karayolları-Turkuaz) 1. Bolge 1. Etap + ticaret mrk.	58,638,000	1,152
Siyah Kalem Müh. İnş. San. A.Ş.	Eskişehir Tepebaşı Aşağısöğütönü Konut + Lise40, İlköğretim24, Spor Sa., Kres, Cami, 2 Adet Tic. Mrkz	81,980,000	1,265
Siyah Kalem Müh. İnş. San. ve Tıc. Ltd. Şti. - İttifak İnş. Teks. Gıd. Tur. Oto. Elk. İç. ve Dış Tıc. Ltd. Şti.	Eskişehir Odunpazarı Vadişehir 1072 Konut + Lise40, İlköğretim24, Spor s., Kres, Cami, Tıc. Mrkz. -	72,608,000	1,072
Siyah Kalem Müh. İnş. San. Ve Tic. Ltd. Şti. & İttifak İnş. Teks. Gıd. Tur. Oto. Elk. İç. Ve Dış Tic	Eskişehir Ertuğrulgazi Mah. (144 konut)	72,608,000	144
Soyak İnş. ve Tic. A.Ş. - Soyak Top. Kon. A.Ş. O. G.	İzmir Karşıyaka Mavişehir 1. Bölge (Mavişehir)	215,000,000	1,568
Soyak İnş. ve Tic. A.Ş.- Soyak Yapı İnş. San ve Tic. A.Ş. Ortak Girişimi	İstanbul Ataşehir 1864 Ada 1 parsel Konut ve İşyeri (Gelir paylaşımı esasına göre inşaatı ve satışı)	503,117,857	3,300
Soyak İnşaat ve Ticaret A.Ş.	İstanbul Küçükçekmece Halkalı (Olympiakent) 1. etap	137,375,350	1,364
Soyak İnşaat ve Ticaret A.Ş.	İstanbul Küçükçekmece Halkalı 4. Etap (664) ve 3.Etap (1564) (Olympiakent) 2. Etap	60,761,121	2,228
Taş Yapı İnş. Taah. San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul Bakırköy Kartaltepe (Emlak Konut G.Y.O. A.Ş.)	105,000,000	219
Tulip Gym. Gls. Yat. Ins. San. Tic. A.Ş.			

AKP'NİN MÜTEAHHİTLERİ

Toplumun büyük bir bölümünün kendisine kuşkuyla baktığı AKP, ülke sorunlarını çözüm için mi, yoksa toplumun önemli bir bölümünün düşündüğü gibi gizli gündemine uygun bir biçimde hedeflerine ulaşmak için mi çalışıyor? Cumhurbaşkanlığı seçimi, türban olayı, anayasa değişikliği bu sorunun yanıtı açısından oldukça önemli. Ya AKP'nin diğer icraatları!?..

AKP'nin ilk 5 yıllık dönemindeki belki de en büyük icraatı konut projeleri oldu. Projeler, partinin ülkenin sorunlarını çözmek için canla başla çalışıyor görüntüsü vermesinde ve ikinci kez iktidara gelmesinde çok büyük bir rol oynadı.

Gerçekten konut projeleri ülkenin önemli sorunlarından birinin çözümü için mi, yoksa kaynak yaratıp dağıtmak için mi yapıldı? Konut projeleriyle yaratılan büyük kamu kaynağı kimlere dağıtıldı? Acaba öylesine büyük kaynak yaratmaya çalışmanın nedeni, varolduğu söylenen gizli hedefler mi?

Elinizdeki kitapta, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı ve bir kamu şirketi olan Emlak Konut Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı Anonim Şirketi'nin yaptığı binin üzerinde ihale incelendi. İhalelerin kimlere verildiği, ihalelerde neler yaşandığı, ihale verilen şirketlerin sahiplerinin kim olduğu, iktidara yakınlığı ve ilişkileri tek tek araştırıldı.

"...İhalelerin yüzde 68'ini alanların; siyasal İslamcı kökenden gelen iş adamlarının kurduğu MÜSİAD, ASKON, Nurculuğun güçlü isimlerinden Fethullah Gülen'e yakın TUSKON üyesi şirketler oldu. Türbancı Sermaye, TÜSİAD'a somut anlamda tur bindirdi.
Bu ne anlama gelir?
Sermaye birikiminin at değiştirdiği; paranın 'Boğaz'ın Prensleri atından' inip, 'Anadolu'nun Civanları' atma bindiği anlamına gelir. Harun Gürek'in kitabında bu açıdan çok ayrıntı var..."
– Necati Doğru, *Vatan gazetesi*

GÜNCEL YAYINCILIK

ISBN 978-9944-84-022-4